

SISÄLLYSLUETTELO

Vapaa-ajan lautakunta pöytäkirja 11.04.2017

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus / EL-H	3
2 § Työjärjestyksen hyväksyminen/ EL-H	4
3 § Asiantuntijoiden selvitykset ja ajankohtaiset asiat/ EL-H	5
4 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta/ EL-H	6
5 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset/ EL-H	7
6 § Tiedoksi merkittävät asiat/ EL-H	8
7 § Itsenäisyyspäivän juhlien vuodelle 2016 myönnetyn avustuksen tilityksen hyväksyminen / AL	9
8 § Kulttuuritoimintaan tarkoitettujen kohdeavustusten tilitysten hyväksyminen	10
9 § Kulttuuritoimintaan tarkoitettujen kohdeavustusten myöntäminen 2/2017 / AL	11
10 § Taiteilija-apurahat 2017 / AL	14
- : Liite: Yhteenveto vuosien 2006-2016 taiteilija-apurahahakemuksista	17
- : Liite: Taiteilija-apurajojen yhteenveto 2017	18
11 § Vantaan markkinointituen myöntäminen Suomen Ilmailumuseosäätiölle / AL	20
12 § Tikkurila Festivaalin selvitys Vantaan markkinointituen käytöstä / AL	21
- : Tilitys/ Hakemus Vantaan markkinointituesta/Tikkurila Festivaali/TF Marketing oy	22
13 § Lausunnon antaminen Opetushallitukselle uusista taiteen perusopetuksen laajan ja yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteista / AL	29
- : Lausuntopyyntö taiteen perusopetuksen laajan ja yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden uudistamiseen	30
- : Liite: Opetussuunnitelman perusteet 2017 laaja oppimäärä/Lausuntopyyntö taiteen perusopetuksen laajan ja yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden uudistamiseen	33
- : Liite: Opetussuunnitelman perusteet 2017 yleinen oppimäärä/Lausuntopyyntö taiteen perusopetuksen laajan ja yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden uudistamiseen	110
- : Vantaan kaupungin lausunto Opetushallitukselle taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden uudistamisesta	178
14 § Kaupungin edustajan nimeäminen Suomen museoliiton 94. vuosikokoukseen / AL	181
15 § Liikunnan avustettavuuksien myöntäminen/ V-MK	183
16 § Liikuntatoimintaan myönnettävien toiminta-avustusten jako vuonna 2017/ V-MK	184
- : Yhteenveto liikuntajärjestöjen toiminta-avustuksista vuodelle 2017	187
- : Yhteenveto toiminta-avustuksista erityisryhmien liikuntaan 2017	189
17 § Vuokratuen myöntäminen liikuntajärjestöille vuonna 2017/ V-MK	190
- : Vuokratuki 2017 - liite	191
18 § Kohdeavustusten myöntäminen liikuntatoimintaan vuodelle 2017/ V-MK	192
19 § Vantaan markkinointituen myöntäminen liikuntaan vuodelle 2017/ V-MK	193
- : Liikunnan kumppanuussopimusluonnos	195
20 § Kohdeavustuksien myöntäminen nuorten toimintaan kevätkaudelle 2017 / RÅ	198
- : Liite: Taulukko jaettavista avustuksista	200
21 § Nuorisomatka Rastattin piirikuntaan, Saksaan / RÅ	203

SISÄLLYSLUETTELO

Vapaa-ajan lautakunta pöytäkirja 11.04.2017

22 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset/ EL-H	204
Muutoksenhakuohje 1/ Oikaisuvaatimus § 7-12 ja 14-21	205
Muutoksenhakuohje 5/ Oikaisuvaatimus-/ valituskielto § 13	206

Vapaa-ajan lautakunnan kokous

Aika 11.4.2017 klo 17:08-18.41
Paikka Valtuustosal, Asematie 7, 01300 Vantaa

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Laakso Päivi, puheenjohtaja	paikalla	Pihonen-Randla Marjut	
Norres Lars, varapuheenjohtaja	paikalla	Puranen Hannu	
Abdi Faysal	paikalla	Ruotsalainen Ville	
Anttila Sara	paikalla	Raja-Aho Maarit	
Blomster Toni	paikalla	Saastamoinen Pekka	
Herranen Jouni	paikalla	Pesonen Petrus	
Juntunen Juha	paikalla	Lihavainen Antti	
Kaartokallio Loviisa	paikalla	Ahonen Riitta	
Kivimäki Kaarlo	poissa	Hautakangas Tanja	
Laaksonen Sirkka	poissa	Räsänen Minna	
Lindblad Christina	paikalla	Majanto Annukka	
Miettinen Markku	paikalla	Välilä Markus	
Mäkilaine Kirsi	paikalla	Järä Juha	
Olin Tessa	paikalla	Änäs Helena	
Vasarainen Merja-Liisa	paikalla	Enden Päivi	
Vihma Anu	paikalla	Rautio Pekka	
Virta Raija	paikalla	Homan Riikka	
Kaupunginhallituksen edustaja		Kaupunginhallituksen varaedustaja	
Kuusela Minna	poissa		
Nuorisovaltuuston edustaja		Nuorisovaltuuston varaedustaja	
Stirkkinen Matilda	paikalla	Kangru Genrieta	
Muut osallistujat			Läsnä
Lehto-Häggroth Elina, apulaiskaupunginjohtaja	esittelijä §:t 1-6		paikalla
Kallistahti Veli-Matti, liikuntajohtaja	esittelijä §:t 15-19		paikalla
Larkio Annukka, kulttuurijohtaja	esittelijä §:t 7-14		paikalla
Tanninen Eila, talous- ja hallintojohtaja			paikalla
Åstrand Riikka, nuorisopalveluiden johtaja va.	esittelijä §:t 20-21		paikalla
Karhuniemi Terhi, viestintäpäällikkö			paikalla
Sakki Anna, hallinnon suunnittelija, pöytäkirjan pitäjä			paikalla

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Päivi Laakso

Pöytäkirjanpitäjä Anna Sakki

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 18.4.2017, Sivistystoimen neuvonta, Asematie 6 A, 01300 Vantaa

Faysal Abdi

Toni Blomster

Pykälät 2, 4 ja 13 tarkastettiin ja hyväksyttiin kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 19.4.2017 klo 8.15 - 16.00, Kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa (Tikkurila)

1 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus / EL-H

Kuntalain 58 §:n 2 momentin mukaan on kunnan muu toimielin kuin valtuusto päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Kokouskutsu ja esityslistan asialuettelo on toimitettu lautakunnan jäsenille, kokouksiin osallistuville varajäsenille, kaupunginhallituksen edustajalle ja varaedustajalle sekä nuorisovaltuuston edustajalle torstaina 6.4.2017, jolloin esityslista liitteineen ja asiakirjoinaan on tallennettu extranettiin.

Vapaa-ajan lautakunta 11.4.2017 § 1

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) todeta läsnä olevat lautakunnan jäsenet ja muut kokoukseen osallistujat
- b) todeta kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi
- c) että kokouksen läsnäolomuutokset kirjataan tähän pykälään.

Lisäksi merkittiin, että

- lautakunnan jäsen Raija Virta poistui salista klo 17.13 asian 3 käsittelyn aikana ja palasi saliin klo 17.33 asian 3 käsittelyn aikana.
- lautakunnan jäsen Toni Blomster saapui klo 17.15 asian 3 käsittelyn aikana.
- lautakunnan jäsen Tessa Olin poistui salista klo 17.43 asian 7 käsittelyn ajaksi ja palasi käsittelyn päätyttyä klo 17.44.
- lautakunnan jäsen Tessa Olin poistui salista klo 17.45 asian 9 käsittelyn ajaksi ja palasi käsittelyn päätyttyä klo 17.45.
- lautakunnan jäsen Raija Virta poistui salista myös 17.51 asian 10 käsittelyn aikana ja palasi saliin klo 17.58 asian 11 käsittelyn aikana.
- nuorisovaltuuston edustaja Matilda Stirckinen poistui salista klo 17.58 asian 10 käsittelyn aikana ja palasi saliin klo 17.59 asian 12 käsittelyn aikana.
- lautakunnan jäsen Sara Anttila poistui salista klo 18.17 asian 16 käsittelyn ajaksi ja palasi saliin käsittelyn päätyttyä klo 18.27.
- lautakunnan jäsen Tessa Olin poistui salista myös klo 18.27 asian 16 käsittelyn aikana ja palasi klo 18.28 asian 16 käsittelyn aikana.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

2 § **Työjärjestyksen hyväksyminen/ EL-H**

Vapaa-ajan lautakunta 11.4.2017 § 2

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä kokouksen esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Tämä pykälä tarkastetaan heti.

Päätös:

Päätetään hyväksyä kokouksen esityslista ja lisälista kokouksen työjärjestykseksi.

3 §

Asiantuntijoiden selvitykset ja ajankohtaiset asiat/ EL-H

Vapaa-ajan lautakunta 11.4.2017 § 3

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Merkitään seuraavat asiantuntijoiden esittelyt ja kokouksessa ajankohtaisista asioista saatavat selvitykset tiedoksi:

Taiteen perusopetus, kulttuurijohtaja Annukka Larkio

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

4 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta/ EL-H

Vapaa-ajan lautakunta 11.4.2017 § 4

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Esitetään:

- a) valita pöytäkirjan tarkastajiksi Faysal Abdi ja Sara Anttila
- b) tarkastaa pöytäkirja viimeistään tiistaihin 18.4.2017 klo 15.00 mennessä.

Käsittely:

Lautakunnan jäsen Sara Anttila ilmoitti olevansa yhteisöjäävi yhdessä kokouksessa käsiteltävässä asiassa. Todetaan, että tästä syystä hän ei voi toimia pöytäkirjan tarkastajana.

Päätetään:

- a) valita pöytäkirjan tarkastajiksi Faysal Abdi ja Toni Blomster
- b) tarkastaa pöytäkirja viimeistään tiistaihin 18.4.2017 klo 15.00 mennessä.

Tämä pykälä tarkastetaan heti.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

5 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset/ EL-H

Vapaa-ajan lautakunnalle on kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat päätökset:

Tulosaluejohtajat:

Veli-Matti Kallisolahti, liikuntajohtaja

§ 28 Päätös Tikkurilan Taitoluisteluklubi ry:n hakemukseen maksuttomista käyttövuoroista Tikkurilan Trio Areenalla ja harjoitushallissa järjestettävissä taitoluistelutapahtumissa 10.4.-13.4.2017

§ 29 Kohdeavustuksen myöntäminen Tikkurilan Taitoluisteluklubi ry:lle

§ 30 Maksuvapautuksen myöntäminen Vantaan kaupungin sosiaali- ja terveystoimen henkilöstöjuhlassa ja hyvinvointimessuilla käytetyistä tiloista 1.2.2017

§ 31 Maksuvapautuksen myöntäminen Pakkalan Palloseura ry:lle Kartanonkosken pienen tekonurmikentän käyttövuoromaksuista kesällä 2017

§ 32 Maksuvapautus jäähallien käyttövuoromaksuista Tikkurilan Taitoluisteluklubi ry:n järjestämällä taitoluistelutunneilla 10.4.-13.4.2017

§ 33 Kohdeavustuksen myöntäminen Salibandyseura Vantaa ry:lle

§ 34 Tilojen myöntäminen maksutta Vantaan Salamat ry:n järjestämään Kultainen Keihäs-tapahtumaan

§ 35 Energia Areenan käyttövuoromaksujen huojentaminen Atlas Vantaan Miesten SM-sarjan ottelussa

Annikka Larkio, kulttuurijohtaja

§ 7 Irtaimen kaluston vuokrauspäätös Energia Areenalle 27.-29.4.2017

§ 8 Vantaan kuvataidekoulun lukukausimaksujen korottaminen 1.8.2017 alkaen

§ 9 Äänistudion laitehankinta Kulttuuritalo Martinukseen

§ 10 Intercom laitehankinta Kulttuuritalo Martinukseen

Riikka Åstrand, nuorisopalveluiden johtaja

§ 9 Ensiapukoulutus nuorten työpajoille ja nuorisotyöntekijöille

Päälliköt:

Leena Rusanen, liikuntapäällikkö

§ 1 Kalustehankinta aktiivisen oppimisympäristön rakentamiseksi Vierumäen koulun Kulomäen opetuspisteeseen

§ 2 Kalustehankinta aktiivisen oppimisympäristön rakentamiseksi Kilterin koululle

§ 3 Kalustehankinta aktiivisen oppimisympäristön rakentamiseksi Veromäen koulun Riihipellon opetuspisteeseen

Vapaa-ajan lautakunta 11.4.2017 § 5

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta vapaa-ajan lautakunnan käsiteltäväksi esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

6 § **Tiedoksi merkittävät asiat/ EL-H**

Vapaa-ajan lautakunta 11.4.2017 § 6

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä seuraavat asiat tiedoksi:

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

7 §

Itsenäisyyspäivän juhlien vuodelle 2016 myönnetyn avustuksen tilityksen hyväksyminen / AL

VD/1014/02.03.01.03/2016

Vapaa-ajan lautakunta on päättänyt 9.12.2015 § 11, että vuoden 2016 talousarviossa kulttuuripalveluihin tarkoitettu 1 086 845 € suuruudesta avustusraha varataan 10 000 € esitettäväksi Itsenäisyyspäivän juhlien järjestämistä varten.

Vapaa-ajan lautakunta on myöntänyt 11.10.2016 § 15 Korson Sosiaalidemokraattinen Työväenyhdistys ry:lle 1 500 € Itsenäisyyspäivän juhlan järjestämistä varten.

22.2.2017 mennessä kohdeavustustilityksen Itsenäisyyspäivän juhlien järjestämisestä on jättänyt Korson Sosiaalidemokraattinen Työväenyhdistys ry.

Myönnetty kohdeavustukset maksetaan tapahtuman tai muun hankkeen toteuttamisen jälkeen hankkeen tuloja ja menoja koskevaa hyväksyttävää tilitystä vastaan. Tilityksessä käytetään vahvistettua kohdeavustustilityslomaketta.

Vapaa-ajan lautakunta 11.4.2017 § 7

Kulttuurijohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä seuraava tilitys Itsenäisyyspäivän juhlan järjestämiseen:
Korson Sosiaalidemokraattinen Työväenyhdistys ry 1 500 € (Hyväksyttävät kulut)

Käsittely:

Lautakunnan jäsen Tessa Olin poistui salista yhteisöjäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Asiakirjat: Itsenäisyyspäivän juhlien avustustilitys on nähtävillä kokouksessa

Täytäntöönpano: Kulttuuripalvelut
-ote yhdistykselle

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus vapaa-ajan lautakunnalle

Lisätiedot:

Sirpa Laine, 040 848 2099, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

8 § **Kulttuuritoimintaan tarkoitettujen kohdeavustusten tilitysten hyväksyminen / AL**

VD/9097/02.03.01.03/2016

Vantaan kaupungin taloussäännön mukaan kaupungin viranomaisen on vaadittava ratkaisuvaltansa puitteissa yleishyödylliselle tai muulle yhteisölle myöntämänsä kohdeavustuksen käytöstä maksettuihin tositteisiin perustuva tilitys, josta selviää avustuksen käyttö myönnettyyn tarkoitukseen. Tilitys on jätettävä avustuksen myöntäneen viranomaisen määräämään ajankohtaan mennessä. Avustuksen myöntäneen viranomaisen tulee käsitellä yhteisön laatima tilitys avustuksen käytöstä ja tehdä päätös sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä.

Vapaa-ajan lautakunnan 19.1.2016 § 11 hyväksymien avustusten myöntämisperusteiden mukaan kohdeavustukset maksetaan tapahtuman tai muun hankkeen toteuttamisen jälkeen hankkeen tuloja ja menoja koskevaa hyväksyttävää tilitystä vastaan. Tilityksen määräaika on kaksi kuukautta tapahtuman ja/tai hankkeen päättymisestä.

Vapaa-ajan lautakunta on kokouksessaan 17.1.2017 § 9 myöntänyt seuraavan kulttuuri-toiminnan kohdeavustuksen:

- Mamia Company c/o Osuuskunta Kartanon Kulttuurikollektiivi 1 000 € käytettäväksi Sammakko-lammikko tanssisadun tuotanto- ja esityskustannuksiin Taidetalo Toteemissa 17.11.2016
- Työryhmä Martinlaakson kirjaston kirjallisuuspiiri 150 € käytettäväksi kirjailija Peter Sandströmin kirjailijailtaan Martinlaakson kirjastossa 6.3.2017
- Vaskivuoren lukion musiikkiseura ry:lle 4 000 € käytettäväksi Hairspray-musikaalin esityskustannuksiin Kulttuuritalo Martinuksessa 12.-22.3.2017
- Työryhmä Raissa Palmu, Anna Karlsson, Hannele Aulasvuo ja Dmitry Pavlov 1 000 € käytettäväksi Romanssikonserttiin 12.3.2017 Lummesalissa

Edellä mainitut yhdistykset ovat toimittaneet määräaikaan mennessä hyväksyttävät tilitykset avustusten käytöstä myönnettyyn kohteeseen.

Vapaa-ajan lautakunta 11.4.2017 § 8

Kulttuurijohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä seuraavat kohdeavustusten tilitykset:

- Mamia Company c/o Osuuskunta Kartanon Kulttuurikollektiivi 1 000 € (Hyväksyttävät kulut)
- Työryhmä Martinlaakson kirjaston kirjallisuuspiiri 150 € (Hyväksyttävät kulut)
- Vaskivuoren lukion musiikkiseura ry 4 000 € (Hyväksyttävät kulut)
- Työryhmä Raissa Palmu, Anna Karlsson, Hannele Aulasvuo ja Dmitry Pavlov 1 000 € (Hyväksyttävät kulut)

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Asiakirjat: Kohdeavustustilitykset ovat nähtävillä kokouksessa

Täytäntöönpano: Kulttuuripalvelut
-ote yhdistyksille

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus vapaa-ajan lautakunnalle

Lisätiedot:

Sirpa Laine, 040 8482099, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

9 § **Kulttuuritoimintaan tarkoitettujen kohdeavustusten myöntäminen / AL**

VD/17/02.03.01.03/2017

Vapaa-ajan lautakunnan 24.2.2015 § 10 hyväksymien avustusten myöntämisperiaatteiden mukaan vapaa-ajan lautakunta myöntää hakemuksesta kohdeavustuksia yhteisöille ja ryhmille taide- ja kulttuuritapahtumien sekä muiden kulttuuritoiminnaksi katsottavien hankkeiden toteuttamiseksi Vantaalla. Kohdeavustusta myönnetään ensisijaisesti tapahtumien ja muiden hankkeiden toteuttamiseen kaupungin alueella sekä hankkeisiin, joihin kuntalaisten osallistumista ei ole rajoitettu yhteisön jäsenyyden, kutsun, aatteellisen näkemyksen, kohtuulliseksi katsottavaa korkeamman maksun tai muun näihin verrattavan seikan perusteella.

Kohdeavustushakemus tulee jättää viimeistään 21 vuorokautta ennen tapahtumaa tai muun hankkeen aloittamista. Myöhästyneet hakemukset hylätään. Vapaa-ajan lautakunta käsittelee kohdeavustushakemuksia tammikuun, huhtikuun, elokuun ja lokakuun kokouksissaan. Kuhunkin kokoukseen käsiteltäväksi aiottu hakemus on jätettävä viimeistään kuukautta ennen kyseistä kokousta.

Vapaa-ajan lautakunnan päätöksellä 14.12.2016 § 10 kulttuuripalveluiden kohdeavustuksiin vuodelle 2017 on varattu 98 000 €.

22.3.2017 mennessä kohdeavustushakemuksen ovat jättäneet seuraavat yhteisöt:

- Helsing-Tusby Ungdomsförbund rf. 990 € museotoimintaan Helsingin pitäjän kirkonkylässä kesällä 2017,
- Kansallinen Lastenliitto - Vantaan paikallisyhdistys ry 2 200 € lasten kulttuurikursseihin keväällä 2017,
- Kulttuuriyhdistys Valvo! ry 2 500 € kahden kaksikielisen konsertin järjestämiskuluihin keväällä ja syksyllä 2017,
- Lastenklonikoiden Kummit ry 10 000 € Teemunallen lastenkonserttitapahtumaan Vantaalla,
- Maahanmuuttajan Kulttuuri- ja taideyhdistys (MTKY) ry 3 970 € kulttuuritilaisuuksien järjestämiseen,
- Marja-Verkko ry 3 500 € Kivistön kyläjuhlan järjestämiskuluihin syksyllä 2017,
- Musiikkituotanto M. K. Vannemaa / Duo Zorbas 750 € kolmen palvelutalokonsertin kustannuksiin,
- Pujari Association of Finland 1 500 € hindulaiskulttuurijuhlien järjestämiskuluihin,
- Qoro Quando ry 2 000 € Anton Bruckner -kuorokilpailun osallistumiskustannuksiin,
- Rekolan Elävän Musiikin Yhdistys ry 2 500 € kolmen konsertin järjestämiskustannuksiin,
- Teatteri Vantaan kannatusyhdistys ry 4 065 € Vantaan hoitolaitoksissa elokuussa kiertävän Satu Taikahuilusta -esitysten kustannuksiin,
- Tikkurilan Teatteri ry 3 700 € Impro2017 -festivaalin kustannuksiin,
- Tikkurilan Soittokunta ry 2 100 € elokuvamusiikkikonsertin järjestämiskustannuksiin,
- Työryhmä Henna-Maija Vannemaa ja Sami Majamäki 3 600 € 12 konsertin sarja Vantaan vanhainkodeissa,
- Työryhmä Marjatta ja Tuomo Viikilä, Eila Järvinen 1 000 € joulurunoillan järjestämiskuluihin,
- Vanda Teaterförening rf 3 000 € kesäteatteriesityksen *Pojken Blå* tuotantokustannuksiin,
- Vanhusten Kotiapusäätiö 1 200 € kahden kulttuuritapahtuman kuluihin syksyllä 2017,
- Vantaan jazzyhdistys ry 5 000 € Elojazz 2017 -tapahtuman järjestämiskustannuksiin,
- Vantaan Kamarikuoro ry 1 700 € 30-vuotisjuhlakonsertin järjestämiskuluihin,
- Vantaan monikulttuuriyhdistys Portti ry 400 € Suomi 100 -vuotta juhlistavan kulttuuritapahtuman kuluihin,
- Vantaan naislaulajat ry 700 € 40-vuotisjuhlakonsertin järjestämiskuluihin,
- Vantaan Näyttämö ry 15 000 € kesäteatteriesityksen *Täällä Pohjantähden alla* tuotantokustannuksiin,
- Vantaan Raduga ry 1 850 € kuvataidekurssin järjestämiskuluihin 2017,
- Vantaan Raduga ry 3 120 € lasten tanssikerhon järjestämiskuluihin 2017,
- Vantaan Seudun Sukututkijat ry 3 400 € Kuulutko Sukuuni -tapahtuman järjestämiseen,
- Vantaa-Seura - Vandasällskapet ry 8 900 € Helsingin keskiaikapäivän järjestämiskustannuksiin,
- Vaskivuoren lukion musiikkiseura ry 4 000 € näytelmän *Häräntappose* tuotantokustannuksiin.

Vapaa-ajan lautakunta 11.4.2017 § 9

Kulttuurijohtajan esitys:

Päätetään

- a) hylätä seuraavat kohdeavustukset:
- Pujari Association of Finland 1 500 € hindulaiskulttuurijuhlien järjestämiskuluihin; avustusta ei voida myöntää uskonnollisiin tilaisuuksiin,
 - Qoro Quando ry 2 000 € Anton Bruckner -kuorokilpailun osallistumiskustannuksiin; avustus ei ole matka-apuraha,
 - Vantaan Raduga ry 1 850 € kuvataidekurssin järjestämiskuluihin 2017; kurssi on vain jäsenistölle,
 - Vantaan Raduga ry 3 120 € lasten tanssikerhon järjestämiskuluihin 2017; kurssi on vain jäsenistölle,
- b) myöntää seuraavat kohdeavustukset:
- Helsingin-Tusby Ungdomsförbund rf. 700 € museotoimintaan Helsingin pitäjän kirkonkylässä kesällä 2017,
 - Kansallinen Lastenliitto - Vantaan paikallisyhdistys ry 900 € lasten kulttuurikursseihin keväällä 2017,
 - Kulttuuriyhdistys Valvo! ry 1 300 € kahden kaksikielisen konsertin järjestämiskuluihin keväällä ja syksyllä 2017,
 - Lastenklonikoiden Kummit ry 3 000 € Teemunallen lastenkonserttitapahtumaan Vantaalla,
 - Maahanmuuttajien Kulttuuri- ja taideyhdistys (MTKY) ry 1 200 € kulttuuritilaisuuksien järjestämiseen,
 - Marja-Verkko ry 2 100 € Kivistön kyläjuhlan järjestämiskuluihin syksyllä 2017,
 - Musiikkituotanto M. K. Vannemaa / Duo Zorbas 400 € kolmen palvelutalokonsertin kustannuksiin,
 - Rekolan Elävän Musiikin Yhdistys ry 1 000 € kolmen konsertin järjestämiskustannuksiin,
 - Teatteri Vantaan kannatusyhdistys ry 2 400 € Vantaan hoitolaitoksissa elokuussa kiertävän Satu Taikahuilusta -esitysten kustannuksiin,
 - Tikkurilan Teatteri ry 2 000 € Impro2017 -festivaalin kustannuksiin,
 - Tikkurilan Soittokunta ry 1 000 € elokuvamusiikkikonsertin järjestämiskustannuksiin,
 - Työryhmä Henna-Maija Vannemaa ja Sami Majamäki 1 800 € 12 konsertin sarja Vantaan vanhainkodeissa,
 - Työryhmä Marjatta ja Tuomo Viikilä, Eila Järvinen 500 € joulurunoillan järjestämiskuluihin,
 - Vanda Teaterförening rf 2 000 € kesäteatteriesityksen *Pojken Blå* tuotantokustannuksiin,
 - Vanhusten Kotiapusäätiö 700 € kahden kulttuuritapahtuman kuluihin syksyllä 2017,
 - Vantaan jazzyhdistys ry 3 000 € Elojazz 2017 -tapahtuman järjestämiskustannuksiin,
 - Vantaan Kamarikuoro ry 1 000 € 30-vuotisjuhlakonsertin järjestämiskuluihin,
 - Vantaan monikulttuuriyhdistys Portti ry 200 € Suomi 100 -vuotta juhlistavan kulttuuritapahtuman kuluihin,
 - Vantaan naislaulajat ry 400 € 40-vuotisjuhlakonsertin järjestämiskuluihin,
 - Vantaan Näyttämö ry 4 000 € kesäteatteriesityksen *Täällä Pohjantähden alla* tuotantokustannuksiin,
 - Vantaan Seudun Sukututkijat ry 1 800 € Kuulutko Sukuuni -tapahtuman järjestämiseen,
 - Vantaa-Seura - Vandasällskapet ry 3 500 € Helsingin keskiaikapäivän järjestämiskustannuksiin,
 - Vaskivuoren lukion musiikkiseura ry 1 800 € näytelmän Häräntappoase tuotantokustannuksiin.
- c) edellyttää avustusta saaneilta yhteisöiltä, että yhteisö julkistaa Vantaan kaupunginmyöntäneen yhteisölle avustusta

- d) edellyttää avustusta saaneilta yhteisöiltä, että yhteisö hankkii kursseihin tms. toimintaan saatavissa olevat valtionavustukset
- e) ilmoittaa avustusta saaneille yhteisöille, että avustuksen saaminen edellyttää kohdeavustustilityksen tekemistä viimeistään kahden kuukauden kuluessa tapahtumasta ja/tai hankkeen päättymisestä. Mikäli kohdeavustuspäätös on tehty tapahtuman jälkeen, tilityksen määräaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista. Ellei tilitystä tehdä määräajassa, kohdeavustusta ei makseta.
- f) ilmoittaa avustusta saaneille yhteisöille, että myönnetystä kohdeavustuksesta enintään 50 % voidaan maksaa ennakkona sitoumusta vastaan ja että tilityksessä maksettavaksi tuleva summa voidaan maksaa sitoumusta vastaan ennen tilityksen hyväksymistä lautakunnassa
- g) ilmoittaa avustusta saaneille yhteisöille, että avustusten käsittelyssä noudatetaan kaikilta osin vapaa-ajan lautakunnan 24.2.2015 § 10 hyväksymiä avustusten myöntämisperusteita.

Käsittely:

Lautakunnan jäsen Tessa Olin poistui salista yhteisöjäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Asiakirjat: Kohdeavustushakemukset ovat nähtävillä kokouksessa
Yhteenveto kohdeavustushakemuksista on tallennettu Extranet-asiakirjana

Täytäntöönpano: Kulttuuripalvelut
- ote avustusten hakijoille

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus vapaa-ajan lautakunnalle

Lisätietoja:

Annukka Larkio, 050 318 1686, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Lea Rahkola-Kauranen, 050 312 1969, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

10 § Taiteilija-apurahat 2017 / AL

VD/317/02.03.01.03/2017

Vapaa-ajan lautakunnan / kulttuuripalveluiden vuoden 2017 talousarviossa on 80 000 euron määrärahavaraus kustannuspaikalla 16 33 12 400 tilillä 473006 Taiteilijoiden apurahat.

Määrärahasta suoritetaan seuraavat kustannukset:

Vantaan kulttuuripalkinto (esitys lautakunnalle loka-marraskuussa)	10 000 €
Kulttuuriseppäpalkinto	1 000 €
Gjutarsin vierailevat taiteilijat (vasla 26.11.2012 § 20)	4 500 €
Taiteilija-apurahiin on käytettävissä	64 500 €

Taiteilija-apurahojen jako suoritetaan vapaa-ajan lautakunnan 19.1.2016 § 11 vahvistamien periaatteiden mukaan.

Taiteilija-apurahoja myönnetään hakemuksesta vakinaisesti Vantaalla asuville ammattitaiteilijoille ja poikkeustapauksessa lahjakkaille eri taiteenalojen opiskelijoille. Apurahoja myönnettäessä asetetaan etusijalle nuoret ammattitaiteilijat. Apurahaa ei pääsääntöisesti myönnetä soitin- ja laitehankintoihin. Apurahaa ei myönnetä jos hakija on edellisenä vuotena saanut Vantaa kaupungin taiteilija-apurahan.

Taiteilija-apurahoja ehdotetaan jaettavaksi 64 500 €. Apurahahakemuksia saapui määräaikana yhteensä 42 ja apurahaa esitetään 23 henkilölle. Hakemusten yhteissumma on 212 978 €. Jaettavaksi esitetty määräraha on 30 % haetusta. Apurahaa esitetään 55 % hakijoista. Samankaltaisia hakijoita on vertailtu keskenään. Jakoesitys on tehty kulttuuripalveluiden johtoryhmän kokouksessa 29.3.2017.

Esityslistan liitteenä on vuoden 2016 apurahahakemusten esitettyjen apurahojen määrällinen vertailu taiteenaloittain ja tilastollinen vertailu 2006 - 2016.

Vapaa-ajan lautakunta 11.4.2017 § 10

Kulttuurijohtajan esitys:

Päätetään

a) hylätä seuraavat taiteilija-apurahahakemukset:

KIRJALLISUUS

Lehkonen, Hanna-Pirita (harkintaan perustuen)
Susi, Pauliina (hakemus tullut myöhässä)

KUVATAIDE

Aho, Kia-Maria (harkintaan perustuen)
Eskelin, Anu (harkintaan perustuen)
Kolehmainen, Matti (harkintaan perustuen)
Pasanen, Jesse (hakemus tullut myöhässä)
Ristolainen, Minna (harkintaan perustuen)
Semerdjiev, Anna (hakemus tullut myöhässä)
Tapio, Mikko (harkintaan perustuen)
Vilhunen, Risto
(myöntö vuonna 2016, taiteilija-apurahaa ei myönnetä peräkkäisinä vuosina)

SÄVELTAIDE

Järveläinen, Atte (hakemus tullut myöhässä)
Kaivanto, Petri (harkintaan perustuen)
Kyyhkynen, Tuomas (hakemus tullut myöhässä)
Malkki, Jari-Pekka
(myöntö vuonna 2016, taiteilija-apurahaa ei myönnetä peräkkäisinä vuosina)

Rahko, Minna (harkintaan perustuen)

ELOKUVA

Vuorenvirta, Linda (harkintaan perustuen)

VALOKUVA

Kolho, Heli-Riitta (harkintaan perustuen)

VALOSUUNNITTELU

Virtanen, Ari (harkintaan perustuen)

MUU

Illman, Petri (harkintaan perustuen)

- b) €.
- jakaa seuraavat avustuksen jakoperusteet täyttävät taiteilija-apurahat yhteensä 64 500

KIRJALLISUUS

Aho, Elisabet 2 000 €

Historiallisen romaanin kirjoittamiseen

Kivekäs, Ansu 3 000 €

Dokumentaarisen romaanin kirjoittamiseen

KUVATAIDE

Herttua, Tiina 4 100 €

Taiteelliseen työskentelyyn ja näyttelytoimintaan

Kilpelä, Pirkko 2 100 €

Näyttelyn järjestämiseen

Leskinen, Kati 3 000 €

Taiteelliseen työskentelyyn ja mustemaalausteosten kehystykseen

Talja, Soili 6 000 €

Taiteelliseen työskentelyyn sekä yksityisnäyttelyn toteutukseen

Torvinen (ent. Argillander), Minka 2 500 €

Taiteelliseen työskentelyyn

TEATTERITAIDE

Al Take, Linda 2 000 €

Pari suhteellisuutta -teoksen pukusuunnitteluun ja toteutukseen

SÄVELTAIDE

Bäckström, Jouni 2 000 €

Uuden koomisen konserttikokonaisuuden suunnitteluun ja harjoitteluun

Hynninen, Maija 2 000 €

Taiteelliseen työskentelyyn

Kuntsi, Emma 4 000 €

Sävellys- ja harjoittelutyöhön

Leppänen, Ville 1 000 €

Micke Bjorklof & Blue Strip -yhtyeen esiintymismatkaan Japaniin

Näreranta, Kaisa 1 500 €

Uusien roolien valmistamiseen

Peltomaa, Aino 2 500 €

Taiteelliseen työskentelyyn

Rainio, Anna 2 500 €
Demo-nauhoitukseen

Vannemaa, Ville 2 500 €
Sävellystyöhön ja levytyskustannuksiin

Yli-Salomäki, Aki 3 000 €
Sävellystyöhön

TANSSITAIDE
Pohjonen, Suvi 1 000 €
Opintomatkaan Lontooseen

ELOKUVA
Rytkölä, Eevi 7 000 €
Näyttelijätyön opintoihin USA:ssa

VALOKUVA
Berg, Olli 2 800 €
Humans of Myyr York -kirjan tekoon

Larjosto, Harri 2 500 €
Näyttelyn järjestämiseen Viroon

TAIDETEOLLISUUS
Haapasaari, Riikka 4 000 €
Taiteelliseen työskentelyyn

SIRKUSTAIDE
Erälinna-Hinkkanen, Marjukka 1 500 €
Improvisaatiometodeilla toteuttavan yhteisen teoksen harjoitusperiodiin
sekä itsenäiseen harjoitteluun

- c) suorittaa kustannukset kustannuspaikalta 16 33 12 400 tililtä 473006
Taiteilijoiden apurahat.
- d) edellyttää, että apurahan saajan mainitsevan saamansa Vantaan kaupungin taiteilija-
apuraha toimintaansa liittyvissä esitteissä tai muissa vastaavissa esittelymateriaaleissa.
- e) todeta, että apurahan saajan tulee toimittaa kulttuuripalveluihin selvitys apurahan
käytöstä helmikuun loppuun 2018 mennessä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet: Vuoden 2017 hakemuksista laadittu yhteenveto
Yhteenveto vuosien 2006 - 2016 taiteilija-apurahahakemuksista

Asiakirjat: Vuoden 2017 hakemuksista laadittu yhteenveto hakijoittain on tallennettu vapaa-ajan
lautakunnan
Extranettiin. Alkuperäiset hakemukset ovat nähtävillä kokouksessa

Täytäntöönpano: kulttuuripalvelut
ote hakijoille

Muutoksenhakuohje: oikaisuvaatimus vapaa-ajan lautakunnalle

Lisätietoja:

Annikka Larkio, 050 318 1686, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
Reeli Karimäki, 040 524 1403, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VANTAAN KAUPUNKI

Vapaa-ajan lautakunta

4/11/2017

TAITEILIJA-APURAHAHAKEMUKSET 2017 / YHTEENVETO

2006-2016

TILASTOLLINEN VERTAILU

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2017 ehdotus
Hakemuksia kpl	58	54	46	46	44	45	39	31	45	35	42
Hakemusten yhteissumma, euroin	246,438	###	206,559	166,270	151,296	169,668	223,495	###	###	149,300	212,978
Hakemusten keskiarvo, euroina	4249	4,319	4,490	3,615	3,439	3,770	5,731	3,416	4,556	4,266	5,071
Apurahat yhteensä, euroina	60,000	59,000	64,000	56,900	53,600	62,500	54,000	50,000	54,700	61,200	64,500
Myönnettyt apurahat, kpl	29	31	39	36	29	22	19	19	25	24	23
Myönnettyt apurahat k.arvo/euroin	2,069	1,903	1,641	1,581	1,848	2,841	2,842	2,632	2,188	2,550	2,804
Myönnettyt apurahat/haetut %	24%	25%	31%	34%	35%	37%	24%	47%	27%	41%	30%
Apuraha myönnettiin hakijoista %	50%	57%	85%	78%	66%	49%	49%	61%	56%	69%	55%

Kulttuuripalvelut
Vapaa-ajan lautakunta 11.4.2017

Taiteilija-apuraha yhteenveto 2017

Taiteilija-apuraha	80,000
Säästövelvoite	0
Vieraileva taiteilija	-4,500
Vantaan kulttuuripalkinto	-10,000
Kulttuuriseppäpalkinto	-1,000
Taiteilija-apurahat	64,500
Esitys	64,500

Apurahoja ei pääsääntöisesti myönnetä soitin- ja laitehankintoihin.

Apurahoja haettu yhteensä	212,978
Esitetään myönnettäväksi	64,500
Esitetty summa % haetusta	30%
Esitetty summa % hakijoista	56%

TAITEILIJA- APURAHAAKEMUKSET 2016 taidelajeittain	hakemuksi a kpl *	% hake- musten kpl:stä	Yhteensä euroa	% Hake- musten yht.sum- masta	Esitys euroa	% jaettavana olevasta summasta	Esitys kpl	% jaett. apurahojen luku- määrästä
KIRJALLISUUS	4	10%	15,000	7%	4,500	7%	2	9%
KUVATAIDE	13	32%	55,618	26%	29,100	45%	5	22%
TEATTERITAIDE	1	2%	3,200	2%	6,000	9%	1	4%
SÄVELTAIDE	14	34%	75,860	36%	6,900	11%	9	39%
TAIDETEOLLISUUS	1	2%	6,000	3%	7,000	11%	1	4%
TANSSITAIDE	1	2%	1,500	1%	3,000	5%	1	4%
ELOKUVA	2	5%	9,000	4%	0	0%	1	4%
VALOKUVA	3	7%	10,300	5%	8,000	12%	2	9%
MUU	1	2%	33,000	15%	0	0%	0	0%
VALOSUUNNITTELU	0	0%	1,500	1%	0	0%	0	0%
SIRKUSTAIDE	1	2%	2,000	1%	0	0%	1	4%
YHTEENSÄ	41	100%	212,978	100%	64,500	100%	23	100%

* hakemus laskettu vain kerran, vaikka hakija olisi lähetettänyt useampia hakemuksia ja vaikka hakemus kohdistuisi kahdelle taiteen-

alalle.

11 § Vantaan markkinointituen myöntäminen Suomen Ilmailumuseosäatiölle / AL

VD/11368/02.03.01.03/2016

Vapaa-ajan lautakunta hyväksyi 19.1.2016 § 11 kulttuurijohtajan esityksen kulttuuripalveluiden avustusmäärärahoihin vuoden 2016 alusta sisällytetyn kumppanuusmäärärahan jakamisesta siten, että 100 000 e on eri yhteisöjen haettavissa vuoden 2016 kuluessa ja 50 000 e jää kulttuurijohtajan erikseen päätettäväksi ennakkoimattomasti ja nopeasti eteen tulevissa tilanteissa. Tuki on tarkoitettu Vantaalla järjestettävän suuren kulttuuritilaisuuden yhteydessä tapahtuvaan Vantaan kaupungin näkyvyyden vahvistamiseen ja markkinointiin. Tuen saajien tulee toiminnallaan edistää Vantaan tunnettua kulttuurikaupunkina ja käyttää tapahtumamarkkinoinnissa soveltuvien osin Vantaan virallisen brändin mukaista ulkoasua. Vantaan markkinointituki myönnetään hakemuksen perusteella. Tukisumman suuruus määräytyy vuosittain valtuuston päättämän kulttuuripalveluiden budjetin puitteissa. Tuen saajien kanssa tehdään asiasta sopimus.

Suomen Ilmailumuseosäätio (VD/11368/02.03.01.03/2016) hakee Vantaan markkinointitukea 40 000 e käytettäväksi Suomi lentää! -juhlalentonäytöksen järjestämiseen 9.6.2017. Näytös on hyväksytty osaksi Suomi 100 -juhlavuoden virallista ohjelmaa.

Vapaa-ajan lautakunta 11.4.2017 § 11

Kulttuurijohtajan esitys:

Päätetään

- a) myöntää Suomen Ilmailumuseosäatiölle Vantaan markkinointitukea 30 000 e käytettäväksi Vantaan kaupunkimarkkinointiin juhlalentonäytöksen yhteydessä,
- b) edellyttää tuen saajaa tekemään kaupungin kanssa sopimus, josta ilmenee tuen saajan velvoitteet,
- c) velvoittaa tuen saajan raporttoimaan määrärahan käytöstä ja sopimusvelvoitteidensa toteutumisesta seuraavan vuoden huhtikuun loppuun mennessä,
- d) ilmoittaa tukea saaneille yhteisöille, että avustusten käsittelyssä noudatetaan kaikilta osin vapaa-ajan lautakunnan voimassaolevia avustusten myöntämisperusteita.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Asiakirjat: Hakemus on nähtävillä kokouksessa

Täytäntöönpano: Kulttuuripalvelut
-ote säätiolle

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus vapaa-ajan lautakunnalle

Lisätietoja:

Annikka Larkio, 050 318 1686, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Lea Rahkola-Kauranen, 050 312 1969, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

12 § **Tikkurila Festivaalin selvitys Vantaan markkinointituen käytöstä / AL**

VD/2900/02.03.01.03/2016

Vapaa-ajan lautakunta päätti 19.1.2016 § 11 Vantaan markkinointituesta. Tuki on tarkoitettu Vantaalla järjestettävän suuren kulttuuritilaisuuden yhteydessä tapahtuvaan Vantaan kaupungin näkyvyyden vahvistamiseen ja markkinointiin. Tuen saajien tulee toiminnallaan edistää Vantaan tunnettuutta kulttuurikaupunkina ja käyttää tapahtumamarkkinoinnissa soveltuvien osien Vantaan virallisen brändin mukaista ulkoasua. Vantaan markkinointituki myönnetään hakemuksen perusteella. Tuen saajien kanssa tehdään asiasta sopimus ja antaa määräaikaan mennessä selvityksen sopimuksen velvoitteiden toteutumisesta.

Vapaa-ajan lautakunta myönsi kokouksessaan 14.6.2016 § 12 Suomi-poppiin keskittyvälle Tikkurila Festivaalille Vantaan markkinointitukea 25 000 euroa. Tuen saaja on toimittanut selvityksen tuen käytöstä sopimuksen mukaisesti.

Kulttuurijohtaja toteaa, että kaupunki on saanut markkinointituella tavoittelemaansa näkyvyyttä ja julkisuutta, ja että Tikkurila Festivaali on omalta osaltaan täyttänyt sopimuksen mukaiset velvoitteensa.

Vapaa-ajan lautakunta 11.4.2017 § 12

Kulttuurijohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä Tikkurila Festivaalin selvitys vuoden 2016 Vantaan markkinointituen käytöstä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite: Tikkurila Festivaalin toimittama selvitys

Täytäntöönpano: Kulttuuripalvelut

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus vapaa-ajan lautakunnalle

Lisätietoja:

Annukka Larkio, 050 318 1686, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

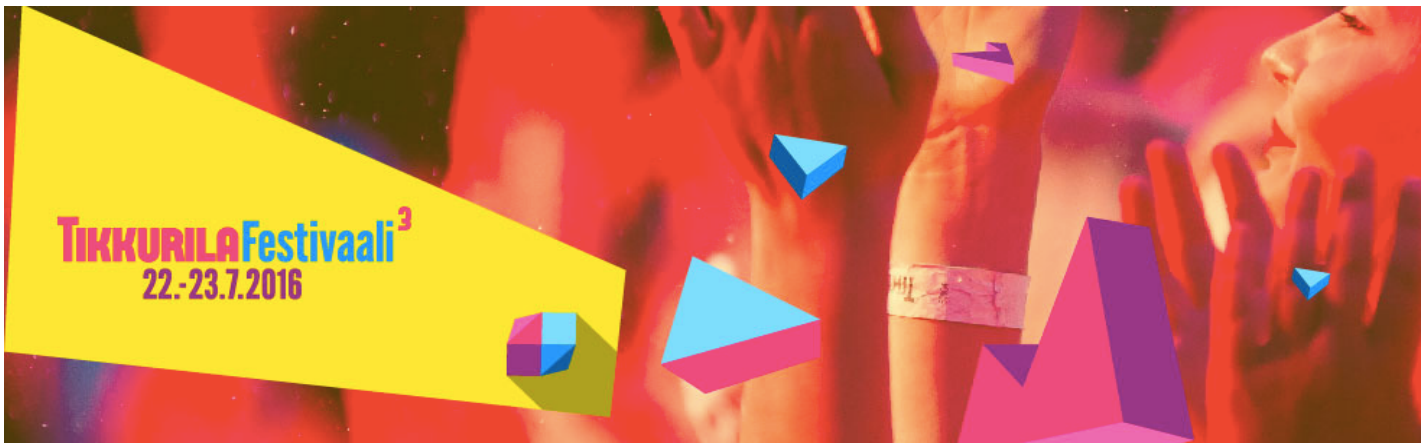
Lea Rahkola-Kauranen, 050 312 1969, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vastaanottaja
VANTAAN KAUPUNKI

VANTAAN KAUPUNKI - Kirjaamo

Saapunut: 28.9.2016

Dn:o VD/2900/02.03.01.03/2016

Tikkurila Festivaali nousi Suomen puhutuimmaksi ja mediaseksikkäimmäksi kotimaisen musiikin tapahtumaksi

Tikkurila Festivaali vuosimallia 2016 oli kaikin puolin menestys: aurinko paistoi ja yleisöennätys rikottiin. Tämän lisäksi positiivista palautetta saatiin runsain mitoin tapahtuman järjestelyistä sekä puitteista.

Vuonna 2016 Tikkurila Festivaali pidettiin heinäkuun toiseksi viimeisenä viikonloppuna 22.7.-23.7.2016. Lavalle nousivat jälleen kerran kuuma kotimainen kärkikaarti.

Tulossa olivat ainakin jo Apulanta, J. Karjalainen, SANNI, Antti Tuisku, Chisu, Michael Monroe, Jari Sillanpää, JVG, Elastinen, Kasmir, Anna Abreu, Ellinoora, Popedia, CMX ja Yö.

Tikkurila Festivaalin ohjelmisto julkaistaan talvikauden aikana 2016.

Tapahtuman valokuvat ja tapahtumavideo löytyvät festivaalin kotisivuilta www.tikkurilafestivaali.fi.

Puhtaasti kotimainen, puhtaasti erilainen on nykyisin Ekokompassi –tapahtuma.

Puhtaasti kotimainen –teeman voi yhdistää myös tapahtuman tavoitteisiin tukea kestävää kehitystä ja ympäristöä säästäviä toimia.

Festivaalialueen sijainti Hiekkaharjun ja Tikkurilan rautatieasemien välittömässä läheisyydessä mahdollistaa yleisön saapumisen julkisilla kulkuneuvoilla vaivattomasti: Helsingin rautatieasemalta siirtyy nopeimmillaan alle puolessa tunnissa päälavan edustalle.

Myös festivaalin sähkösuunnitelmissa huomioidaan uusiutuvat energialähteet.

Tapahtuman koko sähkönkulutus toteutetaan pääsääntöisesti tuulisähköllä yhteistyössä Vantaan Energian kanssa.

Festivaalialue sijoittuu aivan Tikkurilan ytimen tuntumaan ja Kehäradan varrelle. Sijainti tarjoaa poikkeukselliset mahdollisuudet toteuttaa viihtyisiä cityfestivaali laajalla ohjelma- ja oheispalvelutarjonnalla.

Vastaanottaja
VANTAAN KAUPUNKI

OSAPUOLET:

TF Marketing Oy
Y-tunnus: 2693346-6
Henry Fordin katu 6A
00150 Helsinki

Vantaan Kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa
Yhteyshenkilö: Annukka Larkio

Vantaan Kaupunki markkinointitukihakemus

Hakija: Tikkurila Festivaali / TF Marketing Oy

Saatu summa: 25 000 €

Tapahtuma: Tikkurila Festivaali 22.- 23.7.2016

Haimme vuoden 2016 Vantaan markkinointitukea, perusten Vantaalla järjestettävän suuren kulttuuritilaisuuden yhteydessä tapahtuvaan Vantaan kaupungin näkyvyyden vahvistamiseen ja markkinointiin.

Tikkurila Festivaali edistää toiminnallaan Vantaan tunnettavuutta kulttuurikaupunkina ja käyttää tapahtumamarkkinoinnissaan soveltuvin osin Vantaan virallisen brändin mukaista ulkoasua.

Vastuullisuus:

Tikkurila Festivaali on Ekokompassi –tapahtuma.

Vastuullisuus ja ekologisuus – arvot tuotannossa -> Vantaan kaupunki pääyhteistyökumppanina

- Viestinnässä tuodaan esille nämä kulmat, joihin Vantaan Kaupunki liittyy sekä tavoite- että tunnetasolla (some, yhteistyökumppanien viestintä jne.)

Mainonta ennen tapahtumaa:

Tikkurila Festivaali oli näkyvästi esillä muun muassa Sanoman ja Nelonen Median kanavilla ja medioissa. Tämä tarkoitti vahvaa kansallista kuuluvuutta, tapahtumanäkyvyyttä ja sisällöllisiä puheenaiheita radiokanavilla. Varsinkin Radio Suomipopilla kuulijat, eli koko Suomen kansa, eivät voineet välttyä tiedolta, että Vantaalla järjestetään vuosittain Tikkurila Festivaali niminen musiikkitapahtuma.

Uskomme edelleen, että Tikkurila Festivaali tulee olemaan Vantaan Kaupungin suurin yksittäinen mainos- ja näkyvyyskampanja sekä vuonna 2016 että tulevana vuosina. Kyseessä on paikallinen tapahtuma mutta kansallinen näkyvyys.

Mainoskampanjat eri medioissa, jossa Vantaa on kaupunkina vahvasti mukana.

MEDIA

- Tikkurila Festivaalin omat digi- ja Somekanavat
- Nelosen mediat Suomi-Pop ja muut:
- tapahtumanäkyvyys/kuuluvuus 12/2015-07/2016
Radio Suomipopin haastattelut
- Sosiaalinen media: 24/7 ja 365
- Tiketti ja Lippu.fi kanavat ja viestintä
- Ulkomainonta (JCD ja Helsingin keskustan pintoja)
- Televisomainonta
- Printtimainonta Vantaan Sanomat, Helsingin Uutiset
- Asiakaslehdet
- Promootiot kauppakeskuksissa ja muissa tapahtumissa

NÄKYVYYS

Pääyhteistyökumppani + logo

Yleinen tietoisuus + spotit
Suora haastattelu + verkko
SoMe + Yleinen tietoisuus
Artikkelit
Sisältönäkyvyys
Sisältönäkyvyys
Logonäkyvyys
Mainoksissa logonäkyvyys
Logonäkyvyys

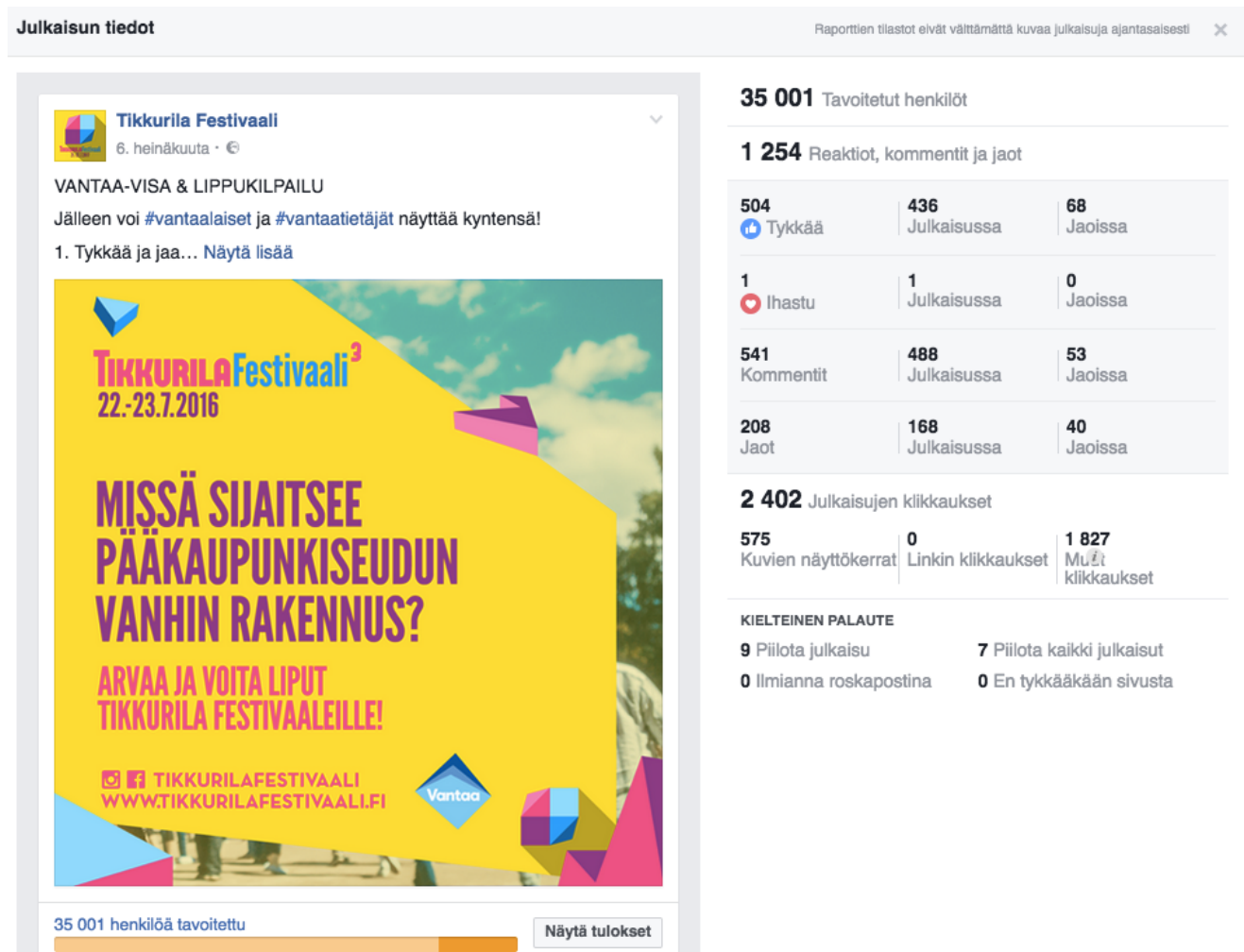
Vastaanottaja VANTAAN KAUPUNKI

- Lipunmyyntipisteet:
- R-Kioskit Jumbossa, Hotelli Vantaa, Tikkuraitti ja muut vastaavat. Logonäkyvyys
- Julisteet ja Flyerit Pääyhteistyökumppani + logo
- Tapahtumaesite: Jaettu kumppaneille, kahviloissa, Hotelli Vantaalla sekä yleisölle
Avauspuhe + mainos
- Suomen suurimmat Festarihäät Vantaalla Tikkurila Festivaalilla Lehdistö, Some, Radio ja televisio: HS, MTV, Nelonen, Radio Aalto, YLE, Suomipop, Seiska ja muut pienemmät mediat ja somekanavat

Tapahtuman aikainen näkyvyys:

Vantaan kaupunki on näkyvästi esillä myös itse tapahtuman aikana. Näkyvyyttä on ainakin seuraavissa kosketuspinnoina.

- Tikkurila Festivaalin omat digi- ja Somekanavat Somesisältöä+ logo
- Vantaa-visa saavutti sadat tuhannet ihmiset. Alla on esimerkki julkaisusta

- Sosiaalinen media sen kaikissa muodoissa
- Tiketti ja Lippu.fi kanavat ja viestintä
- Tapahtumaesite
- Muut mahdolliset yleiset kumppanien mainospinnat
- Logonäkyvyys Vantaan kaupungille
- Vantaan mainokset tapahtuman screeneillä
- Somesisällöt ja -jaot
- Mainonta ja artikkelit logo + mainos
- Logonäkyvyys
- Useita kosketuspintoja alueella
- Mainosvideo & logo

Vastaanottaja

VANTAAN KAUPUNKI

- Lehdistön kiinnostus tapahtumaan lukuisia artikkeleita ja kuvia Tapahtumasta
- Suomen suurimmat Festarihäät Vantaalla Tikkurila Festivaalilla televisio: HS, MTV, Nelonen, Radio Aalto, YLE, Suomipop, Seiska ja muut pienemmät mediat ja somekanavat Lehdistö, Some, Radio ja muut pienemmät mediat ja somekanavat
- Bloggareiden kiinnostus tapahtumaan blogijutut + kuvat

<http://www.seiska.fi/Viihdeuutiset/Salkkari-kaunotar-hempeili-festareilla-pusukuva-kullan-kanssa/1109608>

Viihdeuutiset 25.07.2016 16:06

Salatuissa elämissä Alissaa näyttelevä **Johanna Puhakka** nautti menneenä viikonloppuna Tikkurila-festivaalien tunnelmasta täysin siemauksin. Mukana festarimumussa oli myös näyttelijän **Ilmari-rakas**, jonka kanssa Johanna intoutui suukottelemaan varsin intohimoisesti.

Johanna jakoi pusukuvan Instagram-tilillään, mikä on saanut näyttelijän ihailijat ottamaan osaa parin onneen.

- Mielenkiintoiset vieraat ja julkisuuden henkilöt: Johanna Puhakka | Salatut Elämät. Lähes 5.000 tykkäystä Instagramissa + lehtijuttu Seiskassa.

Näkyvyys Suomen päämedioissa.

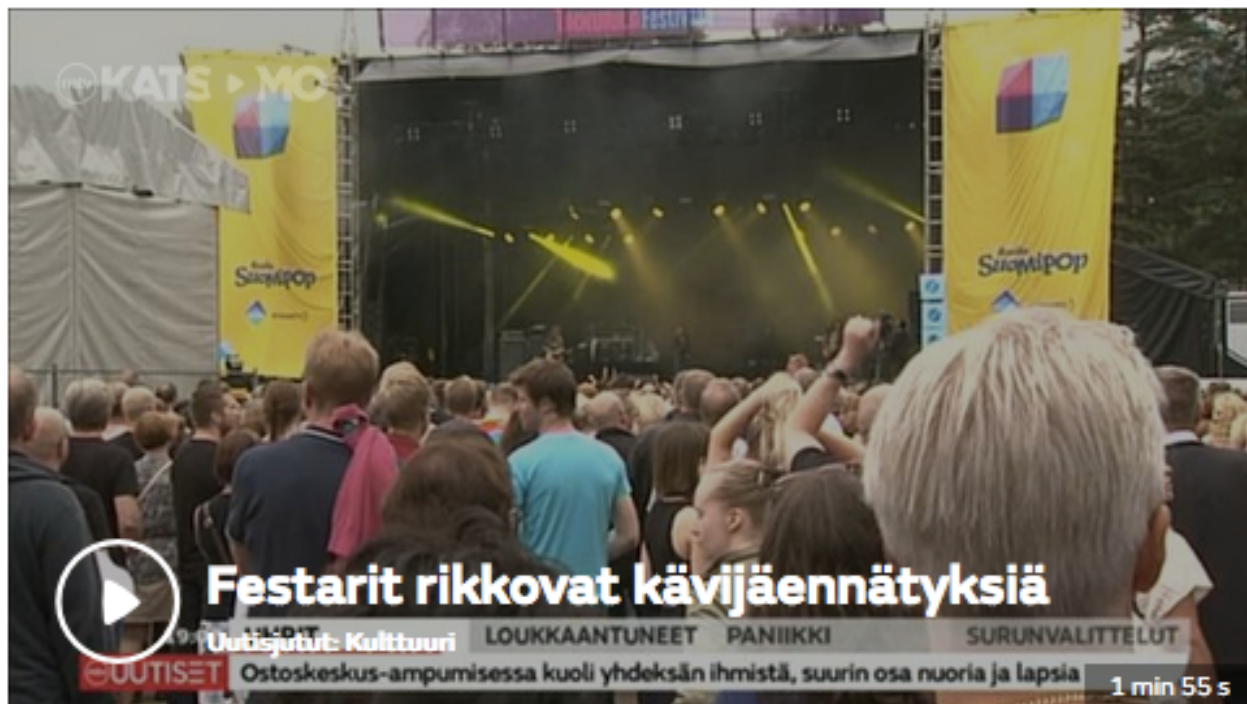
Suora lähetys Suomen suurimmalla radiokanavalla.

[Vantaan Kaupunki mainittu Suomipopilla](#)

Suora lähetys MTV3 Kymmenen Uutisissa.

<http://www.mtv.fi/uutiset/kotimaa/artikkeli/meneillaan-on-festariennatysten-kesa-pate-mustajarvi-heittaa-herjan-ja-kertoo-syyn/6001052>

Vastaanottaja
VANTAAN KAUPUNKI

Vastaanottaja
VANTAAN KAUPUNKI

Helsingin Sanomat
<http://www.hs.fi/m/kaupunki/a1469243746421>

HS

OSASTOT ▼ UUTISET HSTV SÄÄ PÄIVÄN LEHTI

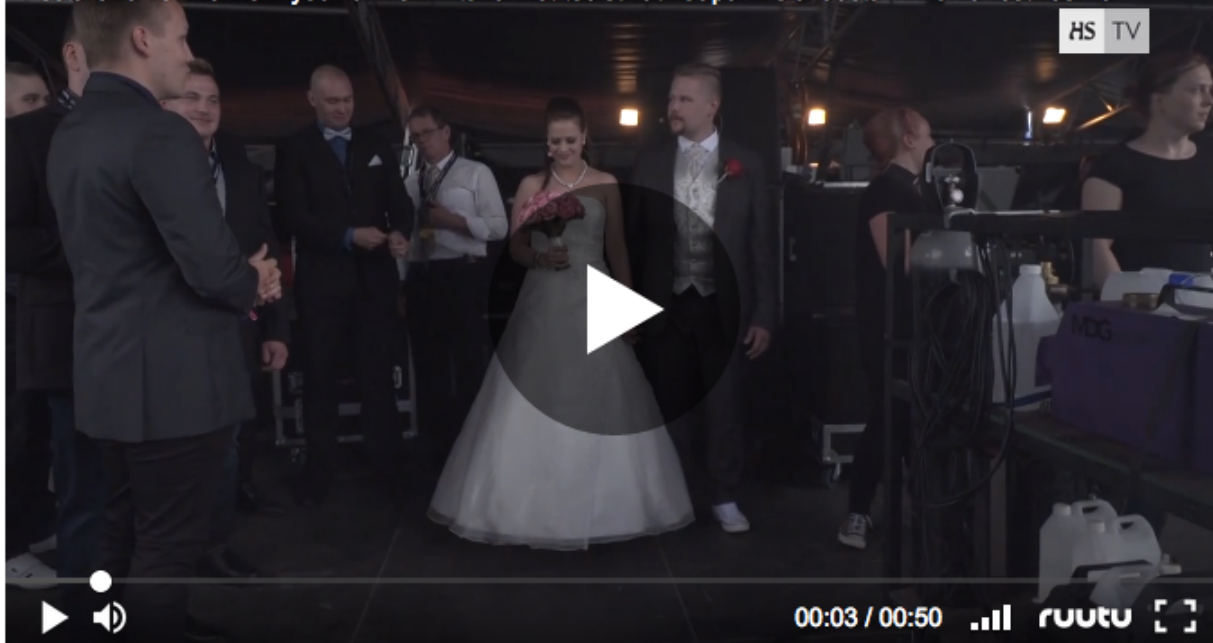
TIL

Tikkurila-festivaali teki yleisöennätyksen: ”Vaikka sää on harmaa, palaute on ollut hyvin aurinkoista”

KAUPUNKI 23.7.2016 21:15 Päivitetty: 24.7.2016 10:51

Pekka Torvinen HELSINGIN SANOMAT

Festareilla voi mennä myös naimisiin - tuhannet todistivat hääparin siunausta Tikkurila-festivaalilla

Emilia Lahtinen ja Ville Ilomäki saivat papin siunauksen liitolleen tuhansien ihmisten edessä Tikkurila-festivaaleilla perjantaina 22.7. Pari oli valittu 37 hakijaparin joukosta yleisöäänestyksellä. Toimittaja: Pekka Torvinen, kuvaus ja leikkaus: Axel Nordman.

KOLMATT kertaa järjestettävä Tikkurila-festivaali rikkoi lauantaina yleisöennätyksensä.

Vastaanottaja

VANTAAN KAUPUNKI

Näkyvyys Suomen päämedioissa, markkinoinnissa, viestinnässä ja Sosiaalisen median kanavissa.

Saadun palautteen (mediat, media- ja mainostoimistot) mukaan Tikkurila Festivaali oli yksi Suomen puhutuin ja fiilistellyin kesätapahtuma kaikkine oheistoimintoineen.

Varovaisen arvion ja laskentakaavan mukaisesti Tikkurila Festivaalin ja Vantaan saama näkyvyys kaikissa eri kanavissa on arvoltaan vähintään + 500.000 €, mikäli tämä olisi suoraan ostettua mediaa.

Täten voimme todeta, että Vantaan Kaupungin saama ROI on todella erinomainen.

Pelkästään kyseinen yllä oleva suora Maikkarin tv-lähetys Kymmenen uutisista 23.7.2016 tavoitti yli puoli miljoonaa suomalaista, ja sama uutinen on jaettu Somessa vajaa 300 kertaa: Tikkurila Festivaali Vantaalla kiinnostaa yleisöä.

Tikkurila Festivaali, ja etenkin laadukas kokonaisuus sekä palvelut, houkutteli Vantaalle ja Tikkurilaan suuren määrän Suomen eturivin merkkihenkilöitä.

Harvoin näin nuori tapahtuma houkuttelee paikalle eturivin julkimoita, ministereitä, virkamiehiä, huippu-urheilijoita sekä kulttuuri- ja liikemaailman johtohahmoja että heidän tärkeitä sidosryhmiään.

Tuottoon ja näkyvyyteen nähden markkinointituki voisi kaikilla laskennallisilla mittareilla olla jopa huomattavasti suurempi.

ALLEKIRJOITUKSET:

Helsingissä ____ . ____ .2016

TF Marketing Oy

Jan Grehn

13 § **Lausunnon antaminen Opetushallitukselle uusista taiteen perusopetuksen laajan ja yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteista / AL**

VD/2723/00.04.03/2017

Opetushallitus on pyytänyt Vantaan kaupungilta liitteenä olevalla lausuntopyynnöllä lausuntoa taiteen perusopetuksen laajan ja yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden uudistamisesta. Opetushallitus päättää uusista taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista alkusyksystä 2017.

Lausunto pyydetään toimittamaan Opetushallitukseen 18.4.2017 mennessä.

Vantaan kaupungin lausunto on valmisteltu kulttuuripalveluiden tulosalueella. Sitä varten on kuultu myös Vantaalla taiteen perusopetusta antavia oppilaitoksia.

Sivistystoimen toimialalla taiteen perusopetusta tarjoavat Vantaan musiikkiopisto ja Vantaan kuvataidekoulu kuuluvat vapaa-ajan lautakunnan alaisuuteen ja Vantaan aikuisopisto opetuslautakunnan alaisuuteen. Tästä syystä lausunto käsitellään molemmissa lautakunnissa.

Vapaa-ajan lautakunta 11.4.2017 § 13

Kulttuurijohtajan esitys:

Päätetään antaa Opetushallitukselle liitteenä oleva lausunto uusista taiteen perusopetuksen laajan ja yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteista.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tämä pykälä tarkastetaan heti kokouksessa.

Liitteet: Opetushallituksen lausuntopyyntö
Vantaan kaupungin lausunto

Täytäntöönpano: Kulttuuripalvelut
- ote Opetushallitukselle

Muutoksenhakuohje: Ei muutoksenhakuoikeutta/Kuntalaki § 91

Lisätietoja:

Annikka Larkio, 050 318 1686, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Lea Rahkola-Kauranen, 050 312 1969, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

15.3.2017

OPH-679-2017

Jakeluluettelossa mainituille

**TAITEEN PERUSOPETUKSEN LAAJAN JA YLEISEN OPPIMÄÄRÄN OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTEIDEN
UUDISTAMINEN / LAUSUNNON PYYTÄMINEN**

Opetushallitus on valmistellut sidosryhmäyhteistyössä taiteen perusopetuksen laajan ja yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 luonnokset [laki (633/1998) ja asetus (813/1998) taiteen perusopetuksesta]. Opetushallitus päättää uusista taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista alkusyksystä 2017.

Opetushallitus pyytää jakeluluettelossa mainittujen tahojen lausuntoa taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luonnoksista (päiväty 15.3.2017). Lausunnot lähetettävät asiakirjat ovat aikataulustyistä pääosin suomenkieliset. Ruotsin kielelle on käännetty tässä vaiheessa perusteluonnosten yleiset osat sekä musiikin taiteenaloittainen opetussuunnitelmaosuus.

Lausunnon sisältö pyydetään jäsentämään perusteluonnosten lukunumerointia käyttäen. Opetushallitus pyytää, että lausunnon loppuun liitetään tiivistelmänä lausunnon keskeisin sisältö.

Lausunnot lähetetään Opetushallitukseen 12.4.2017 mennessä osoitteella Opetushallitus, Hakaniemenranta 6, 00530 HELSINKI. Opetushallitus toivoo, että lausunto lähetetään myös sähköpostitse Word-muodossa osoitteella mirja.kuortinen(at)oph.fi. Tämä helpottaa lausuntojen jatkokäsittelyä.

Lausuntopyynnön mukana lähetetään

- Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 luonnos 15.3.2017 ja
- Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 luonnos 15.3.2017.

Johtaja

Jorma Kauppinen

Ylitarkastaja

Maija-Liisa Ojala

JAKELULUETTELO

Opetus- ja kulttuuriministeriö
 Suomen Kuntaliitto ry
 Espoon kaupunki
 Helsingin kaupunki
 Jyväskylän kaupunki
 Lieksan kaupunki
 Vantaan kaupunki

Aalto-yliopisto, Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu, Taiteen laitos
 Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry
 Arkkitehtuurin tiedotuskeskus
 AV-arkki, suomalaisen mediataiteen levityskeskus
 Balettipedagogit ry
 Centria ammattikorkeakoulu
 Elvis ry
 Esittävien taiteiden oppilaitosten liitto ry
 FIDEA Suomen draama- ja teatteriopetuksen liitto ry
 Finlands Svenska Sång- och Musikförbund rf
 Helsingin yliopisto, teatteritiede
 Jyväskylän yliopisto, humanistis-yhteiskuntatieteellinen tiedekunta, Musiikin, taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitos
 Kansalaisopistojen liitto KoL - Medborgarinstitutens förbund MiF ry
 Kansallinen audiovisuaalinen instituutti
 Kuvataideopettajat ry
 Käsi- ja taideteollisuusliitto Taito ry
 Lapin yliopisto, taiteiden tiedekunta
 Mediakasvatuskeskus Metka
 Mediakasvatusseura ry
 Metropolia Ammattikorkeakoulu
 Musiikkioppilaitosyhdistys MOY ry
 Muusikkojen liitto
 Opetusalan Ammattijärjestö OAJ ry
 Oulun ammattikorkeakoulu
 Savonia-ammattikorkeakoulu
 Sivistystyönantajat ry
 SULASOL, Suomen Laulajain ja Soittajain Liitto r.y.
 Suomen Arkkitehtiliitto SAFA
 Suomen Kirjailijaliitto r.y.
 Suomen konservatorioliitto – Finlands konservatorieförbund r.y.
 Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura ry
 Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liitto ry
 Suomen musiikinopettajien liitto ry
 Suomen musiikkioppilaitosten liitto ry
 Suomen Nuorisosirkusliitto ry
 Suomen sanataideopetuksen seura ry
 Suomen Säveltäjät ry
 Suomen Taiteilijaseura - Konstnärsgillet i Finland ry
 Suomen tanssioppilaitosten liitto STOPP ry
 Suomen yliopistot UNIFI ry
 Taideyliopisto, Kuvataideakatemia
 Taideyliopisto, Sibelius-Akatemia

Taideyliopisto, Teatterikorkeakoulu
Taiteen edistämiskeskus
Taiteen perusopetusliitto TPO ry
Tampereen ammattikorkeakoulu
Tanssin Tiedotuskeskus
Teknisten aineiden opettajat - TAO r.y.
Tekstiiliopettajaliitto TOL ry
Teosto
Turun ammattikorkeakoulu
Yrkesakademin i Österbotten
Yrkeshögskolan Novia
Åbo Akademi
Äidinkielen opettajain liitto ry

TIEDOKSI

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perustetyön ohjausryhmä
Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmatyön taiteenalakohtaiset ryhmät

**TAITEEN PERUSOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTEET 2017
LAAJA OPPIMÄÄRÄ**

**GRUNDERNA FÖR LÄROPLANEN FÖR DEN GRUNDLÄGGANDE
KONSTUNDERVISNINGEN 2017
FÖRDJUPAD LÄROKURS (Kapitlen 1–6 och 11)**

SISÄLTÖ/INNEHÅLL

1 OPETUSSUUNNITELMA.....	4
1.1 Opetussuunnitelmajärjestelmä ja opetussuunnitelman laatiminen	4
1.2 Opetussuunnitelman sisältö.....	4
2 TAITEEN PERUSOPETUKSEN LÄHTÖKOHDAT.....	6
2.1 Taiteen perusopetuksen tehtävä	6
2.2 Arvoperusta.....	6
2.3 Oppimiskäsitys.....	6
2.4 Laajan oppimäärän yhteiset tavoitteet.....	7
3 OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN	8
3.1 Oppimisympäristöt.....	8
3.2 Toimintakulttuuri	8
4 OPINTOJEN LAAJUUS JA RAKENNE.....	9
4.1 Opintojen laajuus	9
4.2 Opintojen rakenne	9
5 OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN.....	9
6 OPPIMISEN ARVIOINTI.....	10
6.1 Arvioinnin tehtävä ja tavoitteet.....	10
6.2 Arviointi opintojen aikana	10
6.3 Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen	10
6.4 Oppimäärän arviointi	11
6.5 Todistukset ja niihin merkittävät tiedot	11
7 ARKKITEHTUURI.....	13
7.1 Varhaisiän arkkitehtuurikasvatus.....	13
7.2 Arkkitehtuurin perusopinnot.....	13
7.3 Arkkitehtuurin syventävät opinnot.....	15
7.4 Aikuisten arkkitehtuurin opetus	17
7.5 Työtavat arkkitehtuurin opetuksessa.....	17
7.6 Oppimisen arviointi arkkitehtuurin opetuksessa.....	17

8 KUVATAIDE	19
8.1 Varhaisiän kuvataidekasvatus	19
8.2 Kuvataiteen perusopinnot	19
8.3 Kuvataiteen syventävät opinnot	21
8.4 Aikuisten kuvataiteen opetus	23
8.5 Työtavat kuvataiteen opetuksessa	23
8.6 Oppimisen arviointi kuvataiteen opetuksessa	24
9 KÄSITYÖ	25
9.1 Varhaisiän käsityökasvatus	25
9.2 Käsityön perusopinnot	26
9.3 Käsityön syventävät opinnot	27
9.4 Aikuisten käsityön opetus	29
9.5 Työtavat käsityön opetuksessa	29
9.6 Oppimisen arviointi käsityön opetuksessa	29
10 MEDIATAITEET	31
10.1 Varhaisiän mediataiteiden kasvatus	31
10.2 Mediataiteiden perusopinnot	31
10.3 Mediataiteiden syventävät opinnot	33
10.4 Aikuisten mediataiteiden opetus	34
10.5 Työtavat mediataiteiden opetuksessa	35
10.6 Oppimisen arviointi mediataiteiden opetuksessa	35
11 MUSIIKKI	37
11.1 Varhaisiän musiikkikasvatus	37
11.2 Musiikin perusopinnot	37
11.3 Musiikin syventävät opinnot	39
11.4 Aikuisten musiikin opetus	40
11.5 Työtavat musiikin opetuksessa	40
11.6 Oppimisen arviointi musiikin opetuksessa	40
12 SANATAIDE	42
12.1 Varhaisiän sanataidekasvatus	42
12.2 Sanataiteen perusopinnot	42
12.3 Sanataiteen syventävät opinnot	44
12.4 Aikuisten sanataiteen opetus	45
12.5 Työtavat sanataiteen opetuksessa	45
12.6 Oppimisen arviointi sanataiteen opetuksessa	45
13 Sirkustaide	47
13.1 Varhaisiän sirkuskasvatus	47
13.2 Sirkustaiteen perusopinnot	47
13.3 Sirkustaiteen syventävät opinnot	49
13.4 Aikuisten sirkustaiteen opetus	50
13.5 Työtavat sirkustaiteen opetuksessa	50
13.6 Oppimisen arviointi sirkustaiteen opetuksessa	51
14 TANSSI	53
14.1 Varhaisiän tanssikasvatus	53
14.2 Tanssin perusopinnot	53

14.3	Tanssin syventävät opinnot.....	55
14.4	Aikuisten tanssin opetus.....	56
14.5	Työtavat tanssin opetuksessa	56
14.6	Oppimisen arviointi tanssissa.....	57
15	TEATTERITAIDE.....	58
15.1	Varhaisiän teatterikasvatus	58
15.2	Teatteritaiteen perusopinnot.....	58
15.3	Teatteritaiteen syventävät opinnot	60
15.4	Aikuisten teatteritaiteen opetus	61
15.5	Työtavat teatteritaiteen opetuksessa.....	61
15.6	Oppimisen arviointi teatteritaiteen opetuksessa.....	62

GRUNDERNA FÖR LÄROPLANEN FÖR DEN GRUNDLÄGGANDE KONSTUNDERVISNINGEN 2017/FÖRDJUPAD LÄROKURS	63
---	----

1	LÄROPLAN	63
1.1	Läroplanssystemet och utarbetandet av läroplanen	63
1.2	Läroplanens innehåll	63
2	UTGÅNGSPUNKTERNA FÖR DEN GRUNDLÄGGANDE KONSTUNDERVISNINGEN ...	65
2.1	Den grundläggande konstundervisningens uppgift.....	65
2.2	Värdegrund.....	65
2.3	Synen på lärandet	65
2.4	De gemensamma målen för den fördjupade lärokursen.....	66
3	GENOMFÖRANDET AV STUDIerna	67
3.1	Lärmiljöerna.....	67
3.2	Verksamhetskulturen	67
4	STUDIERNAS OMFATTNING OCH UPPBYGGNAD.....	68
4.1	Studiernas omfattning	68
4.2	Studiernas uppbyggnad	68
5	INDIVIDUALISERING AV LÄROKURSEN	68
6	BEDÖMNING AV LÄRANDET	69
6.1	Bedömningens uppgift och mål	69
6.2	Bedömning under studierna	69
6.3	Identifiering av kunnande och tillgodoräknande av studier	69
6.4	Bedömning av lärokursen	70
6.5	Betygen och de uppgifter som ska antecknas i dem	70
11	MUSIK.....	73
11.1	Förberedande musikundervisning för barn under skolåldern	73
11.2	Grundstudier i musik.....	73
11.3	Fördjupade studier i musik.....	75
11.4	Musikundervisning för vuxna	76
11.5	Arbetsmetoderna i musikundervisningen.....	76
11.6	Bedömning av lärandet i musikundervisningen.....	76

1 OPETUSSUUNNITELMA

1.1 Opetussuunnitelmajärjestelmä ja opetussuunnitelman laatiminen

Taiteen perusopetuksen ohjausjärjestelmän osia ovat

- laki (633/1998) ja asetus (813/1998) taiteen perusopetuksesta
- Opetushallituksen määräys taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista
- koulutuksen järjestäjän hyväksymä opetussuunnitelma.

Koulutuksen järjestäjä laatii ja hyväksyy kullekin taiteenalanalle opetussuunnitelman Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden mukaan tarkentaen ja täsmentäen niitä.

Opetussuunnitelmaa laadittaessa otetaan huomioon oppilaiden yksilölliset tarpeet ja valmiudet, taiteenalan traditio ja paikallinen kulttuuriperintö, taiteenalan kansalliset ja kansainväliset muutokset, jatko-opintojen vaatimukset sekä oppilaitoksen ja sen toimintaympäristön omaleimaisuus.

Oppilaitoksen opetussuunnitelma laaditaan yhteistyössä oppilaitoksen opettajien ja mahdollisuuksien mukaan myös oppilaiden, huoltajien ja muiden tahojen kanssa. Yhteistyö eri tahojen kanssa tukee opetussuunnitelmaprosessin onnistumista.

1.2 Opetussuunnitelman sisältö

Opetussuunnitelman tulee sisältää seuraavat asiat:

- oppilaitoksen toiminta-ajatus
- oppilaitoksen arvot, oppimiskäsitys, oppimisympäristö ja työtavat
- oppilaitoksen toimintakulttuuri
- opetuksen rakenne ja laajuus
- opetuksen yleiset tavoitteet
- perusopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja arvioinnin kohteet
- syventävien opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja arvioinnin kohteet sekä laajan oppimäärän arvioinnin kriteerit
- oppimisen arviointi
- oppimäärän yksilöllistäminen
- oppilaaksi ottamisen periaatteet
- yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa
- toiminnan jatkuva kehittäminen.

Koulutuksen järjestäjä määrittelee laajan oppimäärän perusopintojen ja syventävien opintojen opintokokonaisuuksien tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet riittävän selkeästi ja tarkasti, jotta oppilas ja hänen huoltajansa voivat saada opinnoista riittävästi tietoa.

Koulutuksen järjestäjä suunnittelee ja toteuttaa oppilaitoksen opetuksen vuosittaisen tarjonnan opetussuunnitelman pohjalta. Koulutuksen järjestäjä arvioi antamaansa

koulutusta ja osallistuu toimintansa ulkopuoliseen arviointiin [Laki taiteen perusopetuksesta (633/1998) 7 § (muutettu lailla 1301/2013)]. Opetussuunnitelman toteutumista seurataan ja sitä edelleen kehitetään osana tätä tehtävää.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 5 a §:n mukaan (609/1986, muutettu lailla 1329/2014) koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden kanssa. Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla. Tasa-arvosuunnitelma voidaan sisällyttää osaksi opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa.

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 6 §:n 2 momentin mukaan koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Yhdenvertaisuussuunnitelma voi sisältyä opetussuunnitelmaan.

2 TAITEEN PERUSOPETUKSEN LÄHTÖKOHDAT

2.1 Taiteen perusopetuksen tehtävä

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää eri taiteenalojen opetusta. Taiteen perusopetuksen tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetuksessa luodaan edellytyksiä taidesuhteen kehittymiselle ja elinikäiselle taiteenalan harrastamiselle. Opetus kehittää taiteenalan ominaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Taiteenalan opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Opinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä. Taiteen perusopetus vahvistaa oppilaiden identiteettien rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä.

Taiteen perusopetus luo edellytyksiä taiteen ja taidekasvatuksen kehittämiseksi Suomessa. Taiteen perusopetuksen tehtävää toteutetaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

2.2 Arvoperusta

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet pohjautuvat arvoperustaan, jonka mukaan taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Ihminen vaikuttaa elämäänsä toimimalla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristönsä kanssa. Taiteen perusopetus perustuu käsitykseen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä. Opetuksessa huomioidaan sukupuolten tasa-arvo ja sukupuolen moninaisuus. Opetus tukee ihmisenä kasvamista ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä.

Opetuksen lähtökohtana ovat kullekin taiteenalan ominaiset tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat. Taiteeseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Taiteen perusopetuksessa luodaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävälle tulevaisuudelle.

2.3 Oppimiskäsitys

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet perustuvat oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Kokemukset ja vuorovaikutus

ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia.

Taiteen perusopetuksessa oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista, joka vahvistaa oppilaan kulttuurista osallisuutta ja edistää hänen hyvinvointiaan. Oppiminen on kaikilla taiteenaloilla kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti. Se on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista.

Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

2.4 Laajan oppimäärän yhteiset tavoitteet

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän tavoitteena on luoda edellytyksiä elinikäiselle taiteen harjoittamiselle ja aktiiviselle kulttuuriselle osallisuudelle. Taiteenalan laajan oppimäärän opinnot tarjoavat mahdollisuuksia osaamisen monipuoliseen ja päämäärätietoiseen kehittämiseen sekä taiteesta nauttimiseen. Oppilaita innostetaan käyttämään taidetta yhteistyön, vaikuttamisen ja osallistumisen välineenä.

Laajan oppimäärän tavoitteena on vahvistaa oppilaiden oppimisen iloa, opiskelumotivaatiota ja luovaa ajattelua huomioimalla heidän vahvuutensa, potentiaalinsa ja kiinnostuksen kohteensa. Oppilaita rohkaistaan asettamaan omia oppimistavoitteita ja tekemään opintoihin liittyviä valintoja niiden pohjalta. Taiteenalan opintojen edetessä oppilasta ohjataan ottamaan yhä enemmän vastuuta omasta oppimisestaan.

Laajan oppimäärän opinnot tarjoavat oppilaalle mahdollisuuden kehittää hänelle merkityksellisiä taiteenalan ilmaisutapoja. Oppilaita kannustetaan tulkitsemaan ja arvottamaan kulttuurisesti moninaista todellisuutta taiteen keinoin. Opinnoissa kehittyvä monilukutaito tukee oppilaiden kriittistä ajattelua ja oppimisen taitoja. Oppilaita ohjataan tarkastelemaan taiteen alaa myös historiallisena ja yhteiskunnallisena ilmiönä.

3 OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

3.1 Oppimisympäristöt

Taiteen perusopetuksessa oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja käytäntöjä, joissa taiteenalan opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Lähtökohtana on, että oppimisympäristöt ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia. Ne ovat ilmapiiriltään avoimia ja myönteisiä sekä rohkaisevat ja innostavat oppilaita kehittämään osaamistaan.

Monipuolisten oppimisympäristöjen tarkoituksena on tukea oppilaiden kasvua ja innostaa heidät oppimiseen. Ne myös tarjoavat jokaiselle oppilaalle mahdollisuuden onnistumiseen ja osaamisen kokemuksiin. Tavoitteena on, että oppimisympäristöt luovat edellytykset taiteenalan ominaiseen aktiiviseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Oppimisympäristöjen kehittämisessä otetaan huomioon myös taiteidenvälinen osaaminen.

Oppimisympäristöjen suunnittelussa ja kehittämisessä otetaan huomioon oppilaiden tarpeet, taidot ja kiinnostuksen kohteet sekä oppilaitoksen ulkopuolella tapahtuva osaamisen karttuminen. Asianmukaiset tilat, työvälineet, materiaalit sekä tieto- ja viestintäteknologian tarkoituksenmukainen käyttö antavat mahdollisuuden taiteenalan opiskeluun opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Oppimisympäristöjen valinnassa otetaan huomioon oppilaitoksen ulkopuolisten toimijoiden tarjoamat mahdollisuudet. Erilaiset yhteistyöhankkeet muiden alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja.

3.2 Toimintakulttuuri

Taiteen perusopetuksen oppilaitoksen toimintakulttuuri muotoutuu työtä ohjaavien normien tulkinnasta, vakiintuneista käytännöistä sekä sen jäsenten ajattelu- ja toimintatavoista. Yhteinen toimintakulttuuri edistää taiteen perusopetuksen tehtävän, arvoperustan ja oppimiskäsityksen mukaisen opetuksen toteuttamista. Toimintakulttuuri tulee näkyväksi kaikessa toiminnassa sekä vaikuttaa oppilaan kokemukseen osallisuudesta ja opetuksen laadusta.

Taiteen perusopetuksessa on tavoitteena luoda oppimista ja hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria, mikä edellyttää aitoa kohtaamista sekä välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta. Lähtökohtana on yhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta, joka syntyy yhdessä toimimisesta ja kaikkien ottamisesta mukaan toimintaan. Toimintakulttuurissa hyväksytään myös oppiminen epäonnistumisten kautta. Arjen valinnoissa ja toiminnassa otetaan huomioon kestävä elämäntapa, kulttuurinen monimuotoisuus, kielitietoisuus ja tekijänoikeudet.

Toimintakulttuurin kehittäminen tarkoittaa myös jatkuvaa pedagogiikan ja taiteenalan osaamisen kehittämistä. Olennaista toimintakulttuurin kehittämisessä on oppilaitoksen johtaminen sekä opetuksen arkikäytäntöjen organisointi, suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi. Avointa ja rakentavaa vuorovaikutusta tarvitaan sekä oppilaitosyhteisön sisäisessä että huoltajien ja muiden tahojen kanssa tehtävässä yhteistyössä.

4 OPINTOJEN LAAJUUS JA RAKENNE

4.1 Opintojen laajuus

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän laskennallinen laajuus on 1300 tuntia, josta perusopintojen laskennallinen laajuus on 800 tuntia ja syventävien opintojen 500 tuntia. Opintojen laajuuden laskennallisena perustana on käytetty 45 minuutin pituista oppituntia. Perusopintoja edeltävän varhaisiän kasvatuksen laskennallisesta laajuudesta päättää koulutuksen järjestäjä.

Annettavan opetuksen tulee mahdollistaa opetussuunnitelmassa määriteltyjen taiteenalan oppimäärän tavoitteiden ja sisältöjen saavuttaminen. Laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta järjestettäessä on pyrittävä joustavuuteen niin, että taiteenala, oppilaan ikä, aiemmin hankitut taidot ja tiedot sekä käytettävät opetusmenetelmät otetaan huomioon.

4.2 Opintojen rakenne

Laajan oppimäärän opinnot eri taiteenaloilla muodostuvat taiteenalan perusopinnoista ja syventävistä opinnoista sekä mahdollisesta varhaisiän kasvatuksesta. Perusopintojen ja syventävien opintojen valtakunnalliset tavoitteet ja keskeiset sisällöt sekä varhaisiän kasvatuksen yleiset tavoitteet määritellään näissä opetussuunnitelman perusteissa taiteenaloittain. Taiteen perusopetusta voidaan järjestää myös aikuisille.

Laajan oppimäärän perusopintojen tarkoituksena on taiteenalalle keskeisten taitojen tavoitteellinen harjoittelu ja pitkäjänteinen kehittäminen. Syventävien opintojen tarkoituksena on opintojen laajentaminen tai painottaminen. Sekä perusopintoihin että syventäviin opintoihin voi sisältyä keskenään vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia.

Koulutuksen järjestäjä määrittelee perusopintojen ja syventävien opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta. Mahdollisen varhaisiän kasvatuksen tavoitteet, sisällöt ja laajuus päätetään paikallisessa opetussuunnitelmassa.

5 OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN

Koulutuksen järjestäjä kuvaa opetussuunnitelmassaan menettelytavat, joiden avulla voidaan tarvittaessa yksilöllistää oppimäärää vastaamaan oppilaan opiskelu- ja oppimisedellytyksiä. Oppilaalle laaditaan tällöin henkilökohtainen opiskelusuunnitelma yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Siinä määritellään opintojen yksilöllistetyt tavoitteet, sisällöt, opiskelu-aika, opetuksen toteuttamistapa, tarvittavat tukitoimet ja arviointimenettely.

6 OPPIMISEN ARVIOINTI

6.1 Arvioinnin tehtävä ja tavoitteet

Arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilaan oppimista ja tukea hänen edistymistään opinnoissa. Palautteella ohjataan oppilasta omien tavoitteiden suuntaiseen opiskeluun sekä oman oppimisprosessin ymmärtämiseen. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, monipuolista, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävää.

6.2 Arviointi opintojen aikana

Oppilaan oppimista ohjataan ja arvioidaan monipuolisesti oppimisprosessin eri vaiheissa. Arviointi ja sen pohjalta annettava jatkuva palaute on vuorovaikutteista ja edistää oppilaiden osallisuutta. Oppilaita ohjataan oman oppimisen pohdintaan itsearviointi- ja vertaisarviointitaitoja kehittämällä. Oppilaita rohkaistaan havainnoimaan omaa ja yhteistä työskentelyä sekä antamaan rakentavaa palautetta.

Arviointi opintojen aikana perustuu oppilaitoksen opetussuunnitelmassa kuvattuihin perusopintojen ja syventävien opintojen opintokokonaisuuksien tavoitteisiin, sisältöihin ja arvioinnin kohteisiin.

Oppilasta perehdytetään taiteenalan arvioinnin kohteisiin, periaatteisiin ja käytäntöihin. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista opintokokonaisuuksista koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelmassaan päättämällä tavalla.

Taiteenalan laajan oppimäärän perusopintojen päättyessä oppilas saa todistuksen suoritetuista opinnoista. Siinä annetaan sanallinen arviointi oppilaan suorittamista perusopinnoista.

Laajan oppimäärän opintojen aikaista arviointia täsmennetään taiteenaloittain näissä taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteissa.

6.3 Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin oppilaan opinnoista tai osaamisesta sekä suhteessa kunkin hyväksiluettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin. Myös oppilaan siirtyessä opiskelemaan oppimäärästä toiseen osaamisen tunnustamisessa ja opintojen hyväksilukemisessa menetellään kuten edellä on kuvattu.

6.4 Oppimäärän arviointi

Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot ja syventävät opinnot.

Taiteenalan laajan oppimäärän syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö. Lopputyö arvioidaan osana taiteenalan laajan oppimäärän opintoja.

Laajan oppimäärän arviointi perustuu oppilaitoksen opetussuunnitelmassa kuvattuihin syventävien opintojen opintokokonaisuuksien tavoitteisiin, sisältöihin ja arvioinnin kohteisiin sekä oppilaitoksen opetussuunnitelmassa kuvattuihin koko laajan oppimäärän arvioinnin kohteisiin ja arvioinnin kriteereihin.

Oppilaan suorittamista laajan oppimäärän opinnoista annetaan sanallinen arvio ja numeroarvosana. Laajan oppimäärän päättötodistuksessa annetaan sanallinen arviointi oppilaan suorittamista laajan oppimäärän opinnoista. Mikäli oppilas pyytää, hän saa annetun numeroarvosanan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistukseensa.

Numeroarvosanan pyytämisen menettelyistä päätetään opetussuunnitelmassa.

Numeroarvioinnissa käytetään seuraavaa arvosana-asteikkoa:

Erinomainen 5
Kiitettävä 4
Hyvä 3
Tyydyttävä 2
Hyväksytty 1

Laajan oppimäärän arviointia täsmennetään taiteenalakohtaisesti näissä taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteissa.

6.5 Todistukset ja niihin merkittävät tiedot

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- suoritettut perusopinnot ja niiden laajuus
- sanallinen arviointi suoritetuista perusopinnoista
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima

- kunnan päätös taiteenalan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymisestä (päivämäärä) tai opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus voi sisältää liitteitä.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat laajan oppimäärän perusopinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- oppilaan suorittamat syventävät opinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
 - syventäviin opintoihin sisältyvän laajan oppimäärän lopputyön aihe
- sanallinen arviointi suoritetuista laajan oppimäärän opinnoista
- mahdollinen arvosana suoritetuista laajan oppimäärän opinnoista
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- kunnan päätös taiteenalan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymisestä (päivämäärä) tai opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä
- mahdollinen arvosana-asteikko
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.

Osallistumistodistus oppilaan suorittamista taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opinnoista.

Oppilaalle annetaan pyydettäessä osallistumistodistus suorittamistaan taiteenalan laajan oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä. Osallistumistodistus voi sisältää liitteitä.

7 ARKKITEHTUURI

Taiteen perusopetuksen arkkitehtuurin laajan oppimäärän tehtävänä on vahvistaa oppilaan elinikäistä arkkitehtuurisuhdetta sekä luoda edellytykset omalle ilmaisulle ja tulkinnalle. Oppilaiden kokemukset, oivallukset, mielikuvitus ja tekemisen ilo luovat perustan moniaistiselle sekä elämykselliselle arkkitehtuurin tutkimiselle. Arkkitehtuuria tarkastellaan kokemuksellisena tilan taiteena ja aina läsnä olevana rakennettuna ympäristönä, jonka mittakaava ulottuu yksittäisistä esineistä laajoihin kokonaisuuksiin. Opinnot tukevat oppilaan käsitystä itsestä aktiivisena, osaavana ja luovana toimijana. Oppilasta kannustetaan osallistumaan ja vaikuttamaan ympäristön rakentamisen prosesseihin sekä kulttuuriperinnön vaalimiseen ja uudistamiseen. Arkkitehtuurin vaikutusta yhteiskuntaan, luontoon ja kulttuuriin tarkastellaan opinnoissa esteettiseltä, ekologiselta ja eettiseltä kannalta. Oppilasta ohjataan oman tekemisen ja osallisuuden kokemisen kautta tunnistamaan rakennetun ympäristön laadun merkitys ihmisen hyvinvoinnille. Opetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaiden valmiuksia omaehtoiseen harrastamiseen, elinikäiseen oppimiseen ja opintojen jatkamiseen muissa koulutusmuodoissa.

7.1 Varhaisiän arkkitehtuurikasvatus

Varhaisiän arkkitehtuurikasvatuksen lähtökohtana ovat lapsen elämismaailmasta nousevat kokemukset. Iloinen, elämyksellinen ja oivaltava toiminta luo pohjan, joka innostaa lasta havaintojen, näkemysten ja ideoiden ilmaisemiseen. Arkkitehtuurin ilmiöihin tutustutaan leikkien ja liikkuen, tutkien ja kokeillen sekä taiteen ilmaisukeinoja soveltaen. Toiminnassa painottuvat moniaistinen havainnointi, tutkiva työskentely, suunnittelun harjoittelu ja kolmiulotteinen rakentaminen. Varhaisiän arkkitehtuurikasvatus tukee ajattelun, oppimaan oppimisen ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä sekä itsetunnon ja myönteisen minäkuvan muodostumista. Toiminta kannustaa iloitsemaan omasta ja toisten työstä sekä harjaannuttaa toimimaan ryhmässä muut huomioiden. Koulutuksen järjestäjä päättää mahdollisen varhaisiän arkkitehtuurikasvatuksen tavoitteista, sisällöistä ja laajuudesta.

7.2 Arkkitehtuurin perusopinnot

Tavoitteet

Arkkitehtuurin perusopintojen tavoitteena on mahdollistaa taiteenalan pitkjänteinen opiskelu. Koulutuksen järjestäjä määrittelee opetussuunnitelman perusteiden tavoitteiden pohjalta perusopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt, arvioinnin kohteet ja laskennalliset laajuudet. Perusopintoihin voi sisältyä vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia.

Ympäristösuhde

Opetuksen tavoitteena on

- tukea oppilaan omakohtaisen ja elämyksellisen arkkitehtuurisuhteen muodostumista
- kehittää oppilaan moniaistisen havainnoinnin ja tilallisen hahmottamisen taitoja
- kannustaa oppilasta tutkimaan ihmisen, luonnon ja rakennetun ympäristön vuorovaikutusta.

Rakennetun ympäristön lukutaito

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta kartuttamaan rakennetun ja muotoillun ympäristön ilmiöiden ymmärtämisessä tarvittavaa yleissivistystä
- tarjota oppilaalle näkökulmia arkkitehtuurin historian, rakennusperinnön ja nykyarkkitehtuurin tarkasteluun
- ohjata oppilasta tarkastelemaan arkkitehtuuria taiteiden ja tieteiden välisenä alana
- auttaa oppilasta hahmottamaan arkkitehtuurin suhdetta muihin taiteisiin ja visuaaliseen kulttuuriin.

Suunnittelu ja ilmaisu

Opetuksen tavoitteena on

- tukea oppilaan ilmaisun ja luovan ongelmanratkaisukyvyyn kehittymistä
- tukea oppilaan arkkitehtonisen ajattelun kehittymistä ja keskeisten käsitteiden omaksumista
- ohjata oppilasta harjoittelemaan suunnittelun periaatteita ja vaiheita sekä toteuttamaan omiin ideoihin perustuvia suunnitelmia
- tukea oppilaan työskentely- ja arviointitaitojen kehittymistä.

Yhteiskunnallisuus ja osallisuus

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta tutustumaan rakennetun ympäristön kehittymiseen kulttuuri- aika- ja paikkasidonnaisena prosessina
- innostaa oppilasta tutkimaan arkkitehtuurin ja yhteiskunnallisen kehityksen vuorovaikutusta
- ohjata oppilasta arvioimaan ja arvottamaan rakennettua ympäristöä
- vahvistaa oppilaan edellytyksiä osallistua ympäristön kehittämiseen ja kestävän tulevaisuuden rakentamiseen.

Keskeiset sisällöt

Arkkitehtuurin perusopinnoissa taiteenalaan tarkastellaan rakennetun ympäristön pienistä yksityiskohdista suuriin kokonaisuuksiin, menneisyydestä tulevaisuuteen ja lokaalista globaaliin ulottuvana ilmiönä ja kolmiulotteisena tilan taiteena. Opetuksen sisällöt rakennetaan monipuolisesti näitä näkökulmia yhdistellen. Sisältöjen valinnassa huomioidaan oppilaiden kiinnostuksen kohteet sekä erilaiset ajankohtaiset ilmiöt. Lähtökohtana ovat oppilaiden omat kokemukset ja havainnot rakennetusta ympäristöstä.

Omat ympäristöt

Opetuksen sisällöt valitaan oppilaan oman elämismaailman rakennetuista ympäristöistä ja arkkitehtuurin ilmiöistä. Opetuksessa käsitellään ihmisen, luonnon ja rakennetun ympäristön välistä vuorovaikutusta.

Ajankohtaiset ilmiöt

Opetuksen sisällöt valitaan ajankohtaisista suunnittelu- ja rakennushankkeista sekä näyttelyistä ja eri medioissa käytävästä keskustelusta. Opetuksessa käsitellään oman toiminnan ja rakennetun ympäristön vuorovaikutusta sekä tutustutaan osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksiin.

Arkkitehtuurin maailma

Opetuksen sisällöt valitaan eri kulttuureiden ja aikakausien rakennetuista ympäristöistä. Opetuksessa tutustutaan arkkitehtuurin peruselementteihin, rakennetun ympäristön suunnittelun lähtökohtiin ja periaatteisiin sekä arkkitehdin luovaan työskentelyprosessiin.

7.3 Arkkitehtuurin syventävät opinnot

Tavoitteet

Arkkitehtuurin syventävien opintojen tavoitteena on, että oppilas syventää suhdettaan taiteenalaan omien tavoitteidensa suuntaisesti. Koulutuksen järjestäjä määrittelee opetussuunnitelman perusteiden tavoitteiden pohjalta syventävien opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt, arvioinnin kohteet ja laskennalliset laajuudet. Syventäviin opintoihin voi sisältyä vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia.

Ympäristösuhde

Opetuksen tavoitteena on

- syventää oppilaan omakohtaista ja elämyksellistä suhdetta rakennettuun ympäristöön
- kehittää oppilaan ympäristöhavaintojen ja tilallisten kokemusten tulkinnan taitoja
- vahvistaa oppilaan ymmärrystä ihmisen, luonnon ja rakennetun ympäristön välisestä vuorovaikutuksesta.

Rakennetun ympäristön lukutaito

Opetuksen tavoitteena on

- syventää rakennetun ja muotoillun ympäristön ilmiöiden ymmärtämisessä tarvittavaa yleissivistystä oppilaan omien kiinnostuksen kohteiden pohjalta
- kannustaa oppilasta arkkitehtuurin historian, rakennusperinnön ja nykyarkkitehtuurin laaja-alaiseen tarkasteluun
- kannustaa oppilasta hyödyntämään näkemyksiään arkkitehtuurista taiteiden ja tieteiden välisenä alana omassa työskentelyssään
- auttaa oppilasta ymmärtämään arkkitehtuurin olemusta suhteessa muihin taiteisiin ja visuaaliseen kulttuuriin.

Ilmaisu ja suunnittelu

Opetuksen tavoitteena on

- vahvistaa oppilaan ilmaisun ja luovan ongelmanratkaisukyvyyn kehittymistä
- syventää oppilaan kykyä tuottaa arkkitehtonisia ideoita ja ratkaisuja
- ohjata oppilasta soveltamaan suunnittelun keskeisiä käsitteitä, periaatteita ja prosesseja omassa työskentelyssään
- kannustaa oppilasta asettamaan tavoitteita osaamisensa kehittämiseksi
- rohkaista oppilasta antamaan ja vastaanottamaan palautetta sekä kehittämään itsearviointitaitojaan.

Yhteiskunnallisuus ja osallisuus

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta syventämään näkemyksiään rakennetun ympäristön kehittymisestä aika-, paikka ja kulttuurisidonnaisena prosessina
- innostaa oppilasta syventämään tietämystään arkkitehtuurin ja yhteiskunnallisen kehityksen vuorovaikutuksesta
- vahvistaa oppilaan kykyä arvioida ja arvottaa rakennettua ympäristöä
- kannustaa oppilasta osallistumaan ympäristön kehittämiseen ja vaikuttamaan kestäväen tulevaisuuden rakentamiseen.

Keskeiset sisällöt

Arkkitehtuurin syventävissä opinnoissa taiteenalaa tarkastellaan rakennetun ympäristön pienistä yksityiskohdista suuriin kokonaisuuksiin, menneisyydestä tulevaisuuteen ja lokaalista globaaliin ulottuvana ilmiönä ja kolmiulotteisena tilan taiteena. Opetuksen sisällöt rakennetaan monipuolisesti näitä näkökulmia yhdistellen. Sisältöjen valinnassa huomioidaan oppilaiden kiinnostuksen kohteet sekä erilaiset ajankohtaiset ilmiöt. Lähtökohtana ovat oppilaiden omat kokemukset ja havainnot rakennetusta ympäristöstä.

Omat ympäristöt

Opetuksen sisällöt valitaan oppilaan oman elämismaailman rakennetuista ympäristöistä ja arkkitehtuurin ilmiöistä. Opetuksessa käsitellään ihmisen, luonnon ja rakennetun ympäristön välistä vuorovaikutusta.

Ajankohtaiset ilmiöt

Opetuksen sisällöt valitaan ajankohtaisista suunnittelu- ja rakennushankkeista sekä näyttelyistä ja eri medioissa käytävästä keskustelusta. Opetuksessa käsitellään oman toiminnan ja rakennetun ympäristön vuorovaikutusta sekä tutustutaan osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksiin.

Arkkitehtuurin maailma

Opetuksen sisällöt valitaan eri kulttuureiden ja aikakausien rakennetuista ympäristöistä. Opetuksessa tutustutaan arkkitehtuurin peruselementteihin, rakennetun ympäristön suunnittelun lähtökohtiin ja periaatteisiin sekä arkkitehdin luovaan työskentelyprosessiin.

7.4 Aikuisten arkkitehtuurin opetus

Aikuisten opetuksessa noudatetaan arkkitehtuurin laajan oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Aikuisten opetuksen tavoitteena on henkilökohtaisen arkkitehtuurisuhteen syventäminen oivaltamiseen ja luovuuteen innostavan työskentelyn kautta. Aikuisten opetuksessa huomioidaan oppijan aiemmat opinnot ja kokemukset sekä hänen omat oppimistavoitteensa ja kiinnostuksen kohteensa. Aikuista oppijaa ohjataan itsenäiseen työskentelyyn ja kannustetaan opitun hyödyntämiseen omassa elämässään.

7.5 Työtavat arkkitehtuurin opetuksessa

Arkkitehtuurin laajan oppimäärän työtapojen valinnalla tuetaan oppimaan oppimisen, vuorovaikutustaitojen ja ryhmässä toimimisen taitojen kehittymistä. Opetuksessa tutustutaan arkkitehtuuriin elämyksellisesti ja kokemuksellisesti, tutkimalla ja arvottamalla sen erilaisia ilmiöitä niin fyysisessä kuin virtuaalisessa maailmassa. Moniaistinen havainnointi, ideoiden kehittäminen luonnostelemalla, suunnitelmien esittäminen erilaisin välinein ja tekniikoin sekä kolmiulotteinen rakentaminen eri mittakaavoissa ovat osa työskentelyprosessia. Työskentelyssä korostuu käsillä tekemisen ja oivaltamisen ilo. Työtapojen ja materiaalien valintaa ohjaavat rakentamisen perinne ja kestävän kehityksen periaatteet.

7.6 Oppimisen arviointi arkkitehtuurin opetuksessa

Oppimisen arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan arkkitehtuurin opintojen edistymistä. Monipuoliseen jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja sekä ohjausta itsearviointiin ja vertaisarviointiin. Kannustavalla, monipuolisella ja jatkuvalla palautteella oppilasta ohjataan omien oppimistavoitteiden asettamiseen sekä kehittyvän oman ja toisten oppilaiden osaamisen arvostamiseen. Oppilasta perehdytetään arkkitehtuurin arvioinnin kohteisiin, periaatteisiin ja käytäntöihin. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista arkkitehtuurin opintokokonaisuuksista opetussuunnitelmassa päätetyllä tavalla.

Arkkitehtuurin laajan oppimäärän oppimisen arviointi kohdistuu kaikkiin opetukselle asetettuihin tavoitealueisiin: *Ympäristösuhde; Rakennetun ympäristön lukutaito; Ilmaisu ja suunnittelu; Yhteiskunnallisuus ja osallisuus.*

Perusopinnoissa arvioinnilla tuetaan arkkitehtuurin keskeisten taitojen harjoittelua ja niiden kehittymistä sekä yhdessä oppimista. Jatkuvassa arvioinnissa ja muussa palautteessa hyödynnetään monipuolisesti itsearviointia ja vertaisarviointia. Koulutuksen järjestäjä kuvaa opetussuunnitelmassaan tavoitteisiin perustuvat perusopintojen opintokokonaisuuksien arvioinnin kohteet.

Syventävissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan opintojen painottumista oppilaan yksilöllisten oppimistavoitteiden mukaisesti. Arvioinnilla ja muulla palautteella

tuetaan oppimistavoitteiden asettamista sekä reflektoinnin, itseohjautuvuuden ja oppimaan oppimisen taitojen kehittymistä. Syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö, joka muodostuu taiteellisesta työstä, työskentelyprosessin kuvauksesta ja omaa oppimisprosessia pohtivasta sanallisesta osiosta. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan asettamat tavoitteet ja syventävien opintojen suuntautuminen. Koulutuksen järjestäjä kuvaa opetussuunnitelmassaan tavoitteisiin perustuvat syventävien opintojen opintokokonaisuuksien ja niihin sisältyvän lopputyön arvioinnin kohteet sekä laajan oppimäärän arvioinnin kriteerit.

8 KUVATAIDE

Taiteen perusopetuksen kuvataiteen laajan oppimäärän tehtävänä on tukea oppilaan kasvua, itsetuntemusta, identiteetin rakentumista ja kulttuurista osaamista kuvataiteen keinoin. Opetus vahvistaa oppilaan kokemusta itsestään visuaalisen kulttuurin aktiivisena toimijana sekä luovana ja vastuullisena yhteisön jäsenenä. Opinnot kehittävät visuaalisen havainnoinnin, ajattelun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja sekä luovat edellytyksiä uuden oppimiselle.

Opetus rakentaa yhteyksiä oppilaiden omien kuvallisten kulttuurien sekä kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välille. Opinnoissa tarkastellaan visuaalisen kulttuurin jatkuvaa muuntumista ja avoimia rajoja. Oppilaille tarjotaan mahdollisuuksia syventyä heille merkityksellisiin sisältöihin, teemoihin ja ilmaisun keinoihin. Oppilaiden kokemusmaailmaan kiinnittyvällä lähestymistavalla luodaan perustaa oivalluksia herättävälle oppimiselle ja tekemisen ilolle. Oppilasta kannustetaan nauttimaan kuvataiteesta sekä arvostamaan omaa ja muiden taiteellista työtä.

Opintojen edetessä oppilas harjaantuu tulkitsemaan, arvioimaan ja arvottamaan kuvallisia ilmiöitä eri näkökulmista. Opetuksessa kannustaa pohtimaan kuvataiteen yhteiskunnallisia merkityksiä. Oppilasta rohkaistaan tarkastelemaan omaa taiteellista työskentelyä suhteessa visuaalisen kulttuurin kenttään. Taiteen toimintatapoja käytetään vuorovaikutuksen, yhteistyön, osallistumisen ja vaikuttamisen välineenä. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti paikallisia kulttuuripalveluita ja muita resursseja. Opinnot antavat valmiuksia kuvataiteen elinikäiselle ja omaehtoiselle harrastamiselle sekä opintojen jatkamiselle muissa koulutusmuodoissa.

8.1 Varhaisiän kuvataidekasvatus

Varhaisiän kuvataidekasvatuksen lähtökohtana ovat lapsen elämismaailmaa koskettavat visuaalisen kulttuurin ilmiöt. Opetuksessa kuvataidetta ja visuaalista maailmaa lähestytään leikinomaisin keinoin, rohkaisten lasta ilmaisemaan ja pohtimaan havaintojaan ja tulkintojaan nähdystä, kuullusta, koetusta ja kuvitellusta. Lapsen aktiivista toimijuutta ja moniaistista suhdetta maailmaan vahvistetaan tutkivien, kokeilevien ja taiteiden välisten työskentelytapojen kautta. Opetus kannustaa iloitsemaan omasta ja toisten työstä sekä toimimaan ryhmässä muut huomioiden. Motorisia taitoja ja pitkäjänteisyyttä harjoitellaan kokeilemalla vaihtelevia työtapoja ja välineitä. Koulutuksen järjestäjä päättää mahdollisen varhaisiän kuvataidekasvatuksen tavoitteista, sisällöistä ja laajuudesta.

8.2 Kuvataiteen perusopinnot

Tavoitteet

Kuvataiteen perusopintojen tarkoituksena on oppilaan kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun tavoitteellinen ja pitkäjänteinen kehittäminen. Opetuksen tavoitteena on tukea oppilaan omakohtaisen taidesuhteen muotoutumista ja identiteetin rakentumista

kuvataidekulttuurin aktiivisena toimijana. Koulutuksen järjestäjä määrittelee opetussuunnitelman perusteiden tavoitteiden pohjalta perusopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt, arvioinnin kohteet ja laskennalliset laajuudet.

Taidesuhde

Opetuksen tavoitteena on

- tukea oppilaan itsetuntemuksen ja taidesuhteen kehittymistä kuvallisen työskentelyn ja oman oppimisen reflektoinnin kautta
- kannustaa oppilasta tekemään omia ratkaisuja, tunnistamaan innoituksen lähteitään ja perehtymään hänelle merkitykselliseen taiteeseen
- tutustuttaa oppilas erilaisiin materiaaleihin, välineisiin, teknologioihin, ilmaisun keinoihin, taiteellisiin prosesseihin ja taiteiden välisiin työskentelytapoihin.

Visuaalinen lukutaito

Opetuksen tavoitteena on

- innostaa oppilasta havainnoimaan ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- ohjata oppilasta tutkimaan kuvan, median ja ympäristön visuaalista kieltä
- ohjata oppilasta tarkastelemaan ja pohtimaan visuaalista kulttuuria teoksen, tekijän ja katsojan näkökulmasta
- kannustaa oppilasta sanallistamaan ja perustelemaan tulkintojaan sekä kuuntelemaan ja arvostamaan toisten näkemyksiä
- innostaa oppilasta tutustumaan kuvataiteen historiaan ja nykyhetkeen sekä pohtimaan tulevaisuutta.

Osallisuus ja vaikuttaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta pohtimaan kuvataiteessa ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviä arvoja
- ohjata oppilasta ottamaan omassa toiminnassaan huomioon esteettisiä, ekologisia ja eettisiä arvoja
- kehittää oppilaan kriittisen ajattelun ja rakentavan kyseenalaistamisen taitoja
- rohkaista oppilasta toimimaan erilaisissa ryhmissä ja yhteisöissä
- tarjota oppilaalle mahdollisuuksia ajatuksien, tulkintojen ja kannanottojen esittämiseen julkisissa ympäristöissä.

Keskeiset sisällöt

Opetuksessa tutkitaan ihmisenä olemista, luontoa ja kulttuuria taiteen keinoin. Kuvataidetta lähestytään henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana.

Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot

Opetuksessa tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista sekä harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista. Opinnoissa kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien

ilmaisullisia mahdollisuuksia sekä hyödynnetään digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa.

Omat kuvat

Opetuksessa tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, toimintavoista ja elämänpiiristä sekä heille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä. Opinnoissa pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Taiteen maailmat

Opetuksessa tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisen taiteen lajeja. Opinnoissa tutustutaan nykytaiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Opetuksessa hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan sekä tutustutaan taiteen instituutioihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön.

Visuaalinen ympäristö

Opetuksessa tutkitaan erilaisia luonnon ympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja. Opinnoissa harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista.

8.3 Kuvataiteen syventävät opinnot

Tavoitteet

Kuvataiteen syventävien opintojen tarkoituksena on oppilaan kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun syventäminen opintoja laajentamalla tai niitä painottamalla hänen omien tavoitteiden suuntaisesti ja valitsemiaan työtapoja käyttäen. Opetuksen tavoitteena on kannustaa oppilasta osallistumaan ja vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä ja yhteiskuntaan. Syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö, joka muodostuu taiteellisesta työstä, työskentelyprosessin dokumentoinnista ja kirjallisesta osuudesta, jossa oppilas arvioi omaa työtään. Lopputyössä oppilas tuo esiin kuvataiteellista ajatteluaan ja ilmaisuaan sekä hahmottaa niitä suhteessa kuvataiteeseen tai muuhun visuaaliseen kulttuuriin. Koulutuksen järjestäjä määrittelee opetussuunnitelman perusteiden tavoitteiden pohjalta syventävien opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt, arvioinnin kohteet ja laskennalliset laajuudet.

Taidesuhde

Opetuksen tavoitteena on

- syventää oppilaan taidesuhdetta oman tavoitteellisen kuvailmaisun ja hänelle merkityksellisen taiteen kautta
- vahvistaa oppilaan identiteetin rakentumista kuvallisen työskentelyn, kuvien tulkinna ja oppimisen reflektoinnin kautta
- vahvistaa oppilaan luottamusta omiin näkemyksiin ja ratkaisuihin
- vahvistaa oppilaan osaamista asettamiensa tavoitteiden mukaisissa työskentelyprosesseissa
- tukea oppilaan itsenäistä lopputyöprosessia.

Visuaalinen lukutaito

Opetuksen tavoitteena on

- syventää oppilaan taitoa havainnoida visuaalista ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- syventää oppilaan taitoa lukea, käyttää ja tulkita kuvan kieltä, kuvallisia muuttujia ja kuvallisen kerronnan keinoja
- tukea oppilasta kuvallisessa ilmaisussa, pitkäjänteisessä harjoittelussa ja taitojen syventämisessä oppilaan omien tavoitteiden mukaisesti
- rohkaista oppilasta erilaisten materiaalien ja teknologioiden sekä taiteiden välisten menetelmien ja lähestymistapojen käyttöön
- syventää oppilaan kykyä tutkia visuaalisen kulttuurin ilmiöitä tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmista
- ohjata oppilasta perustelemaan tulkintojaan ja arvostuksiaan sekä suullisesti että kirjallisesti
- syventää oppilaan taiteen historian, nykytaiteen ja visuaalisten alojen tuntemusta.

Osallisuus ja vaikuttaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta tarkastelemaan kriittisesti kuvataiteessa ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviä arvoja
- vahvistaa oppilaan kykyä toimia yhdessä erilaisissa ryhmissä, yhteisöissä ja ympäristöissä
- syventää oppilaan kriittisen ajattelun valmiuksia sekä tarjota mahdollisuuksia uusien tulkintojen tekemiseen
- kannustaa oppilasta pohtimaan esteettisten, ekologisten ja eettisten arvojen merkitystä omassa elinympäristössä, yhteiskunnassa ja globaalissa maailmassa
- ohjata oppilasta tuomaan esiin ajatuksiaan, tulkintojaan ja kannanottojaan julkisissa ympäristöissä.

Keskeiset sisällöt

Opetuksessa tutkitaan ihmisenä olemista, luontoa ja kulttuuria taiteen keinoin.

Kuvataidetta lähestytään henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana.

Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot

Opetuksessa tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista sekä harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista. Opinnoissa kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia sekä hyödynnetään digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa.

Omat kuvat

Opetuksessa tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, toimintavoista ja elämänpiiristä sekä heille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä.

Opinnoissa pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Taiteen maailmat

Opetuksessa tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisen taiteen lajeja. Opinnoissa tutustutaan nykyaiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Opetuksessa hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan sekä tutustutaan taiteen instituutioihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön.

Visuaalinen ympäristö

Opetuksessa tutkitaan erilaisia luonnon ympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja. Opinnoissa harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista.

8.4 Aikuisten kuvataiteen opetus

Aikuisten opetuksessa noudatetaan kuvataiteen laajan oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Opintojen tarkoituksena on syventää aikuisen oppijan henkilökohtaista suhdetta kuvataiteeseen sekä tukea hänen identiteettiään taiteentekijänä. Opetuksessa perehdytään monipuolisesti nykyaiteelle ominaisiin toimintatapoihin, ilmaisukeinoihin ja käsitteisiin sekä tunnistetaan itselle merkityksellisiä kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin ilmiöitä. Opinnot kehittävät käsitteellistämisen, sanallistamisen ja kriittisen ajattelun valmiuksia. Aikuisten opetuksessa huomioidaan oppijan yksilöllinen osaamis- ja kokemuspohja sekä hänen oppimisensa tarpeet. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti erilaisia taiteellista ajattelua syventäviä työskentelytapoja kuten kuvien tulkintaa, yhteistyöprojekteja, luentoja, keskusteluja ja näyttelykäyntejä. Opiskelijaa ohjataan pitkäjänteisten oppimistavoitteiden asettamiseen, elämänhistoriansa ja -kokemustensa tutkimiseen taiteellisen toiminnan lähtökohtana sekä oman kuvallisen ilmaisun kriittiseen reflektointiin. Opetuksessa hyödynnetään aktiivisesti digitaalisten oppimisympäristöjen mahdollisuuksia.

8.5 Työtavat kuvataiteen opetuksessa

Opetuksessa valitaan työtapoja, jotka kannustavat vuorovaikutukseen, yhdessä tekemiseen, toisilta oppimiseen ja oman oppimisen reflektointiin. Työtapojen valinnoissa huomioidaan oppilaiden omat tavoitteet, yksilölliset tarpeet ja kiinnostuksen kohteet. Oppilasta kannustetaan ottamaan aktiivinen rooli työtapojen valinnassa. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä, paikallisia mahdollisuuksia ja kulttuuripalveluja.

Valitut työtavat tukevat tutkivaa asennetta uuden oppimisessa ja kriittisen ajattelun kehittymistä. Työtavoilla mahdollistetaan monipuolinen materiaalien, tekniikoiden ja

ilmaisun keinojen käyttö sekä pitkäjänteinen harjoittelu ja taitojen syventäminen. Oppilaita kannustetaan kokeilemiseen, improvisointiin ja sattuman hyödyntämiseen.

8.6 Oppimisen arviointi kuvataiteen opetuksessa

Oppimisen arvioinnin tehtävä on tukea oppilaan kuvataiteen opintojen edistymistä. Monipuoliseen jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja sekä ohjausta itsearviointiin ja vertaisarviointiin. Itsearvioinnissa oppilasta ohjataan pohtimaan oppimistavoitteitaan, havainnoimaan työskentelyään ja tarkastelemaan oman oppimisen edistymistä. Opettajan antama arviointi ja muu palaute kannustaa oppilasta oppimaan ja ohjaa oppilasta arvostamaan toisten näkemyksiä. Oppilasta perehdytetään kuvataiteen arvioinnin kohteisiin, periaatteisiin ja käytäntöihin. Oppilaille ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista kuvataiteen opintokokonaisuuksista opetussuunnitelmassa päätetyllä tavalla.

Kuvataiteen laajan oppimäärän oppimisen arviointi kohdistuu kaikkiin opetukselle asetettuihin tavoitealueisiin: *Kuvan, median ja ympäristön lukutaito; Taidemaailmat ja muu visuaalinen kulttuuri; Osallisuus ja vaikuttaminen.*

Perusopinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan ilmaisun, kuvallisen ajattelun, työskentelytaitojen ja itsearviointitaitojen kehittymistä. Jatkuvalle arvioinnille ja muulla palautteella vahvistetaan oppilaan omakohtaisen taidesuhteen muotoutumista, identiteetin rakentumista ja aktiivista toimijuutta. Oppilasta kannustetaan oman oppimisen sanallistamiseen. Koulutuksen järjestäjä kuvaa opetussuunnitelmassaan tavoitteisiin perustuvat perusopintojen opintokokonaisuuksien arvioinnin kohteet.

Syventävissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan aiempaa itsenäisempää työskentelyä, oppimisen tavoitteiden asettamista ja lopputyöprosessia. Jatkuvalle arvioinnille ja muulla palautteella kannustetaan myös osallistumaan ja vaikuttamaan omaan elinympäristöön ja yhteiskuntaan. Oppilas kokoaa syventävistä opinnoistaan portfolion, johon sisältyy oman oppimisprosessin kuvausta ja itsearviointia. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan lopputyölleen asettamat tavoitteet. Koulutuksen järjestäjä kuvaa opetussuunnitelmassaan tavoitteisiin perustuvat syventävien opintojen opintokokonaisuuksien ja niihin sisältyvän lopputyön arvioinnin kohteet sekä laajan oppimäärän arvioinnin kriteerit.

9 KÄSITYÖ

Taiteen perusopetuksen käsityön laajan oppimäärän tehtävänä on vahvistaa oppilaan käsityön, muotoilun ja teknologian osaamista. Päämääränä on innostaa oppilasta oivalluksiin, mielikuvitukseen ja tekemisen iloon, jotka luovat perustan tavoitteelliselle, monimateriaalista osaamista ja ilmaisua kehittäväälle luovalle käsityölle. Opinnot harjaannuttavat ja opintojen edetessä syventävät oppilaan taitoja ideoinnissa, tavoitteellisessa suunnittelussa, muotoilussa ja toteutuksessa, joiden avulla syntyy ratkaisuja, tuotteita, teoksia ja palveluja elinympäristön haasteisiin. Oppilasta ohjataan tutkivaan, elämykselliseen ja monipuoliseen materiaalien ja tekniikoiden käyttöön sekä soveltamaan itsenäisesti oppimaansa eri ympäristöissä.

Opetuksessa rakennetaan yhteyksiä kulttuuri-, taide- ja elinkeinoelämän kanssa. Opinnoissa tarjotaan mahdollisuuksia käsitellä suomalaista kulttuuriperintöä, kulttuurin moninaisuutta ja globaaleja kysymyksiä. Oppilaan omaa käsityösuhdetta ja kulttuurista osallisuutta syvennetään kannustamalla häntä havainnoimaan, pohtimaan ja tulkitsemaan esineitä, ympäristöä ja yhteiskunnallisia ilmiöitä sekä tarjoamalla hänelle välineitä itsensä ilmaisemiseen ja kannanottamiseen käsityöllisin keinoin. Oppilasta ohjataan tunnistamaan oman toiminnan ja käsityöläisyyden merkityksiä sekä ymmärtämään elinympäristön laadun ja käsityöllisen toiminnan merkitys hyvinvoinnille. Opinnot kannustavat oppilasta pohtimaan vastuullista kuluttamista ja tuottamista ekologisesta, esteettisestä ja eettisestä näkökulmasta.

Opetuksessa tuodaan näkyväksi käsityön, taiteiden ja tieteiden välisyys sekä ohjataan oppilaita niiden soveltamiseen käsityössä. Oppilaita innostetaan havainnoimaan ja tulkitsemaan ilmiöitä sekä käsitteellistämään, tutkimaan, innovoimaan ja rakentamaan uutta. Opetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaan käsitystä itsestä aktiivisena, osaavana ja luovana toimijana. Opinnot luovat pohjaa käsityön elinikäiselle harrastamiselle sekä opintojen jatkamiseen myös muissa koulutusmuodoissa ja ammateissa.

9.1 Varhaisiän käsityökasvatus

Varhaisiän käsityökasvatuksen tavoitteena on tutustua lähiympäristöön havainnoiden, ihmetellen, tulkiten, leikkien ja elämyksellisesti kokien. Käsityön opinnoissa kokeillaan ja harjoitellaan taitoja erilaisten tekniikoiden, materiaalien ja välineiden turvallisen käytön avulla. Toiminta ja tekeminen rakentuvat oppilaiden omakohtaisille elinympäristön kokemuksille sekä kulttuuri- ja taideilmiöille. Opinnoissa harjoitellaan toisten huomioimista, ryhmätyötaitoja ja omaan työhön keskittymistä. Opetus tukee oppilaan ajattelun ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä ja auttaa näin lapsen myönteisen minäkuvan muodostumista. Opinnot muodostavat pohjaa myöhemmille opinnoille. Koulutuksen järjestäjä päättää mahdollisen varhaisiän käsityökasvatuksen tavoitteista, sisällöistä ja laajuudesta.

9.2 Käsityön perusopinnot

Tavoitteet

Käsityön perusopintojen tavoitteena on taiteenalan keskeisten taitojen tavoitteellinen harjoittelu ja pitkäjänteinen kehittäminen. Opintojen tavoitteena on tukea oppilaan oman ilmaisun kehittymistä, käsityö-, muotoilu-, tiede-, taide- ja kulttuurisuhteen muodostumista sekä aktiiviseksi toimijaksi kasvamista. Päämääränä on ymmärtävä ja laaja-alainen materiaallinen tekeminen. Koulutuksen järjestäjä määrittelee opetussuunnitelman perusteiden tavoitteiden pohjalta perusopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt, arvioinnin kohteet ja laskennalliset laajuudet.

Taidot ja muotoilu

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata ja tukea oppilasta käsityötaitojen harjoittelussa ja ajattelutaitojen kehittämisessä
- rohkaista havainnoimaan, pohtimaan ja ratkaisemaan ohjatusti arjen ja ympäristön haasteita
- kannustaa oppilasta nauttimaan käsityöstä ja arvostamaan omaa sekä toisten käsityötä
- innostaa oppilasta soveltamaan oppimiaan taitoja ja ilmaisemaan itseään erilaisissa tilanteissa ja ympäristöissä
- tukea oppilasta tarkastelemaan käsityötä prosessina.

Yhteiskunta ja kulttuuri

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta toimimaan käsityökulttuurin tekijänä, keskustelijana, vastaanottajana ja tulkitsijana
- harjaannuttaa oppilasta ymmärtämään muotoilun, käytettävyyden, materiaalivalintojen ja tuotteen elinkaaren väliset yhteydet sekä niiden vaikutukset elinympäristöön
- innostaa oppilasta näkemään käsityö elävänä kulttuuriperintönä
- ohjata oppilasta pohtimaan käsityön eettisiä arvoja ja sisäistä yrittäjyyttä sekä kehittämään empatiataitoja monikulttuurisessa maailmassa
- auttaa oppilasta ymmärtämään käsityöyrittäjyyden traditiota
- rohkaista oppilasta näkemään käsityö lokaalina ja globaalina toimintana.

Tieteiden ja taiteiden välisyys

Opetuksen tavoitteena on

- auttaa oppilasta hahmottamaan käsityön olemusta monitaiteisena ja -tieteisenä ilmiönä, aina läsnä olevana elinympäristön laatuna
- rohkaista oppilasta taiteiden ja tieteiden väliseen vuoropuheluun ja tulkintaan
- tukea oppilasta sosiaalisen, kulttuurisen ja taloudellisen kestävä kehityksen ja kiertotalouden ymmärtämisessä
- innostaa oppilasta havainnoimaan ilmiöitä sekä tutkimaan, käsitteellistämään ja rakentamaan käsityötä teknologiaa, luonnontieteitä ja taiteita soveltaen

- kannustaa oppilasta innovatiivisuuteen ja uuden tiedon tuottamiseen yksin ja yhteisöllisesti.

Keskeiset sisällöt

Perusopintojen keskeiset sisällöt käsittelevät käsityötä, teknologiaa ja muotoilua pukeutumis-, esine-, sisustus- ja palveluympäristöissä sekä rakennetuissa ja luonnon ympäristöissä. Teknologiaa tutkitaan opinnoissa tekemisen ja ilmaisun välineenä. Muotoilua tarkastellaan kokonaisvaltaiseen tuottamiseen kuuluvana toimintana. Käsityössä tuotetaan tuotteita, teoksia ja palveluita yksin ja yhdessä sekä itselle että toisille. Tuotteissa käytettävyyys ja tarkoituksenmukaiset materiaalit luovat perustan käsityölliselle tekemiselle. Teoksissa materiaalit ja tekniikat toimivat ilmaisun välineinä. Palveluissa tekeminen ilmenee osallisuutena, yhteisöllisyytenä ja hyvinvointina. Käsityötä, teknologiaa ja muotoilua tarkastellaan kulttuurisina, yhteiskunnallisina, monitieteisinä ja taiteeseen liittyvinä ilmiöinä. Sisältöjen valinnassa lähtökohtana ovat oppilaille merkitykselliset ilmiöt, joita tarkastellaan henkilökohtaisen kokemuksen kautta kohti yleisempiä käsityön ilmiöitä.

9.3 Käsityön syventävät opinnot

Tavoitteet

Käsityön syventävien opintojen tarkoituksena on opintojen laajentaminen tai painottaminen oppilaan valitsemalla tavalla. Opintojen tavoitteena on, että oppilas havainnoi, pohtii, arvottaa, käsitteellistää ja jakaa kokemuksiaan sekä omaksuu kriittisen ja rakentavan pohdinnan osaksi käsityöprosessiaan. Oppilasta ohjataan tekemään päätöksiä, toimimaan itsenäisesti ja aloitteellisesti sekä ilmaisemaan ja tulkitsemaan kokemuksiaan. Opinnoilla vahvistetaan oppilaan taitoja käyttää käsityötä vaikuttamisen ja osallistumisen välineenä. Oppilasta ohjataan suunnittelemaan ja valmistamaan käsitöitä valitsemiinsa ympäristöihin. Koulutuksen järjestäjä määrittelee opetussuunnitelman perusteiden tavoitteiden pohjalta syventävien opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt, arvioinnin kohteet ja laskennalliset laajuudet. Syventäviin opintoihin voi sisältyä vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia.

Taidot ja muotoilu

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta itsenäiseen käsityöprosessiin
- ohjata ja tukea oppilasta itsenäiseen kädentaitojen harjoitteluun ja ajattelutaitojen kehittämiseen
- kannustaa löytämään itsenäisesti ratkaisuja arjen ja ympäristön haasteisiin
- rohkaista oppilasta soveltamaan oppimaansa ja ilmaisemaan itseään yksilöllisissä prosesseissa ja eri ympäristöissä
- innostaa oppilasta tiedostamaan materiaalien ja tekniikoiden käyttöön omassa ilmaisussaan
- rohkaista oppilasta harjoittelemaan omien tavoitteiden asettamista ja nauttimaan niiden saavuttamisesta.

Yhteiskunta ja kulttuuri

Opetuksen tavoitteena on

- rohkaista oppilasta toimimaan aktiivisena käsityökulttuurin tekijänä, vastaanottajana, tulkitsijana ja vaikuttajana sekä oivaltamaan osallistumisen mahdollisuuksia ympäristössä
- ohjata ja tukea oppilasta soveltamaan muotoilun, käytettävyyden ja materiaalivalintojen ja tuotteen elinkaaren välisiä yhteyksiä sekä niiden vaikutuksia ympäristöön omassa ja ryhmän työskentelyssä
- rohkaista oppilasta näkemään oma roolinsa elävän kulttuuriperinnön ylläpitäjänä ja kehittäjänä
- ohjata oppilasta pohtimaan käsityön eettisiä arvoja ja sisäistä yrittäjyyttä sekä kehittämään empatiataitoja monikulttuurisessa maailmassa
- rohkaista oppilasta näkemään oman tekemisen, käsityön sekä ammatillisuuden ja yrittäjyyden yhteys
- innostaa oppilasta toimimaan lokaaleissa ja globaaleissa käsityöyhteisöissä.

Tieteiden ja taiteiden välisyys

Opetuksen tavoitteena on:

- rohkaista oppilasta taiteiden ja tieteiden väliseen vuoropuheluun ja tulkintaan käsityössä
- vahvistaa oppilaan itsenäistä havainnointia ja halua rakentaa käsityötä teknologiaa, luonnontieteitä ja taiteita soveltaen
- ohjata oppilasta soveltamaan omassa työskentelyssään sosiaalisen, kulttuurisen ja taloudellisesti kestävä kehityksen sekä kiertotalouden periaatteita
- kannustaa oppilasta uuden tiedon itsenäiseen ja yhteisölliseen tuottamiseen, ideoiden törmäyttämiseen sekä tiedon soveltamiseen omassa työskentelyssä.

Keskeiset sisällöt

Syventävien opintojen keskeiset sisällöt käsittelevät käsityötä, teknologiaa ja muotoilua pukeutumis-, esine-, sisustus- ja palveluympäristöissä sekä rakennetuissa ja luonnon ympäristöissä. Teknologiaa tutkitaan opinnoissa tekemisen ja ilmaisun välineenä. Muotoilua tarkastellaan kokonaisvaltaiseen tuottamiseen kuuluvana toimintana. Käsityössä tuotetaan tuotteita, teoksia ja palveluita yksin ja yhdessä sekä itselle että toisille. Tuotteissa käytettävyys ja tarkoituksenmukaiset materiaalit luovat perustan käsityölliselle tekemiselle. Teoksissa materiaalit ja tekniikat toimivat ilmaisun välineinä. Palveluissa tekeminen ilmenee osallisuutena, yhteisöllisyytenä ja hyvinvointina. Käsityötä, teknologiaa ja muotoilua tarkastellaan kulttuurisina, yhteiskunnallisina, monitieteisinä ja taiteeseen liittyvinä ilmiöinä. Sisältöjen valinnassa lähtökohtana ovat oppilaille merkitykselliset ilmiöt, joita tarkastellaan henkilökohtaisen kokemuksen kautta kohti yleisempiä käsityön ilmiöitä.

9.4 Aikuisten käsityön opetus

Aikuisten opetuksessa noudatetaan käsityön laajan oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Käsityön aikuisten opetuksen tavoitteena on oman ilmaisutavan, muotoiluajattelun ja taiteellisen työskentelyn kehittäminen. Opetuksessa otetaan huomioon aikuisen oppijan motivoituneisuus, omatoimisuus ja aiempi osaaminen. Päämääränä on oppimisen ilon saavuttaminen tekemisen, vuorovaikutuksen, ponnistelemisen, uuden oivaltamisen sekä kyseenalaistavan ja kokeilevan työskentelyn avulla. Tavoitteena on, että aikuinen oppija voi syventää opintojaan itseä kiinnostaviin sisältöihin. Erilaiset yhteistyöhankkeet muiden alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja. Opinnot antavat valmiuksia opitun hyödyntämisessä omassa työssä, harrastuksissa, elinikäisessä oppimisessa tai yritystoiminnassa.

9.5 Työtavat käsityön opetuksessa

Työtapojen monipuolisilla valinnoilla tuetaan yksilöllistä tietojen ja taitojen oppimista, ilmaisua ja testaamista sekä yhteistoiminnallista käsityötä. Opetus järjestetään oppimisympäristöissä, jotka tukevat tarkoituksenmukaisesti erilaisten materiaalien, tekniikoiden ja teknologioiden tutkimista sekä niiden kekseliästä soveltamista ja oppilaiden erityisosaamisalueiden kehittymistä.

Perusopinnoissa erilaisiin ilmiöihin tutustutaan elämyksellisesti ja kokemuksellisesti, niitä tutkimalla ja arvottamalla. Mielikuvitus, ihmettely ja ideoiden kehittäminen toimivat työskentelyn lähtökohtina. Työskentelyssä korostuu käsillä tekemisen ja oivaltamisen ilo. Työtapojen ja materiaalien valintaa ohjaavat kestävä kehityksen ja kiertotalouden periaatteet.

Syventäville opinnoille on ominaista havainnoille, pohdiskelulle, käsitteellistämislle, vuorovaikutukselle, tulkinnalle, arvottamiselle ja aktiiviselle toimijuudelle perustuva lähestymistapa. Se ilmenee niin oppilaan käsityöprosessissa kuin laajemmin yhteisön jäsenenä toimiessa.

9.6 Oppimisen arviointi käsityön opetuksessa

Oppimisen arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan kehittymistä opinnoissaan, ilmaisussaan, taidoissaan sekä ohjata tavoitteiden asettamisessa. Oman tekemisen analysointi ja reflektointi tukee oppimisen syvenemistä. Arviointia tapahtuu koko prosessin ajan monipuolisilla menetelmin. Oppilasta perehdytetään käsityön arvioinnin kohteisiin, periaatteisiin ja käytäntöihin. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista käsityön opintokokonaisuuksista opetussuunnitelmassa päätetyllä tavalla.

Käsityön laajan oppimäärän oppimisen arviointi kohdistuu kaikkiin opetukselle asetettuihin tavoitealueisiin: *Taidot ja muotoilu; Yhteiskunta ja kulttuuri; Tieteiden ja taiteiden välisyys*. Oppilaan edistymistä ja osaamista arvioidaan oppimisprosessissa, harjoituksissa sekä toteutetuissa tuotteissa ja teoksissa.

Arviointimenetelmät valitaan siten, että niiden avulla tavoitteiden saavuttamista voidaan parhaalla mahdollisella tavalla arvioida, ne soveltuvat käytettyihin opetusmenetelmiin ja tukevat oppimista. Monipuoliseen arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja kuten arviointikeskusteluja, itsearviointia ja vertaisarviointia. Oppilas saa jatkuvaa sanallista palautetta opinnoistaan niille asetettujen tavoitteiden näkökulmista. Töistä ja teoksista voidaan koota näyttelyitä ja muita esittäytymisiä, jolloin oppilaat saavat myös julkista palautetta.

Oppimisen arviointi on vuorovaikutusta oppilaan, ryhmän ja opettajan välillä. Oppilasta rohkaistaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta. Arviointitaitoja harjoitellaan opintojen kuluessa. Arviointi kohdistuu oppimisprosessiin, harjoituksiin, toteutettuihin tuotteisiin ja teoksiin. Arvioinnin tavoitteena on tukea oppilaiden omien tavoitteiden asettamista ja edistymisen seuraamista suhteessa niihin. Palaute on kannustavaa, ohjaavaa, jatkuvaa ja pitkäkestoista. Käsityön arvioinnilla kannustetaan oman osaamisen laajentamiseen ja soveltamiseen sekä oman osaamisen esittelyyn. Koulutuksen järjestäjä kuvaa opetussuunnitelmassaan tavoitteisiin perustuvat perusopintojen opintokokonaisuuksien arvioinnin kohteet.

Laajan oppimäärän syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö, joka muodostuu tuotteesta, teoksesta tai palvelusta ja siihen liittyvästä osaamisen dokumentaatiosta. Dokumentaatio sisältää sanallista ja/tai kuvallista aineistoa sekä itsearviointia. Lopputyössä arvioidaan laaja-alaisesti oppilaan kasvua käsityön tekijäksi, ilmaisu- ja käsityötaitojen kehittymistä ja opitun soveltamiskykyä. Lopputyön tavoitteet ja toteuttamistavan oppilas sopii yhteistyössä opettajan kanssa. Lopputyö voi sisältää monipuolisesti erilaisia kokonaisuuksia tai rajautua tiettyyn syvennettyyn osaamisen alueeseen. Koulutuksen järjestäjä kuvaa opetussuunnitelmassaan tavoitteisiin perustuvat syventävien opintojen opintokokonaisuuksien ja niihin sisältyvän lopputyön arvioinnin kohteet sekä laajan oppimäärän arvioinnin kriteerit.

10 MEDIATAITEET

Mediataiteiden taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän tavoitteena on vahvistaa oppilaan valmiuksia hyödyntää mediateknologiaa luovasti taiteellisessa toiminnassa. Pyrkimyksenä on kannustaa oppilaita tutkimaan ja käsittelemään omaa olemassaoloaan, identiteettiään ja kulttuuriaan mediavälineiden keinoin. Opetuksella edistetään oppilaiden osallisuutta ympäröivässä mediakulttuurissa ja muussa yhteiskunnassa.

Mediataiteiden opetus rakentuu mediateknologiaa, kuten liikkuvaa kuvaa, ääntä ja ohjelmistoja, hyödyntävien taiteiden perinteille ja niiden yhteyksille muihin taiteenaloihin. Oppilaita rohkaistaan kokeilemaan ja määrittelemään uusia, ennakkoluulottomia tapoja käyttää uuden teknologian välineitä omassa ilmaisussaan. Oppilaan taitoja käyttää teknologiaa oman ajattelunsa ja ilmaisunsa välineenä kehitetään monipuolisella harjoittelulla ja tavoitteellisella taiteellisella työskentelyllä.

Oppilaita kannustetaan vaikuttamaan ja osallistumaan yhteiskunnalliseen keskusteluun sekä taiteen roolin vahvistamiseen mediakulttuurin sisällä. Opinnot tarjoavat oppilaalle mahdollisuuksia osaamisen syventämiseen yhdellä tai useammalla mediataiteiden alueella. Mediataiteiden opetus antaa oppilaalle valmiuksia alan jatko-opintoihin hakeutumiselle.

10.1 Varhaisiän mediataiteiden kasvatusta

Varhaisiän mediataiteiden kasvatuksessa oppiminen tapahtuu leikkien, tutkien, liikkuen sekä taiteellisesti ilmaisten ja kokien. Taidetta, mediaa ja teknologiaa lähestytään toiminnallisesti ja elämyksellisesti luovuutta sekä osallisuutta edistäen. Lapsia rohkaistaan omien havaintojen, ajatusten ja näkemysten ilmaisemiseen mediataiteiden välineillä. Heitä kannustetaan kokeilemiseen, pitkäjänteiseen harjoitteluun ja yhdessä toimimiseen. Toiminnan lähtökohtana ovat lasten omat kokemukset, kysymykset ja havainnot. Lapsia innostetaan tutkimaan, käyttämään ja tuottamaan esityksiä erilaisissa ympäristöissä. Tavoitteena on lapsen ilmaisun, valmiuksien ja osaamisen monipuolinen edistäminen. Koulutuksen järjestäjä päättää mahdollisen varhaisiän mediataiteiden kasvatuksen tavoitteista, sisällöistä ja laajuudesta.

10.2 Mediataiteiden perusopinnot

Tavoitteet

Mediataiteiden perusopintojen tarkoituksena on keskeisten taitojen tavoitteellinen harjoittelu ja pitkäjänteinen kehittäminen. Opintojen tavoitteena on kehittää tavoitteellisesti oppilaan valmiuksia oman mediasuhteen rakentamiseen ja mediakulttuurin tarkasteluun sekä omaan ilmaisuun ja kokeiluun. Tiedot, taidot ja omakohtainen kokemus luovat perustan ja valmiudet esittämiseen sekä osallistumiselle. Perusopintoihin voi sisältyä vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia.

Koulutuksen järjestäjä määrittelee opetussuunnitelman perusteiden tavoitteiden pohjalta perusopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt, arvioinnin kohteet ja laskennalliset laajuudet.

Oma mediasuhde

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- rakentaa omakohtaista suhdetta mediaan, taiteeseen ja teknologiaan
- harjoittelee median ja mediateosten analysoimista, tulkintaa ja arvottamista
- tutustuu median vaikutukseen ja vaikuttamisen mahdollisuuksiin omassa elinympäristössään.

Mediakulttuurin tuntemus

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- tutustuu mediataiteiden kulttuureihin ja eri taiteenalojen väliseen vuorovaikutukseen
- tutustuu mediataiteille ominaisiin tuotanto- ja esitystapoihin
- seuraa ympäröivän mediamailman ilmiöitä osana opintojaan.

Ilmaisu

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- tutustuu taiteentalalle ominaisiin työskentelytapoihin, prosesseihin ja ilmaisun keinoihin
- harjaantuu käyttämään mediateknologiaa oman ilmaisunsa välineenä ja harjoittelee oman työskentelyn reflektointia
- saa monipuolisia kokemuksia todellisuuden representoimisesta ja rakentamisesta mediavälineiden avulla ja oppii siinä tarvittavia ajattelun taitoja.

Vuorovaikutus ja osallisuus

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- tarkastelee tekijän, teoksen ja yleisön välisiä vuorovaikutuksen muotoja
- kehittää vuorovaikutus- ja yhteistyötaitojaan ryhmän jäsenenä
- käyttää mediateknologiaa osallistumisen, osallistamisen ja vaikuttamisen muotoina.

Keskeiset sisällöt

Mediataiteiden perusopinnoissa perehdytään mediataiteiden kulttuureihin ja toimintatapoihin. Opetus voi rakentua esimerkiksi elokuvan ja videotaiteen, valokuvan, äänitaiteen, pelien, ohjelmistotaiteen, installaation, performanssin ja kulttuurihäirinnän traditioille. Oman työskentelyn kautta kehitetään omaa mediasuhdetta, ilmaisua sekä mediateknologista osaamista ja tuntemusta mediataiteiden välinein. Opetuksen sisältöjä rakennetaan näistä näkökulmista henkilökohtaisesta yleiseen laajentaen. Sisältöjen käsittelyn lähtökohtana ovat oppilaiden omat havainnot, merkitykselliset kokemukset ja osallisuus mediaympäristöissä.

Omat mediaympäristöt

Opetuksen sisältöjä rakennetaan oppilaan omista mediaympäristöistä ja -välineistä. Opetuksessa käsitellään oppilaan omaa mediasuhdetta.

Teknologia ja taide

Opetuksessa käsitellään teknologiaa mediataiteen läpäisevänä ilmiönä. Teknologiaa tutkitaan ilmaisun ja esittämisen välineenä ja sisältönä. Opetuksessa tarkastellaan keskeisten taiteenalojen filosofiaa.

Traditiot ja ajankohtaiset ilmiöt

Opetuksen sisällöt valitaan mediataiteiden traditioista ja tulevaisuuden näkymistä sekä ajankohtaisista mediakulttuurisista ilmiöistä.

10.3 Mediataiteiden syventävät opinnot

Tavoitteet

Mediataiteiden syventävien opintojen tarkoituksena on opintojen laajentaminen tai niiden painottaminen oppilaan valitsemalla tavalla. Opintojen tavoitteena on syventää oppilaan tietoja, taitoja ja osaamista mediataiteissa. Opetuksessa ohjataan tavoitteelliseen, pitkäjänteiseen itsenäiseen työskentelyyn ja omaehtoiseen oppimiseen. Oppilasta kannustetaan omaan ilmaisuun ja esittämiseen mediataiteissa sekä osallistumiseen ja vaikuttamiseen. Syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö, jonka tavoitteena on osoittaa kokonaisvaltaisen taiteellisen prosessin hallintaa. Lopputyö muodostuu teoksesta, työskentelyprosessin dokumentaatiosta, oppimisen reflektoinnista ja teoksen arvottamisesta mediataiteiden alueella. Syventäviin opintoihin voi sisältyä vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia. Koulutuksen järjestäjä määrittelee opetussuunnitelman perusteiden tavoitteiden pohjalta syventävien opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt, arvioinnin kohteet ja laskennalliset laajuudet.

Oma mediasuhde

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- syventää suhdettaan mediaan, taiteeseen ja teknologiaan
- vahvistaa kriittistä medialukutaitoaan ja mediataiteen teoksien tuntemuksen, tulkinnan ja arvottamisen taitojaan
- ilmaisee ja vaikuttaa mediataiteiden keinoin omissa media- ja elinympäristöissään.

Mediakulttuurin tuntemus

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- syventää valitun mediavälineen tai mediataiteiden alueen tuntemustaan
- kehittää mediataiteille ominaisten tuotanto- ja esitystapojen tuntemustaan
- osallistuu mediataiteisiin liittyvään toimintaan oppilaitoksen ulkopuolella.

Ilmaisu

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- syventää valitun mediavälineen tai mediataiteiden alueen työskentelytapojen, prosessien ja ilmaisun keinojen tuntemustaan
- osaa käyttää mediateknologiaa oman ilmaisunsa välineenä ja analysoida omaa työskentelyään
- syventää ajattelun taitojaan työskentelemällä ja esittämällä mediateknologian keinoin.

Vuorovaikutus ja osallisuus

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- käyttää tekijän, teoksen ja yleisön välisiä vuorovaikutuksen muotoja omassa työskentelyssään
- tekee monipuolista ja rakentavaa yhteistyötä muiden kanssa valitun mediavälineen tai mediataiteiden alueen mukaisesti
- syventää ymmärrystään medioiden valtarakenteista ja vaikuttamisesta medioiden avulla.

Keskeiset sisällöt

Mediataiteiden syventävissä opinnoissa oppilas syventää osaamistaan ja mediasuhdettaan valituilla mediataiteiden alueilla. Oppimisen keskiössä on oma aktiivinen työskentely yksin ja ryhmässä. Oppilas kehittää osaamistaan tavoitteellisesti tuomalla omaa ajatteluaan esiin työskentelyssä, ilmaisussa ja esittämisessä. Mediataiteiden tuntemusta laajennetaan oppilaiden omien henkilökohtaisten kokemusten kautta.

Omat mediaympäristöt

Opetuksen sisältöjä rakennetaan oppilaan omista mediaympäristöistä ja -välineistä. Opetuksessa käsitellään oppilaan omaa mediasuhdetta.

Teknologia ja taide

Opetuksessa käsitellään teknologiaa mediataiteen läpäisevänä ilmiönä. Teknologiaa tutkitaan ilmaisun ja esittämisen välineenä ja sisältönä. Opetuksessa tarkastellaan keskeisten taiteenalojen filosofiaa.

Traditiot ja ajankohtaiset ilmiöt

Opetuksen sisällöt valitaan mediataiteiden traditioista ja tulevaisuuden näkymistä sekä ajankohtaisista mediakulttuurisista ilmiöistä.

10.4 Aikuisten mediataiteiden opetus

Aikuisten opetuksessa noudatetaan mediataiteiden laajan oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Mediataiteiden aikuisten opetuksen tavoitteena on tukea oppilaan omien tavoitteiden asettamista, opintojen suunnittelua ja itsenäistä työskentelyä. Opintojen tavoitteena on antaa valmiuksia mediateknologian luovalle käytölle ja

soveltamiselle sekä mediakulttuurin ilmiöihin osallistumiselle ja vaikuttamiselle. Opinnot luovat edellytyksiä oppilaan aktiivisen mediasuhteen ylläpitämiselle ja vahvistamiselle.

10.5 Työtavat mediataiteiden opetuksessa

Työtapojen valinnoilla tuetaan leikkiin, tutkimiseen, kokeilemiseen ja taiteelliseen ilmaisuun perustuvaa mediataiteiden tavoitteellista ja pitkäjänteistä opiskelua. Työtavoilla edistetään oppilaan aktiivista toimijuutta. Mediataiteiden ja mediakulttuurin ilmiöitä tutkitaan yksin ja yhdessä. Oppimisympäristöt mahdollistavat opinnoissa keskeisten vuorovaikutuksen, ryhmätyöskentelyn ja yhdessä oppimisen taitojen kehittymisen. Opetuksessa ohjataan ja tuetaan oppilaiden työskentelyä ja oppimisprosessin suunnittelua, havainnointia, toteuttamista, dokumentointia ja arviointia. Oppilaita kannustetaan osallistumaan opetuksen suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin. Valitut työtavat ja oppimisympäristöt mahdollistavat erilaiset työskentelyprosessit, työskentelyn tarvittavalla mediateknologialla sekä työskentelyn ja teosten esittämisen yleisöille. Mediataiteille ominaisesti teokset tavoittavat yleisönsä järjestetyissä tilaisuuksissa ja julkisessa tilassa sekä fyysisissä että virtuaalisissa ympäristöissä.

10.6 Oppimisen arviointi mediataiteiden opetuksessa

Oppimisen arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan mediataiteiden opintojen edistymistä. Arvioinnilla annetaan oppilaalle palautetta omasta edistymisestään, osaamisestaan ja kehittämisen kohteistaan. Monipuoliseen jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja sekä ohjausta itsearviointiin ja vertaisarviointiin. Kannustavalla, monipuolisella ja jatkuvalla palautteella oppilasta ohjataan omien oppimistavoitteiden asettamiseen sekä oman ja toisten osaamisen arvostamiseen. Oppilasta perehdytetään mediataiteiden arvioinnin kohteisiin, periaatteisiin ja käytäntöihin. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista mediataiteiden opintokokonaisuuksista opetussuunnitelmassa päätetyllä tavalla.

Mediataiteiden laajan oppimäärän oppimisen arviointi kohdistuu kaikkiin opetukselle asetettuihin tavoitealueisiin: *Oma mediasuhde; Mediakulttuurin tuntemus; Ilmaisu; Vuorovaikutus ja osallisuus.*

Perusopinnoissa arvioinnilla tuetaan mediataiteiden keskeisten taitojen harjoittelua ja niiden kehittymistä. Jatkuvassa arvioinnissa ja muussa palautteessa hyödynnetään monipuolisesti itsearviointia ja vertaisarviointia. Koulutuksen järjestäjä kuvaa opetussuunnitelmassaan tavoitteisiin perustuvat perusopintojen opintokokonaisuuksien arvioinnin kohteet.

Syventävissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan taitojen syventämistä ja osaamisen laajentamista hänen yksilöllisten oppimistavoitteidensa mukaisesti. Arvioinnilla ja muulla palautteella tuetaan oppimistavoitteiden asettamista sekä reflektoinnin, itseohjautuvuuden ja oppimaan oppimisen taitojen kehittymistä. Syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö, jolla osoitetaan kokonaisvaltaisen taiteellisen prosessin hallintaa. Lopputyö muodostuu teoksesta, työskentelyprosessin dokumentaatiosta, oman oppimisen reflektoinnista ja teoksen arvottamisesta mediataiteiden alueella. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan asettamat tavoitteet ja syventävien opintojen suuntautuminen. Koulutuksen järjestäjä kuvaa opetussuunnitelmassaan tavoitteisiin perustuvat syventävien opintojen opintokokonaisuuksien ja niihin sisältyvän lopputyön arvioinnin kohteet sekä laajan oppimäärän arvioinnin kriteerit.

11 MUSIIKKI

Musiikin laajan oppimäärän mukaisen taiteen perusopetuksen tehtävänä on luoda edellytykset hyvän musiikkisuhteen syntymiselle. Tavoitteena on, että oppilas kehittää musiikillista osaamistaan ja iloitsee oppimisestaan. Opetus antaa valmiuksia musiikin itsenäiseen harrastamiseen ja oppilaan tavoitteiden mukaiseen musiikkiopintojen jatkamiseen muilla koulutusasteilla.

Musiikillisten taitojen kartuttamisen lisäksi oppilasta rohkaistaan opinnoissaan esteettiseen kokemiseen, luovaan ajatteluun ja tuottamiseen sekä uusien ratkaisujen etsimiseen. Opintojen edetessä oppilas oppii tunnistamaan musiikilliset vahvuutensa ja löytää omat tapansa ilmaista itseään musisoiden. Opetus tukee oppilaan myönteisen minäkuvan, terveen itsetunnon ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Oppilasta ohjataan tekemisen ja osallisuuden kautta ymmärtämään musiikin merkityksiä kulttuurin kokonaisuuteen kuuluvina ilmiöinä. Näin oma musiikkiharrastus voi asettua osaksi elävää ja toimivaa musiikkikulttuuria sekä koko taiteiden kenttää.

11.1 Varhaisiän musiikkikasvatus

Varhaisiän musiikkikasvatuksen tavoitteena on lapsen luovuuden, musiikillisten valmiuksien ja itsetunnon kehittäminen. Myönteiset musiikilliset elämykset muodostavat pohjan hyvälle musiikkisuhteelle ja myöhemmille musiikkiopinnoille. Leikinomaisella toiminnalla edistetään lapsen ryhmässä toimimisen taitoja ja oppimisvalmiuksia. Kokemuksia ja elämyksiä vahvistetaan ottamalla toiminnassa huomioon oppimisen moniaistisuus ja muiden taiteenalojen tarjoamat mahdollisuudet. Varhaisiän musiikkikasvatukseen voi sisältyä instrumenttiopintoihin valmentavaa opetusta. Koulutuksen järjestäjä päättää mahdollisen varhaisiän musiikkikasvatuksen tavoitteista, sisällöistä ja laajuudesta.

11.2 Musiikin perusopinnot

Perusopintojen tarkoituksena on innostaa oppilas musiikin tavoitteelliseen opiskeluun ja musiikillisten taitojen pitkäjänteiseen kehittämiseen. Opintojen lähtökohtana ovat oppilaan vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet. Tarjoamalla tilaisuuksia monipuoliseen musiikilliseen toimintaan musiikin perusopinnot kehittävät oppilaan musiikillista ja luovaa ajattelua. Koulutuksen järjestäjä määrittelee opetussuunnitelman perusteiden tavoitteiden pohjalta paikalliset opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet ja sisällöt sekä laajuuden. Yksittäinen opintokokonaisuus voi sisältää tavoitteita perusteiden eri tavoitealueilta. Perusopintoihin voi sisältyä vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia.

Tavoitteet

Esittäminen ja ilmaiseminen

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta löytämään omat musiikilliset vahvuutensa ja ilmaisukeinonsa
- ohjata oppilasta elävään musiikilliseen ilmaisuun

- kannustaa oppilasta harjoittelemaan erilaisten esiintymistilanteiden hallintaa
- rohkaista oppilasta tutustumaan myös muiden taiteenalojen ilmaisukeinoihin ja taiteiden väliseen vuorovaikutukseen.

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta oppimaan instrumentti- ja yhteismusisointitaitoja päämääränään soittimen itsenäinen hallinta ja omaehtoinen ilmaisu
- ohjata oppilasta säännölliseen harjoitteluun ja oppimisensa arviointiin
- ohjata oppilasta soittamaan korvakuulolta sekä lukemaan ja tulkitsemaan musiikin lajille ominaisia musiikin merkitsemistapoja
- kannustaa oppilasta soveltamaan musiikin hahmotustaitojaan musisoinnissa
- tarjota oppilaalle tilaisuuksia tutustua musiikkitekologiaan työvälineenä
- ohjata oppilasta käyttämään ergonomisesti oikeita soittotapoja ja mielekkäitä harjoittelumenetelmiä
- ohjata oppilasta havainnoimaan ääniympäristöä ja suojelemaan kuuloaan.

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta kuuntelemaan omaa musisointiaan ja mukauttamaan sen osaksi soivaa musiikillista kokonaisuutta
- ohjata oppilasta kehittämään musiikin luku- ja kirjoitustaitoaan
- ohjata oppilasta musiikin ominaispiirteiden tunnistamiseen ja rakenteiden hahmottamiseen
- tukea oppilasta kasvamaan aktiiviseksi musiikin kuuntelijaksi.

Säveltäminen ja improvisointi

Opetuksen tavoitteena on

- rohkaista oppilasta tuottamaan omia musiikillisia ideoita ja ratkaisuja
- kannustaa oppilasta harjoittelemaan improvisoinnin, sovittamisen ja säveltämisen perustaitoja.

Keskeiset sisällöt

Musiikin perusopintojen keskeisenä sisältönä on monipuolinen perehtyminen oppilaan valitseman instrumentin tai instrumenttien perustekniikkaan, ohjelmistoon ja ilmaisumahdollisuuksiin. Eri sisältöalueiden integraatio opetuksessa vahvistaa musiikin kokonaisvaltaista hahmottamista. Opintoissa tutustutaan monipuolisesti valituille instrumenteille sopivaan ohjelmistoon, erilaisiin soitinkokoonpanoihin, musiikin työvälineisiin ja työtapoihin ottaen huomioon ottaen huomioon oppilaan tavoitteet. Yhteismusisointi- ja musiikin hahmottamistaitojen kehittäminen ovat olennainen osa opintoja. Koulutuksen järjestäjä voi laajentaa opintojen sisältöjä opetuksen tavoitteiden ja paikallisten tarpeiden pohjalta.

11.3 Musiikin syventävät opinnot

Musiikin syventävissä opinnoissa oppilas syventää osaamistaan laajentamalla tai painottamalla opintojaan valitsemallaan tavalla koulutuksen järjestäjän tarjonnan pohjalta. Opintojen aikana oppilas suunnittelee ja valmistaa musiikillisten ajattelu- ja ilmaisutaitojen hallintaa osoittavan laajan oppimäärän lopputyön. Oppilas asettaa lopputyön tavoitteet ja päättää lopputyön toteutustavan yhteistyössä opettajiensa kanssa oppilaitoksen tarjonnan pohjalta. Lopputyö voi muodostua erilaisista kokonaisuuksista tai keskittyä tiettyyn syvennettyyn osaamiseen.

Koulutuksen järjestäjä määrittelee opetussuunnitelman perusteiden pohjalta paikalliset opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet ja sisällöt sekä laajuuden. Syventäviin opintoihin voi sisältyä keskenään vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia. Niitä hyödyntäen koulutuksen järjestäjä voi suunnitella oppilaan valittavaksi erilaisia suuntautumisvaihtoehtoja. Vaihtoehtoiset opintokokonaisuudet ja suuntautumisvaihtoehdot suunnitellaan tukemaan lopputöiden toteuttamista. Yksittäinen opintokokonaisuus voi sisältää tavoitteita perusteiden eri tavoitealueilta.

Tavoitteet

Esittäminen ja ilmaiseminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta syventämään musiikillista ilmaisuaan
- kannustaa oppilasta kehittämään edelleen musiikin tulkintaan ja esittämiseen tarvittavia taitoja valitsemiensa painopisteiden mukaisesti
- rohkaista oppilasta käyttämään musiikkia monipuolisesti ilmaisun välineenä
- ohjata oppilasta soveltamaan omassa ilmaisussaan myös muiden taiteenalojen ilmaisukeinoja

Oppimaan oppiminen ja harjoittelu

Opetuksen tavoitteena on

- auttaa oppilasta asettamaan tavoitteita opiskelulle ja suuntaamaan omaa oppimistaan
- opastaa oppilasta arvioimaan edistymistään ja nauttimaan osaamisestaan
- ohjata oppilasta harjoittelemaan taitoja kehittävää ohjelmistoa sekä itsenäisesti että ryhmän jäsenenä
- ohjata oppilasta huolehtimaan fyysisestä toimintakyvystään sekä ergonomiasta ja kuulonsuojelusta musisoidessaan

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta kuuntelemaan ja kehittämään musisointiaan sekä solistina että ryhmän jäsenenä
- ohjata oppilasta tarkastelemaan soivaa ja nuotinnettua musiikkia monipuolisesti eri näkökulmista
- ohjata oppilasta hahmottamaan musiikin rakenteita ja lainalaisuuksia
- ohjata oppilasta hyödyntämään kuuntelu- ja hahmotustaitojaan muusikkoutensa kehittämisessä

Säveltäminen ja improvisointi

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta toteuttamaan teoksissa improvisoituja ja itse sovitettuja osuuksia ja säveltämään omaa musiikkia
- rohkaista oppilasta hyödyntämään musiikkiteknologian mahdollisuuksia ja työvälineitä

Keskeiset sisällöt

Opintojen keskeisinä sisältöinä ovat oppilaan musiikillisten ilmaisukeinojen monipuolinen kehittäminen henkilökohtaisessa ohjauksessa, ohjelmiston laajentaminen sekä erilaisissa musiikillisissa kokoonpanoissa tarvittavien musisointi- ja yhteistyötaitojen edistäminen. Opintoihin sisältyy myös musiikin hahmotustaitojen, kulttuurisen ymmärryksen ja luovan ajattelun monipuolista kehittämistä. Koulutuksen järjestäjä voi laajentaa opintojen sisältöjä opetuksen tavoitteiden ja paikallisten tarpeiden pohjalta.

11.4 Aikuisten musiikin opetus

Aikuisten opetuksessa noudatetaan musiikin laajan oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä.

11.5 Työtavat musiikin opetuksessa

Musiikin laajan oppimäärän opinnoissa painottuu oppilaan henkilökohtainen ohjaus. Samalla huolehditaan, että oppilaalla on mahdollisuus monimuotoiseen yhteistoiminnalliseen musiikin tekemiseen ja opiskeluun. Tavoitteisiin perustuvat ja oppilaan oppimista edistävät työtavat vahvistavat oppilaan motivaatiota ja itseohjautuvuutta. Oppilaitos ja opettaja huolehtivat yhdessä opiskeluympäristöjen kehittämisestä siten, että monipuolinen työskentely ja työtapojen käyttö opetuksessa on mahdollista. Työtapojen monipuolisuutta edistetään muun muassa hyödyntämällä teknologiaa tarkoituksenmukaisella tavalla. Oppimaan oppimisen taidot kehittyvät, kun oppilasta ohjataan työskentelyn suunnitteluun ja arviointiin.

11.6 Oppimisen arviointi musiikin opetuksessa

Oppimisen arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan musiikkiopintojen edistymistä. Myönteisessä hengessä annettava ohjaava palaute on olennainen osa musiikin oppimisprosessia ja opettamista. Sen tarkoituksena on ohjata oppilasta omien tavoitteiden asettamiseen ja tukea häntä niiden saavuttamisessa. Arvioinnissa ja palautteen antamisessa otetaan huomioon oppilaan hyvän itsetunnon ja myönteisen minäkuvan kehittyminen. Arvioinnissa tiedostetaan temperamenttiero ja huolehditaan, että arviointi kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen karttumiseen, ei oppilaan persoonaan. Monipuoliseen jatkuvaan arviointiin

sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja ja ohjausta itsearviointiin ja vertaisarviointiin.

Musiikin laajan oppimäärän arvioinnin kohteita ovat

- instrumentin hallinta
- musiikin hahmottaminen ja musiikillinen ajattelu
- ilmaisutaidot
- yhteismusisointi- ja yhteistyötaidot
- oppimaan oppiminen

Perusopinnoissa oppimisen arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilasta erityisesti musiikillisten ajattelu- ja ilmaisutaitojen sekä instrumenttitaitojen kehittämisessä. Oppilaan itsearviointitaitojen vahvistaminen tukee tätä tehtävää.

Syventävissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilaan taitojen syvenemistä opintojen painottumisen ja lopputyön mukaisesti. Koulutuksen järjestäjä kuvaa opetussuunnitelmassaan lopputyön arvioinnin kohteet ja arviointikriteerit. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan lopputyölleen asettamat tavoitteet.

12 SANATAIDE

Taiteen perusopetuksen sanataiteen laajan oppimäärän opetus edistää oppilaiden luovuutta, kulttuurista ja yhteiskunnallista osallisuutta sekä sosiaalisia taitoja. Sanataide on luovaa kielen käyttämistä, joka ohjaa monenlaiseen kirjoittamiseen ja syventää oppilaiden kielellisiä taitoja ja ajattelukykyä. Opetus perustuu laajaan tekstikäsitteeseen, joka mukaan tekstejä voidaan tuottaa esimerkiksi kirjoitetussa, puhutussa, audiovisuaalisessa tai digitaalisessa muodossa. Sanataide muodostaa pohjan myös monille muille taiteille, jotka rakentuvat kielen varaan. Tavoitteena on antaa valmiudet ilmaista itseään monipuolisesti sanataiteen keinoin ja saada sanataiteesta elinikäinen harrastus tai työ.

Sanataiteen opinnot vahvistavat kirjoittaja- ja taiteilijaidentiteettiä sekä luovat oppilaille vertaisryhmän ja harrastusyhteisön, jossa tutustutaan sanataiteen tuottamiseen eri puoliin. Opetus ohjaa oppilaita keskittyneeseen, päämäärätietoiseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn, aktiiviseen oppimiseen sekä rakentavaan toimintaan yksilönä ja ryhmän jäsenenä. Opetuksen lähtökohtia ovat ilo, leikki, mielikuvitus ja kokemuksellisuus. Sanataideopetuksessa oppilaat kehittyvät tekstien luomisessa ja hiomisessa, tyylien ja tekstilajien valinnassa, arvottamisessa, analysoinnissa ja monilukutaidossa. Opetusta toteutetaan vuorovaikutuksessa muiden taiteenlajien kanssa.

12.1 Varhaisiän sanataidekasvatus

Varhaisiän sanataidekasvatuksen tavoitteena on rohkaista lasta käyttämään mielikuvitustaan, osallistumaan leikkiin ja vuorovaikutukseen, kuunteluun ja lukemiseen, tutustuttaa lasta lastenkirjallisuuteen, runojen, lorujen ja tarinoiden maailmaan sekä innostaa lasta kertomaan omia tarinoita sekä ohjata lukemisen ja monimuotoisten tekstin pariin. Koulutuksen järjestäjä päättää mahdollisen varhaisiän sanataidekasvatuksen tavoitteista, sisällöistä ja laajuudesta.

12.2 Sanataiteen perusopinnot

Sanataiteen laajan oppimäärän perusopinnoissa oppilaat tutustuvat sanataiteen perusteisiin. Opinnot koostuvat eri tavoitealueita yhdistelevistä opintokokonaisuuksista, jotka päätetään paikallisesti.

Tavoitteet

Sanataiteilijana kehittyminen

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta tekemään havaintoja maailman ilmiöistä ja tutkimaan niiden tarinallisuutta
- rohkaista oppilasta löytämään ja valitsemaan itselleen tärkeää kerrottavaa kehittämällä intuitiota, eri aistien käyttöä ja herkkyyttä
- tukea oppilaan kehittymistä ja taiteellista näkemystä suhteessa kirjallisuuden traditioon

- tarjota oppilaille yhteisö, jossa harjaannutaan keskustelemaan taiteesta
- kannustaa oppilasta kehittämään taiteilijaidentiteettiään.

Omaääninen kirjoittaminen

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta etsimään ilmaisun luovuutta
- kannustaa oppilasta havainnoimaan, ajattelemaan ja kirjoittamaan luovasti
- rohkaista oppilasta jäsentämään ja sanoittamaan omia havaintojaan, ajatuksiaan ja tunteitaan sekä luomaan kokonaisuuksia sanataiteen keinoin
- kannustaa oppilasta laajentamaan sanavarantoaan sekä monipuolistamaan kieltään ja ilmaisutapojaan
- harjaannuttaa oppilasta tuottamaan ja kokeilemaan sanataiteen eri lajeja sekä tyylejä
- auttaa oppilasta ymmärtämään tekstin sisällön ja muodon suhdetta eli tyylien rakentumista.

Elämyksellinen lukeminen

Opetuksen tavoitteena on

- rohkaista oppilasta eläytymään lukemaansa ja kuulemaansa sekä jakamaan sanataidekokemuksiaan
- kannustaa oppilasta tutustumaan sanataiteen lajeihin ja ilmaisukeinoihin sekä kirjallisuuden traditioon ja nykykirjallisuuteen, myös monimuotoisiin teksteihin
- kannustaa oppilasta luovaan lukemiseen ja löytämään erilaisia lukemisen tapoja suhteessa sanataiteen ympäristöihin.

Taideprosessi ja julkaiseminen

Opetuksen tavoitteena on

- innostaa oppilasta tutustumaan sanataiteen tuottamisen prosessin eri vaiheisiin
- harjaannuttaa oppilasta tuottamaan sanataidetta tavoitteellisesti sekä ottamaan huomioon julkaisukonteksti ja tekstin vastaanottaja
- kannustaa oppilasta antamaan ja vastaanottamaan palautetta sekä kohtaamaan sanataiteen tuottamisen keskeneräisyyttä
- rohkaista oppilasta kyseenalaistamaan omaa työtä ilman lannistavaa itsekritiikkiä ja auttaa oppilasta käsittelemään kirjoitustyöhön liittyviä tunteita
- kannustaa ja rohkaista oppilasta jakamaan ja julkaisemaan sanataideteoksiaan.

Keskeiset sisällöt

Sanataiteen laajan oppimäärän perusopinnoissa tutustutaan tekstien eri lajeihin kaunokirjallisuudesta mediateksteihin sekä niiden kielellisiin ja kuvallisiin ilmaisukeinoihin. Sanataiteessa opitaan ideoimaan ja muokkaamaan tekstejä. Oma taidekäsitys ja vuorovaikutus taiteen kanssa kehittyvät. Opinnoissa löydetään keinoja ylläpitää työskentelymotivaatiota ja kehittää taitoa keskustella omien tekstien kanssa ja kannustavasti arvioida niitä.

12.3 Sanataiteen syventävät opinnot

Sanataiteen laajan oppimäärän syventävissä opinnoissa oppilaat hahmottavat oman taiteilijuuden soveltamismahdollisuuksia ja syventävät käsitystään sanataiteesta ja sen mahdollisuuksista. Opinnot koostuvat eri tavoitealueita yhdistelevistä opintokokonaisuuksista, jotka päätetään paikallisesti. Osa syventävistä opinnoista muodostuu lopputyöstä ja siihen liittyvästä prosessista.

Tavoitteet

Sanataiteilijana kehittyminen

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta kehittämään taiteilijaidentiteettiään ja rohkaista sanataiteellisiin kokeiluihin
- innostaa oppilasta työskentelemään tavoitteellisesti ja sitoutumaan oman ilmaisun kehittämiseen ja etsimään yhteistyötä muiden taiteilijoiden kanssa
- rohkaista oppilasta sanoittamaan maailmankuvaansa
- tukea oppilasta osallistumaan sanataidetta koskevaan keskusteluun sekä ohjata sanataiteen tekijänä ottamaan osaa kirjallisuus- ja taidetapahtumiin
- kannustaa oppilasta vastuulliseen ja eettiseen ajatteluun.

Omaääninen kirjoittaminen

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta ilmaisemaan itseään rohkeasti ja vahvistamaan taiteellista näkemystään etsimällä myös haastavia tapoja tehdä sanataidetta
- kannustaa oppilasta laajentamaan sanavarantoaan sekä monipuolistamaan kieltään ja ilmaisutapojaan
- auttaa oppilasta syventämään taitoaan tehdä havaintoja ja liittämään niitä omiin kokemuksiinsa
- harjaannuttaa oppilasta yhdistelemään erilaisia sanataiteen lajeja ja kehittämään uusia
- auttaa oppilasta syventämään käsitystään tekstin sisällön ja muodon suhteesta elityyliin rakentumisesta.

Elämyksellinen lukeminen

Opetuksen tavoitteena on

- rohkaista oppilasta eläytymään lukemaansa ja kuulemaansa sekä jakamaan lukukokemuksiaan
- kannustaa oppilasta syventämään sanataiteen lajien, tradition ja kokeilevan nykykirjallisuuden tuntemustaan
- rohkaista oppilasta kehittämään monimuotoisten sanataiteellisten kokonaisuuksien lukemisessa, arvottamisessa ja analysoinnissa.

Taideprosessi ja julkaiseminen

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta soveltamaan sanataiteen tuottamisen prosessin eri vaiheita omassa sanataiteen tekemisessään ja hyödyntämään niihin kuuluvia keinoja

- harjaannuttaa oppilasta ottamaan huomioon julkaisukonteksti ja tekstin vastaanottaja
- harjaannuttaa oppilasta tuottamaan sanataidetta tavoitteellisesti yksin ja yhdessä
- auttaa oppilasta ymmärtämään tekstin orgaanista luonnetta ja käsittelemään luovan työn keskeneräisyyteen liittyviä tunteita
- kannustaa oppilasta antamaan ja vastaanottamaan palautetta
- kannustaa ja rohkaista oppilasta jakamaan ja julkaisemaan sanataideteoksiaan.

Keskeiset sisällöt

Sanataiteen laajan oppimäärän syventävissä opinnoissa laajennetaan tekstien eri lajien sekä niiden kielellisten ja kuvallisten ilmaisukeinojen tuntemusta. Opinnoissa tutustutaan kirjallisuuden eri tarkastelutapoihin. Sanataidetta tuottaessa harjaannutaan kokeilemaan omia ja taiteen rajoja. Työskentelymotivaatiota kehitetään edelleen ja käsitellään taiteen tekemiseen liittyvää herkkyyttä, turhautumista ja pelokkuutta. Sanataideteoksia voidaan julkaista erilaisilla julkaisualustoilla, painettuina kirjoina tai vihkoina, monenlaisissa yhteisöllisissä ympäristöissä tai osana taiteidenvälisiä tapahtumia. Opinnoissa tutustutaan sanataiteen tuottamiseen työnä ja eri työtehtävissä sekä kirjoittajan julkiseen rooliin.

12.4 Aikuisten sanataiteen opetus

Aikuisten sanataiteen opetuksessa noudatetaan sanataiteen laajan oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Opetuksessa huomioidaan oppilaiden kiinnostus, kokemus ja koulutus. Perusopinnoista poimitaan kokonaisuuksia, joissa taitoja tulee vielä harjaannuttaa. Opintojen keskiössä on oman taiteilijuuden löytäminen. Syventävissä opinnoissa tuetaan oppilaan omaa suuntautumista ja rohkaistaan omaääniseen luovaan ilmaisuun. Oppilaita kannustetaan omien tavoitteiden luomiseen ja niiden aktiiviseen tavoittelemiseen. Opinnoissa täydennetään kirjallisuuden tradition, nykykirjallisuuden ja eri lajien tuntemusta sekä ohjataan itsenäisesti laajentamaan osaamista.

12.5 Työtavat sanataiteen opetuksessa

Sanataiteen opiskelussa korostuvat yhteisöllisyys, kokemuksellinen oppiminen, toiminnallisuus, ilmiölähtöisyys ja monitaiteisuus. Kirjoitettua, kuultua ja luettua käsitellään eri tavoin keskustellen ja toiminnallisesti. Syventävät opinnot toteutetaan eri kirjallisuuden lajeihin keskittyvillä, taiteilijuutta vahvistavilla ja taiteidenvälisillä projekteilla, jotka käsittelevät draamaa, lyriikkaa ja proosaa, näiden alalajeja tai muodostavat monitaiteisia kokonaisuuksia.

12.6 Oppimisen arviointi sanataiteen opetuksessa

Arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaiden sanataiteen opinnoissa edistymistä ja opinnoille annettujen tavoitteiden saavuttamista. Arviointi tukee oppilaiden oman

taiteilijuuden kehittymistä, omien tavoitteiden asettamista ja edistymisen seuraamista suhteessa niihin.

Oppimista arvioidaan myönteisesti ja kannustavasti sekä opintojen aikana että päättövaiheessa. Monipuolinen ja jatkuva arviointi koostuu erilaisista palautteen antamisen tavoista: oppilaat saavat henkilökohtaista palautetta opettajaltaan, ja oppilaita harjaannutetaan itse- ja vertaisarviointiin. Palaute kytkeytyy opetuksen tavoitteisiin ja on ohjaavaa, jatkuvaa ja pitkäkestoista. Arviointi tukee samalla oppimaan oppimisen taitojen ja itseohjautuvuuden kehittymistä. Arviointi kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen karttumiseen, ei oppilaan persoonaan. Arvioinnin ja palautteen antamisessa otetaan huomioon oppilaiden hyvän itsetunnon ja myönteisen minäkuvan kehittyminen. Oppilaiden töistä voidaan koota yhteisjulkaisuja ja heitä kannustetaan osallistumaan kilpailuihin, jolloin he voivat saada julkista palautetta.

Sanataiteen laajan oppimäärän arvioinnin kohteita ovat

- sanataiteen tuottamisen taidot
- sanataiteen tulkitsemisen taidot
- oppimaan oppimisen, reflektoinnin ja prosessin hallinnan taidot
- taiteilijuuden kehittyminen.

Opetussuunnitelman perusteissa määritellyjä arvioinnin kohteita voidaan tarkentaa paikallisesti. Oppilaitos kuvaa opetussuunnitelmassaan eri opintokokonaisuuksien arvioinnin kohteet ja arvioinnin antamisen tavat.

Perusopinnoissa jatkuvan arvioinnin tehtävänä on tukea sanataiteen perustaitojen harjoittelua ja kehittämistä. Arvioinnissa painottuvat erityisesti sanataiteen tuottamisen ja tulkitsemisen taidot sekä oppimaan oppimisen taidot. Syventävissä opinnoissa jatkuvan arvioinnin tehtävänä on tukea sanataiteen taitojen laajentumista. Arvioinnissa painottuvat sanataiteen tuottamisen lisäksi taiteilijuuden kehittyminen sekä reflektoinnin ja prosessin hallinnan taidot.

Sanataiteen laajan oppimäärän lopputyön arvioinnissa painottuvat arvioinnin kohteista erityisesti sanataiteen tuottamisen ja reflektoinnin taidot. Sen arvioinnissa otetaan huomioon työn omaäänisyys ja lajin tuntemus tai uudistaminen sekä työprosessista välittyvä innostus, kokeilevuus ja sinnikkyys. Lopputyöllä on vähintään kaksi arvioijaa.

13 Sirkustaide

Sirkustaiteen laajan oppimäärän tavoitteena on antaa valmiuksia sirkustaiteen itsenäiseen harrastamiseen sekä oppilaan omien tavoitteiden ja mahdollisuuksien mukaan myös sirkustaiteen ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen hakeutumiseen. Sirkustaiteen opiskelu on pitkäjänteistä, tutkivaa ja oppiminen tapahtuu harjoittelun, kokemuksen ja monipuolisen tekemisen kautta. Motoristen perustaitojen oppiminen toimii pohjana sirkustaitojen harjoittelulle. Sirkustaiteen opetus muodostuu kasvamisesta sirkustaiteeseen ja kasvattamisesta sen avulla.

Kasvaminen sirkustaiteeseen tarkoittaa sirkustaiteen harrastamiseen tarvittavien taitojen ja tietojen sekä kehonhuollon pitkäjänteistä harjoittelua ja kehittämistä monipuolisesti eri sirkuslajeissa. Opetus ohjaa oppilasta itsenäiseen harjoitteluun. Oppilas tutustuu sirkustaiteen keskeisiin käsitteisiin, ilmaisumuotoihin, historiaan, nykypäivään sekä kansainvälisyyden merkitykseen. Ryhmän turvallinen ja motivoiva oppimisilmapiiri luo edellytyksiä tekemisen iloon ja oppimiseen.

Kasvattaminen sirkustaiteen avulla tarkoittaa luovuuden, ajattelu- ja vuorovaikutustaitojen kehittymisen, emotionaalisen ja esteettisen kasvun sekä pitkäjänteisen tavoitteellisen työskentelyn harjoittamista. Hyvä oppimisilmapiiri rakentuu ryhmätöytäitojen ja itsenäisen työskentelyn taitojen varaan. Kasvattaminen sirkustaiteen avulla tukee oppilaan itsetunnon kehittymistä, oppimisen iloa ja osallisuuden tunnetta sekä oppilasryhmän sosiaalista yhteenkuuluvuutta.

13.1 Varhaisiän sirkuskasvatus

Varhaisiän sirkuskasvatuksessa oppilas tutustuu sirkustaiteeseen ja ohjattuun liikunnalliseen harjoitteluun ryhmässä. Opetuksen lähtökohtana on leikki. Opetuksessa korostuvat motoristen perustaitojen oppiminen eli tasapaino-, liikkumis- ja välineenkäsittelytaidot, joita harjoitellaan monipuolisesti sirkustemppejien ohella. Samalla oppilas oppii tuntemaan sirkustaiteen sanastoa.

Opetuksessa tuetaan aistihavaintojen tekemistä, mielikuvituksen ja aloitekyvyn kehittymistä ja oppilas saa myönteisiä esiintymiskokemuksia. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaan ikä ja kehitysvaihe. Koulutuksen järjestäjä päättää mahdollisen sirkustaiteen varhaisiän kasvatuksen tavoitteista, sisällöistä ja laajuudesta.

13.2 Sirkustaiteen perusopinnot

Sirkustaiteen perusopintojen tarkoituksena on vahvistaa oppilaan motorisia perustaitoja sekä kehittää tavoitteellisesti ja pitkäjänteisesti sirkustaiteelle keskeisiä lajitaitoja. Perusopinnoissa oppilas harjoittelee monipuolisesti eri sirkuslajien perustekniikoita.

Perusopintojen aikana tutustutaan sirkustaiteeseen, katsotaan sirkusesityksiä ja keskustellaan niistä sekä opitaan sirkuksen peruskäsitteitä. Opinnoissa oppilas oppii

nauttimaan sirkustaitojen harjoittelusta itsenäisesti ja yhdessä ryhmän kanssa. Opinnoissa tuetaan oppilaan kasvua itsenäisyyteen ja osallisuuteen sekä kehitetään erityisesti sosiaalisia taitoja. Harjoitellaan itseilmaisua ja esiintymistä sekä tuetaan luovuuden ja aloitekyvyn kehittymistä. Opetuksessa luodaan kannustava ja innostava ilmapiiri, jossa voi turvallisesti onnistua ja epäonnistua. Laajan oppimäärän perusopintojen päätteeksi voidaan valmistaa esitys, jossa oppilas pääsee näyttämään osaamistaan.

Tavoitteet

Sirkustekniikka

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- kehittää motorisia perustaitoja
- kokeilee monipuolisesti eri sirkuslajeja ja oppii arvostamaan eri sirkuslajien ominaisuuksia
- harjoittelee sirkuslajien perustekniikoita pitkäjänteisesti ja tasolta toiselle edeten
- oppii turvallisen tavan harjoitella
- oppii asettamaan tavoitteita ja nauttimaan niiden saavuttamisesta.

Kehon tuntemus ja -hallinta

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- oppii tuntemaan ja hallitsemaan omaa kehoaan sekä luottamaan siihen
- rakentaa myönteisen kehosuhteen ja oppii luottamaan mahdollisuuksiinsa sirkustaiteen harjoittelussa
- oppii luottamaan toisiin
- harjoittelee ketteryyttä, koordinaatiota, voimaa ja liikkuvuutta.
- oppii rentoutumaan.

Sirkustaiteen tuntemus

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- kiinnostuu sirkuksesta ja sirkuksen ilmiöistä
- oppii sirkustietoutta ja sirkuksen historiaa sekä oppii arvostamaan sirkustaidetta ja muita taidemuotoja
- tutustuu monipuolisesti erilaisiin esityksiin
- saa käsityksen sirkuksen erilaisista ilmenemismuodoista sekä tutustuu kansainvälisyyden merkitykseen sirkustaiteessa.

Ilmaisu ja esiintyminen

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- oppii nauttimaan itsensä ilmaisusta sirkustaiteen keinoin
- oppii ymmärtämään sirkusesityksen monien taidemuotojen yhteistyönä
- oppii esityksen valmistamista ja saa kokemuksia esiintymisestä
- harjaantuu ilmaisemaan itseään luontevasti, avoimesti ja rohkeasti.

Keskeiset sisällöt

Sirkustaiteen laajan oppimäärän perusopintojen opetuksessa keskitytään turvalliseen harjoitteluun ja sirkustaiteessa käytettäviin motorisiin perustaitoihin eli tasapaino-,

liikkumis- ja välineenkäsittelytaitoihin. Keskeisenä opetussisältönä on myös sirkuksen perustekniikoiden pitkäjänteinen harjoittelu. Kehon tuntemusta ja -hallintaa harjoitellaan itsenäisesti ja yhdessä monipuolisilla liikkeiden laatua, ketteryyttä, koordinaatiota, voimaa, liikkuvuutta ja rentoutumista kehittäville harjoitteilla. Oppilaita harjaannutetaan sirkukselle tärkeisiin toiminta- ja turvakäytänteisiin, perehdytetään sirkussanastoon, -tietouteen ja -historiaan sekä katsotaan monipuolisesti erilaisia esityksiä ja opitaan keskustelemalla analysoimaan niitä. Oppilaita kannustetaan ilmaisemaan itseään ja esiintymään valmistamalla erilaisia esityksiä yksin ja ryhmässä sekä tutustumalla sirkusesityksen luomiseen kokonaisuutena.

13.3 Sirkustaiteen syventävät opinnot

Syventävien opintojen tarkoituksena on opintojen laajentaminen tai painottaminen. Oppilas syventää teknisiä taitojaan valitsemassaan sirkuslajissa ja oppii kehittämään taitojaan itsenäisesti. Esittämisen suunnittelu, esiintyminen ja oppilaan henkilökohtaisen ilmaisun kehittäminen ovat keskeinen osa sirkustaiteen laajan oppimäärän syventäviä opintoja. Syventävien opintojen päätteeksi oppilas valmistaa laajan oppimäärän lopputyön.

Tavoitteet

Sirkustekniikka

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- valitsee yhden tai useamman sirkuslajin ja harjaantuu lajitekniikoiden hallinnassa
- kehittää omaa liikemateriaaliaan
- jatkaa monipuolista sirkustaitojen harjoittelua sekä sirkustaidetta tukeviin taidelajeihin tutustumista
- oppii suunnittelemaan omaa harjoitteluaan sekä harjoittelemaan turvallisesti ja itsenäisesti.

Kehon tuntemus ja -hallinta

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- löytää oman tapansa liikkua
- oppii nauttimaan oman kehon mahdollisuuksista
- ymmärtää ja kehittää kehonhallintaa vastaamaan oman taitolajin asettamia vaatimuksia.

Sirkustaiteen tuntemus

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- tutustuu sirkustaiteen nykypäivään
- syventää tietämystään eri sirkuslajeista
- tuntee oman sirkuslajin turvallisuusnäkökohdat ja oppii huoltamaan omia välineitään
- ymmärtää kansainvälisyyden merkityksestä sirkustaiteen lähtökohtana.

Ilmaisu ja esiintyminen

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- oppii käyttämään sirkustaitoja itseilmaisuun ja kehittämään eteenpäin omia ideoitaan
- oppii sirkusesityksen rakennetta, esityksen valmistamisprosessia ja osaa itse valmistaa esityksen
- valmistaa sirkustaiteen laajan oppimäärän syventävien opintojen päätteeksi lopputyön.

Keskeiset sisällöt

Sirkustaiteen laajan oppimäärän syventävissä opinnoissa vahvistetaan osaamista yhdessä tai useammassa sirkuslajissa. Oppilaat kehittävät omaa liikemateriaalia sekä harjoittelevat itsenäistä työskentelyä ja sirkuslajien perustekniikoita monipuolisesti, turvallista harjoittelua korostaen. Opetuksessa oppilaita ohjataan ottamaan huomioon taitolajien vaatimukset kehonhuollolle ja -hallinnalle, fyysisille ominaisuuksille sekä omaehtoiselle liikunnalle. Ketteryyttä, koordinaatiota, voimaa, liikkuvuutta ja rentoutumista harjoitellaan monipuolisesti ja pitkäjänteisesti. Oppilaat etsivät tietoa sirkuksesta nykypäivänä, sirkuslajeista sekä sirkuksen suhteesta muihin taiteen muotoihin. Opetuksessa syvennetään osaamista käytössä oleviin turvallisuusvälineisiin ja välineiden huoltoon sekä opetellaan taitolajien turvallisuustaitoja. Ymmärrystä kansainvälisyyden merkityksestä sirkustaiteelle kehitetään opiskelemalla sirkustaiteen kansainvälistä sanastoa sekä katsomalla ja analysoimalla erilaisia esityksiä. Esiintymistä, vuorovaikutustaitoja ja roolityöskentelyä harjoitellaan ryhmässä erilaisten esiintymistaitoharjoitusten avulla. Esityksiä valmistetaan eri lähtökohdista sekä pyritään käyttämään apuna taiteiden välistä kommunikaatiota ja sen tarjoamia mahdollisuuksia.

13.4 Aikuisten sirkustaiteen opetus

Aikuisopinnot tarjoavat pohjan elämänpituiselle harrastukselle tai taiteen kentällä toimimiselle sirkustaiteen näkökulmasta. Aikuisten opetuksessa noudatetaan sirkustaiteen laajan oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä.

Opetuksessa luodaan kannustava ja sosiaalisesti vuorovaikutteinen opiskeluilmapiiri. Aikuisoppilasta ohjataan opiskelemaan sirkustaidetta pitkäjänteisesti taipumustensa ja kiinnostuksensa mukaisesti. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden kiinnostusten kohteet sekä heidän aiemmat opintonsa ja kokemuksensa sirkustaiteesta. Oppilaita ohjataan itsenäiseen ja oma-aloitteiseen opiskeluun, henkilökohtaisten tavoitteiden asettamiseen, oman työskentelyn ja oppimisen seurantaan sekä itsearviointiin.

13.5 Työtavat sirkustaiteen opetuksessa

Sirkustaidetta opetetaan monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä, jotka ovat turvalliset, sopivat ja tarkoituksenmukaiset sirkustaiteen opetukseen. Työtapojen valinnalla tuetaan sirkustaiteen harrastamisessa tarvittavan osaamisen ja

ominaisuuksien sekä itsenäisen työskentelyn, vuorovaikutustaitojen ja ryhmässä toimimisen taitojen kehittymistä. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti yksilö- ja ryhmäopetuksen muotoja ja työtapoja mahdollistaen yksilölliset oppimispolut ja joustavat oppimisen jatkumot.

Oppimisprosessia edistetään korostamalla aktiivista harjoittelua ja yhteistoiminallisuutta ylläpitäviä työtapoja, kannustavaa vuorovaikutusta ja toisten auttamista sekä henkisesti ja fyysisesti turvallista toimintaa. Pätevyyskokemuksia ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta tuetaan oppilaslähtöisillä ja osallistavilla työtavoilla sekä harjaantumisen vaiheeseen sopivilla tehtävillä ja rohkaisevalla palautteella.

13.6 Oppimisen arviointi sirkustaiteen opetuksessa

Sirkustaiteen arviointi on vuorovaikutteista. Oppilaan opiskelua, oppimista ja itsearviointia tukevat ryhmän ja opettajan antama palaute. Palaute oppimisesta ja työskentelystä on kannustavaa, ohjaavaa ja jatkuvaa. Arviointi kohdistuu oppilaan toimintaan, ei hänen ominaisuuksiinsa. Oppilaan tulee saada koko opiskelunsa ajan palautetta oppimisestaan ja työskentelystään erilaisissa oppimistilanteissa. Arviointi tapahtuu aina suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Kaikki palaute ja arviointi annetaan kannustavassa ja myönteisessä opiskelua ja oppimista edistävässä hengessä.

Sirkustaiteen laajassa oppimäärässä arvioinnin kohteita ovat:

Oppilaan kehittyminen:

Arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan edistymistä opinnoissa ja työskentelyä toisten kanssa. Arvioinnin tulee tukea oppilaan hyvän itsetunnon ja ilmaisuvalmiuksien kehittymistä sekä oppilaan halukkuutta kehittää itseään sirkustaiteessa ja sirkustaiteen keinoin.

Oppilaan itsearviointi:

Opetuksessa tuetaan oppilaan kykyä arvioida omaa ja muiden työskentelyä. Oppilas harjoittelee koko opiskelun ajan itsearviointia ja häntä opastetaan oppimisensa dokumentoimiseen ja seurantaan.

Oppimisprosessi ja tavoitteiden saavuttaminen:

Arviointi kohdistuu sekä prosessiin että lopputulokseen. Arviointimenetelmät valitaan siten, että ne mittaavat asetettujen tavoitteiden saavuttamista, soveltuvat käytettyihin opetusmenetelmiin ja tukevat oppimista.

Lopputyön arviointi

Oppilas suunnittelee, valmistaa ja toteuttaa itsenäisesti sirkustaiteen laajan oppimäärän syventävien opintojen päätteeksi lopputyön yksin tai ryhmässä. Oppilas esiintyy itse esityksessä.

Sirkustaiteen laajan oppimäärän lopputyö on taiteellinen oppimisprosessi, joka muodostuu sirkusesityksestä ja kirjallisesta osiosta. Esityksen arvioitavia osa-alueita

ovat esiintymistaito, sirkustekniikka ja esityksen kokonaisuus. Kirjallinen osio sisältää lopputyön ennakkosuunnitelman ja raportin. Lopputyö arvioidaan suhteessa oppilaan asettamiin tavoitteisiin ja itsearvioitiin.

Lopputyön arvioijia tulee olla vähintään kaksi. Lopputyöesityksen arvioivat ulkopuoliset sirkus- ja esittävän taiteen asiantuntijat, ei oppilaan oma opettaja. Oppilaan oma opettaja vastaa ennakkosuunnitelman ja itsearviointin arvioinnista. Oppilaalle annetaan lopputyöstään suullinen ja kirjallinen arvio.

14 TANSSI

Tanssin taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän tarkoituksena on tarjota oppilaalle mahdollisuus kokea ja vaalia tanssin iloa, opiskella tanssia tavoitteellisesti ja pitkäjänteisesti sekä kehittää tanssin ammatillisissa ja korkea-asteen opinnoissa tarvittavia valmiuksia. Tavoitteena on, että opintojen aikana oppilaalle syntyy omakohtainen suhde tanssiin ja rohkeus ilmaista itseään kehollisesti liikkeen ja tanssin kautta.

Tanssin laajan oppimäärän opetus tukee oppilaan kokonaisvaltaista kasvua, luovuutta ja taiteellista ilmaisukykyä. Oppilasta ohjataan kehittämään tanssissa tarvittavia valmiuksia tasapainoisesti ja ottamalla huomioon oppilaan yksilölliset ja kulttuuriset lähtökohdat. Opintojen myötä oppilas oppii yhä paremmin huolehtimaan kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnistaan ja toimimaan ryhmän ja yhteisön jäsenenä. Opetus kannustaa oppilasta osallistumaan erilaisiin tanssi- ja taidetapahtumiin ja esityksiin sekä esiintyjänä että katsojana. Opetus avartaa oppilaan käsitystä tanssin monimuotoisuudesta niin taiteena kuin kulttuurisena ja yhteiskunnallisena ilmiönä sekä tukee hänen kasvuaan sivistyneeksi, suvaitsevaiseksi ja erilaisuutta kunnioittavaksi kansalaiseksi.

14.1 Varhaisiän tanssikasvatus

Varhaisiän tanssiopintojen tavoitteena on lapsen luovuuden ja kehontuntemuksen kehittäminen. Leikinomainen toiminta edistää lapsen tanssin perustaitoja, ryhmässä toimimisen taitoja ja oppimisvalmiuksia. Opetuksen tehtävänä on herättää tanssin ilo ja tukea itseilmaisun ja itseluottamuksen kehittymistä turvallisessa oppimisympäristössä. Opetuksen kokemuksellisuutta ja elämyksellisyyttä vahvistetaan ottamalla toiminnassa huomioon oppimisen moniaistisuus ja muiden taiteenalojen tarjoamat mahdollisuudet. Koulutuksen järjestäjä päättää mahdollisen varhaisiän tanssikasvatuksen tavoitteista, sisällöistä ja laajuudesta.

14.2 Tanssin perusopinnot

Tanssin perusopintojen tarkoituksena on, että oppilas luo omakohtaisen, kokemuksellisen suhteen tanssiin ja sitä kautta sitoutuu pitkäjänteiseen työskentelyyn tanssin parissa. Opintojen aikana oppilas harjoittelee ja kehittää valitsemansa tanssilajin tai -lajien keskeisiä fyysis-motorisia ja ilmaisullisia taitoja. Koulutuksen järjestäjä määrittelee opetussuunnitelman perusteiden tavoitteiden pohjalta paikalliset opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet ja sisällöt sekä laajuuden. Yksittäinen opintokokonaisuus voi sisältää tavoitteita perusteiden eri tavoitealueilta. Perusopintoihin voi sisältyä keskenään vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia.

Tavoitteet

Hyvinvointi ja kehoallisuus

Tavoitteena on, että oppilas

- kokee tanssin iloa
- suhtautuu myönteisesti omaan kehoonsa ja sen haastamiseen
- oppii pitämään huolta kehostaan ja noudattamaan terveellistä elämäntapaa
- oppii asettamaan realistisia tavoitteita tanssin eri osa-alueilla.

Vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen

Tavoitteena on, että oppilas

- kunnioittaa omaa ja muiden kehoallista ilmaisua ja tanssia
- osaa toimia ryhmässä ja osallistua ryhmälähtöiseen luovaan, taiteelliseen prosessiin
- harjaantuu vastaanottamaan ja antamaan rakentavaa palautetta
- osaa sanallistaa ja jakaa kokemuksiaan tanssista ja taiteesta.

Taito ja taide

Tavoitteena on, että oppilas

- ymmärtää pitkäjänteisen työskentelyn merkityksen tanssitaidon kehittämisessä
- harjoittelee valitsemaansa tanssilajiin tai -lajeihin liittyvää kehoallista artikulaatiota, motorisia taitoja ja ilmaisullisia laatuja sekä musiikin tuntemusta ja tulkintaa
- käyttää mielikuvitustaan ja luovuuttaan tanssissa
- harjaantuu liike- ja tanssi-improvisaatioon liittyvissä taidoissa
- avartaa tanssikäsitystään tutustumalla tanssitaiteen kulttuuriin elementteihin ja ilmiöihin
- ymmärtää tanssin suhdetta muihin taiteisiin.

Esiintyminen

Tavoitteena on, että oppilas

- harjaantuu toimimaan erilaisissa esiintymistilanteissa ja -ympäristöissä
- ottaa vastuun omasta osuudestaan esityskokonaisuudessa
- osaa valmistautua esiintymistilanteisiin
- harjaantuu kokonaisvaltaiseen ilmaisuun
- saa tilaisuuksia oman luovan prosessin toteuttamiseen ja esiintuomiseen.

Keskeiset sisällöt

Perusopintojen keskeisiä sisältöjä ovat kehontietoisuutta ja hyvinvointia tukevat harjoitteet, jotka liittyvät muun muassa kehon linjaukseen, liikeketjuihin, lämmittelyyn ja palautumiseen.

Opinnoissa perehdytään kuhunkin tanssilajiin liittyvään tyyliin, liikesanastoon, motorisiin taitoihin, ilmaisullisiin laatuihin ja kehoalliseen artikulaatioon. Perusopinnoissa oppilas opiskelee itsenäistä ja oma-aloitteista työskentelyä sekä harjoittelun aikana että esiintymistilanteissa. Ryhmän jäsenenä toimimista edistävät harjoitteet liittyvät vuorovaikutukseen, kommunikaatioon ja ilmaisuun. Myös

esiintymistilaisuuksiin liittyvä käytännöllinen tieto ja toiminta ovat osa perusopintojen sisältöjä.

14.3 Tanssin syventävät opinnot

Syventävien opintojen tarkoituksena on tanssiopintojen painottaminen oppilaan valitsemalla tavalla. Opintojen aikana oppilas suunnittelee ja toteuttaa opettajan ohjauksessa tanssin laajan oppimäärän lopputyön. Syventäviin opintoihin voi sisältyä keskenään vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia ja koulutuksen järjestäjä voi suunnitella oppilaan valittavaksi erilaisia suuntautumisvaihtoehtoja. Vaihtoehtoiset opintokokonaisuudet ja suuntautumisvaihtoehdot suunnitellaan tukemaan oppilaiden lopputöiden toteuttamista. Koulutuksen järjestäjä määrittelee näiden tavoitteiden pohjalta paikalliset opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet ja sisällöt sekä laajuuden. Yksittäinen opintokokonaisuus voi sisältää tavoitteita perusteiden eri tavoitealueilta.

Tavoitteet

Hyvinvointi ja kehollisuus

Tavoitteena on, että oppilas

- tunnistaa tanssin vaikutuksia omalle hyvinvoinnilleen
- osaa rytmittää lepoa ja harjoittelua
- tunnistaa omia vahvuuksiaan ja haasteitaan
- osaa itse hakea tietoa hyvinvointiin ja terveelliseen elämäntapaan liittyvistä asioista.

Vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen

Tavoitteena on, että oppilas

- kunnioittaa erilaisuutta
- osallistuu aktiivisesti ja rakentavasti ryhmälähtöiseen luovaan prosessiin
- osaa sanallistaa tanssiteosten ja taiteen tuottamia kokemuksia ja omia tulkintojaan niistä
- antaa tilaa toisille ja suhteuttaa oman liikkumisensa tilaan ja toisten liikkumiseen
- osaa sanallistaa tanssiteosten ja taiteen tuottamia kokemuksia ja omia tulkintojaan niistä
- oppii tekemään vertaisarviointia rakentavasti.

Taito ja taide

Tavoitteena on, että oppilas

- syventää valitsemansa tanssilajiin liittyvää kehollista artikulaatiota, motorisia taitoja ja ilmaisua sekä musiikin tuntemusta ja tulkintaa
- kehittää kehontietoisuutta ja -hallintaa
- syventää liike- ja tanssi-improvisaatioon liittyviä taitojaan
- osaa suunnata opiskeluaan ja asettaa itselleen lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteita
- hakeutuu omatoimisesti taide-elämysten pariin sekä tutustuu joihinkin merkittäviin tanssiteoksiin
- ymmärtää tanssin olemusta ja suhdetta muihin taiteisiin ja yhteiskuntaan.

Esiintyminen

Tavoitteena on, että oppilas

- osaa valmistautua itsenäisesti esiintymistilanteisiin
- kantaa vastuuta erilaisissa esiintymistilanteissa ja -ympäristöissä
- sovittaa ilmaisunsa esittämänsä teoksen tyyliin ja sisäiseen maailmaan
- harjoittelee koreografian ja komposition suunnittelua ja toteuttamista
- saa kokemuksia ja tietoa muun muassa musiikin ja puvustuksen merkityksestä tanssiteoksen osatekijöinä.

Keskeiset sisällöt

Syventävien opintojen keskeisiä sisältöjä ovat kehontietoisuutta ja hyvinvointia tukevat harjoitteet, jotka liittyvät muun muassa kehon linjaukseen, liikeketjuihin, lämmittelyyn, palautumiseen ja rasitusvammojen ennaltaehkäisyyn. Tietous terveellisestä ravitsemuksesta sekä anatomian ja kinesiologian perusteet auttavat edistämään omaa hyvinvointia.

Opinnoissa syvennetään kuhunkin tanssilajiin liittyvän tyylin, liikesanaston, motoristen taitojen sekä ilmaisullisen ja kehollisen artikulaation hallintaa. Ryhmälähtöistä luovaa prosessia edistävät harjoitteet liittyvät vuorovaikutuksen ja ilmaisun lisäksi kompositioon ja koreografiseen prosessiin. Myös esiintymistilaisuuksiin liittyvä käytännöllinen tieto ja toiminta, kuten levon ja ravinnon merkitys esiintymiseen valmistautumisessa ja esiintymisjännityksen hallinta, ovat myös syventävien opintojen sisältöjä. Opintoihin sisältyy tanssi- ja musiikkitietoutta sekä tietoa tanssimuotojen kulttuurisesta ja historiallisesta taustasta. Mahdollisuuksien mukaan toteutetaan taiteidenvälisiä projekteja ja tapahtumia. Koulutuksen järjestäjä voi laajentaa opintojen sisältöjä opetuksen tavoitteiden ja paikallisten tarpeiden pohjalta.

14.4 Aikuisten tanssin opetus

Aikuisten opetuksessa noudatetaan tanssin laajan oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä.

14.5 Työtavat tanssin opetuksessa

Tanssin laajan oppimäärän opetuksen lähtökohtana ovat oppimäärän tavoitteet sekä oppilaiden tarpeet, edellytykset ja kiinnostuksen kohteet. Opetus perustuu vuorovaikutukseen ja yhteisölliseen oppimiseen. Ryhmäopetus tarjoaa mahdollisuuksia monipuoliseen ilmaisuun, kokemukselliseen oppimiseen ja osaamisen monipuoliseen osoittamiseen. Lisäksi oppilaat saavat tilaisuuksia yksilölliseen ja omatoimiseen työskentelyyn. Työtapojen monipuolisuutta edistetään muun muassa hyödyntämällä teknologiaa tarkoituksenmukaisella tavalla. Opetuksen toteutuksessa kiinnitetään huomiota myös sukupuolittuneiden asenteiden ja käytänteiden tunnistamiseen ja muuttamiseen.

14.6 Oppimisen arviointi tanssissa

Tanssin perusopinnoissa arvioinnin tarkoitus on motivoida oppilasta opetuksen aikana ja kannustaa häntä itseohjautuvuuteen, oppimaan oppimiseen, vuorovaikutukseen ja yhteistoiminnallisuuteen. Lisäksi arviointi tuottaa opettajalle tietoa siitä, miten opetusta tulisi jatkossa suunnata. Arviointi on oleellinen osa jokapäiväistä oppimisprosessia ja opettamista. Se on vuorovaikutuksellinen neuvottelutilanne, jossa tarkastellaan oppimisprosessin kulkua, siihen vaikuttavia tekijöitä ja osaamisen kehittymistä.

Perusopinnoissa oppimisen arvioinnin tarkoituksena on tukea oppilasta erityisesti vuorovaikutustaitojen sekä tanssi- ja ilmaisutaitojen kehittämisessä. Oppilaan itse- ja vertaisarviointitaitojen vahvistamisella on tässä tärkeä tehtävä.

Syventävissä opinnoissa arvioinnin tarkoituksena on tukea ja suunnata oppilaan tanssiopintoja ottaen huomioon oppilaan omat tavoitteet. Tanssialan ammattiopintoihin pyrkivälle oppilaalle arvioinnin tulee antaa realistinen kuva hänen valmiuksistaan ja kehitysnäkymistään suhteessa tanssin ammatillisiin vaatimuksiin. Kaikki arviointi ja palaute annetaan myönteisessä, tulevaisuuteen suuntaavassa ja opiskelua motivoivassa hengessä.

Syventävissä opinnoissa arvioinnin kohteet määräytyvät sekä opintokokonaisuuksien tavoitteiden että oppilaan opintojen painottumisen ja lopputyön mukaan. Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan lopputyölleen asettamat tavoitteet.

15 TEATTERITAIDE

Taiteen perusopetuksen teatteritaiteen laajan oppimäärän tehtävänä on vahvistaa oppilaiden aktiivista toimijuutta ja syvällistä teatteritaiteen ymmärrystä. Opetuksessa tuetaan oppilaita taiteen omaehtoiseen tekemiseen ja henkilökohtaiseen tulkintaan. Opetus kannustaa oppilasta rakentavaan toimintaan yksilönä sekä vuorovaikutukseen ryhmän jäsenenä.

Teatteritaidetta voi opiskella eri lähtökohtien, tekemisen tapojen ja näkökulmien kautta, esimerkiksi esiintyjyyden, näyttelijäntaiteen, käsikirjoittamisen, esitysdramaturgian, ohjaajantaiteen ja visualisoinnin kautta. Teatteritaide pitää sisällään monia eri taiteenaloja, ja sitä voidaan toteuttaa eri yhteisöissä ja ympäristöissä.

Opetuksessa tuetaan oppilaiden iloa, uteliaisuutta ja motivaatiota opiskella ottamalla huomioon heidän yksilöllisiä tarpeitaan ja tavoitteitaan. Teatteritaiteen tavoitteena on vahvistaa oppilaiden kulttuurista osaamista kehittämällä monipuolisesti heidän taitojaan ja tietojaan. Oppilasta ohjataan oman oppimisen reflektointiin, itseohjautuvuuteen sekä sitoutuneeseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn. Laajan oppimäärän opinnot luovat valmiuksia eri alojen jatko-opintoihin, yhteiskunnalliseen osallisuuteen ja muuttuvaan työelämään.

15.1 Varhaisiän teatterikasvatus

Varhaisiän teatterikasvatuksen tavoitteena on rohkaista ja innostaa lapsia ilmaisemaan itseään teatterileikin ja teatteritaiteen keinoin sekä saamaan kokemuksia ja elämyksiä teatterin tekemisestä ja kokemisesta. Koulutuksen järjestäjä päättää mahdollisen varhaisiän teatterikasvatuksen tavoitteista, sisällöistä ja laajuudesta.

15.2 Teatteritaiteen perusopinnot

Teatteritaiteen laajan oppimäärän perusopintojen tavoitteena on tutustua teatterin tekemisen lainalaisuuksiin ja toimintamalleihin sekä teatteriin taidemuotona. Opinnot koostuvat eri tavoitealueita yhdistelevistä opintokokonaisuuksista, jotka päätetään paikallisesti.

Tavoitteet

Esiintymis- ja vuorovaikutustaidot

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä
- rohkaista oppilasta vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa
- ohjata oppilasta ymmärtämään läsnäolon merkitys esiintymistilanteessa
- ohjata oppilasta harjoittelemaan kokonaisvaltaista ilmaisua

- rohkaista oppilasta refleктоimaan omaa työskentelyään
- ohjata oppilasta havaitsemaan yhteyksiä muihin taiteenlajeihin.

Teatteriesitys

Opetuksen tavoitteena on

- motivoida oppilasta työskentelemään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti
- kannustaa oppilasta kokeilemaan eri tehtäviä esitysten harjoitusprosesseissa
- ohjata oppilasta omaksumaan teatterin käsitteitä ja tutustumaan teatterin eri osa-alueisiin
- ohjata tunnistamaan ja ymmärtämään erilaisten esitysten harjoitusprosessien vaiheita
- ohjata oppilasta tutustumaan teatteriesitysten eri muotoihin ja kokeilemaan niitä.

Oma taiteellinen prosessi

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta luovaan toimintaan ja uteliaisuuteen sekä kokeilemaan rohkeasti teatterin keinoja
- rohkaista oppilasta uskomaan itseensä, löytämään omia vahvuuksiaan ja kehittämisalueitaan
- innostaa oppilasta asettamaan itselleen tavoitteita ja refleктоimaan omaa työskentelyään
- ohjata oppilasta havainnoimaan ilmiöitä ja todellisuutta ympärillään käyttäen apuna omaa kokemusmaailmaansa ja eri aisteja.

Teatteritaide osana yhteiskuntaa

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta havainnoimaan teatteria ja teatteritaidetta osana omaa elämää ja yhteiskunnallisena ilmiönä
- ohjata oppilasta tutustumaan teatteriin taidemuotona
- ohjata oppilasta analysoimaan kokemaansa ja näkemäänsä
- ohjata oppilasta tutustumaan teatterin traditioihin
- ohjata oppilasta tutustumaan teatterin moninaisiin työnkuviin.

Keskeiset sisällöt

Perusopinnoissa tutustutaan teatteritaiteeseen monipuolisesti erilaisten harjoitteiden ja esitystentekoprosessien avulla. Opinnoissa harjoitellaan erilaisia teatteritaitoja, kuten esiintyjyyden eri osa-alueita ja esiintymistaitoja (puhetta, fyysistä ilmaisua, äänenkäyttöä). Opintojen aikana keskustellaan, analysoidaan ja toimitaan vuorovaikutteisesti ryhmässä. Tuotetaan esitysten lähdemateriaaleja itse osana harjoitusprosessia ja tutustutaan erilaisiin lähdemateriaaleihin, esimerkiksi näytelmiin, runoihin, satuihin, elokuviin, mediateksteihin, kuviin, ääniin tai elämäntarinoihin. Opintojen aikana harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista sekä reflektion tekemistä eri tavoin.

15.3 Teatteritaiteen syventävät opinnot

Laajan oppimäärän syventävien opintojen tavoitteena on syventää teatterin tekemisen osaamista ja näkemystä teatterista taiteena. Opinnot koostuvat eri tavoitealueita yhdisteleivistä opintokokonaisuuksista, jotka päätetään paikallisesti. Syventävien opintojen lopussa tehdään lopputyö.

Tavoitteet

Esiintymis- ja vuorovaikutustaidot

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä
- rohkaista oppilaita vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa
- ohjata oppilasta ymmärtämään läsnäolon merkitys esiintymistilanteessa
- ohjata oppilasta syventämään kokonaisvaltaista ilmaisuaan
- rohkaista oppilasta refleктоimaan omaa ja muiden työskentelyä
- rohkaista rakentamaan toimivaa ryhmää omalla toiminnalla.

Teatteriesitys

Opetuksen tavoitteena on

- motivoida ja sitouttaa oppilasta työskentelemään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti
- kannustaa oppilasta kokeilemaan eri tehtäviä esityksen harjoitusprosessissa
- ohjata oppilasta omaksumaan teatterin käsitteitä ja osa-alueita
- ohjata oppilasta tutustumaan teatteriesitysten eri muotoihin ja kokeilemaan niitä
- ohjata oppilasta tutustumaan näytelmäkirjallisuuteen ja harjoittelemaan näytelmien lukemista
- ohjata oppilasta tunnistamaan esityksen sisällön ja muodon suhde
- ohjata oppilasta huomioimaan teatteriesityksen luonne ainutkertaisena ja katoavana tapahtumana, joka rakentuu esiintyjän ja katsojan vuorovaikutuksen varaan.

Oma taiteellinen prosessi

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta laajentamaan tai vaihtamaan näkökulmaa sekä ajattelemaan uteliaasti, kriittisesti ja kyseenalaisten
- ohjata oppilasta havainnoimaan itseään sekä ilmiöitä ja todellisuutta ympärillään eri aistien avulla ja seuraamalla monipuolisesti mediaa
- rohkaista oppilasta vahvistamaan itseluottamustaan ja epävarmuuden sietokykyään
- rohkaista oppilasta löytämään omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan ja ilmaisemaan itseään
- innostaa oppilasta asettamaan itselleen tavoitteita ja refleктоimaan omaa työskentelyään
- kannustaa oppilasta vahvistamaan omaa taiteilijuuttaan ja suhdettaan teatteritaiteeseen.

Teatteritaide osana yhteiskuntaa

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta havainnoimaan teatteria ja teatteritaidetta osana omaa elämää ja yhteiskunnallisena ilmiönä
- ohjata oppilasta tutustumaan teatterin historiaan, traditioihin ja ajankohtaisiin ilmiöihin esitystaiteessa
- ohjata oppilasta tutustumaan teatterin moninaisiin tehtävänkuviiin, teatteritaitojen hyödyntämiseen eri ammateissa, työnhaussa ja opiskelussa sekä harrastamaan teatteria monipuolisesti
- ohjata oppilasta tutustumaan teatteriin taidemuotona ja sen yhteyksiin muihin taiteisiin
- ohjata oppilasta analysoimaan kriittisesti kokemaansa ja näkemäänsä, myös yhteiskunnallisuuden ja osallisuuden näkökulmasta.

Keskeiset sisällöt

Teatteritaiteen laajan oppimäärän syventävissä opinnoissa perehdytään syvällisesti teatteritaiteeseen erilaisten harjoitteiden ja esitysprosessien avulla. Opinnoissa osallistutaan esitysten tekemiseen, tutustutaan teatterinteon prosessin eri vaiheisiin ja näyttämötyöskentelyyn. Opintojen aikana harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista sekä itsereflektion tekemistä oppilaalle luontaisella tavalla.

Osaamista ja ymmärrystä syvennetään oppilaan kiinnostuksen ja oppilaitoksen resurssien mukaan: opinnoissa perehdytään teatteritaiteen eri osa-alueisiin, esimerkiksi esiintyjyyteen, näyttelijäntaiteeseen, ohjaajantaiteeseen, esitysdramaturgiaan, käsikirjoittamiseen, skenografiaan tai visualisointiin. Vuorovaikutus- ja ryhmätaitoja kehitetään syventämällä ryhmädynamiikan ymmärtämistä ja kannustamalla avoimen ilmapiirin ylläpitämiseen. Opintojen aikana tutustutaan näytelmäkirjallisuuteen, erilaisiin dramaturgisiin muotoihin ja teatterin traditioon. Opinnoissa tutustutaan erilaisiin esitysten lähdemateriaaleihin ja tuotetaan niitä itse. Opintojen aikana vieraillaan erilaisissa teattereissa ja tutustutaan teatterialan ammatteihin ja tehtävänkuviiin. Oppilasta ohjataan myös tutustumaan eri koulutusaloihin, joissa teatteritaiteen opiskelua voi hyödyntää.

15.4 Aikuisten teatteritaiteen opetus

Aikuisten teatteritaiteen opetuksessa noudatetaan teatteritaiteen laajan oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä.

15.5 Työtavat teatteritaiteen opetuksessa

Teatteritaiteen opiskelu tapahtuu ryhmässä, ja siinä korostuvat ryhmätyö- ja vuorovaikutustaidot. Teatteritaidetta opiskellaan kokeilemalla, harjoittelemalla ja vastuuta ottamalla. Sitoutuminen ja sitouttaminen sekä motivointi tunneilla käymiseen ovat tärkeitä. Oppilaiden oman ilmaisu- ja havaintokyvyn harjoittaminen on keskeistä. Työtavat valitaan siten, että ne tukevat oppilaiden kykyä ymmärtää omaa oppimistaan,

itsereflektoida oppimiaan taitoja ja kehittää niitä edelleen omassa taiteellisessa työskentelyssään. Työtavoissa korostuu oppilaan kehityksen jatkuva seuranta säännöllisen palautteenantamisen ja saamisen muodossa.

15.6 Oppimisen arviointi teatteritaiteen opetuksessa

Arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaiden teatteritaiteen opinnoissa edistymistä ja opinnoille annettujen tavoitteiden saavuttamista. Arviointi tukee oppilaiden oman taiteilijuuden ja esiintymis- ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä, omien tavoitteiden asettamista ja edistymisen seuraamista suhteessa niihin. Oppimista arvioidaan myönteisesti ja kannustavasti sekä opintojen aikana että päättövaiheessa. Monipuolinen ja jatkuva arviointi koostuu erilaisista palautteen antamisen tavoista: oppilaat saavat henkilökohtaista palautetta opettajaltaan, ja oppilaita harjaannutetaan itsearviointiin ja vertaisarviointiin. Palaute kytkeytyy oppimisen tavoitteisiin ja on luonteeltaan ohjaavaa, jatkuvaa, kannustavaa ja pitkäkestoista. Arviointi tukee samalla oppimaan oppimisen taitojen ja itseohjautuvuuden kehittymistä. Arviointi kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen ja teatteritaitojen karttumiseen, ei oppilaan persoonaan. Arvioinnin ja palautteen antamisessa otetaan huomioon oppilaiden hyvän itsetunnon ja myönteisen minäkuvan kehittyminen.

Teatteritaiteen laajan oppimäärän arvioinnin kohteita ovat

- teatteritaiteen osa-alueen taidot, kuten esiintymistaidot, ohjaukselliset taidot, visuaaliset taidot, dramaturgiset taidot
- vuorovaikutus- ja yhteistyötaidot
- oppilaan omien tavoitteiden asettaminen ja niiden saavuttaminen
- oppilaan oma taiteellinen prosessi.

Opetussuunnitelman perusteissa määritellyjä arvioinnin kohteita voidaan tarkentaa paikallisesti. Oppilaitos kuvaa opetussuunnitelmassaan eri opintokokonaisuuksien arvioinnin kohteet ja arvioinnin antamisen tavat.

Perusopinnoissa jatkuvan arvioinnin tehtävänä on tukea teatteritaiteen perustaitojen harjoittelua ja kehittämistä. Arvioinnissa painottuvat erityisesti esiintymis- ja vuorovaikutustaidot sekä teatteriesityksen valmistusprosessi ja siihen liittyvä sanasto. Perusopintojen aikana painottuvat erityisesti vuorovaikutus- ja ryhmätyötaidot sekä pitkäjänteisen ja sitoutuneen työskentelyn merkitys. Syventävissä opinnoissa jatkuvan arvioinnin tehtävänä on tukea teatteritaiteen taitojen laajentumista. Arvioinnissa painottuvat erityisesti oma taiteellinen prosessi, tavoitteenasettelu ja teatteritaiteen osa-alueen taitojen syventyminen.

Teatteritaiteen laajan oppimäärän lopputyö on taiteellinen oppimisprosessi, joka toteutuu esityksenä tai osana esitystä. Oppilas suunnittelee, valmistaa ja toteuttaa syventävien opintojen aikana lopputyön yksin tai ryhmässä. Lopputyön perusteella kirjoitetaan raportti, jossa oppilas reflektoi ja prosessoi omaa oppimistaan ja taiteellista toimintaansa. Lopputyön arvioinnissa painottuvat arvioinnin kohteista erityisesti oma taiteellinen prosessi ja teatteritaiteen osa-alueen taidot. Sen arvioinnissa otetaan huomioon taiteellinen työ, taitojen kehittyminen ja työlle asetetut tavoitteet sekä oppimis- ja työskentelyprosessi ja sen reflektointi. Lopputyöllä on vähintään kaksi arvioijaa.

GRUNDERNA FÖR LÄROPLANEN FÖR DEN GRUNDLÄGGANDE KONSTUNDERVISNINGEN 2017/FÖRDJUPAD LÄROKURS

1 LÄROPLAN

1.1 Läroplanssystemet och utarbetandet av läroplanen

Styrsystemet för grundläggande konstundervisning består av följande delar:

- Lagen (633/1998) och förordningen (813/1998) om grundläggande konstundervisning
- Utbildningsstyrelsens föreskrift om grunderna för läroplanen för den grundläggande konstundervisningen
- läroplanen som godkänts av utbildningsanordnaren.

Utbildningsanordnaren utarbetar och godkänner en läroplan för varje konstområde enligt de grunder för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning som Utbildningsstyrelsen fastställt. Utbildningsanordnaren preciserar och kompletterar grunderna för läroplanen i sin läroplan.

Vid utarbetandet av läroplanen beaktas elevernas individuella behov och färdigheter, traditionen inom konstområdet och det lokala kulturarvet, nationella och internationella förändringar inom konstområdet, kraven för fortsatta studier samt särprägel hos läroanstalten och dess verksamhetsmiljö.

Läroanstaltens läroplan utarbetas i samarbete med läroanstaltens lärare och i mån av möjlighet också med eleverna, vårdnadshavarna och andra aktörer. Samarbetet med olika aktörer stöder en lyckad läroplansprocess.

1.2 Läroplanens innehåll

Läroplanen ska innehålla följande:

- läroanstaltens verksamhetsidé
- läroanstaltens värden, syn på lärandet, lärmiljö och arbetssätt
- läroanstaltens verksamhetskultur
- studiernas uppbyggnad och omfattning
- de allmänna målen för studierna
- studiehelheter för de gemensamma studierna, deras mål, innehåll och föremål för bedömningen
- studiehelheter för de fördjupade studierna, deras mål, innehåll och föremål för bedömningen samt kriterierna för bedömningen av den fördjupade lärokursen
- bedömning av lärandet

- individualisering av lärokursen
- principer för elevantagningen
- samarbete med vårdnadshavarna och andra aktörer
- kontinuerlig utveckling av verksamheten

Utbildningsanordnaren fastställer klart och exakt målen, innehållet och den beräknade omfattningen för studiehelheterna för de grundstudier och fördjupade studier som ingår i den fördjupade lärokursen så att eleverna och deras vårdnadshavare får tillräcklig information om studierna.

Utbildningsanordnaren planerar och genomför läroanstaltens årliga utbud av undervisning utgående från läroplanen. Utbildningsanordnaren utvärderar utbildningen samt deltar i extern utvärdering av verksamheten [Lagen om grundläggande konstundervisning (633/1998) 7 § (ändrad genom lag 1301/2013)]. Genomförandet av läroplanen följs upp och den vidareutvecklas som en del av denna uppgift.

Enligt 5 a § i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986, ändrad genom lag 1329/2014) ansvarar utbildningsanordnaren för att det i samarbete med personalen och eleverna årligen görs upp en jämställdhetsplan för läroanstalten i fråga. I stället för en årlig genomgång kan en plan utarbetas för högst tre år i sänder. Jämställdhetsplanen kan också införlivas i läroplanen eller i någon annan plan vid läroanstalten.

Enligt 6 § 2 mom. i diskrimineringslagen (1325/2014) ska utbildningsanordnaren se till att läroanstalten har en plan för de åtgärder som behövs för att främja likabehandling. Planen för likabehandling kan ingå i läroplanen.

2 UTGÅNGSPUNKTERNA FÖR DEN GRUNDLÄGGANDE KONSTUNDERVISNINGEN

2.1 Den grundläggande konstundervisningens uppgift

Grundläggande konstundervisning är målinriktad och från nivå till nivå framskridande undervisning inom olika konstområden som i första hand riktar sig till barn och unga. Den grundläggande konstundervisningens uppgift är att ge eleverna möjligheter att studera konst långsiktigt, målmedvetet och i enlighet med sina egna intresseområden. I undervisningen skapas förutsättningar för utvecklandet av ett förhållande till konst och ett livslångt intresse för ett konstområde. Undervisningen utvecklar det kunnande som är kännetecknande för konstområdet och ger eleverna färdigheter att söka sig till yrkesutbildning och högskoleutbildning inom konstområdet i fråga.

Den grundläggande konstundervisningens uppgift är att bygga en hållbar framtid med konstens medel. Undervisningen bygger på ett pluralistiskt kulturarv i förnyelse. I undervisningen i ett konstområde stärks elevens färdigheter i självständigt uttryck och självständig tolkning och värdering. Studierna stöder utvecklandet av elevernas kreativa tänkande och delaktighet. Den grundläggande konstundervisningen stärker uppbyggandet av elevernas identitet och utvecklingen av deras kulturella läskunnighet.

Den grundläggande konstundervisningen skapar förutsättningar för utveckling av konst och konstfostran i Finland. Den grundläggande konstundervisningens uppgift uppfylls i samarbete med andra läroanstalter och aktörer som ger konstfostran lokalt, på riksnivå och internationellt.

2.2 Värdegrund

Grunderna för läroplanen för den grundläggande konstundervisningen baserar sig på en värdegrund, enligt vilken den grundläggande konstundervisningen bygger på respekt för mänskliga rättigheter, jämställdhet, jämlikhet och kulturell mångfald. Människan påverkar sitt liv genom att verka i växelverkan med andra människor och med sin omgivning. Den grundläggande konstundervisningen bygger på uppfattningen att människan är unik och värdefull som individ och som medlem i olika gemenskaper. I undervisningen beaktas jämställdheten mellan könen och könets mångfald. Undervisningen hjälper eleverna att växa som människor genom att utveckla tankefärdigheter och skapande.

Utgångspunkten för undervisningen är de sätt att producera och presentera kunskap som är utmärkande för konstområdet i fråga. De estetiska, etiska och ekologiska frågor som är en del av konsten leder eleverna att reflektera över och bedöma vad som är viktigt och meningsfullt i livet. I den grundläggande konstundervisningen skapas en grund för en socialt och kulturellt hållbar framtid.

2.3 Synen på lärandet

Grunderna för läroplanen för grundläggande konstundervisning bygger på en syn på lärandet enligt vilken eleven är en aktiv aktör. Eleven lär sig ställa upp mål och arbeta

i riktning mot målen både självständigt och tillsammans med andra. Positiva känsloupplevelser, glädjen över att lära sig och nyskapande verksamhet främjar lärandet och uppmuntrar eleverna att utveckla sitt eget kunnande. Upplevelser och växelverkan med omgivningen liksom användning av olika sinnen och kroppslighet är viktiga med tanke på lärandet.

Inom den grundläggande konstundervisningen innebär lärandet att individuellt och kollektivt bygga upp kunskap och färdigheter, som stärker elevens kulturella delaktighet och ökar hans eller hennes välbefinnande. Lärandet är inom alla konstområden en holistisk och interaktiv process, som utvecklar elevens kunnande och färdigheter på ett mångsidigt sätt. Lärprocessen bildar en oskiljaktig del av hur individen växer som människa och hur ett gott liv byggs upp i samhället.

Eleverna handleds att förstå sina erfarenheter, bli medvetna om sitt eget sätt att lära och använda denna kunskap för att utveckla sitt eget lärande. Att öva och att lära sig att öva är viktigt med tanke på utvecklandet av färdigheterna. Sporrande och uppmuntrande handledning och respons under inlärningsprocessen stärker elevens tro på sina egna möjligheter. Att ge och få mångsidig, positiv och realistisk respons är en central del av den växelverkan som främjar lärandet.

2.4 De gemensamma målen för den fördjupade lärokursen

Målet för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning är att skapa förutsättningar för ett livslångt förhållande till konst och aktiv kulturell delaktighet. Studierna i den fördjupade lärokursen i konstområdet ger möjligheter att utveckla sitt kunnande mångsidigt och målmedvetet och att njuta av konst. Eleverna uppmuntras att använda konsten som ett medel för samarbete, påverkan och delaktighet.

Målet med den fördjupade lärokursen är att öka elevernas glädje över att lära sig, studiemotivationen och det kreativa tänkandet genom att uppmärksamma deras styrka, potential och föremål för intresse. Eleverna uppmuntras att ställa upp egna lärandemål och göra sina val i fråga om studierna utgående från dem. Då studierna inom konstområdet framskrider vägleds eleverna att ta allt mer ansvar för sitt eget lärande.

Studierna i den fördjupade lärokursen ger eleverna möjligheter att utveckla sådana uttrycksmedel inom konstområdet som är betydelsefulla för dem. Eleverna uppmuntras att tolka och värdera en kulturellt mångfaldig verklighet med konstens medel. Den multilitteracitet som utvecklas i studierna stöder elevernas kritiska tänkande och inlärningsfärdigheter. Eleverna leds in på att granska konstområdet också som ett historiskt och samhällsligt fenomen.

3 GENOMFÖRANDET AV STUDIERNÄ

3.1 Lärmiljöerna

I den grundläggande konstundervisningen avses med lärmiljöer utrymmen och platser samt gemenskaper och praxis, där studierna och lärandet inom konstformen sker. Utgångspunkten är att lärmiljöerna ska vara fysiskt, socialt och psykiskt trygga. De är öppna och positiva till sin atmosfär och uppmuntrar och inspirerar eleverna att utveckla sitt kunnande.

Syftet med mångsidiga lärmiljöer är att stödja elevernas växande och inspirera dem att lära sig. De ger också varje elev möjligheter till upplevelser av att lyckas och kunna. Målet är att lärmiljöerna ska skapa förutsättningar för sådant aktivt och långsiktigt arbete som är kännetecknande för konstformen, både självständigt och tillsammans med andra. Vid utvecklandet av lärmiljöer beaktas också tvärkonstnärligt kunnande.

Vid planeringen och utvecklandet av lärmiljöerna beaktas elevernas behov, färdigheter och intresseområden samt sådant förkovrande av kunskaper som sker utanför läroanstalten. Ändamålsenliga utrymmen, arbetsredskap, material och användning av ändamålsenlig informations- och kommunikationsteknik ger möjligheter att studera inom konstområdet i enlighet med grunderna för läroplanen. Vid valet av lärmiljöer beaktas de möjligheter som erbjuds av aktörer utanför läroanstalten. Samarbetsprojekt med aktörer och organisationer inom andra branscher ger studierna ett socialt och samhällsligt perspektiv.

3.2 Verksamhetskulturen

Verksamhetskulturen i en läroanstalt för grundläggande konstundervisning utformas genom tolkningen av de normer som styr arbetet, etablerad praxis och de tanke- och arbetssätt som dess medlemmar omfattar. En gemensam verksamhetskultur befrämjar en undervisning som är förenlig med den grundläggande konstundervisningens uppgift, värdegrund och syn på lärandet. Verksamhetskulturen syns i all verksamhet och påverkar elevens upplevelse av delaktighet och undervisningens kvalitet.

Målet för den grundläggande konstundervisningen är att skapa en verksamhetskultur som främjar lärande och välbefinnande, vilket förutsätter äkta möten mellan människor och uppmärksam och respektfull växelverkan. Utgångspunkten är att medlemmarna i gemenskapen ska känna sig delaktiga, vilket skapas genom gemensamt arbete och respekt och genom att alla inkluderas i verksamheten. I verksamhetskulturen godkänns också att man lär sig genom att misslyckas. I vardagens val och verksamhet beaktas en hållbar livsstil, kulturell mångfald, språkmedvetenhet och upphovsrätt.

Utvecklingen av verksamhetskulturen innebär också att kontinuerligt utveckla pedagogiken och kompetensen inom konstområdet. Hur läroanstalten leds och hur vardaglig praxis inom undervisningen organiseras, planeras, genomförs och bedöms är viktiga aspekter i utvecklingen av verksamhetskulturen. Öppen och konstruktiv växelverkan behövs både i det interna samarbetet inom läroanstaltens gemenskap och i samarbetet med vårdnadshavarna och andra aktörer.

4 STUDIERNAS OMFATTNING OCH UPPBYGGNAD

4.1 Studiernas omfattning

Den grundläggande konstundervisningens fördjupade lärokurs har en beräknad omfattning om sammanlagt 1300 timmar, varav grundstudiernas beräknade andel är 800 timmar och de fördjupade studiernas 500 timmar. Som grund för beräkningen av studiernas omfattning har använts en 45 minuters lektion. Utbildningsanordnaren beslutar om den beräknade omfattningen av den förberedande undervisning för barn under skolåldern som föregår grundstudierna.

Undervisningen bör ha en sådan omfattning att det är möjligt att uppnå de mål och innehåll som fastställts i läroplanen för lärokursen för konstområdet. Grundläggande konstundervisning enligt den fördjupade lärokursen bör ordnas på ett flexibelt sätt som tar hänsyn till konstformens natur, elevens ålder, tidigare kunskaper och färdigheter samt de undervisningsmetoder som används.

4.2 Studiernas uppbyggnad

Den fördjupade lärokursen inom de olika konstområdena består av grundstudier och fördjupade studier inom konstområdet samt eventuell förberedande undervisning för barn under skolåldern. De riksomfattande målen och det centrala innehållet i grundstudierna och de fördjupade studierna samt de allmänna målen för förberedande undervisning för barn under skolåldern fastställs per konstområde i dessa grunder för läroplanen. Grundläggande konstundervisning kan också ordnas för vuxna.

Syftet med grundstudierna i den fördjupade lärokursen är målmedveten träning och långsiktigt utvecklande av de färdigheter som är centrala inom konstområdet. Syftet med de fördjupade studierna är att bredda och inrikta studierna. Både i grundstudierna och i de fördjupade studierna kan ingå studiehelheter som är sinsemellan alternativa.

Utbildningsanordnaren fastställer studiehelheterna för grundstudierna och de fördjupade studierna, deras mål, innehåll och beräknade omfattning på basis av grunderna för läroplanen. Mål, innehåll och omfattning för en eventuell förberedande undervisning för barnen under skolåldern fastställs i en lokal läroplan.

5 INDIVIDUALISERING AV LÄROKURSEN

Utbildningsanordnaren beskriver i sin läroplan de förfaringssätt genom vilka man vid behov kan individualisera lärokursen så att den motsvarar elevens förutsättningar att studera och lära sig. I sådana fall utarbetas för eleven en individuell studieplan i samarbete med eleven och vårdnadshavaren. I den fastställs studiernas individualiserade mål, innehåll, studietid, genomförande av undervisningen, behövliga stödåtgärder och bedömningsförfarandet.

6 BEDÖMNING AV LÄRANDET

6.1 Bedömningens uppgift och mål

Syftet med bedömningen är att handleda elevernas lärande och stöda deras framsteg i studierna. Genom respons leds eleven i sina studier i riktning mot sina egna mål och till att förstå sin egen läroprocess. Bedömningen ska uppmuntra eleverna att lära sig, den ska vara mångsidig, rättvis och etiskt hållbar.

6.2 Bedömning under studierna

Eleverna handleds i sitt lärande och de bedöms mångsidigt under de olika skedena av läroprocessen. Bedömningen och den fortlöpande responsen som ges utgående från den sker i växelverkan och främjar elevernas delaktighet. Eleverna får reflektera över sitt eget lärande genom att utveckla förmågan till självvärdering och kamratbedömning. Eleverna uppmuntras att iaktta sitt eget arbete och det gemensamma arbetet och ge konstruktiv respons.

Bedömningen under studierna baserar sig på målen, innehållet och bedömningsområdena i de gemensamma studierna och de fördjupade studierna, vilka beskrivs i läroplanen.

De områden inom konstområdet som ska bedömas och principer och praxis för bedömningen görs bekanta för eleven. Eleverna och deras vårdnadshavare får information om de studiehelheter som eleven slutfört under året på det sätt som anges i utbildningsanordnaren läroplan.

När studierna i den fördjupade lärokursen i konstområdet avslutas får eleven ett betyg över de fullgjorda studierna. I betyget ges en verbal bedömning av de grundstudier som eleven fullgjort.

Bedömningen under studierna i den fördjupade lärokursen preciseras närmare i avsnitten om de enskilda konstområdena i dessa grunder för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning.

6.3 Identifiering av kunnande och tillgodoräknande av studier

Eleverna har rätt att få studier som de tidigare avlagt, eller kunnande som de skaffat sig på annat sätt, och som motsvarar läroplanens mål och centrala innehåll, bedömda och tillgodoräknade. Tillgodoräknandet av kunnande sker på basis av utredningar om elevens studier eller kunnande samt i förhållande till målen för och innehållet i den studiehelhet som ska tillgodoräknas. Också då en elev övergår från en lärokurs till en annan går man vid identifieringen och tillgodoräknandet av kunnandet till väga på det sätt som beskrivs ovan.

6.4 Bedömning av lärokursen

Eleven får ett avgångsbetyg för den fördjupade lärokursen i konstområdet inom den grundläggande konstundervisningen efter att hen fullgjort både de grundstudier och de fördjupade studier som ingår i den fördjupade lärokursen.

I de fördjupade studierna i den fördjupade lärokursen i konstområdet ingår ett slutarbete. Slutarbetet bedöms som en del av studierna i den fördjupade lärokursen i konstområdet.

Bedömningen av den fördjupade lärokursen baserar sig på målen, innehållet och bedömningsområdena för studiehelheterna i de fördjupade studierna, vilka beskrivs i läroanstaltens läroplan samt på de bedömningsgrunder och bedömningskriterier för hela den fördjupade lärokursen som beskrivs i läroanstaltens läroplan.

För elevens studier i den fördjupade lärokursen ges en verbal bedömning och ett sifferbetyg. I avgångsbetyget från den fördjupade lärokursen ges en verbal bedömning av de studier inom den fördjupade lärokursen som eleven fullgjort. På begäran får eleven sifferbetyget i sitt avgångsbetyg från den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning.

I läroplanen bestäms hur man ska begära sifferbetyg.

Vid sifferbedömningen används följande skala:

Utmärkt 5
Berömlig 4
God 3
Nöjaktig 2
Godkänd 1

Bedömningen av den fördjupade lärokursen preciseras närmare i avsnitten om de enskilda konstområdena i dessa grunder för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning.

6.5 Betygen och de uppgifter som ska antecknas i dem

Avgångsbetyg från grundstudierna i den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning

Avgångsbetyget från grundstudierna i den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning ska innehålla följande uppgifter:

- betygets namn
- utbildningsanordnarens namn
- läroanstaltens namn
- konstområdet
- elevens namn och personbeteckning
- studietiden i år

- fullgjorda grundstudier och deras omfattning
- verbal bedömning av de fullgjorda studierna
- rektors underskrift och läroanstaltens stämpel
- kommunens beslut om godkännande av läroplanen för den fördjupade lärokursen i konstområdet inom den grundläggande konstundervisningen (datum) eller datum för erhållande av tillstånd av undervisnings- och kulturministeriet att ordna utbildningen
- omnämnande att utbildningen har genomförts enligt de av Utbildningsstyrelsen fastställda grunderna för den grundläggande konstundervisningens fördjupade kurs 2017.

Avgångsbetyget från den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning kan innehålla bilagor.

Avgångsbetyg från den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning

Avgångsbetyget från den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning ska innehålla följande uppgifter:

- betygets namn
- utbildningsanordnarens namn
- läroanstaltens namn
- konstområdet
- elevens namn och personbeteckning
- studietiden i år
- de grundstudier inom den fördjupade lärokursen som eleven fullgjort
 - studiehelheternas namn och omfattning
- de fördjupade studier som eleven fullgjort
 - studiehelheternas namn och omfattning
 - ämnet för det slutarbete som ingår i de fördjupade studierna
- verbal bedömning av de fullgjorda studierna i den fördjupade lärokursen
- eventuellt vitsord för de fullgjorda studierna inom den fördjupade lärokursen
- rektors underskrift och läroanstaltens stämpel
- kommunens beslut om godkännande av läroplanen för den fördjupade lärokursen i konstområdet inom den grundläggande konstundervisningen (datum) eller datum för erhållande av tillstånd av undervisnings- och kulturministeriet att ordna utbildningen
- eventuell vitsordsskala
- omnämnande att utbildningen har genomförts enligt de av Utbildningsstyrelsen fastställda grunderna för den grundläggande konstundervisningens fördjupade kurs 2017.

Avgångsbetyget från den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning kan innehålla bilagor.

Intyg över deltagande för de studier en elev fullgjort i den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning.

En elev ges på begäran ett intyg över de studier i den fördjupade lärokursen i den grundläggande konstundervisningen som hen fullgjort, om studierna avbryts eller om eleven behöver det av någon annan orsak. Intyget över deltagande kan innehålla bilagor.

11 MUSIK

Målet för den fördjupade lärokursen i musik inom ramen för den grundläggande konstundervisningen är att skapa förutsättningar för ett gott förhållande till musiken. Målet är att eleven utvecklar sitt musikaliska kunnande och gläder sig över att lära sig. Undervisningen ger färdigheter för ett självständigt musikintresse och för fortsatta musikstudier på andra utbildningsstadier enligt elevens mål.

Förutom att förkovra sina musikaliska färdigheter uppmuntras eleven i sina studier också till estetiska upplevelser, kreativt tänkande och kreativ produktivitet samt till att söka nya lösningar. Då studierna framskrider lär sig eleven känna sina musikaliska styrkor och hittar sitt eget sätt att uttrycka sig genom musicerande. Undervisningen stärker utvecklingen av en positiv självbild och ett sunt självförtroende hos eleven och elevens kommunikativa färdigheter. Eleven handleds att genom att göra och delta förstå musikens betydelse som ett fenomen som är en del av kulturen som helhet. På så sätt blir det egna musikintresset en del av en levande och fungerande musikkultur och av hela konstfältet.

11.1 Förberedande musikundervisning för barn under skolåldern

Målet för den förberedande musikundervisningen är att utveckla barnets kreativitet, musikaliska färdigheter och självförtroende. Positiva musikaliska upplevelser utgör en grund för ett gott förhållande till musiken och för senare musikstudier. Genom verksamhet i lekens form främjas barnets färdigheter att vara med i en grupp och att lära sig. Erfarenheterna och upplevelserna stärks genom att man i verksamheten beaktar lärande genom flera sinnen och de möjligheter som andra konstformer erbjuder. I den förberedande musikundervisningen kan ingå förberedande undervisning för instrumentala studier. Utbildningsanordnaren beslutar om målen, innehållet och omfattning för eventuell förberedande undervisning för barn under skolåldern.

11.2 Grundstudier i musik

Syftet med grundstudierna är att inspirera eleverna till målmedvetna studier i musik och långsiktigt utvecklande av de musikaliska färdigheterna. Utgångspunkten för studierna är elevens styrkor och intresseområden. Genom att erbjuda möjligheter till mångsidig musikalisk verksamhet utvecklar grundstudierna i musik elevens musikaliska och kreativa tänkande. Utbildningsanordnaren fastställer studiehelheterna inom grundstudierna, deras mål, innehåll och omfattning utgående från läroplansgrunderna. En enskild studiehelhet kan innehålla mål från olika målområden inom grunderna. I grundstudierna kan ingå alternativa studiehelheter.

Mål

Framförande och uttryck

Undervisningens mål är att

- uppmuntra eleven att hitta sina egna musikaliska styrkor och uttrycksmedel
- handleda eleven i levande musikaliskt uttryck
- uppmuntra eleven i att öva sig i att hantera uppträdande i olika situationer
- uppmuntra eleven att lära känna också andra konstformers uttrycksmedel samt till växelverkan mellan olika konstformer.

Att lära sig att lära sig och övning

Undervisningens mål är att

- handleda eleven i att lära sig färdigheter i instrument- och ensemblemusicerande med målet att eleven självständigt behärskar sitt instrument och sitt uttryck
- handleda eleven i att öva regelbundet och i att bedöma det som han eller hon lärt
- handleda eleven i att spela på gehör samt läsa och tolka de sätt att skriva musik som är kännetecknande för denna musikgenre
- uppmuntra eleven i att tillämpa sina färdigheter att gestalta musik i sitt musicerande
- ge eleven tillfällen att bekanta sig med musikteknologi som arbetsredskap
- handleda eleven i att använda ergonomiskt riktiga sätt att spela och förnuftiga övningsmetoder
- handleda eleven i att iaktta sin ljusomgivning och skydda sin hörsel.

Lyssnande och gestaltning av musik

Undervisningens mål är att

- handleda eleven i att lyssna på sitt eget musicerande och anpassa det till en del av den ljudande musikaliska helheten
- handleda eleven i att utveckla sin förmåga att läsa och skriva musik
- handleda eleven i att identifiera särdragen i musiken och gestalta musikens strukturer
- stöda eleven i att utvecklas till en aktiv musiklyssnare.

Komposition och improvisation

Undervisningens mål är att

- uppmuntra eleven att skapa sina egna musikaliska idéer och lösningar
- uppmuntra eleven att öva de grundläggande färdigheterna i improvisation, arrangemang och komposition.

Det centrala innehållet

Det centrala innehållet i grundstudierna i musik är att eleven mångsidigt ska sätta sig in i det instrument som han eller hon valt eller i instrumentens grundläggande teknik, repertoar och uttrycksmöjligheter. Integrering av olika innehållsområden i undervisningen stärker ett helhetmässigt gestaltande av musiken. I studierna bekantar man sig mångsidigt med den repertoar som lämpar sig för de valda instrumenten, med olika instrumentensembler, musikens arbetsredskap och arbetssätt med beaktande av

elevens mål. Att utveckla färdigheterna i gemensamt musicerande och gestaltning av musiken är en viktig del av studierna. Utbildningsanordnaren kan utvidga studiernas innehåll utgående från de lokala undervisningsmålen och behoven.

11.3 Fördjupade studier i musik

I de fördjupade studierna i musik fördjupar eleven sitt kunnande genom att bredda och inrikta sina studier på det sätt han eller hon väljer utgående från utbildningsanordnarens utbud. Under studiernas gång planerar och genomför eleven ett slutarbete inom den fördjupade lärokursen som visar att han eller hon behärskar de musikaliska tanke- och uttryckssätten. Eleven ställer upp målen för slutarbetet och beslutar i samarbete med lärarna och utgående från läroanstaltens utbud hur slutarbetet ska genomföras. Slutarbetet kan bestå av olika helheter och koncentreras på ett visst fördjupat kunnande.

Utbildningsanordnaren fastställer utgående från läroplansgrunderna de lokala studiehelheterna, deras mål och innehåll samt omfattning. I de fördjupade studierna kan ingå studiehelheter som är alternativa sinsemellan. Genom att utnyttja dem kan utbildningsanordnaren planera olika inriktningsalternativ som eleven kan välja mellan. De alternativa studiehelheterna och inriktningsalternativen planeras så att de stöder genomförandet av slutarbetena. En enskild studiehelhet kan innehålla mål från olika målområden i läroplansgrunderna.

Mål

Framförande och uttryck

Undervisningens mål är att

- handleda eleven i att fördjupa sitt musikaliska uttryck
- uppmuntra eleven att vidareutveckla de färdigheter som behövs för att tolka och framföra musik i enlighet med de prioriteringar eleven valt
- uppmuntra eleven att använda musik mångsidigt som uttrycksmedel
- handleda eleven i att i sitt eget uttryck också tillämpa andra konstformers uttrycksmedel.

Att lära sig att lära sig och övning

Undervisningens mål är att

- hjälpa eleven att ställa upp mål för sina studier och rikta in sitt eget lärande
- handleda eleven i att värdera sina framsteg och njuta av sitt kunnande
- handleda eleven i att öva en repertoar som utvecklar färdigheterna både självständigt och som medlem i en grupp
- handleda eleven i att sköta om sin fysiska funktionsförmåga samt ergonomi och hörselskydd vid musicerandet.

Lyssnande och gestaltning av musik

Undervisningens mål är att

- handleda eleven i att lyssna på och utveckla sitt musicerande både som solist och som medlem i en grupp

- handleda eleven i att iaktta musik som spelas och musik som notskrift mångsidigt ur olika perspektiv
- handleda eleven i att gestalta musikens strukturer och lagbundenheter
- handleda eleven i att utnyttja sin förmåga att lyssna och gestalta i utvecklandet av sitt musikerskap

Komposition och improvisation

Undervisningens mål är att

- uppmuntra eleven att i verk genomföra improviserade delar och delar som han eller hon själv arrangerat och att komponera egen musik
- uppmuntra eleven att utnyttja musikteknologins möjligheter och arbetsredskap

Det centrala innehållet

Det centrala innehållet i studierna är att eleven mångsidigt ska utveckla sina musikaliska uttryckssätt under personlig handledning, utvidga repertoaren samt förbättra de musicerings- och samarbetsfärdigheter som behövs i olika musikaliska ensembler. I studierna ingår också mångsidigt utvecklande av förmågan att gestalta musik, i att förstå kultur och i kreativt tänkande. Utbildningsanordnaren kan utvidga studiernas innehåll utgående från de lokala undervisningsmålen och behoven.

11.4 Musikundervisning för vuxna

I musikundervisningen för vuxna följs målen och det centrala innehållet i den fördjupade lärokursen i musik.

11.5. Arbetsmetoderna i musikundervisningen

I studierna inom ramen för den fördjupade lärokursen ligger tonvikten på personlig handledning av eleven. Samtidigt ser man till att eleven har möjlighet att mångsidigt skapa och studera musik i samarbete. Genom valet av arbetsmetoder kan man också stärka elevens motivation och förmåga att leda sig själv. Läroanstalten och läraren sörjer tillsammans för att studiemiljöerna utvecklas så att mångsidigt arbete och mångsidig användning av arbetsmetoder är möjliga i undervisningen. Man främjar mångsidiga arbetsmetoder bland annat genom att utnyttja teknologi på ett ändamålsenligt sätt. Färdigheterna att lära sig att lära sig utvecklas när eleven handleds i att planera och bedöma sitt arbete.

11.6 Bedömning av lärandet i musikundervisningen

Syftet med bedömningen av lärandet är att stöda elevens framsteg i musikstudierna. Handledande respons som ges i positiv anda är en viktig del av lärprocessen och undervisningen i musik. Dess syfte är att handleda eleven i att ställa upp egna mål och stöda eleven i att uppnå dem. Vid bedömning och respons beaktas utvecklingen av en god självkänsla och positiv självbild hos eleven. Vid bedömningen bör man vara

medveten om skillnaderna i elevernas temperament och se till att bedömningen gäller endast arbetet och uppnåendet av det målsatta kunnandet, inte elevens person. I den mångsidiga fortlöpande bedömningen ingår olika sätt att ge respons och handledning för självvärdering och kamratutvärdering.

Bedömningsområdena i den fördjupade lärokursen i musik är

- behärskande av instrumentet
- gestaltning av musiken och musikaliskt tänkande
- uttrycksförmåga
- färdigheter i gemensamt musicerande och samarbete
- förmåga att lära sig att lära sig

Inom grundstudierna är syftet med bedömningen av lärandet att handleda eleven särskilt i utvecklandet av musikaliska tanke- och uttrycksfärdigheter samt instrumentella färdigheter. Stärkandet av elevens självvärderingsfärdigheter stöder denna uppgift.

I de fördjupade studierna ska bedömningen stödja utvecklingen av elevens färdigheter i enlighet med inriktningen av elevens studier och slutarbetet. Utbildningsanordnaren beskriver i sin läroplan områdena för bedömningen av slutarbetet och bedömningskriterierna. Vid bedömningen av slutarbetet beaktas de mål som eleven ställt upp för sitt slutarbete.

**TAITEEN PERUSOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTEET 2017
YLEINEN OPPIMÄÄRÄ**

**GRUNDERNA FÖR LÄROPLANEN FÖR GRUNDLÄGGANDE
KONSTUNDERVISNING 2017
ALLMÄN LÄROKURS (Kapitlen 1–6 och 11)**

SISÄLTÖ/INNEHÅLL

1 OPETUSSUUNNITELMA.....	4
1.1 Opetussuunnitelmajärjestelmä ja opetussuunnitelman laatiminen	4
1.2 Opetussuunnitelman sisältö.....	4
2 TAITEEN PERUSOPETUKSEN LÄHTÖKOHDAT.....	6
2.1 Taiteen perusopetuksen tehtävä	6
2.2 Arvoperusta.....	6
2.3 Oppimiskäsitys.....	6
2.4 Yleisen oppimäärän yhteiset tavoitteet	7
3 OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN	8
3.1 Oppimisympäristöt.....	8
3.2 Toimintakulttuuri	8
4 OPINTOJEN LAAJUUS JA RAKENNE.....	9
4.1 Opintojen laajuus	9
4.2 Opintojen rakenne	9
5 OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN.....	9
6 OPPIMISEN ARVIOINTI.....	10
6.1 Arvioinnin tehtävä ja tavoitteet.....	10
6.2 Arviointi opintojen aikana	10
6.3 Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen	10
6.4 Oppimäärän arviointi	10
6.5 Todistukset ja niihin merkittävät tiedot	11
7 ARKKITEHTUURI.....	12
7.1 Varhaisiän arkkitehtuurikasvatus.....	12
7.2 Arkkitehtuurin yhteiset opinnot	12
7.3 Arkkitehtuurin teemaopinnot	14
7.4 Aikuisten arkkitehtuurin opetus	15
7.5 Työtavat arkkitehtuurin opetuksessa.....	15
7.6 Oppimisen arviointi arkkitehtuurin opetuksessa.....	16

8 KUVATAIDE	17
8.1 Varhaisiän kuvataidekasvatus	17
8.2 Kuvataiteen yhteiset opinnot.....	17
8.3 Kuvataiteen teemaopinnot.....	19
8.4 Aikuisten kuvataiteen opetus	21
8.5 Työtavat kuvataiteen opetuksessa.....	21
8.6 Oppimisen arviointi kuvataiteen opetuksessa	21
9 KÄSITYÖ	23
9.1 Varhaisiän käsityökasvatus	23
9.2 Käsityön yhteiset opinnot.....	23
9.3 Käsityön teemaopinnot	25
9.4 Aikuisten käsityön opetus	26
9.5 Työtavat käsityön opetuksessa.....	26
9.6 Oppimisen arviointi käsityön opetuksessa	27
10 MEDIATAITEET	28
10.1 Varhaisiän mediataiteiden kasvatus	28
10.2 Mediataiteiden yhteiset opinnot	28
10.3 Mediataiteiden teemaopinnot	30
10.4 Aikuisten mediataiteiden opetus	31
10.5 Työtavat mediataiteiden opetuksessa.....	31
10.6 Oppimisen arviointi mediataiteiden opetuksessa	31
11 MUSIIKKI	33
11.1 Varhaisiän musiikkikasvatus.....	33
11.2 Musiikin yhteiset opinnot.....	33
11.3 Musiikin teemaopinnot	34
11.4 Aikuisten musiikin opetus.....	35
11.5 Työtavat musiikin opetuksessa	35
11.6 Oppimisen arviointi musiikin opetuksessa	36
12 SANATAIDE.....	37
12.1 Varhaisiän sanataidekasvatus.....	37
12.2 Sanataiteen yhteiset opinnot.....	37
12.3 Sanataiteen teemaopinnot	39
12.4 Aikuisten sanataiteen opetus	40
12.5 Työtavat sanataiteen opetuksessa.....	40
12.6 Oppimisen arviointi sanataiteen opetuksessa.....	40
13 Sirkustaide	42
13.1 Varhaisiän sirkuskasvatus	42
13.2 Sirkustaiteen yhteiset opinnot	42
13.3 Sirkustaiteen teemaopinnot	44
13.4 Aikuisten sirkustaiteen opetus	45
13.5 Työtavat sirkustaiteen opetuksessa	45
13.6 Oppimisen arviointi sirkustaiteen opetuksessa	45
14 TANSSI.....	47
14.1 Varhaisiän tanssikasvatus	47
14.2 Tanssin yhteiset opinnot.....	47

14.3	Tanssin teemaopinnot	48
14.4	Aikuisten tanssin opetus.....	49
14.5	Työtavat tanssin opetuksessa	50
14.6	Oppimisen arviointi tanssin opetuksessa	50
15	TEATTERITAIDE.....	51
15.1	Varhaisiän teatterikasvatus	51
15.2	Teatteritaiteen yhteiset opinnot.....	51
15.3	Teatteritaiteen teemaopinnot.....	52
15.4	Aikuisten teatteritaiteen opetus	54
15.5	Työtavat teatteritaiteen opetuksessa.....	54
15.6	Oppimisen arviointi teatteritaiteen opetuksessa.....	54

GRUNDERNA FÖR LÄROPLANEN FÖR GRUNDLÄGGANDE KONSTUNDERVISNING 2017/ALLMÄN LÄROKURS

1	LÄROPLAN	56
1.1	Läroplanssystemet och utarbetandet av läroplanen	56
1.2	Läroplanens innehåll	56
2	UTGÅNGSPUNKTERNA FÖR DEN GRUNDLÄGGANDE KONSTUNDERVISNINGEN ...	58
2.1	Den grundläggande konstundervisningens uppgift.....	58
2.2	Värdegrund.....	58
2.3	Synen på lärandet	58
2.4	De gemensamma målen för den allmänna lärokursen	59
3	GENOMFÖRANDET AV STUDIERNAS	60
3.1	Lärmiljöerna.....	60
3.2	Verksamhetskulturen	60
4	STUDIERNAS OMFATTNING OCH UPPBYGGNAD.....	62
4.1	Studiernas omfattning	62
4.2	Studiernas uppbyggnad	62
5	INDIVIDUALISERING AV LÄROKURSEN	62
6	BEDÖMNING AV LÄRANDET	63
6.1	Bedömningens uppgift och mål	63
6.2	Bedömning under studierna	63
6.3	Identifiering av kunnande och tillgodoräknande av studier	63
6.4	Bedömning av lärokursen	63
6.5	Betygen och de uppgifter som ska antecknas i dem	64
11	MUSIK.....	65
11.1	Förberedande musikundervisning för barn under skolåldern	65
11.2	Gemensamma studier i musik	65
11.3	Temastudier i musik.....	66
11.4	Musikundervisning för vuxna	67
11.5	Arbetsmetoderna i musikundervisningen.....	67
11.6	Bedömning av lärandet i musikundervisningen.....	68

1 OPETUSSUUNNITELMA

1.1 Opetussuunnitelmajärjestelmä ja opetussuunnitelman laatiminen

Taiteen perusopetuksen ohjausjärjestelmän osia ovat

- laki (633/1998) ja asetus (813/1998) taiteen perusopetuksesta
- Opetushallituksen määräys taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista
- koulutuksen järjestäjän hyväksymä opetussuunnitelma.

Koulutuksen järjestäjä laatii ja hyväksyy kullekin taiteen alalle opetussuunnitelman Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden mukaan tarkentaen ja täsmentäen niitä.

Opetussuunnitelmaa laadinnassa otetaan huomioon oppilaiden yksilölliset tarpeet ja valmiudet, taiteenalan traditio ja paikallinen kulttuuriperintö, taiteenalan kansalliset ja kansainväliset muutokset, jatko-opintojen vaatimukset sekä oppilaitoksen ja sen toimintaympäristön omaleimaisuus.

Oppilaitoksen opetussuunnitelma laaditaan yhteistyössä oppilaitoksen opettajien ja mahdollisuuksien mukaan myös oppilaiden, huoltajien ja muiden tahojen kanssa. Yhteistyö eri tahojen kanssa tukee opetussuunnitelmaprosessin onnistumista.

1.2 Opetussuunnitelman sisältö

Opetussuunnitelman tulee sisältää seuraavat asiat:

- oppilaitoksen toiminta-ajatus
- oppilaitoksen arvot, oppimiskäsitys, oppimisympäristö ja työtavat
- oppilaitoksen toimintakulttuuri
- opetuksen rakenne ja laajuus
- opetuksen yleiset tavoitteet
- yhteisten opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja arvioinnin kohteet
- teemaopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja arvioinnin kohteet
- oppimisen arviointi
- oppimäärän yksilöllistäminen
- oppilaaksi ottamisen periaatteet
- yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa
- toiminnan jatkuva kehittäminen.

Taiteenalan opinnot kuvataan opetussuunnitelmassa opintokokonaisuuksittain. Opintokokonaisuudet suunnitellaan selkeiksi kokonaisuuksiksi.

Koulutuksen järjestäjä suunnittelee ja toteuttaa oppilaitoksen opetuksen vuosittaisen tarjonnan opetussuunnitelman pohjalta. Koulutuksen järjestäjä arvioi antamaansa koulutusta ja osallistuu toimintansa ulkopuoliseen arviointiin [Laki taiteen

perusopetuksesta (633/1998) 7 § (muutettu lailla 1301/2013)]. Opetussuunnitelman toteutumista seurataan ja sitä edelleen kehitetään osana tätä tehtävää.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 5 a §:n mukaan (609/1986, muutettu lailla 1329/2014) koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden kanssa. Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla. Tasa-arvosuunnitelma voidaan sisällyttää osaksi opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa.

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 6 §:n 2 momentin mukaan koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Yhdenvertaisuussuunnitelma voi sisältyä opetussuunnitelmaan.

2 TAITEEN PERUSOPETUKSEN LÄHTÖKOHDAT

2.1 Taiteen perusopetuksen tehtävä

Taiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää eri taiteenalojen opetusta. Taiteen perusopetuksen tehtävänä on tarjota oppilaille mahdollisuuksia opiskella taidetta pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetuksessa luodaan edellytyksiä taidesuhteen kehittymiselle ja elinikäiselle taiteenalan harrastamiselle. Opetus kehittää taiteenalalle ominaista osaamista ja antaa valmiuksia hakeutua asianomaisen taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Taiteen perusopetuksen tehtävänä on rakentaa kestävää tulevaisuutta taiteen keinoin. Opetus perustuu moniarvoiselle ja uudistuvalla kulttuuriperinnölle. Taiteenalan opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Opinnot tukevat oppilaiden luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymistä. Taiteen perusopetus vahvistaa oppilaiden identiteettien rakentumista ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä.

Taiteen perusopetus luo edellytyksiä taiteen ja taidekasvatuksen kehittämiseksi Suomessa. Taiteen perusopetuksen tehtävää toteutetaan yhteistyössä muiden taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

2.2 Arvoperusta

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet pohjautuvat arvoperustaan, jonka mukaan taiteen perusopetus rakentuu ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden kunnioitukselle. Ihminen vaikuttaa elämäänsä toimimalla vuorovaikutuksessa muiden ihmisten ja ympäristönsä kanssa. Taiteen perusopetus perustuu käsitykseen jokaisen ihmisen ainutlaatuisuudesta ja arvokkuudesta yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä. Opetuksessa huomioidaan sukupuolten tasa-arvo ja sukupuolen moninaisuus. Opetus tukee ihmisenä kasvamista ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä.

Opetuksen lähtökohtana ovat kullekin taiteenalalle ominaiset tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat. Taiteeseen sisältyvät esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta. Taiteen perusopetuksessa luodaan pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestäväälle tulevaisuudelle.

2.3 Oppimiskäsitys

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet perustuvat oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppilas on aktiivinen toimija. Hän oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan tavoitteiden suuntaisesti sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista. Kokemukset ja vuorovaikutus

ympäristön kanssa samoin kuin eri aistien käyttö ja kehollisuus ovat oppimisen kannalta olennaisia.

Taiteen perusopetuksessa oppiminen on yksilöllistä ja yhteisöllistä tietojen ja taitojen rakentamista, joka vahvistaa oppilaan kulttuurista osallisuutta ja edistää hänen hyvinvointiaan. Oppiminen on kaikilla taiteenaloilla kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi, joka kehittää oppilaan tietoja ja taitoja monipuolisesti. Se on erottamaton osa yksilön ihmisenä kasvua ja yhteisön hyvän elämän rakentamista.

Oppilaita ohjataan ymmärtämään kokemuksiaan, tiedostamaan omat tapansa oppia ja käyttämään tätä tietoa oman oppimisensa kehittämiseen. Harjoittelu ja harjoittelemaan oppiminen ovat merkityksellisiä taitojen kehittymisen kannalta. Oppimisprosessin aikana saatava rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa. Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.

2.4 Yleisen oppimäärän yhteiset tavoitteet

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tavoitteena on elinikäisen taidesuhteen ja kulttuurisen osallisuuden edistäminen. Taiteenalan yleisen oppimäärän opinnot tarjoavat innostavia ja monipuolisia mahdollisuuksia taiteen tekemiseen ja kokemiseen sekä taiteesta nauttimiseen. Oppilaita kannustetaan pohtimaan taiteen merkitystä omassa elämässä sekä vaikuttamaan omaan elinympäristöönsä taiteen keinoin.

Yleisen oppimäärän tavoitteena on oppimisen ilon, opiskelumotivaation ja luovan ajattelun edistäminen. Opetuksessa huomioidaan oppilaiden yksilölliset oppimisen tarpeet ja lähtökohdat. Oppilasta kannustetaan ja ohjataan valitsemaan itselleen merkityksellisiä tapoja tehdä taidetta.

Yleisen oppimäärän opinnoissa oppilaat kokeilevat, harjoittelevat ja soveltavat taiteenalan ilmaisukeinoja. Opetus tukee oppilaiden ajattelun taitojen ja monilukutaidon kehittymistä moniaistisuutta ja taiteidenvälisyyttä hyödyntämällä. Oppilaat saavat mahdollisuuksia tarkastella taiteenalaa historiallisena ja yhteiskunnallisena ilmiönä.

3 OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

3.1 Oppimisympäristöt

Taiteen perusopetuksessa oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja ja paikkoja sekä yhteisöjä ja käytäntöjä, joissa taiteenalan opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Lähtökohtana on, että oppimisympäristöt ovat fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti turvallisia. Ne ovat ilmapiiriltään avoimia ja myönteisiä sekä rohkaisevat ja innostavat oppilaita kehittämään osaamistaan.

Monipuolisten oppimisympäristöjen tarkoituksena on tukea oppilaiden kasvua ja innostaa heidät oppimiseen. Ne myös tarjoavat jokaiselle oppilaalle mahdollisuuden onnistumiseen ja osaamisen kokemuksiin. Tavoitteena on, että oppimisympäristöt luovat edellytykset taiteenalan ominaiseen aktiiviseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa. Oppimisympäristöjen kehittämisessä otetaan huomioon myös taiteidenvälinen osaaminen.

Oppimisympäristöjen suunnittelussa ja kehittämisessä otetaan huomioon oppilaiden tarpeet, taidot ja kiinnostuksen kohteet sekä oppilaitoksen ulkopuolella tapahtuva osaamisen karttuminen. Asianmukaiset tilat, työvälineet, materiaalit sekä tieto- ja viestintäteknologian tarkoituksenmukainen käyttö antavat mahdollisuuden taiteenalan opiskeluun opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Oppimisympäristöjen valinnassa otetaan huomioon oppilaitoksen ulkopuolisten toimijoiden tarjoamat mahdollisuudet. Erilaiset yhteistyöhankkeet muiden alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja.

3.2 Toimintakulttuuri

Taiteen perusopetuksen oppilaitoksen toimintakulttuuri muotoutuu työtä ohjaavien normien tulkinnasta, vakiintuneista käytännöistä sekä sen jäsenten ajattelu- ja toimintatavoista. Yhteinen toimintakulttuuri edistää taiteen perusopetuksen tehtävän, arvoperustan ja oppimiskäsityksen mukaisen opetuksen toteuttamista. Toimintakulttuuri tulee näkyväksi kaikessa toiminnassa ja vaikuttaa oppilaan kokemukseen osallisuudesta ja opetuksen laadusta.

Taiteen perusopetuksessa on tavoitteena luoda oppimista ja hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria, mikä edellyttää aitoa kohtaamista sekä välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta. Lähtökohtana on yhteisön jäsenten kokemus osallisuudesta, joka syntyy yhdessä toimimisesta ja kaikkien ottamisesta mukaan toimintaan. Toimintakulttuurissa hyväksytään myös oppiminen epäonnistumisten kautta. Arjen valinnoissa ja toiminnassa otetaan huomioon kestävä elämäntapa, kulttuurinen monimuotoisuus, kielitietoisuus ja tekijänoikeudet.

Toimintakulttuurin kehittäminen tarkoittaa myös jatkuvaa pedagogiikan ja taiteenalan osaamisen kehittämistä. Olennaista toimintakulttuurin kehittämisessä on oppilaitoksen johtaminen sekä opetuksen arkikäytäntöjen organisointi, suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi. Avointa ja rakentavaa vuorovaikutusta tarvitaan sekä oppilaitosyhteisön sisäisessä että huoltajien ja muiden tahojen kanssa tehtävässä yhteistyössä.

4 OPINTOJEN LAAJUUS JA RAKENNE

4.1 Opintojen laajuus

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia, josta yhteisten opintojen laskennallinen laajuus on 300 tuntia ja teemaopintojen 200 tuntia. Opintojen laajuuden laskennallisena perustana on käytetty 45 minuutin pituista oppituntia. Yhteisiä opintoja edeltävän varhaisiän kasvatuksen laskennallisesta laajuudesta päättää koulutuksen järjestäjä.

Annettavan opetuksen tulee mahdollistaa opetussuunnitelmassa määriteltyjen taiteenalan oppimäärän tavoitteiden ja sisältöjen saavuttaminen. Yleisen oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta järjestettäessä on pyrittävä joustavuuteen niin, että taiteenala, oppilaan ikä, aiemmin hankitut taidot ja tiedot sekä käytettävät opetusmenetelmät otetaan huomioon.

4.2 Opintojen rakenne

Yleisen oppimäärän opinnot eri taiteenaloilla muodostuvat taiteenalan yhteisistä opinnoista ja teemaopinnoista sekä mahdollisesta varhaisiän kasvatuksesta. Yhteisten opintojen ja teemaopintojen valtakunnalliset tavoitteet ja keskeiset sisällöt sekä varhaisiän kasvatuksen yleiset tavoitteet määritellään näissä opetussuunnitelman perusteissa taiteenaloittain. Taiteen perusopetusta voidaan järjestää myös aikuisille.

Yleisen oppimäärän yhteisten opintojen tarkoituksena on taiteenalan perustaitojen hankkiminen. Teemaopintojen tarkoituksena on yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen laajentaminen. Koulutuksen järjestäjä voi tarjota keskenään vaihtoehtoisia teemaopintojen opintokokonaisuuksia.

Koulutuksen järjestäjä määrittelee yhteisten opintojen ja teemaopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta. Mahdollisen varhaisiän kasvatuksen tavoitteet, sisällöt ja laajuus päätetään paikallisessa opetussuunnitelmassa.

5 OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN

Koulutuksen järjestäjä kuvaa opetussuunnitelmassaan menettelytavat, joiden avulla voidaan tarvittaessa yksilöllistää oppimäärää vastaamaan oppilaan opiskelu- ja oppimisedellytyksiä. Oppilaalle laaditaan tällöin henkilökohtainen opiskelusuunnitelma yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Siinä määritellään opintojen yksilöllistetyt tavoitteet, sisällöt, opiskeluaika, opetuksen toteuttamistapa, tarvittavat tukitoimet ja arviointimenettely.

6 OPPIMISEN ARVIOINTI

6.1 Arvioinnin tehtävä ja tavoitteet

Arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilaan oppimista ja tukea hänen edistymistään opinnoissa. Palautteella ohjataan oppilasta omien tavoitteiden suuntaiseen opiskeluun sekä oman oppimisprosessin ymmärtämiseen. Arviointi on oppimiseen kannustavaa, monipuolista, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävää.

6.2 Arviointi opintojen aikana

Oppilaan oppimista ohjataan ja arvioidaan monipuolisesti oppimisprosessin eri vaiheissa. Arviointi ja sen pohjalta annettava jatkuva palaute on vuorovaikutteista ja edistää oppilaiden osallisuutta. Oppilaita ohjataan oman oppimisen pohdintaan itsearviointi- ja vertaisarviointitaitoja kehittämällä. Oppilaita rohkaistaan havainnoimaan omaa ja yhteistä työskentelyä sekä antamaan rakentavaa palautetta.

Arviointi opintojen aikana perustuu oppilaitoksen opetussuunnitelmassa kuvattuihin yhteisten opintojen ja teemaopintojen opintokokonaisuuksien tavoitteisiin, sisältöihin ja arvioinnin kohteisiin.

Oppilasta perehdytetään taiteenalan arvioinnin kohteisiin, periaatteisiin ja käytäntöihin. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista opintokokonaisuuksista koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelmassaan päättämällä tavalla.

Yleisen oppimäärän opintojen aikaista arviointia täsmennetään taiteenalakohtaisesti näissä taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteissa.

6.3 Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen

Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustaminen tehdään perustuen selvityksiin oppilaan opinnoista tai osaamisesta sekä suhteessa kunkin hyväksiluettavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin. Myös oppilaan siirtyessä opiskelemaan oppimäärästä toiseen osaamisen tunnustamisessa ja opintojen hyväksilukemisessa menetellään kuten edellä on kuvattu.

6.4 Oppimäärän arviointi

Oppilaalle annetaan taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut sekä yleisen oppimäärän yhteiset opinnot että teemaopinnot.

Yleisen oppimäärän arviointia täsmennetään taiteenalakohtaisesti näissä taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteissa.

6.5 Todistukset ja niihin merkittävät tiedot

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistuksen tulee sisältää seuraavat asiat:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat yhteiset opinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- oppilaan suorittamat teemaopinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- kunnan päätös taiteenalan taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman hyväksymisestä (päivämäärä) tai opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän koulutuksen järjestämisluvan päivämäärä
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.

Osallistumistodistus oppilaan suorittamista taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opinnoista

Oppilaalle annetaan pyydettyessä osallistumistodistus suorittamistaan taiteenalan yleisen oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä. Osallistumistodistus voi sisältää liitteitä.

7 ARKKITEHTUURI

Taiteen perusopetuksen arkkitehtuurin yleisen oppimäärän tehtävänä on herättää elinikäinen kiinnostus arkkitehtuuria kohtaan sekä kehittää edellytyksiä omalle ilmaisulle ja tulkinnalle. Oppilaiden kokemukset, oivallukset, mielikuvitus ja tekemisen ilo luovat perustan moniaistiselle sekä elämykselliselle oppimiselle. Arkkitehtuuria tarkastellaan kokemuksellisenä tilan taiteena ja aina läsnä olevana ilmiönä. Opinnot tukevat oppilaan käsitystä itsestään osaavana ja luovana toimijana. Oppilasta kannustetaan osallistumaan ja vaikuttamaan ympäristön rakentamisen prosesseihin sekä kulttuuriperinnön vaalimiseen ja uudistamiseen. Oppilasta ohjataan tarkastelemaan arkkitehtuurin vaikutusta yhteiskuntaan, luontoon ja kulttuuriin ekologiselta, esteettiseltä ja eettiseltä kannalta. Opetuksessa voidaan soveltaa myös muiden taiteenalojen sisältöjä, menetelmiä ja lähestymistapoja. Opetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaiden aktiivisen kansalaisen taitoja sekä innostaa heitä arkkitehtuurin elinikäiseen harrastamiseen.

7.1 Varhaisiän arkkitehtuurikasvatus

Varhaisiän arkkitehtuurikasvatuksen lähtökohtana ovat lapsen elämismaailmasta nousevat kokemukset. Iloinen, elämyksellinen ja oivaltava toiminta luo pohjan, joka innostaa lasta havaintojen, näkemysten ja ideoiden ilmaisemiseen. Arkkitehtuurin ilmiöihin tutustutaan leikkien ja liikkuen, tutkien ja kokeillen sekä taiteen ilmaisukeinoja soveltaen. Toiminnassa painottuvat moniaistinen havainnointi, tutkiva työskentely, suunnittelun harjoittelu ja kolmiulotteinen rakentaminen. Varhaisiän arkkitehtuurikasvatus tukee ajattelun, oppimaan oppimisen ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä sekä itsetunnon ja myönteisen minäkuvan muodostumista. Toiminta kannustaa iloitsemaan omasta ja toisten työstä sekä harjaannuttaa toimimaan ryhmässä muut huomioiden. Koulutuksen järjestäjä päättää mahdollisen varhaisiän arkkitehtuurikasvatuksen tavoitteista, sisällöistä ja laajuudesta.

7.2 Arkkitehtuurin yhteiset opinnot

Tavoitteet

Arkkitehtuurin yhteisten opintojen tavoitteena on taiteenalan perustaitojen hankkiminen. Koulutuksen järjestäjä määrittelee yhteisten opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt, arvioinnin kohteet ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta.

Ympäristösuhde

Opetuksen tavoitteena on

- tukea oppilaan omakohtaisen ja elämyksellisen arkkitehtuurisuhteen muodostumista
- kannustaa oppilasta havainnoimaan ympäristön tiloja ja paikkoja moniaistisesti
- herättää oppilaan kiinnostus ihmisen, luonnon ja rakennetun ympäristön välisen vuorovaikutuksen tarkasteluun.

Rakennetun ympäristön lukutaito

Opetuksen tavoitteena on

- tarjota oppilaalle näkökulmia arkkitehtuurin historiaan, rakennusperintöön ja nykyarkkitehtuuriin
- ohjata oppilasta tutustumaan arkkitehtuuriin taiteiden ja tieteiden välisenä alana
- auttaa oppilasta hahmottamaan arkkitehtuurin suhdetta muihin taiteisiin ja visuaaliseen kulttuuriin.

Ilmaisu ja suunnitteluprosessi

Opetuksen tavoitteena on

- tukea oppilaan ilmaisun ja luovan ongelmanratkaisukyvyn kehittymistä
- innostaa oppilasta tutustumaan suunnitteluprosessiin sekä tekemään suunnitelmia omien ideoiden pohjalta
- kannustaa oppilasta kehittämään työskentely- ja itsearviointitaitojaan.

Yhteiskunnallisuus ja osallisuus

Opetuksen tavoitteena on

- innostaa oppilasta tarkastelemaan kulttuurin, ajan ja paikan vaikutusta ihmisen luomaan ympäristöön
- ohjata oppilasta hahmottamaan arkkitehtuuria yhteiskunnallisena ilmiönä
- kannustaa oppilasta arvioimaan rakennettua ympäristöä ja tutustumaan vaikuttamisen mahdollisuuksiin.

Keskeiset sisällöt

Arkkitehtuurin yhteisissä opinnoissa taiteenalaa tarkastellaan rakennetun ympäristön pienistä yksityiskohdista suuriin kokonaisuuksiin, menneisyydestä tulevaisuuteen ja lokaalista globaaliin ulottuvana ilmiönä ja kolmiulotteisena tilan taiteena. Opetuksen sisällöt rakennetaan monipuolisesti näitä näkökulmia yhdistellen. Sisältöjen valinnassa huomioidaan oppilaiden kiinnostuksen kohteet sekä erilaiset ajankohtaiset ilmiöt. Lähtökohtana ovat oppilaiden omat kokemukset ja havainnot rakennetusta ympäristöstä.

Omat ympäristöt

Opetuksen sisällöt valitaan oppilaan oman elämysmaailman rakennetuista ympäristöistä ja arkkitehtuurin ilmiöistä. Opetuksessa käsitellään ihmisen, luonnon ja rakennetun ympäristön välistä vuorovaikutusta.

Ajankohtaiset ilmiöt

Opetuksen sisällöt valitaan ajankohtaisista suunnittelu- ja rakennushankkeista sekä näyttelyistä ja eri medioissa käytävästä keskustelusta. Opetuksessa käsitellään oman toiminnan ja rakennetun ympäristön vuorovaikutusta sekä tutustutaan osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksiin.

Arkkitehtuurin maailma

Opetuksen sisällöt valitaan eri kulttuureiden ja aikakausien rakennetuista ympäristöistä. Opetuksessa tutustutaan arkkitehtuurin peruselementteihin, rakennetun

ympäristön suunnittelun lähtökohtiin ja periaatteisiin sekä arkkitehdin luovaan työskentelyprosessiin.

7.3 Arkkitehtuurin teemaopinnot

Tavoitteet

Arkkitehtuurin teemaopintojen tavoitteena on taiteenalan taitojen monipuolistaminen ja laajentaminen. Teemaopintoihin voi sisältyä vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia. Koulutuksen järjestäjä määrittelee teemaopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt, arvioinnin kohteet ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta.

Ympäristösuhde

Opetuksen tavoitteena on

- vahvistaa oppilaan omakohtaista ja elämyksellistä suhdetta rakennettuun ympäristöön
- ohjata oppilasta ympäristöhavaintojen ja tilallisten kokemusten tulkintaan
- vahvistaa oppilaan kiinnostusta ihmisen, luonnon ja rakennetun ympäristön välisen vuorovaikutuksen tutkimiseen.

Rakennetun ympäristön lukutaito

Opetuksen tavoitteena on

- innostaa oppilasta tutkimaan arkkitehtuurin historiaa, rakennusperintöä ja nykyarkkitehtuuria sekä kartuttamaan taiteenalaan liittyvää yleissivistystä
- ohjata oppilasta tarkastelemaan arkkitehtuuria taiteiden ja tieteiden välisenä alana
- kannustaa oppilasta tarkastelemaan arkkitehtuuria suhteessa muihin taiteisiin ja visuaaliseen kulttuuriin.

Ilmaisu ja suunnittelu

Opetuksen tavoitteena on

- tukea oppilaan ilmaisun ja luovan ongelmanratkaisukyvyyn kehittymistä
- tukea oppilasta arkkitehtonisen ajattelun kehittämisessä ja keskeisten käsitteiden ymmärtämisessä
- kannustaa oppilasta perehtymään suunnitteluprosessiin sekä soveltamaan sitä omassa työskentelyssään
- kannustaa oppilasta kehittämään työskentely- ja itsearviointitaitojaan.

Yhteiskunnallisuus ja osallisuus

Opetuksen tavoitteena on

- innostaa oppilasta tutkimaan ajan, paikan ja kulttuurin vaikutusta ihmisen luomaan ympäristöön
- ohjata oppilasta tarkastelemaan arkkitehtuurin ja yhteiskunnallisen kehityksen vuorovaikutusta
- kannustaa oppilasta arvioimaan rakennettua ympäristöä kestävä kehityksen näkökulmasta sekä tutustumaan vaikuttamisen tapoihin.

Keskeiset sisällöt

Arkkitehtuurin teemaopinnoissa taiteenalaan tarkastellaan rakennetun ympäristön pienistä yksityiskohdista suuriin kokonaisuuksiin, menneisyydestä tulevaisuuteen ja lokaalista globaaliin ulottuvana ilmiönä ja kolmiulotteisena tilan taiteena. Opetuksen sisällöt rakennetaan monipuolisesti näitä näkökulmia yhdistellen. Sisältöjen valinnassa huomioidaan oppilaiden kiinnostuksen kohteet sekä erilaiset ajankohtaiset ilmiöt. Lähtökohtana ovat oppilaiden omat kokemukset ja havainnot rakennetusta ympäristöstä.

Omat ympäristöt

Opetuksen sisällöt valitaan oppilaan oman elämismaailman rakennetuista ympäristöistä ja arkkitehtuurin ilmiöistä. Opetuksessa käsitellään ihmisen, luonnon ja rakennetun ympäristön välistä vuorovaikutusta.

Ajankohtaiset ilmiöt

Opetuksen sisällöt valitaan ajankohtaisista suunnittelu- ja rakennushankkeista sekä näyttelyistä ja eri medioissa käytävästä keskustelusta. Opetuksessa käsitellään oman toiminnan ja rakennetun ympäristön vuorovaikutusta sekä tutustutaan osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksiin.

Arkkitehtuurin maailma

Opetuksen sisällöt valitaan eri kulttuureiden ja aikakausien rakennetuista ympäristöistä. Opetuksessa tutustutaan arkkitehtuurin peruselementteihin, rakennetun ympäristön suunnittelun lähtökohtiin ja periaatteisiin sekä arkkitehdin luovaan työskentelyprosessiin.

7.4 Aikuisten arkkitehtuurin opetus

Aikuisten opetuksessa noudatetaan arkkitehtuurin yleisen oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Aikuisten opetuksen tavoitteena on henkilökohtaisen arkkitehtuurisuhteen syventäminen oivaltamiseen ja luovuuteen innostavan työskentelyn kautta. Aikuisten opetuksessa huomioidaan oppijan aiemmat opinnot ja kokemukset sekä hänen omat oppimistavoitteensa ja kiinnostuksen kohteensa. Aikuista oppijaa ohjataan itsenäiseen työskentelyyn ja kannustetaan opitun hyödyntämiseen omassa elämässään.

7.5 Työtavat arkkitehtuurin opetuksessa

Arkkitehtuurin yleisen oppimäärän työtapojen valinnalla tuetaan oppimaan oppimisen, vuorovaikutustaitojen ja ryhmässä toimimisen taitojen kehittymistä. Opetuksessa tutustutaan arkkitehtuuriin elämyksellisesti ja kokemuksellisesti, tutkimalla ja arvottamalla sen erilaisia ilmiöitä niin fyysisessä kuin virtuaalisessa maailmassa. Moniaistinen havainnointi, ideoiden kehittäminen luonnostelemalla, suunnitelmien esittäminen erilaisin välinein ja tekniikoin sekä kolmiulotteinen rakentaminen eri mittakaavoissa ovat osa työskentelyprosessia. Työskentelyssä korostuu käsillä

tekemisen ja oivaltamisen ilo. Työtapojen ja materiaalien valintaa ohjaavat rakentamisen perinne ja kestävän kehityksen periaatteet.

7.6 Oppimisen arviointi arkkitehtuurin opetuksessa

Oppimisen arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan arkkitehtuurin opintojen edistymistä. Monipuoliseen jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja sekä ohjausta itsearviointiin ja vertaisarviointiin. Kannustavalla, monipuolisella ja jatkuvalla palautteella oppilasta ohjataan omien oppimistavoitteiden asettamiseen sekä kehittyvän oman ja toisten oppilaiden osaamisen arvostamiseen. Oppilasta perehdytetään arkkitehtuurin arvioinnin kohteisiin, periaatteisiin ja käytäntöihin. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista arkkitehtuurin opintokokonaisuuksista opetussuunnitelmassa päätetyllä tavalla.

Arkkitehtuurin yleisen oppimäärän oppimisen arviointi kohdistuu kaikkiin opetukselle asetettuihin tavoitealueisiin: *Ympäristösuhde; Rakennetun ympäristön lukutaito; Ilmaisu ja suunnittelu; Yhteiskunnallisuus ja osallisuus.*

Yhteisissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilasta arkkitehtuurin perustaitojen hankkimisessa. Jatkuvassa arvioinnissa ja muussa palautteessa hyödynnetään itsearviointia ja vertaisarviointia.

Teemaopinnoissa arvioinnilla kannustetaan oppilasta yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen laajentamiseen. Arvioinnilla ja muulla palautteella tuetaan oppimistavoitteiden asettamista sekä reflektoinnin, itseohjautuvuuden ja oppimaan oppimisen taitojen kehittymistä.

Koulutuksen järjestäjä kuvaa opetussuunnitelmassaan tavoitteisiin perustuvat yhteisten opintojen ja teemaopintojen opintokokonaisuuksien arvioinnin kohteet.

8 KUVATAIDE

Taiteen perusopetuksen kuvataiteen yleisen oppimäärän tehtävänä on tukea oppilaan kasvua, itsetuntemusta, identiteetin rakentumista ja kulttuurista osaamista kuvataiteen keinoin. Opetus vahvistaa oppilaan kokemusta itsestään visuaalisen kulttuurin aktiivisena toimijana sekä luovana ja vastuullisena yhteisön jäsenenä. Opinnot kehittävät visuaalisen havainnoinnin, ajattelun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja sekä luovat edellytyksiä uuden oppimiselle.

Opetus rakentaa yhteyksiä oppilaiden omien kuvallisten kulttuurien sekä kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välille. Opinnoissa tarkastellaan visuaalisen kulttuurin jatkuvaa muuntumista ja avoimia rajoja. Oppilaille tarjotaan mahdollisuuksia syventyä heille merkityksellisiin sisältöihin, teemoihin ja ilmaisun keinoihin. Oppilaiden kokemusmaailmaan kiinnittyvällä lähestymistavalla luodaan perustaa oivalluksia herättävälle oppimiselle ja tekemisen ilolle. Oppilasta kannustetaan nauttimaan kuvataiteesta sekä arvostamaan omaa ja muiden taiteellista työtä.

Opintojen edetessä oppilas oppii tulkitsemaan ja arvioimaan kuvataidetta ja muuta visuaalista kulttuuria eri näkökulmista. Oppilaita kannustetaan käyttämään taiteen toimintatapoja yhteistyön, vuorovaikutuksen, osallistumisen ja vaikuttamisen välineinä. Opinnot luovat edellytyksiä oppilaan omakohtaisen taidesuhteen kehittymiselle, elinikäiselle harrastamiselle ja jatko-opinnoille.

8.1 Varhaisiän kuvataidekasvatus

Varhaisiän kuvataidekasvatuksen lähtökohtana ovat lapsen elämismaailmaa koskettavat visuaalisen kulttuurin ilmiöt. Opetuksessa kuvataidetta ja visuaalista maailmaa lähestytään leikinomaisin keinoin, rohkaisten lasta ilmaisemaan ja pohtimaan havaintojaan ja tulkintojaan nähdystä, kuullusta, koetusta ja kuvitellusta. Lapsen aktiivista toimijuutta ja moniaistista suhdetta maailmaan vahvistetaan tutkivien, kokeilevien ja monitaiteisten työskentelytapojen kautta. Opetus kannustaa iloitsemaan omasta ja toisten työstä sekä toimimaan ryhmässä muut huomioiden. Motorisia taitoja ja pitkäjänteisyyttä harjoitellaan kokeilemalla vaihtelevia työtapoja ja välineitä. Koulutuksen järjestäjä päättää mahdollisen varhaisiän kuvataidekasvatuksen tavoitteista, sisällöistä ja laajuudesta.

8.2 Kuvataiteen yhteiset opinnot

Tavoitteet

Kuvataiteen yhteisten opintojen tarkoituksena on taiteenalan perustaitojen hankkiminen. Opintojen tavoitteena on rohkaista ja tukea oppilaan kuvallista ilmaisua, omakohtaisen taidesuhteen muotoutumista sekä identiteetin rakentumista. Koulutuksen järjestäjä määrittelee yhteisten opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt, arvioinnin kohteet ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta.

Taidesuhde

Opetuksen tavoitteena on

- tukea oppilaan itsetuntemuksen ja taidesuhteen kehittymistä tavoitteellisen kuvailmaisun kautta
- kannustaa oppilasta oman ilmaisun kehittämiseen kuvallisen työskentelyn ja sen reflektoinnin avulla
- innostaa oppilasta tutustumaan monipuolisesti kuvailmaisun keinoihin ja prosesseihin, taiteiden välisiin työskentelytapoihin sekä hänelle merkitykselliseen taiteeseen.

Visuaalinen lukutaito

- innostaa oppilasta havainnoimaan ympäristöä moniaistisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- kannustaa oppilasta tutkimaan erilaisia kuvia, median ilmiöitä ja ympäristön visuaalisuutta
- ohjata oppilasta tulkitsemaan visuaalista kulttuuria eri näkökulmasta
- kannustaa oppilasta käyttämään erilaisia kuvatulkinnan keinoja, jatkamaan tulkintojaan ja keskustelemaan niistä
- innostaa oppilasta tarkastelemaan kuvataidetta historiallisesta, kulttuurisesta ja tulevaisuuden näkökulmasta.

Osallisuus ja vaikuttaminen

- kannustaa oppilasta tarkastelemaan kuvataiteessa ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmeneviä arvoja
- rohkaista oppilasta pohtimaan omassa kuvailmaisussa ja toiminnassa ilmeneviä arvoja
- tukea oppilaan kriittisen ajattelun kehittymistä
- kannustaa oppilasta ilmaisemaan näkemyksiään ja ottamaan kantaa taiteen keinoin.

Keskeiset sisällöt

Opetuksessa tutkitaan ihmisenä olemista, luontoa ja kulttuuria taiteen keinoin. Kuvataidetta lähestytään henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana.

Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot

Opetuksessa tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista sekä harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista. Opinnoissa kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia sekä hyödynnetään digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa.

Omat kuvat

Opetuksessa tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, toimintavoista ja elämänpiiristä sekä heille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä.

Opinnoissa pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Taiteen maailmat

Opetuksessa tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisen taiteen lajeja. Opinnoissa tutustutaan nykyaiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Opetuksessa hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan sekä tutustutaan taiteen instituutioihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön.

Visuaalinen ympäristö

Opetuksessa tutkitaan erilaisia luonnon ympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja. Opinnoissa harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista.

8.3 Kuvataiteen teemaopinnot

Tavoitteet

Kuvataiteen teemaopintojen tarkoituksena on oppilaan yhteisissä opinnoissa hankkimien taitojen laajentaminen. Opintojen tavoitteena on kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun syventäminen sekä tietojen ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen. Teemaopintoihin voi sisältyä vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia. Koulutuksen järjestäjä määrittelee teemaopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt, arvioinnin kohteet ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta.

Taidesuhde

Opetuksen tavoitteena on

- vahvistaa oppilaan taidesuhdetta tavoitteellisen kuvailmaisun, hänelle merkityksellisen taiteen ja oman oppimisen reflektoinnin kautta
- vahvistaa oppilaan identiteetin rakentumista erilaisia kuvia tekemällä ja niitä tulkitsemalla
- tukea oppilaan osaamisen kehittymistä omien tavoitteiden ja näkemysten mukaisesti
- ohjata oppilasta itsenäiseen ja yhteistoiminnalliseen kuvalliseen työskentelyyn.

Visuaalinen lukutaito

Opetuksen tavoitteena on

- rohkaista oppilasta ilmaisemaan havaintojaan ja ajatuksiaan kuvallisesti sekä taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntäen
- vahvistaa oppilaan kykyä käyttää kuvan kieltä, kuvallisia muuttujia ja kuvallisen kerronnan keinoja
- kehittää oppilaan taitoa tutkia visuaalista kulttuuria tekijän, katsojan ja teoksen näkökulmista

- rohkaista oppilasta käyttämään erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja sekä syventämään kuvailmaisun taitojaan
- ohjata oppilasta perustelemaan tulkintojaan sekä laajentamaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin tuntemustaan.

Osallisuus ja vaikuttaminen

- kehittää oppilaan kykyä ilmaista näkemyksiään taiteessa ja muussa visuaalisessa kulttuurissa ilmenevistä arvoista
- ohjata oppilasta ottamaan huomioon esteettiset, ekologiset ja eettiset arvot itsenäisesti ja ryhmässä toimiessaan
- kehittää oppilaan kriittistä ajattelua tarkastelemalla arvojen merkitystä omassa elinympäristössä ja yhteiskunnassa
- ohjata oppilasta ilmaisemaan näkemyksiään ja mielipiteitään taiteen keinoin.

Keskeiset sisällöt

Opetuksessa tutkitaan ihmisenä olemista, luontoa ja kulttuuria taiteen keinoin. Kuvataidetta lähestytään henkilökohtaisten, yhteisöllisten ja kulttuuristen merkitysten kantajana, välittäjänä ja purkajana.

Kuvan kieli ja taiteen ilmaisukeinot

Opetuksessa tutkitaan kuvan kieltä ja kuvan merkitysten rakentumista sekä harjoitellaan visuaalista havaitsemista ja ajattelua, sanallistamista ja kuvista keskustelemista. Opinnoissa kokeillaan erilaisten välineiden ja materiaalien ilmaisullisia mahdollisuuksia sekä hyödynnetään digitaalisten ja muiden teknologioiden mahdollisuuksia taiteellisessa ilmaisussa.

Omat kuvat

Opetuksessa tutkitaan oppilaiden havainnoista, kokemuksista, toimintavoista ja elämänpiiristä sekä heille merkityksellisistä kuvakulttuureista nousevia sisältöjä. Opinnoissa pohditaan oppilaiden omien kuvien henkilökohtaisia merkityksiä ja niiden suhdetta muuhun visuaaliseen kulttuuriin.

Taiteen maailmat

Opetuksessa tutkitaan teoksia, jotka edustavat eri aikakausia, kulttuureita ja visuaalisen taiteen lajeja. Opinnoissa tutustutaan nykyaikaisen taiteen toimintatapoihin, pohditaan taiteen kulttuurisidonnaisuutta sekä käsitellään taiteen historiallisia, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Opetuksessa hyödynnetään mahdollisuuksia osallistua paikalliseen taidetoimintaan sekä tutustutaan taiteen instituutioihin ja visuaalisten alojen ammattilaisten työhön.

Visuaalinen ympäristö

Opetuksessa tutkitaan erilaisia luonnon ympäristöjä, rakennettuja ympäristöjä, esineympäristöjä, mediaympäristöjä ja visuaalisia osakulttuureja. Opinnoissa harjoitellaan visuaalisen ympäristön esteettistä, ekologista ja eettistä arvottamista sekä käsitellään ympäristön merkitysten rakentumista.

8.4 Aikuisten kuvataiteen opetus

Aikuisten opetuksessa noudatetaan kuvataiteen laajan oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Opintojen tarkoituksena on syventää aikuisen oppijan henkilökohtaista suhdetta kuvataiteeseen sekä tukea hänen identiteettiään taiteentekijänä. Opetuksessa perehdytään monipuolisesti nykyaikaiselle ominaisiin toimintatapoihin, ilmaisukeinoihin ja käsitteisiin sekä tunnistetaan itselle merkityksellisiä kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin ilmiöitä. Opinnot kehittävät käsitteellistämisen, sanallistamisen ja kriittisen ajattelun valmiuksia. Aikuisten opetuksessa huomioidaan oppijan yksilöllinen osaamis- ja kokemuspohja sekä hänen oppimisensa tarpeet. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti erilaisia taiteellista ajattelua syventäviä työskentelytapoja kuten kuvien tulkintaa, yhteistyöprojekteja, luentoja, keskusteluja ja näyttelykäyntejä. Opiskelijaa ohjataan pitkäjänteisten oppimistavoitteiden asettamiseen, elämänhistoriansa ja -kokemustensa tutkimiseen taiteellisen toiminnan lähtökohtana sekä oman kuvallisen ilmaisun kriittiseen reflektointiin. Opetuksessa hyödynnetään aktiivisesti digitaalisten oppimisympäristöjen mahdollisuuksia.

8.5 Työtavat kuvataiteen opetuksessa

Opetuksessa valitaan työtapoja, jotka kannustavat vuorovaikutukseen, yhdessä tekemiseen, toisilta oppimiseen ja oman oppimisen reflektointiin. Työtapojen valinnoissa huomioidaan oppilaiden omat tavoitteet, yksilölliset tarpeet ja kiinnostuksen kohteet. Oppilasta kannustetaan ottamaan aktiivinen rooli työtapojen valinnassa. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti erilaisia oppimisympäristöjä, paikallisia mahdollisuuksia ja kulttuuripalveluja.

Valitut työtavat tukevat tutkivaa asennetta uuden oppimisessa ja kriittisen ajattelun kehittymistä. Työtavoilla mahdollistetaan monipuolinen materiaalien, tekniikoiden ja ilmaisun keinojen käyttö sekä pitkäjänteinen harjoittelu ja taitojen syventäminen. Oppilaita kannustetaan kokeilemiseen, improvisointiin ja sattuman hyödyntämiseen.

8.6 Oppimisen arviointi kuvataiteen opetuksessa

Oppimisen arvioinnin tehtävä on tukea oppilaan kuvataiteen opintojen edistymistä. Monipuoliseen jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja sekä ohjausta itsearviointiin ja vertaisarviointiin. Itsearviointissa oppilasta ohjataan pohtimaan oppimistavoitteitaan, havainnoimaan työskentelyään ja tarkastelemaan oman oppimisen edistymistä. Opettajan antama arviointi ja muu palaute kannustaa oppilasta oppimaan ja ohjaa oppilasta arvostamaan toisten näkemyksiä. Oppilasta perehdytetään kuvataiteen arvioinnin kohteisiin, periaatteisiin ja käytäntöihin. Oppilaille ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista kuvataiteen opintokokonaisuuksista opetussuunnitelmassa päätetyllä tavalla.

Kuvataiteen yleisen oppimäärän oppimisen arviointi kohdistuu kaikkiin opetukselle asetettuihin tavoitealueisiin: *Kuvan, median ja ympäristön lukutaito; Taidemaailmat ja muu visuaalinen kulttuuri; Osallisuus ja vaikuttaminen.*

Yhteisissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilasta kuvataiteen perustaitojen hankkimisessa. Jatkuvalle arvioinnille ja muulle palautteella vahvistetaan oppilaan kuvallista ilmaisua, taidesuhteen muotoutumista ja identiteetin rakentumista. Oppilasta kannustetaan oman oppimisen sanallistamiseen.

Teemaopintojen arvioinnilla tuetaan oppilasta yhteisissä opinnoissa hankkimiensa taitojen laajentamisessa. Jatkuvalle arvioinnille ja muulla palautteella kehitetään oppilaan kuvataiteellista ajattelua, kuvailmaisua, tietoja ja vaikuttamis-mahdollisuuksia.

Koulutuksen järjestäjä kuvaa opetussuunnitelmassaan tavoitteisiin perustuvat yhteisten opintojen ja teemaopintojen opintokokonaisuuksien arvioinnin kohteet.

9 KÄSITYÖ

Taiteen perusopetuksen käsityön yleisen oppimäärän tehtävänä on tarjota oppilaalle kokemuksia käsityöstä, muotoilusta ja teknologiasta. Opinnot luovat edellytyksiä oppilaan myönteiselle käsityösuhteelle sekä tukevat hänen kasvuaan ja itsetuntemustaan. Opetuksella tuetaan oppilasta oman ilmaisun, ongelmanratkaisun ja tekemisen tavan etsimisessä. Kokemusmaailmaan kiinnittyvällä, tutkimaan kannustavalla ja elämyksellisellä lähestymistavalla kehitetään oppilaan käsityötaitoja. Oppilasta ohjataan eri materiaalien, tekniikoiden ja työkalujen turvalliseen käyttöön kokeilun, tekemisen ilon ja keksimisen avulla.

Oppilaiden kulttuurista ja yhteiskunnallista osallisuutta tuetaan ohjaamalla heitä pohtimaan käsillä tekemisen ja käsityöläisyyden merkityksiä ja tutustumaan paikalliskulttuuriin. Opinnot kannustavat havainnoimaan ympäristöä ja kulttuurin moninaisuutta sekä innostavat soveltamaan havaintoja omassa työskentelyssä. Opintojen edetessä oppilasta ohjataan pohtimaan vastuullista kuluttamista ja tuottamista ekologisesta, esteettisestä ja eettisestä näkökulmasta. Oppilaita kannustetaan arvostamaan omaa ja toisten käsityötä. Opinnot luovat perustaa käsityöharrastukselle, joka asettuu osaksi elävää käsityökulttuuria ja taiteiden kenttää.

Opetuksen tavoitteena on auttaa oppilasta näkemään käsityö monitieteisenä ilmiönä. Oppilasta innostetaan tarkastelemaan käsityön, tieteiden ja taiteiden yhteyksiä sekä löytämään niistä uusia oivalluksia. Oppilasta kannustetaan visioimaan ja rakentamaan uutta. Opintojen tavoitteena on innostaa oppilasta käsityön, kulttuurin ja muotoilun elinikäiseen harrastamiseen.

9.1 Varhaisiän käsityökasvatus

Varhaisiän käsityökasvatuksen tavoitteena on tutustua lähiympäristöön havainnoiden, ihmetellen, tulkiten, leikkien ja elämyksellisesti kokien. Käsityön opinnoissa kokeillaan ja harjoitellaan taitoja erilaisten tekniikoiden, materiaalien ja välineiden turvallisen käytön avulla. Toiminta ja tekeminen rakentuvat oppilaiden omakohtaisille elinympäristön kokemuksille sekä kulttuuri- ja taideilmiöille. Opinnoissa harjoitellaan toisten huomioimista, ryhmätyötaitoja ja omaan työhön keskittymistä. Opetus tukee oppilaan ajattelun ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä ja auttaa näin lapsen myönteisen minäkuvan muodostumista. Opinnot muodostavat pohjaa myöhemmille opinnoille. Koulutuksen järjestäjä päättää mahdollisen varhaisiän käsityökasvatuksen tavoitteista, sisällöistä ja laajuudesta.

9.2 Käsityön yhteiset opinnot

Tavoitteet

Käsityön yhteisten opintojen tarkoituksena on hankkia käsityön perustaidot. Opintojen tavoitteena on innostaa oppilasta kehittämään käsityön tekemisessä, suunnittelussa ja toteuttamisessa tarvittavia taitoja. Opinnoissa tutustutaan käsityöhön, teknologiaan ja

muotoiluun sekä tarkastellaan käsityötä yhteiskunnallisena, kulttuurisena ja monitieteisenä ilmiönä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee yhteisten opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt, arvioinnin kohteet ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta.

Taidot ja muotoilu

Opetuksen tavoitteena on

- tukea ja rohkaista oppilasta kädentaitojen harjoittelussa, omien tavoitteiden asettamisessa ja niiden saavuttamisessa
- kannustaa oppilasta havainnoimaan arjen elinympäristöstään nousevia tarpeita
- herättää oppilaan innostus uusien taitojen kokeilemiseen ja ilmaisemiseen
- rohkaista oppilasta materiaalien ja tekniikoiden monipuoliseen käyttöön
- ohjata oppilasta ymmärtämään työohjeiden, -menetelmien ja -järjestyksen yhteys lopputulokseen
- ohjata välineiden ja tekniikoiden turvalliseen käyttöön.

Yhteiskunta ja kulttuuri

Opetuksen tavoitteena on

- innostaa oppilasta aktiiviseksi käsityökulttuurin havainnoijaksi, tekijäksi, toimijaksi ja kuluttajaksi
- tuoda näkyväksi oppilaiden ajatuksia, tunteita ja tulkintoja käsityöstä, ympäristöstä ja kulttuurista
- rohkaista oppilasta pohtimaan omien valintojensa vaikutuksia käsityössä
- auttaa oppilasta näkemään käsityö elävänä kulttuuriperintönä
- kannustaa oppilasta pohtimaan käsityötä eettisyyden ja kulttuurisen moninaisuuden näkökulmasta
- auttaa oppilasta ymmärtämään käsityöyrittäjyyden traditiota.

Tieteiden ja taiteiden välisyys

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta tarkastelemaan käsityötä taiteita ja tieteitä yhdistävänä ilmiönä
- kannustaa oppilasta pohtimaan toimintaansa kestävän kehityksen näkökulmasta
- innostaa oppilasta kekseliäisyyteen ja luovaan ongelmanratkaisuun.

Keskeiset sisällöt

Yhteisten opintojen keskeiset sisällöt käsittelevät käsityötä, teknologiaa ja muotoilua pukeutumis-, esine-, sisustus- ja palveluympäristöissä sekä rakennetuissa ja luonnon ympäristöissä. Teknologiaa tutkitaan opinnoissa tekemisen ja ilmaisun välineenä. Muotoilua tarkastellaan kokonaisvaltaiseen tuottamiseen kuuluvana toimintana. Käsityössä tuotetaan tuotteita, teoksia ja palveluita yksin ja yhdessä sekä itselle että toisille. Tuotteissa käytettävyyden ja tarkoituksenmukaiset materiaalit luovat perustan käsityölliselle tekemiselle. Teoksissa materiaalit ja tekniikat toimivat ilmaisun välineinä. Palveluissa tekeminen ilmenee osallisuutena, yhteisöllisyytenä ja hyvinvointina. Käsityötä, teknologiaa ja muotoilua tarkastellaan kulttuurisina, yhteiskunnallisina, monitieteisinä ja taiteeseen liittyvinä ilmiöinä. Sisältöjen

valinnassa lähtökohtana ovat oppilaille merkitykselliset ilmiöt, joita tarkastellaan henkilökohtaisen kokemuksen kautta kohti yleisempiä käsityön ilmiöitä.

9.3 Käsityön teemaopinnot

Tavoitteet

Käsityön teemaopintojen tarkoituksena on oppilaan yhteisissä opinnoissa hankkimien taitojen laajentaminen. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet, paikalliset resurssit, ajankohtaiset ilmiöt sekä paikallisuus. Teemaopintoihin voi sisältyä vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia. Koulutuksen järjestäjä määrittelee teemaopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt, arvioinnin kohteet ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta.

Taidot ja muotoilu

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata ja tukea oppilasta syventämään kädentaitojaan
- rohkaista oppilasta syventämään materiaalien ja tekniikoiden tuntemustaan
- kannustaa oppilasta havainnoimaan ympäristöään ja arjen elinympäristön haasteita sekä pohtimaan niihin ratkaisuja
- vahvistaa oppilaan omaa ilmaisua uusilla taidoilla
- kehittää oppilaan kykyä hallita käsityöprosessia pohtimalla työohjetta, -järjestystä ja -menetelmiä omassa työskentelyssään.

Yhteiskunta ja kulttuuri

Opetuksen tavoitteena on

- rohkaista oppilasta syventämään käsityökulttuurin tuntemusta ja tekemään valintoja oman kiinnostuksen mukaisesti
- ohjata oppilasta pohtimaan ja ymmärtämään omien valintojen vaikutuksia tuotteen laatuun ja elinkaareen sekä ympäristöön
- kannustaa oppilasta osallistumaan käsityön elävän kulttuuriperinnön kehittämiseen
- ohjata oppilasta ympäristön ja käsityökulttuurin havainnointiin
- auttaa oppilasta tekemään eettisesti kestäviä valintoja kulttuurisesti moninaisessa maailmassa
- kannustaa oppilasta tutustumaan paikalliseen yritystoimintaan ja käsityöyrittäjyyteen.

Tieteiden ja taiteiden välisyys

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta ymmärtämään käsityötä monitaiteisena ja -tieteisenä ilmiönä sekä hyödyntämään sitä omassa työskentelyssä
- kannustaa oppilasta hyödyntämään kestävä kehityksen ja kiertotalouden näkökulmia toiminnassaan
- innostaa oppilaita yhteisölliseen kekseliäisyyteen
- rohkaista oppilasta visioimaan uutta, ennen näkemätöntä ja rakentamaan näkemätöntä näkyväksi käsityöksi.

Keskeiset sisällöt

Teemaopintojen keskeiset sisällöt käsittelevät käsityötä, teknologiaa ja muotoilua pukeutumis-, esine-, sisustus- ja palveluympäristöissä sekä rakennetuissa ja luonnon ympäristöissä. Teknologiaa tutkitaan opinnoissa tekemisen ja ilmaisun välineenä. Muotoilua tarkastellaan kokonaisvaltaiseen tuottamiseen kuuluvana toimintana. Käsityössä tuotetaan tuotteita, teoksia ja palveluita yksin ja yhdessä sekä itselle että toisille. Tuotteissa käytettävyyden ja tarkoituksenmukaiset materiaalit luovat perustan käsityölliselle tekemiselle. Teoksissa materiaalit ja tekniikat toimivat ilmaisun välineinä. Palveluissa tekeminen ilmenee osallisuutena, yhteisöllisyytenä ja hyvinvointina. Käsityötä, teknologiaa ja muotoilua tarkastellaan kulttuurisina, yhteiskunnallisina, monitieteisinä ja taiteeseen liittyvinä ilmiöinä. Sisältöjen valinnassa lähtökohtana ovat oppilaille merkitykselliset ilmiöt, joita tarkastellaan henkilökohtaisen kokemuksen kautta kohti yleisempiä käsityön ilmiöitä.

9.4 Aikuisten käsityön opetus

Aikuisten opetuksessa noudatetaan käsityön yleisen oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Käsityön aikuisten opetuksen tavoitteena on oman ilmaisutavan, muotoiluajattelun ja taiteellisen työskentelyn kehittäminen. Opetuksessa otetaan huomioon aikuisen oppijan motivoituneisuus, omatoimisuus ja aiempi osaaminen. Päämääränä on oppimisen ilon saavuttaminen tekemisen, vuorovaikutuksen, ponnistelemisen, uuden oivaltamisen sekä kyseenalaistavan ja kokeilevan työskentelyn avulla. Tavoitteena on, että aikuinen oppija voi syventää opintojaan itseä kiinnostaviin sisältöihin. Erilaiset yhteistyöhankkeet muiden alojen toimijoiden ja organisaatioiden kanssa tuovat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja. Opinnot antavat valmiuksia opitun hyödyntämisessä omassa työssä, harrastuksissa, elinikäisessä oppimisessa tai yritystoiminnassa.

9.5 Työtavat käsityön opetuksessa

Käsityölle on ominaista havainnoille, pohdiskelulle, käsitteellistämiselle, vuorovaikutukselle, arvottamiselle, tulkinnalle ja aktiivisuudelle perustuva toiminta. Se ilmenee niin opiskelijan käsityöprosessissa kuin laajemmin yhteisön jäsenenä toimiessa.

Työtapojen monipuolisilla valinnoilla tuetaan yksilöllistä tietojen ja taitojen oppimista, ilmaisua ja testaamista sekä yhteistoiminnallista käsityötä. Opetus järjestetään oppimisympäristöissä, jotka tukevat tarkoituksenmukaisesti erilaisten materiaalien, tekniikoiden ja teknologioiden tutkimista sekä niiden kekseliästä soveltamista ja oppilaiden erityisosaamisalueiden kehittymistä.

Käsityössä erilaisiin ilmiöihin tutustutaan elämyksellisesti ja kokemuksellisesti, niitä tutkimalla ja arvottamalla. Työskentelylle asetetut tavoitteet ohjaavat mielikuvitusta, ihmettelyä ja ideoiden kehittelyä. Työskentelyssä korostuu käsillä tekemisen ja

oivaltamisen ilo. Työtapojen ja materiaalien valintaa ohjaavat kestävän kehityksen ja kiertotalouden periaatteet.

9.6 Oppimisen arviointi käsityön opetuksessa

Oppimisen arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan kehittymistä opinnoissaan, ilmaisussaan, taidoissaan sekä ohjata tavoitteiden asettamisessa. Oman tekemisen analysointi ja reflektointi tukee oppimisen syvenemistä. Arviointia tapahtuu koko prosessin ajan monipuolisin menetelmin. Oppilasta perehdytetään käsityön arvioinnin kohteisiin, periaatteisiin ja käytäntöihin. Oppilalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista käsityön opintokokonaisuuksista opetussuunnitelmassa päätetyllä tavalla.

Käsityön yleisen oppimäärän oppimisen arviointi kohdistuu kaikkiin opetukselle asetettuihin tavoitealueisiin: *Taidot ja muotoilu; Yhteiskunta ja kulttuuri; Tieteiden ja taiteiden välisyys*. Oppilaan edistymistä ja osaamista arvioidaan oppimisprosessissa, harjoituksissa sekä toteutetuissa tuotteissa ja teoksissa.

Arviointimenetelmät valitaan siten, että niiden avulla tavoitteiden saavuttamista voidaan parhaalla mahdollisella tavalla arvioida, ne soveltuvat käytettyihin opetusmenetelmiin ja tukevat oppimista. Monipuoliseen arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja kuten arviointikeskusteluja, itsearviointia ja vertaisarviointia. Oppilas saa jatkuvaa sanallista palautetta opinnoistaan niille asetettujen tavoitteiden näkökulmista. Töistä ja teoksista voidaan koota näyttelyitä ja muita esittäytymisiä, jolloin oppilaat saavat myös julkista palautetta.

Oppimisen arviointi on vuorovaikutusta oppilaan, ryhmän ja opettajan välillä. Oppilasta rohkaistaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta. Arviointitaitoja harjoitellaan opintojen kuluessa. Arviointi kohdistuu oppimisprosessiin, harjoituksiin, toteutettuihin tuotteisiin ja teoksiin. Arvioinnin tavoitteena on tukea oppilaiden omien tavoitteiden asettamista ja edistymisen seuraamista suhteessa niihin. Palaute on kannustavaa, ohjaavaa, jatkuvaa ja pitkäkestoista. Käsityön arvioinnilla kannustetaan oman osaamisen laajentamiseen ja soveltamiseen sekä oman osaamisen esittelyyn.

Yleisen oppimäärän teemaopintojen päätteeksi oppilas kokoaa dokumentaation osaamisestaan. Siihen sisältyy sanallista ja/tai kuvallista aineistoa sekä oppilaan tekemä itsearviointi.

Koulutuksen järjestäjä kuvaa opetussuunnitelmassaan tavoitteisiin perustuvat yhteisten opintojen ja teemaopintojen opintokokonaisuuksien arvioinnin kohteet.

10 MEDIATAITEET

Taiteen perusopetuksen mediataiteiden yleisen oppimäärän tehtävänä on vahvistaa oppilaan valmiuksia hyödyntää mediateknologiaa luovasti taiteellisessa toiminnassa. Päämääränä on luoda edellytykset oppilaan monipuoliselle mediasuhteelle ja mediataiteiden elinikäiselle harrastamiselle sekä vahvistaa taiteen roolia mediakulttuurissa.

Opetuksen tavoitteena on edistää oppilaiden kulttuurista osallisuutta omassa mediaympäristössä ja yhteiskunnassa. Oppilaita kannustetaan tutkimaan ja käsittelemään omaa olemassaoloaan, identiteettiään ja kulttuuriaan mediavälineiden keinoin. Oppilaan taitoja käyttää teknologiaa oman ajattelunsa ja ilmaisunsa välineenä kehitetään leikillä, harjoittelulla ja tavoitteellisella taiteellisella työskentelyllä.

Opetus rakentuu mediateknologiaa, kuten liikkuvaa kuvaa, ääntä ja ohjelmistoja, hyödyntävien taiteiden perinteille ja niiden yhteyksille muihin taiteenlajeihin. Oppilaita rohkaistaan kokeilemaan ja määrittelemään uusia, ennakkoluulottomia tapoja käyttää uuden teknologian välineitä omassa ilmaisussaan.

10.1 Varhaisiän mediataiteiden kasvat

Varhaisiän mediataiteiden kasvatuksessa oppiminen tapahtuu leikkien, tutkien, liikkuen sekä taiteellisesti ilmaisten ja kokien. Taidetta, mediaa ja teknologiaa lähestytään toiminnallisesti ja elämyksellisesti luovuutta sekä osallisuutta edistäen. Lapsia rohkaistaan omien havaintojen, ajatusten ja näkemysten ilmaisemiseen mediataiteiden välineillä. Heitä kannustetaan kokeilemiseen, pitkäjänteiseen harjoitteluun ja yhdessä toimimiseen. Toiminnan lähtökohtana ovat lasten omat kokemukset, kysymykset ja havainnot. Lapsia innostetaan tutkimaan, käyttämään ja tuottamaan esityksiä erilaisissa ympäristöissä. Tavoitteena on lapsen ilmaisun, valmiuksien ja osaamisen monipuolinen edistäminen. Koulutuksen järjestäjä päättää mahdollisen varhaisiän mediataiteiden kasvatuksen tavoitteista, sisällöistä ja laajuudesta.

10.2 Mediataiteiden yhteiset opinnot

Tavoitteet

Mediataiteiden yhteisten opintojen tarkoituksena on taiteenalan perustaitojen hankkiminen. Opintojen tavoitteena on tutustuttaa oppilas mediataiteiden laajaan kenttään, sen kulttuureihin ja keinoihin toimia. Opinnot luovat perustan ja valmiudet teemaopinnoille. Koulutuksen järjestäjä määrittelee yhteisten opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt, arvioinnin kohteet ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta.

Oma mediasuhde

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- rakentaa omakohtaista suhdettaan mediaan, taiteeseen ja teknologiaan
- tutustuu ympäröiviin mediaympäristöihin ja niiden toimintamekanismeihin
- tulkitsee ja arvottaa erilaisia mediataiteiden teoksia.

Mediakulttuurin tuntemus

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- tutustuu mediataiteiden kulttuureihin
- perehtyy mediataiteille ominaisiin tuotanto- ja esitystapoihin
- havainnoi ympäröivän mediamaailman ilmiöitä.

Ilmaisu

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- tutustuu taiteen alalle ominaisiin työskentelytapoihin, ilmaisukeinoihin ja ilmaisun keinoihin
- harjoittelee mediateknologian käyttöä oman ajattelunsa ja ilmaisunsa välineenä
- saa monipuolisia kokemuksia todellisuuden representoimisesta ja rakentamisesta mediavälineiden avulla ja oppii siinä tarvittavia ajattelun taitoja.

Vuorovaikutus ja osallisuus

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- tarkastelee tekijän, teoksen ja yleisön välisiä vuorovaikutuksen muotoja
- kehittää vuorovaikutus- ja yhteistyötaitojaan ryhmän jäsenenä
- käyttää mediateknologiaa osallistumisen ja vaikuttamisen muotoina.

Keskeiset sisällöt

Mediataiteiden yhteisissä opinnoissa oppilas tutustuu mediataiteiden eri kulttuureihin, välineisiin ja traditioon. Opetus voi rakentua esimerkiksi elokuvan ja videotaiteen, valokuvan, äänitaiteen, pelien, ohjelmistotaiteen, installaation, performanssin ja kulttuurihäirinnän traditioille. Oman työskentelyn ja kokemusten kautta oppilas ilmaisee itseään ja rakentaa omaa suhdettaan ympäröivään mediaympäristöihin. Sisältöjä käsitellään henkilökohtaisen kokemuksen kautta kohti yleisempiä taiteenalan ja ympäröivän mediaympäristön ilmiöitä.

Omat mediaympäristöt

Opetuksen sisältöjä rakennetaan oppilaan omista mediaympäristöistä ja -välineistä. Opetuksessa käsitellään oppilaan omaa mediasuhdetta.

Teknologia ja taide

Opetuksessa käsitellään teknologiaa mediataiteen läpäisevänä ilmiönä. Teknologiaa tutkitaan ilmaisun ja esittämisen välineenä ja sisältönä. Opetuksessa tarkastellaan keskeisten taiteenalojen filosofiaa.

Traditiot ja ajankohtaiset ilmiöt

Opetuksen sisällöt valitaan mediataiteiden traditioista ja tulevaisuuden näkymistä sekä ajankohtaisista mediakulttuurisista ilmiöistä.

10.3 Mediataiteiden teemaopinnot

Tavoitteet

Mediataiteiden teemaopintojen tarkoituksena on oppilaan yhteisissä opinnoissa hankkimien taitojen laajentaminen. Opinnot vahvistavat oppilaan ymmärrystä mediataiteista ja ympäröivästä mediakulttuurista ja vaikuttamisen tavoista mediassa. Opintojen tavoitteena on syventää oppilaan tietoja ja taitoja sekä kykyä ilmaista ajatuksia, tunteita ja ottaa kantaa valituilla mediataiteiden alueilla. Teemaopintoihin voi sisältyä vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia. Koulutuksen järjestäjä määrittelee teemaopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt, arvioinnin kohteet ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta.

Oma mediasuhde

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- kehittää omakohtaista suhdettaan mediaan, taiteeseen ja teknologiaan
- laajentaa mediataiteen tuntemustaan ja kehittää kriittistä medialukutaitoaan
- työskentelee ja ilmaisee itseään omissa mediaympäristöissään.

Mediakulttuurin tuntemus

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- laajentaa valitun mediavälineen tai mediataiteen alueen tuntemustaan
- tutustuu mediataiteisiin liittyvään toimintaan oppilaitoksen ulkopuolella
- tutkii teoksissaan ympäröivän mediamaailman ilmiöitä.

Ilmaisu

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- laajentaa valitun mediavälineen tai mediataiteiden alueen osaamistaan
- kehittää mediateknologian käyttöä oman ilmaisunsa välineenä
- kehittää taitojaan työskennellä ja tehdä teoksia.

Vuorovaikutus ja osallisuus

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- käyttää mediataiteiden vuorovaikutuksen muotoja omassa ilmaisussaan
- työskentelee ja tekee teoksia yksin ja yhteistyössä muiden kanssa
- ymmärtää vuorovaikutuksen mahdollisuuksia mediataiteissa ja muissa medioissa.

Keskeiset sisällöt

Mediataiteiden teemaopinnoissa oppilas laajentaa osaamistaan ja suhdettaan valituilla mediataiteiden alueilla. Oppilas laajentaa tietojaan ja kehittää taitojaan omissa mediaympäristöissään.

Omat mediaympäristöt

Opetuksen sisältöjä rakennetaan oppilaan omista mediaympäristöistä ja -välineistä. Opetuksessa käsitellään oppilaan omaa mediasuhdetta.

Teknologia ja taide

Opetuksessa käsitellään teknologiaa mediataiteen läpäisevänä ilmiönä. Teknologiaa tutkitaan ilmaisun ja esittämisen välineenä ja sisältönä. Opetuksessa tarkastellaan keskeisten taiteenalojen filosofiaa.

Traditiot ja ajankohtaiset ilmiöt

Opetuksen sisällöt valitaan mediataiteiden traditioista ja tulevaisuuden näkymistä sekä ajankohtaisista mediakulttuurisista ilmiöistä.

10.4 Aikuisten mediataiteiden opetus

Aikuisten opetuksessa noudatetaan mediataiteiden laajan oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Mediataiteiden aikuisten opetuksen tavoitteena on tukea oppilaan omien tavoitteiden asettamista, opintojen suunnittelua ja itsenäistä työskentelyä. Opintojen tavoitteena on antaa valmiuksia mediateknologian luovalle käytölle ja soveltamiselle sekä mediakulttuurin ilmiöihin osallistumiselle ja vaikuttamiselle. Opinnot luovat edellytyksiä oppilaan aktiivisen mediasuhteen ylläpitämiselle ja vahvistamiselle.

10.5 Työtavat mediataiteiden opetuksessa

Työtapojen valinnoilla tuetaan leikkiin, tutkimiseen, kokeilemiseen ja taiteelliseen ilmaisuun perustuvaa mediataiteiden tavoitteellista ja pitkäjänteistä opiskelua. Työtavoilla edistetään oppilaan aktiivista toimijuutta. Mediataiteiden ja mediakulttuurin ilmiöitä tutkitaan yksin ja yhdessä. Oppimisympäristöt mahdollistavat opinnoissa keskeisten vuorovaikutuksen, ryhmätyöskentelyn ja yhdessä oppimisen taitojen kehittymisen. Opetuksessa ohjataan ja tuetaan oppilaiden työskentelyä ja oppimisprosessin suunnittelua, havainnointia, toteuttamista, dokumentointia ja arviointia. Oppilaita kannustetaan osallistumaan opetuksen suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin. Valitut työtavat ja oppimisympäristöt mahdollistavat erilaiset työskentelyprosessit, työskentelyn tarvittavalla mediateknologialla sekä työskentelyn ja teosten esittämisen yleisöille. Mediataiteille ominaisesti teokset tavoittavat yleisönsä järjestetyissä tilaisuuksissa ja julkisessa tilassa sekä fyysisissä että virtuaalisissa ympäristöissä.

10.6 Oppimisen arviointi mediataiteiden opetuksessa

Oppimisen arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan mediataiteiden opintojen edistymistä. Arvioinnilla annetaan oppilaalle palautetta omasta edistymisestään, osaamisestaan ja kehittämisen kohteistaan. Monipuoliseen jatkuvaan arviointiin sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja sekä ohjausta itsearviointiin ja

vertaisarviointiin. Kannustavalla, monipuolisella ja jatkuvalla palautteella oppilasta ohjataan omien oppimistavoitteiden asettamiseen sekä oman ja toisten osaamisen arvostamiseen. Oppilasta perehdytetään mediataiteiden arvioinnin kohteisiin, periaatteisiin ja käytäntöihin. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista mediataiteiden opintokokonaisuuksista opetussuunnitelmassa päätetyllä tavalla.

Mediataiteiden yleisen oppimäärän oppimisen arviointi kohdistuu kaikkiin opetukselle asetettuihin tavoitealueisiin: *Oma mediasuhde; Mediakulttuurin tuntemus; Ilmaisus; Vuorovaikutus ja osallisuus.*

Yhteisissä opinnoissa arvioinnilla tuetaan oppilasta mediataiteiden perustaitojen hankkimisessa. Jatkuvassa arvioinnissa ja muussa palautteessa hyödynnetään itsearviointia ja vertaisarviointia.

Teemaopinnoissa arvioinnilla kannustetaan oppilasta yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen laajentamiseen. Arvioinnilla ja muulla palautteella tuetaan oppimistavoitteiden asettamista sekä reflektoinnin, itseohjautuvuuden ja oppimaan oppimisen taitojen kehittymistä.

Koulutuksen järjestäjä kuvaa opetussuunnitelmassaan tavoitteisiin perustuvat yhteisten opintojen ja teemaopintojen opintokokonaisuuksien arvioinnin kohteet.

11 MUSIIKKI

Musiikin yleisen oppimäärän taiteen perusopetuksen tehtävänä on luoda edellytykset hyvän musiikkisuhteen syntymiselle ja musiikin elämänikäiselle harrastamiselle. Tavoitteena on tukea oppilaan omaehtoista musiikin harrastamista. Opiskelussa korostuvat musiikin harrastamisen ja yhteismusisoinnin ilo sekä oppilaan vapaus toteuttaa itseään oman musiikin tekemisen ja kokemisen kautta.

Oppilasta kannustetaan esteettisen ja luovan ajattelun sekä sosiaalisten taitojen kehittämiseen. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaan lähtökohdat ja kiinnostuksen kohteet sekä tuetaan oppilaiden myönteisen minäkuvan ja terveen itsetunnon kehittymistä. Opintojen edetessä oppilas oppii tunnistamaan musiikilliset vahvuutensa ja löytää omat tapansa musiikin harrastamiseen. Oma musiikkiharrastus asettuu osaksi elävää ja toimivaa musiikkikulttuuria sekä koko taiteiden kenttää.

11.1 Varhaisiän musiikkikasvatus

Varhaisiän musiikkikasvatuksen tavoitteena on lapsen luovuuden, musiikillisten valmiuksien ja itsetunnon kehittäminen. Myönteiset musiikilliset elämykset muodostavat pohjan hyvälle musiikkisuhteelle ja myöhemmille musiikkiopinnoille. Leikinomaisella toiminnalla edistetään lapsen ryhmässä toimimisen taitoja ja oppimisvalmiuksia. Kokemuksia ja elämyksiä vahvistetaan ottamalla toiminnassa huomioon oppimisen moniaistisuus ja muiden taiteenalojen tarjoamat mahdollisuudet. Varhaisiän musiikkikasvatukseen voi sisältyä instrumenttiopintoihin valmentavaa opetusta. Koulutuksen järjestäjä päättää mahdollisen varhaisiän musiikkikasvatuksen tavoitteista, sisällöistä ja laajuudesta.

11.2 Musiikin yhteiset opinnot

Yleisen oppimäärän yhteisten opintojen tarkoituksena on taiteenalan perustaitojen hankkiminen ja yhteismusisoinnin perustaitojen kehittäminen. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden vahvuudet, lähtökohdat ja kiinnostuksen kohteet. Koulutuksen järjestäjä määrittelee yhteisten opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta. Yksittäinen opintokokonaisuus voi sisältää tavoitteita perusteiden eri tavoitealueilta.

Tavoitteet

Soittaminen ja laulaminen

Opetuksen tavoitteena on

- tutustuttaa oppilas valitsemaansa instrumenttiin tai instrumentteihin
- ohjata oppilasta harjoittelemaan soittamisen, laulamisen ja yhteismusisoinnin perustaitoja
- ohjata oppilasta musiikin merkitsemistapojen ymmärtämiseen ja lukemiseen
- ohjata oppilasta omaksumaan hyviä harjoittelutapoja ja harjoittelemaan säännöllisesti.

Esittäminen ja ilmaiseminen

Opetuksen tavoitteena on

- tarjota oppilaalle tilaisuuksia esiintymisen harjoitteluun
- ohjata oppilasta toteuttamaan oma osuutensa osana musiikillista kokonaisuutta
- ohjata oppilasta musiikilliseen ilmaisuun
- rohkaista oppilasta tuottamaan omia musiikillisia ideoita ja ratkaisuja.

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta kuuntelemaan musisointiaan ja hahmottamaan musiikkia kuulonvaraisesti
- opastaa oppilasta havainnoimaan myös muiden oppilaiden musisointia
- kannustaa oppilasta kuuntelemaan musiikkia monipuolisesti

Taiteidenvälinen osaaminen

Opetuksen tavoitteena on

- tarjota oppilaalle tilaisuuksia toiseen taiteenalaan ja sen ilmaisukeinoihin tutustumiseen.

Keskeiset sisällöt

Musiikin yhteisten opintojen keskeisenä sisältönä ovat musisoinnin perustaitojen harjoittelu ja musiikin hahmotuskyvyn kehittäminen. Opinnoissa tutustutaan erilaisiin musiikin lajeihin ja niiden perusohjelmistoon soittaen, laulaen ja kuunnellen. Opetukseen sisältyy myös tutustumista muiden taiteenalojen ilmaisukeinoihin. Koulutuksen järjestäjä täsmentää opintojen sisältöjä paikallisten opetuksen tavoitteiden ja tarpeiden pohjalta.

11.3 Musiikin teemaopinnot

Teemaopintojen tarkoituksena on yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen kehittäminen edelleen. Koulutuksen järjestäjä voi tarjota oppilaiden valittavaksi keskenään vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia. Yksittäinen opintokokonaisuus voi sisältää tavoitteita perusteiden eri tavoitealueilta. Tavoitteena on, että oppilas löytää opintojen aikana omat musiikillisen ilmaisun tapansa. Opetuksessa painotetaan yhteismusisointia ottaen huomioon oppilaan valmiudet ja kiinnostuksen kohteet.

Tavoitteet

Soittaminen ja laulaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta kehittämään instrumentti- ja yhteismusisointitaitojaan oman kiinnostuksensa mukaisesti
- tukea oppilaan säännöllistä harjoittelua
- ohjata oppilasta käyttämään musiikin hahmottamistaitojaan musisointinsa tukena
- ohjata oppilasta kuulonsuojeluun.

Esittäminen ja ilmaiseminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta esiintymään erilaisissa tilanteissa ja kokoonpanoissa
- ohjata oppilasta elävään musiikilliseen ilmaisuun
- ohjata oppilasta improvisointiin, sovittamiseen ja säveltämiseen.

Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta kuuntelemaan omaa musisointiaan myös osana musiikillista kokonaisuutta
- tukea oppilasta kasvamaan aktiiviseksi ja motivoituneeksi musiikin kuuntelijaksi
- opastaa oppilasta hahmottamaan ja jäsentämään musiikkia kuulonvaraisesti

Taiteidenvälinen osaaminen

Opetuksen tavoitteena on

- tarjota oppilaalle tilaisuuksia luovaan tekemiseen ja taiteidenväliseen työskentelyyn.

Keskeiset sisällöt

Musiikin teemaopintojen keskeisenä sisältönä ovat musiikillisten taitojen monipuolinen harjoittelu. Ohjelmiston valinnassa otetaan huomioon oppilaiden kiinnostuksen kohteet. Opinnoissa syvennetään musiikin lajien ja muiden taiteenalojen ilmaisukeinojen tuntemusta. Koulutuksen järjestäjä voi tarkentaa opintojen sisältöjä paikallisten opetuksen tavoitteiden ja tarpeiden pohjalta.

11.4 Aikuisten musiikin opetus

Aikuisten opetuksessa noudatetaan musiikin yleisen oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Aikuisten musiikin opetusta järjestettäessä otetaan huomioon aikuisten harrastajien toistaan poikkeavat musiikilliset valmiudet ja kiinnostukset kohteet. Opetuksessa korostuu opiskelijan oma-aloitteisuus sekä hänen tarpeensa ja kykynsä ohjata omaa oppimistaan. Osallistuminen opiskelun suunnitteluun ja arviointiin ovat onnistuneen opiskelun edellytyksiä. Sosiaalinen vuorovaikutus ja yksilöllisten tarpeiden huomioon ottaminen sekä kannustava ja myönteinen palaute ovat myös aikuisten oppimisessa tärkeitä.

11.5 Työtavat musiikin opetuksessa

Työtapojen valinnan lähtökohtana ovat musiikin yleisen oppimäärän tavoitteet sekä oppilaiden tarpeet, edellytykset ja kiinnostuksen kohteet. Tavoitteena on, että valitut työtavat ja opiskeluympäristöt sallivat monipuolisen työskentelyn sekä itsenäisesti että yhteistyössä muiden kanssa. Erityistä huomiota kiinnitetään siihen, että oppilaat saavat tilaisuuksia kehittää yhteismusisoinnin taitojaan. Työtapojen valinnalla voidaan

vahvistaa myös oppilaan motivaatiota ja itseohjautuvuutta. Työskentelyssä hyödynnetään teknologiaa tarkoituksenmukaisella tavalla. Oppimaan oppimisen taidot kehittyvät, kun oppilasta ohjataan työskentelyn suunnitteluun ja arviointiin.

11.6 Oppimisen arviointi musiikin opetuksessa

Musiikin yleisessä oppimäärässä arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan musiikkiopintojen edistymistä. Siksi se on oleellinen osa jokaista oppimisprosessia ja opettamista. Palautteen ja arvioinnin antamisessa kiinnitetään huomiota erityisesti oppimisprosessiin ja sen aikana tapahtuneisiin muutoksiin. Tavoitteena on, että arviointi tukee oppilaan itsetunnon sekä oppimaan oppimisen, itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin taitojen kehittymistä.

Koulutuksen järjestäjä määrittelee opintokokonaisuuksien arvioinnin kohteet opintokokonaisuuksien tavoitteiden pohjalta. Arviointia suoritettaessa tiedostetaan temperamenttiero ja huolehditaan, että arviointi kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen karttumiseen, ei oppilaan persoonaan tai ominaisuuksiin. Monipuolinen ja rohkaiseva arviointipalaute auttaa oppilasta vähitellen asettamaan opiskelulle myös omia tavoitteita. Lisäksi arvioinnin tarkoituksena on motivoida oppilasta opetuksen aikana ja tuottaa opettajalle tietoa siitä, miten opetusta tulisi jatkossa suunnata.

12 SANATAIDE

Taiteen perusopetuksen sanataiteen laajan oppimäärän opetus edistää oppilaiden luovuutta, kulttuurista ja yhteiskunnallista osallisuutta sekä sosiaalisia taitoja. Sanataide on luovaa kielen käyttämistä, joka ohjaa monenlaiseen kirjoittamiseen ja syventää oppilaiden kielellisiä taitoja ja ajattelukykyä. Opetus perustuu laajaan tekstikäsitteeseen, joka mukaan tekstejä voidaan tuottaa esimerkiksi kirjoitetussa, puhutussa, audiovisuaalisessa tai digitaalisessa muodossa. Sanataide muodostaa pohjan myös monille muille taiteille, jotka rakentuvat kielen varaan. Tavoitteena on antaa valmiudet ilmaista itseään monipuolisesti sanataiteen keinoin ja saada sanataiteesta elinikäinen harrastus tai työ.

Sanataiteen opinnot vahvistavat kirjoittaja- ja taiteilijaidentiteettiä sekä luovat oppilaille vertaisryhmän ja harrastusyhteisön, jossa tutustutaan sanataiteen tuottamiseen eri puoliin. Opetus ohjaa oppilaita keskittyneeseen, päämäärätietoiseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn, aktiiviseen oppimiseen sekä rakentavaan toimintaan yksilönä ja ryhmän jäsenenä. Opetuksen lähtökohtia ovat ilo, leikki, mielikuvitus ja kokemuksellisuus. Sanataideopetuksessa oppilaat kehittyvät tekstien luomisessa ja hiomisessa, tyylien ja tekstilajien valinnassa, arvottamisessa, analysoinnissa ja monilukutaidossa. Opetusta toteutetaan vuorovaikutuksessa muiden taiteenlajien kanssa.

12.1 Varhaisiän sanataidekasvatus

Sanataiteen varhaisiän kasvatuksen tavoitteena on rohkaista lasta käyttämään mielikuvitustaan, osallistumaan leikkiin ja vuorovaikutukseen, kuunteluun ja lukemiseen, tutustuttaa lasta lastenkirjallisuuteen, runojen, loruja ja tarinoiden maailmaan sekä innostaa lasta kertomaan omia tarinoita sekä ohjata lukemisen ja monimuotoisten tekstin pariin. Koulutuksen järjestäjä päättää mahdollisen sanataiteen varhaisiän kasvatuksen tavoitteista, sisällöistä ja laajuudesta.

12.2 Sanataiteen yhteiset opinnot

Sanataiteen yleisen oppimäärän yhteisissä opinnoissa oppilaat tutustuvat sanataiteen eri mahdollisuuksiin, käsitteisiin ja kirjoittamisen tekniikoihin. Opinnot koostuvat eri tavoitealueita yhdistelevistä opintokokonaisuuksista, jotka päätetään paikallisesti.

Tavoitteet

Sanataiteilijana kehittyminen

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta tekemään havaintoja maailman ilmiöistä ja tutkimaan niiden tarinallisuutta
- rohkaista oppilasta löytämään ja valitsemaan itselleen tärkeää kerrottavaa kehittämällä intuitiota, eri aistien käyttöä ja herkkyyttä

- tukea oppilaan kehittymistä ja sanataiteellista näkemystä suhteessa kirjallisuuden traditioon
- kannustaa oppilasta kehittämään omaa identiteettiään sanataiteen tuottajana.

Omaääninen kirjoittaminen

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta etsimään ilmaisun omaäänisyyttä ja luovuutta sekä antaa hänelle siihen välineet
- rohkaista oppilasta jäsentämään, kielellistämään ja sanoittamaan havaintojaan, ajatuksiaan ja tunteitaan sekä luomaan kuviteltuja todellisuuksia sanataiteen keinoin
- kannustaa oppilasta laajentamaan sanavarantoaan sekä monipuolistamaan kieltään ja ilmaisutapojaan
- harjaannuttaa oppilasta tuottamaan eri lajien mukaista sanataidetta
- auttaa oppilasta ymmärtämään tekstin sisällön ja muodon suhdetta eli tyylien rakentumista.

Elämyksellinen lukeminen

Opetuksen tavoitteena on

- rohkaista oppilasta eläytymään lukemaansa ja kuulemaansa sekä jakamaan lukukokemuksiaan
- kannustaa oppilasta tutustumaan sanataiteen lajeihin ja ilmaisukeinoihin, myös monimuotoisiin teksteihin
- kannustaa oppilasta luovaan lukemiseen ja löytämään erilaisia lukemisen tapoja suhteessa sanataiteen ympäristöihin.

Taideprosessi ja julkaiseminen

Opetuksen tavoitteena on

- innostaa oppilasta tutustumaan sanataiteen tuottamisen prosessin eri vaiheisiin
- harjaannuttaa oppilasta tuottamaan sanataideteoksia tavoitteellisesti
- kannustaa oppilasta antamaan ja vastaanottamaan palautetta sekä kohtaamaan sanataiteen tuottamiseen liittyvää keskeneräisyyttä
- kannustaa ja rohkaista oppilasta jakamaan ja julkaisemaan sanataideteoksiaan.

Keskeiset sisällöt

Sanataiteen yleisen oppimäärän yhteisissä opinnoissa tutustutaan tekstien eri lajeihin kaunokirjallisuudesta mediateksteihin sekä niiden kielellisiin ja kuvallisiin ilmaisukeinoihin. Sanataiteessa opitaan ideoimaan ja muokkaamaan tekstejä. Oma taidekäsitys ja vuorovaikutus taiteen kanssa kehittyvät. Opinnoissa löydetään keinoja ylläpitää työskentelymotivaatiota ja kehittää taitoa keskustella omien tekstien kanssa ja kannustavasti arvioida niitä.

12.3 Sanataiteen teemaopinnot

Sanataiteen yleisen oppimäärän teemaopinnoissa oppilaat perehtyvät sanataiteen eri lajeihin ja osallistuvat taiteidenvälisiin projekteihin. Opinnot koostuvat eri tavoitealueita yhdistelevistä opintokokonaisuuksista, jotka päätetään paikallisesti.

Tavoitteet

Sanataiteilijana kehittyminen

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta tutkimaan erilaisia tapoja tuottaa sanataidetta
- innostaa oppilasta työskentelemään tavoitteellisesti
- tukea oppilasta osallistumaan sanataidekeskusteluun eri ympäristöissä
- kannustaa oppilasta etsimään taiteilijuuden yhteisiä piirteitä ja työtapoja muiden taiteenalojen kanssa.

Omaääninen kirjoittaminen

Opetuksen tavoitteena on

- rohkaista oppilasta etsimään itselle sopivia tapoja tuottaa sanataidetta
- kannustaa oppilasta laajentamaan sanavarantoaan sekä monipuolistamaan kieltään ja ilmaisutapojaan
- harjaannuttaa oppilasta tuottamaan sanataidetta ja kokeilemaan eri kirjallisuuden lajeja
- auttaa oppilasta havainnoimaan tyylien rakentumista.

Elämyksellinen lukeminen

Opetuksen tavoitteena on

- rohkaista oppilasta eläytymään lukemaansa ja kuulemaansa sekä jakamaan lukukokemuksiaan
- kannustaa oppilasta tutustumaan sanataiteen traditioon ja perehtymään erilaisiin lukemisen tapoihin, myös monimuotoisten tekstien tulkitsemiseen
- rohkaista oppilasta tutustumaan myös yhteisöllisesti tuotettuun sanataiteeseen ja sen traditioon.

Taideprosessi ja julkaiseminen

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta ymmärtämään kirjoitusprosessin eri vaiheita omassa sanataiteen tekemisen tavassaan ja tutkimaan muitten taiteenlajien syntyprosesseja
- harjaannuttaa oppilasta tuottamaan sanataidetta tavoitteellisesti yksin ja yhdessä
- kannustaa oppilasta antamaan ja vastaanottamaan palautetta
- kannustaa ja rohkaista oppilasta jakamaan ja julkaisemaan sanataideteoksiaan myös yhteistyössä muiden taiteen lajien kanssa.

Keskeiset sisällöt

Sanataiteen yleisen oppimäärän teemaopinnoissa perehdytään kauno- ja tietokirjallisuuden lajeihin sekä niiden käyttämiin keinoihin. Opinnoissa korostuvat

yhteisölliset tekemisen tavat ja sanataideteosten näkeminen osana toisten tekstien verkostoa. Teemaopintojen osana voidaan julkaista sanataideteos painettuna, ääneen luettuna, mediasisältönä, lavaesiintymisenä tai muussa muodossa.

12.4 Aikuisten sanataiteen opetus

Aikuisten sanataiteen opetuksessa noudatetaan sanataiteen yleisen oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Opetuksessa huomioidaan oppilaiden kiinnostus, kokemukset ja koulutus.

12.5 Työtavat sanataiteen opetuksessa

Sanataiteen opiskelussa korostuvat yhteisöllisyys, kokemuksellinen oppiminen, toiminnallisuus, ilmiölähtöisyys ja monitaiteisuus. Kirjoitettua, kuultua ja luettua sekä monimuotoisia tekstejä käsitellään eri tavoin keskustellen ja toiminnallisesti. Teemaopinnoissa voidaan keskittyä sanataiteen eri lajeihin ja projektimaiseen tai mahdollisuuksien mukaan taiteidenväliseen työskentelyyn.

12.6 Oppimisen arviointi sanataiteen opetuksessa

Arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaiden sanataiteen opinnoissa edistymistä ja opinnoille annettujen tavoitteiden saavuttamista. Arviointi tukee oppilaiden oman taiteilijuuden kehittymistä, omien tavoitteiden asettamista ja edistymisen seuraamista suhteessa niihin.

Oppimista arvioidaan myönteisesti ja kannustavasti sekä opintojen aikana että päättövaiheessa. Monipuolinen ja jatkuva arviointi koostuu erilaisista palautteen antamisen tavoista: oppilaat saavat henkilökohtaista palautetta opettajaltaan, ja oppilaita harjaannutetaan itse- ja vertaisarviointiin. Palaute kytkeytyy opetuksen tavoitteisiin ja on ohjaavaa, jatkuvaa ja pitkäkestoista. Arviointi tukee samalla oppimaan oppimisen taitojen ja itseohjautuvuuden kehittymistä. Arviointi kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen karttumiseen, ei oppilaan persoonaan. Arvioinnin ja palautteen antamisessa otetaan huomioon oppilaiden hyvän itsetunnon ja myönteisen minäkuvan kehittyminen. Oppilaiden töistä voidaan koota yhteisjulkaisuja ja heitä kannustetaan osallistumaan kilpailuihin, jolloin he voivat saada julkista palautetta.

Sanataiteen yleisen oppimäärän arvioinnin kohteita ovat

- sanataiteen tuottamisen taidot
- sanataiteen tulkitsemisen taidot
- oppimaan oppimisen, reflektoinnin ja prosessin hallinnan taidot.

Opetussuunnitelman perusteissa määriteltyjä arvioinnin kohteita voidaan tarkentaa paikallisesti. Oppilaitos kuvaa opetussuunnitelmassaan eri opintokokonaisuuksien arvioinnin kohteet ja arvioinnin antamisen tavat.

Sanataiteen yhteisissä opinnoissa jatkuvan arvioinnin tehtävänä on tukea perustaitojen harjoittelua. Arvioinnissa painottuvat erityisesti sanataiteen tuottamisen ja sanataiteen tulkitsemisen taidot sekä oppimaan oppimisen taidot. Sanataiteen teemaopinnoissa jatkuvan arvioinnin tehtävänä on tukea sanataiteen taitojen laajentumista. Arvioinnissa painottuvat sanataiteen tuottamisen taitojen lisäksi reflektoinnin ja prosessin hallinnan taidot.

13 Sirkustaide

Sirkustaiteen yleisen oppimäärän tavoitteena on tukea omaehtoista sirkustaiteen harrastamista. Sirkustaiteen opiskelu on tutkivaa ja oppiminen tapahtuu harjoittelun, kokemuksen ja monipuolisen tekemisen kautta. Motoristen perustaitojen harjoittelu on keskeinen osa yleisen oppimäärän sirkustaiteen opintoja ja toimii pohjana sirkustaitojen harjoittelulle. Sirkustaiteen opetus muodostuu kasvamisesta sirkustaiteeseen ja kasvattamisesta sen avulla.

Kasvaminen sirkustaiteeseen tarkoittaa sirkustaiteen harrastamiseen tarvittavien taitojen ja tietojen sekä kehonhuollon harjoittelua ja kehittämistä. Oppilas tutustuu sirkustaiteen sanastoon ja keskeisiin ilmaisumuotoihin. Ryhmän turvallinen ja motivoiva oppimisilmapiiri luo edellytyksiä tekemisen iloon ja oppimiseen.

Kasvattaminen sirkustaiteen avulla tarkoittaa luovuuteen, vuorovaikutus- ja ajattelutaitojen kehittymiseen, emotionaaliseen ja esteettiseen kasvuun sekä tavoitteelliseen työskentelyyn ohjaamista. Hyvä oppimisilmapiiri rakentuu ryhmätöytäitojen ja itsenäisen työskentelyn taitojen varaan. Kasvattaminen sirkustaiteen avulla tukee oppilaan itsetunnon kehittymistä, oppimisen iloa ja osallisuuden tunnetta sekä oppilasryhmän sosiaalista yhteenkuuluvuutta.

13.1 Varhaisiän sirkuskasvatus

Varhaisiän kasvatuksessa oppilas tutustuu sirkustaiteeseen ja ohjattuun liikunnalliseen harjoitteluun ryhmässä. Opetuksen lähtökohtana on leikki. Opetuksessa korostuvat motoristen perustaitojen oppiminen eli tasapaino-, liikkumis- ja välineenkäsittelytaidot, joita harjoitellaan monipuolisesti sirkustemppeujen ohella. Samalla oppilas oppii tuntemaan sirkustaiteen sanastoa.

Opetuksessa tuetaan aistihavaintojen tekemistä, mielikuvituksen ja aloitekyvyn kehittymistä ja oppilas saa myönteisiä esiintymiskokemuksia. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaan ikä ja kehitysvaihe. Koulutuksen järjestäjä päättää mahdollisen sirkustaiteen varhaisiän kasvatuksen tavoitteista, sisällöistä ja laajuudesta.

13.2 Sirkustaiteen yhteiset opinnot

Yhteisten opintojen tarkoituksena on, että oppilas oppii eri sirkuslajeissa tarvittavia perustaitoja ja saa kokemuksia sirkuksesta monipuolisena taiteenalana.

Yhteisten opintojen aikana oppilas tutustuu sirkuksen maailmaan ja sirkustaiteen perusteisiin: sirkustekniikkaan, kehontuntemukseen ja -hallintaan, sirkustaiteen tuntemukseen sekä ilmaisuun ja esiintymiseen. Opetuksessa korostetaan motoristen perustaitojen eli tasapaino-, liikkumis- ja välineenkäsittelytaitojen harjoittelua sekä tuetaan luovuuden ja aloitekyvyn kehittymistä. Oppilas harjoittelee sirkustekniikoiden alkeita, tutustuu sirkuksen peruskäsitteisiin sekä oppii nauttimaan sirkustaitojen harjoittelusta itsenäisesti ja yhdessä muiden kanssa. Opetuksessa painotetaan

vuorovaikutustaitojen kehittymistä ja harjoittelun pitkäjänteisyyttä. Oppilas harjoittelee esiintymistaitoa ja osallistuu sirkusesityksen valmistamiseen ryhmässä. Opintojen aikana tutustutaan sirkustaiteeseen ja katsotaan sirkusesityksiä. Opetuksessa luodaan kannustava ja innostava ilmapiiri, jossa voi turvallisesti onnistua ja epäonnistua.

Tavoitteet

Sirkustekniikka

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- kehittää motorisia perustaitoja
- tutustuu eri sirkuslajeihin
- oppii turvallisia tapoja harjoitella
- harjoittelee tavoitteiden asettamista.

Kehon tuntemus ja -hallinta

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- oppii tuntemaan, hahmottamaan ja arvostamaan omaa kehoaan
- oppii luottamaan itseensä ja oman kehon mahdollisuuksiin
- oppii luottamaan toisiin
- harjoittelee ketteryyttä, koordinaatiota, voimaa ja liikkuvuutta.

Sirkustaiteen tuntemus

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- tutustuu sirkukseen harrastuksena ja taidemuotona
- tutustuu sirkuksen peruskäsitteisiin ja -sanastoon
- tutustuu erilaisiin tapoihin tehdä sirkusta.

Ilmaisu ja esiintyminen

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- tutustuu itseilmaisuun
- oppii toimimaan ja esiintymään ryhmässä
- uskaltaa esiintyä ja toimia yleisön edessä.

Keskeiset sisällöt

Sirkustaiteen yleisen oppimäärän yhteisten opintojen opetuksessa oppilaita opetetaan asettamaan tavoitteitaan realistisesti, seuraamaan kehittymistään sekä nauttimaan yhdessä asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Opetuksen keskeisenä sisältönä ovat tasapaino-, liikkumis- ja välineenkäsittelytaidot, tutustuminen eri sirkuslajeihin sekä eri sirkuslajien perustekniikoiden turvallinen harjoittelu. Oman kehon mahdollisuuksiin tutustutaan eri sirkuslajien harjoittelun, fyysisiä ominaisuuksia kehittävien harjoitteiden sekä erilaisin ryhmä- ja luottamusharjoituksiin. Kehontuntemusta ja -hallintaa edistetään ketteryys-, koordinaatio-, voima-, liikkuvuus- ja rentoutusharjoituksia tehden. Opetuksessa opetellaan sirkukselle tärkeitä toiminta- ja turvakäytänteitä sekä käyttämään eri sirkuslajien ja -välineiden nimiä. Opintojen aikana tutustutaan sirkustaiteeseen ja katsotaan erilaisia sirkusesityksiä. Yhdessä tehdään erilaisia ilmaisutaidon harjoituksia,

esiintymiskokeiluja sekä ryhmä- ja improvisaatioharjoituksia. Oppilaat harjoittelevat esiintymistä pienten esitysten avulla ja osallistuvat esityksen valmistamiseen ryhmässä.

13.3 Sirkustaiteen teemaopinnot

Teemaopintojen tarkoituksena on yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen laajentaminen ja syventäminen sekä oppilaan pätevyyden tunteen vahvistaminen. Koulutuksen järjestäjä voi tarjota vaihtoehtoisia teemaopintojen opintokokonaisuuksia eri sirkuslajeista, esittämisen tyyleistä ja taiteenalojen välisestä yhteistyöstä omien mahdollisuuksiensa mukaan. Tavoitteena on, että oppilas voi laajentaa ja syventää osaamistaan yhdessä tai useammassa eri sirkustaiteen taitolajissa. Teemaopinnoissa kehitetään erityisesti oppilaan ilmaisun ja esittämisen valmiuksia. Ilmaisun- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen, esiintymistaidon opiskelu ja esiintyminen ovat keskeinen osa teemaopintoja.

Tavoitteet

Sirkustekniikka

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- syventää osaamistaan yhdessä tai useammassa sirkuslajissa
- asettaa realistiset tavoitteet perustekniikoiden harjoittelussa
- harjoittelee turvallisesti.

Kehon tuntemus ja -hallinta

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- oppii oman kehonsa kehitystarpeita
- ymmärtää eri sirkuslajien asettamia fyysisiä vaatimuksia.

Sirkustaiteen tuntemus

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- tutustuu sirkuksen nykypäivään
- syventää tietämystään sirkuslajeissa
- tutustuu erilaisiin sirkusesityksiin ja sirkustaiteen ilmaisumuotoihin.

Ilmaisu ja esiintyminen

Opetuksen tavoitteena on, että oppilas

- tutustuu esityksen suunnitteluun sekä sen valmistamisen eri osa-alueisiin
- oppii nauttimaan esiintymisestä
- osallistuu esityksen valmistamiseen.

Keskeiset sisällöt

Sirkustaiteen yleisen oppimäärän teemaopinnoissa harjoitellaan turvallisesti, monipuolisesti ja tavoitteellisesti sirkustaitoja sekä niissä tarvittavia fyysisiä ominaisuuksia eli ketteryyttä, koordinaatiota, voimaa ja liikkuvuutta. Opinnoissa

perehdytään nykypäivän sirkustaiteeseen sekä eri sirkuslajeihin. Erilaisiin ilmaisumuotoihin tutustutaan katsomalla erilaisia sirkustaiteen esityksiä ja keskustelemalla niistä. Esiintymiseen oppilaat harjaantuvat käytännön esityskokeilujen avulla sekä käyttämällä luovuuttaan erilaisten esitysten suunnittelussa ja toteutuksessa.

13.4 Aikuisten sirkustaiteen opetus

Sirkustaiteen aikuisten opetus tarjoaa pohjan elämänpituiselle harrastukselle tai taiteen kentällä toimimiselle sirkustaiteen näkökulmasta. Aikuisten opetuksessa noudatetaan sirkustaiteen yleisen oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä.

Opetuksessa luodaan kannustava ja sosiaalisesti vuorovaikutteinen opiskeluilmapiiri. Aikuisoppilasta ohjataan opiskelemaan sirkustaidetta pitkäjänteisesti taipumustensa ja kiinnostuksensa mukaisesti. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden kiinnostusten kohteet sekä heidän aiemmat opintonsa ja kokemuksensa sirkustaiteesta. Oppilaita ohjataan itsenäiseen ja oma-aloitteiseen opiskeluun, henkilökohtaisten tavoitteiden asettamiseen, oman työskentelyn ja oppimisen seurantaan sekä itsearviointiin.

13.5 Työtavat sirkustaiteen opetuksessa

Sirkustaidetta opetetaan monipuolisesti erilaisissa oppimisympäristöissä, jotka ovat turvalliset, sopivat ja tarkoituksenmukaiset sirkustaiteen opetukseen. Työtapojen valinnalla tuetaan sirkustaiteen harrastamisessa tarvittavan osaamisen ja ominaisuuksien sekä itsenäisen työskentelyn, vuorovaikutustaitojen ja ryhmässä toimimisen taitojen kehittymistä. Opetuksessa hyödynnetään monipuolisesti yksilö- ja ryhmäopetuksen muotoja ja työtapoja mahdollistaen yksilölliset oppimispolut ja joustavat oppimisen jatkumot.

Oppimisprosessia edistetään korostamalla aktiivista harjoittelua ja yhteistoiminnallisuutta ylläpitäviä työtapoja, kannustavaa vuorovaikutusta ja toisten auttamista sekä henkisesti ja fyysisesti turvallista toimintaa. Pätevyyskokemuksia ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta tuetaan oppilaslähtöisillä ja osallistavilla työtavoilla sekä harjaantumisen vaiheeseen sopivilla tehtävillä ja rohkaisevalla palautteella.

13.6 Oppimisen arviointi sirkustaiteen opetuksessa

Sirkustaiteen arviointi on vuorovaikutteista. Oppilaan opiskelua, oppimista ja itsearviointia tukevat ryhmän ja opettajan antama palaute. Palaute oppimisesta ja työskentelystä on kannustavaa, ohjaavaa ja jatkuvaa. Arviointi kohdistuu oppilaan toimintaan, ei hänen ominaisuuksiinsa. Oppilaan tulee saada koko opiskelunsa ajan palautetta oppimisestaan ja työskentelystään erilaisissa oppimistilanteissa. Arviointi tapahtuu aina suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Kaikki palaute ja arviointi annetaan kannustavassa ja myönteisessä opiskelua ja oppimista edistävässä hengessä.

Sirkustaiteen yleisessä oppimäärässä arvioinnin kohteita ovat:

Oppilaan kehittyminen:

Arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaan edistymistä opinnoissa ja työskentelyä toisten kanssa. Arvioinnin tulee tukea oppilaan hyvän itsetunnon ja ilmaisuvalmiuksien kehittymistä sekä oppilaan halukkuutta kehittää itseään sirkustaiteessa ja sirkustaiteen keinoin.

Oppilaan itsearviointi:

Opetuksessa tuetaan oppilaan kykyä arvioida omaa ja muiden työskentelyä. Oppilas harjoittelee koko opiskelun ajan itsearviointia ja häntä opastetaan oppimisensa dokumentoimiseen ja seurantaan.

Oppimisprosessi ja tavoitteiden saavuttaminen:

Arviointi kohdistuu sekä prosessiin että lopputulokseen. Arviointimenetelmät valitaan siten, että ne mittaavat asetettujen tavoitteiden saavuttamista, soveltuvat käytettyihin opetusmenetelmiin ja tukevat oppimista.

14 TANSSI

Tanssin taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tarkoituksena on tuottaa oppilaalle myönteisiä kokemuksia tanssin parissa, kannustaa tanssin harrastamiseen sekä tukea liikunnallista ja aktiivista elämäntapaa. Olennaista on tarjota oppilaalle mahdollisuus tanssin ja liikunnan ilon kokemiseen ja löytämiseen. Opetuksen tavoitteena on tuottaa kokonaisvaltaisia elämyksiä sekä tukea oppilaan kokemusta ja ymmärrystä tanssista fyysisen ja luovan toiminnan kautta. Opintojen aikana syntyvä kokemuksellinen suhde tanssiin luo pohjan tanssin elinikäiselle harrastamiselle.

Tanssin yleisen oppimäärän opetus tukee oppilaan kokonaisvaltaista kasvua, luovuutta, taiteellista ilmaisukykyä ja kulttuurista osallisuutta. Oppilas saa tukea tanssissa tarvittavien valmiuksien omaksumisessa omista henkilökohtaisista ja kulttuurisista lähtökohdistaan käsin. Opintojen myötä oppilas oppii kiinnittämään huomiota kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin ja terveelliseen elämäntapaan. Opetus kannustaa oppilasta osallistumaan erilaisiin tanssin ja muun taiteen tapahtumiin ja esityksiin myös kuulijana ja katsojana. Opetus avartaa oppilaan käsitystä tanssin monimuotoisuudesta niin taiteena kuin kulttuurisena ja yhteiskunnallisena ilmiönä sekä tukee hänen kasvuaan sivistyneeksi, suvaitsevaksi ja erilaisuutta kunnioittavaksi kansalaiseksi.

14.1 Varhaisiän tanssikasvatus

Varhaisiän tanssiopintojen tavoitteena on lapsen luovuuden ja kehontuntemuksen kehittäminen. Leikinomainen toiminta edistää lapsen tanssin perustaitoja, ryhmässä toimimisen taitoja ja oppimisvalmiuksia. Opetuksen tehtävänä on herättää tanssin ilo ja tukea itseilmaisun ja itseluottamuksen kehittymistä turvallisissa oppimisympäristöissä. Opetuksen kokemuksellisuutta ja elämyksellisyyttä vahvistetaan ottamalla toiminnassa huomioon oppimisen moniaistisuus ja muiden taiteenalojen tarjoamat mahdollisuudet. Koulutuksen järjestäjä päättää mahdollisen varhaisiän tanssikasvatuksen tavoitteista, sisällöistä ja laajuudesta.

14.2 Tanssin yhteiset opinnot

Yleisen oppimäärän yhteisten opintojen tarkoituksena on tanssin perustaitojen kehittäminen. Opetuksessa otetaan huomioon jokaisen yksilölliset oppimisvahvuudet ja -valmiudet ja lähtökohdat sekä oppilaan kulttuurinen tausta. Paikallisessa opetussuunnitelmassa yksittäiset opintokokonaisuudet voivat sisältää tavoitteita perusteiden eri tavoitealueilta.

Tavoitteet

Hyvinvointi ja kehollisuus

Tavoitteena on, että oppilas

- löytää tanssin ilon
- suhtautuu omaan kehoonsa luontevasti ja myönteisesti

- tunnistaa ja on valmis ottamaan käyttöön oman kehonsa liikkeelliset ja ilmaisulliset mahdollisuudet
- ymmärtää että jokaisen keho on yksilöllinen.

Vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen

Tavoitteena on, että oppilas

- kykenee kuuntelemaan toisia ja havainnoimaan ympäristöään herkästi
- toimii rakentavasti ryhmän jäsenenä
- tuo ryhmätyöskentelyyn oman panoksensa
- arvostaa ja kunnioittaa toisten yksilöllisyyttä ja erilaisuutta sekä heidän näkemyksiään.

Taito ja taide

Tavoitteena on, että oppilas

- kehittää fyysis-motorisia taitojaan monipuolisesti
- laajentaa liikkeellistä ja ilmaisullista sanastoaan
- tutustuu valitsemaansa tanssilajiin ja sen kulttuuriseen taustaan
- saa tilaisuuksia tutustua muihin tanssin muotoihin ja lajeihin ja niiden kulttuuriseen taustaan
- tutustuu tanssiin taidemuotona muiden taiteiden joukossa.

Keskeiset sisällöt

Tanssin yleisen oppimäärän opintojen keskeisenä sisältönä ovat kokonaisvaltaista hyvinvointia ja turvallista harjoittelua tukevat harjoitteet, kuten oikeaoppinen lämmittely ja palautuminen sekä liikeketjuihin ja kehonlinjaukseen liittyvät harjoitteet. Opintoihin sisältyy tanssilajien liikeseanastoon, motorisiin taitoihin, ja ilmaisuun ja musiikin tulkintaan liittyviä harjoitteita. Oppilaiden luovan ajattelun ja taiteidenvälisen osaamisen sekä vuorovaikutus- ja ryhmätyötaitojen kehittymisen tukeminen ovat olennainen osa kaikkia opintoja. Opintojen aikana oppilaat saavat tilaisuuksia esiintymisen ja esiintymistilanteiden suunnittelun harjoitteluun.

14.3 Tanssin teemaopinnot

Teemaopintojen tarkoituksena on yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen ja valmiuksien laajentaminen. Opetuksessa otetaan huomioon oppilaiden erilaiset vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet, paikalliset resurssit, ajankohtaiset ilmiöt sekä alueen väestöllinen ja kulttuurinen kehitys. Tavoitteena on avata ja monipuolistaa tanssin taiteen perusopetuksen sisältöjä siten, että kaikilla esimerkiksi sukupuoleen tai etniseen taustaan katsomatta on mahdollisuus kokea osallisuutta suhteessa opetuksen sisältöihin ja tarjontaan. Koulutuksen järjestäjä voi tarjota oppilaiden valittavaksi keskenään vaihtoehtoisia tanssin teemaopintojen opintokokonaisuuksia. Yksittäiset opintokokonaisuudet voivat sisältää tavoitteita perusteiden eri tavoitealueilta.

Tavoitteet

Hyvinvointi ja kehoisuus

Tavoitteena on, että oppilas

- haastaa ja kehittää kehoaan eri tavoin
- oppii tunnistamaan tanssin ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin välisen yhteyden
- oppii kiinnittämään huomiota terveelliseen elämäntapaan.

Vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen

Tavoitteena on, että oppilas

- harjaantuu tanssimaan sekä yksin että ryhmässä
- osallistuu aktiivisesti ja rakentavasti ryhmän toimintaan
- oppii vastaanottamaan ja antamaan rakentavaa palautetta
- saa tilaisuuksia tutustua itselleen uusiin tanssin lajeihin ja tanssikulttuureihin
- osallistuu mahdollisuuksien mukaan tanssiesitykseen myös katsojana ja oppii keskustelemaan tanssista

Taito ja taide

Tavoitteena on, että oppilas

- laajentaa fyysis-motorisia taitojaan
- saa kokemuksia esiintymistä erilaisissa tilanteissa ja avartaa omaa kehollista, liikkeellistä ja taiteellista ilmaisuaan
- saa monipuolisia kulttuurisia ja taiteellisia vaikutteita

Keskeiset sisällöt

Tanssin yleisen oppimäärän opintojen keskeisenä sisältönä ovat kokonaisvaltaista hyvinvointia ja turvallista harjoittelua tukevat harjoitteet, kuten oikeaoppiseen lämmittely ja palautuminen sekä liittyviä harjoitteet, liikeketjuihin ja kehonlinjaukseen liittyvät harjoitteet. Opintoihin sisältyy tanssilajien liikesanastoon, motorisiin taitoihin, ilmaisuun ja musiikin tulkintaan liittyviä harjoitteita. Oppilaiden luovan, taiteellisen ja taiteidenvälisen ajattelun sekä vuorovaikutus- ja ryhmätyötaitojen kehittymisen tukeminen ovat olennainen osa kaikkia opintoja. Opintojen sisältyy myös tanssin perustietoutta. Opintojen aikana oppilaat saavat tilaisuuksia esiintymisen ja esiintymistilanteiden suunnitteluun harjoitteluun.

14.4 Aikuisten tanssin opetus

Aikuisten opetuksessa noudatetaan tanssin yleisen oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Opetusta järjestettäessä otetaan kuitenkin huomioon aikuisten elämäkokemus, fyysinen kunto ja mielenkiinnon kohteet. Opetus voi painottua esimerkiksi liikkuvuuden ylläpitoon ja parantamiseen, ilmaisun ja luovuuden kehittämiseen, olemassa olevien taitojen herättämiseen ja uusien taitojen löytämiseen, virkistykseen ja rentoutumiseen sekä tutustumiseen tanssiin kulttuurimuotona.

14.5 Työtavat tanssin opetuksessa

Tanssin yleisen oppimäärän opetuksen lähtökohtana ovat oppimäärän tavoitteet sekä oppilaiden tarpeet, edellytykset ja kiinnostuksen kohteet. Opetuksessa hyödynnetään erilaisia ryhmä- ja yksilöopetuksen muotoja. Oppilaille luodaan tilaisuuksia vuorovaikutukseen ja yhteisölliseen oppimiseen ja tilanteen mukaan myös yksilölliseen ja omatoimiseen työskentelyyn. Ryhmäopetus tarjoaa mahdollisuuksia monipuoliseen ilmaisuun, kokemukselliseen oppimiseen ja osaamiseen monipuoliseen osoittamiseen. Työtapojen monipuolisuutta edistetään muun muassa hyödyntämällä teknologiaa tarkoituksenmukaisella tavalla. Opetuksen toteutuksessa kiinnitetään huomiota sukupuolittuneiden asenteiden ja käytänteiden tunnistamiseen ja muuttamiseen.

14.6 Oppimisen arviointi tanssin opetuksessa

Arvioinnin tarkoituksena on tukea oppilaan kokonaisvaltaista tanssillista kehittymistä ja rohkaista häntä pitkäjänteiseen ja suunnitelmalliseen tanssiharrastukseen. Arviointi on vuorovaikutteista, kannustavaa ja oppimista edistävää.. Opettajan antaman palautteen ja oppilaan itsearvioinnin lisäksi hyödynnetään myös ryhmän antamaa palautetta. Arviointi kohdistuu oppilaan toimintaan, ei hänen ominaisuuksiinsa, ja oppilaan tulee saada koko opiskelunsa ajan rakentavaa palautetta erilaisissa opiskelutilanteissa.

15 TEATTERITAIDE

Taiteen perusopetuksen teatteritaiteen yleisen oppimäärän tehtävänä on vahvistaa oppilaiden aktiivista toimijuutta ja teatteritaiteen ymmärrystä. Opetuksessa tuetaan oppilaita taiteen omaehtoiseen tekemiseen ja henkilökohtaiseen tulkintaan. Opetus kannustaa oppilasta rakentamaan toimintaan yksilönä sekä vuorovaikutukseen ryhmän jäsenenä.

Teatteritaidetta voi opiskella eri lähtökohtien, tekemisen tapojen ja näkökulmien kautta, esimerkiksi esiintyjyyden, näyttelijäntaiteen, käsikirjoittamisen, esitysdramaturgian, ohjaajantaiteen ja visualisoinnin kautta. Teatteritaide pitää sisällään monia eri taiteenaloja, ja sitä voidaan toteuttaa eri yhteisöissä ja ympäristöissä.

Opetuksessa tuetaan oppilaiden iloa, uteliaisuutta ja motivaatiota opiskella ryhmässä toimien. Teatteritaiteen tavoitteena on oppilaiden kulttuurista osaamista kehittämällä heidän taitojaan ja tietojään. Oppilasta ohjataan sitoutuneeseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn. Yleisen oppimäärän opinnot luovat valmiuksia eri alojen jatko-opintoihin, yhteiskunnalliseen osallisuuteen ja muuttuvaan työelämään.

15.1 Varhaisiän teatterikasvatus

Varhaisiän teatterikasvatuksen tavoitteena on rohkaista ja innostaa lapsia ilmaisemaan itseään teatterileikin ja teatteritaiteen keinoin sekä saamaan kokemuksia ja elämyksiä teatterin tekemisestä ja kokemisesta. Koulutuksen järjestäjä päättää mahdollisen varhaisiän teatterikasvatuksen tavoitteista, sisällöistä ja laajuudesta.

15.2 Teatteritaiteen yhteiset opinnot

Teatteritaiteen yleisen oppimäärän yhteisten opintojen tavoitteena on tutustua teatterin tekemisen lainalaisuuksiin ja toimintamalleihin sekä teatteriin taidemuotona. Opinnot koostuvat eri tavoitealueita yhdistelevistä opintokokonaisuuksista, jotka päätetään paikallisesti.

Tavoitteet

Esiintymis- ja vuorovaikutustaidot

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä
- rohkaista oppilasta vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa
- ohjata oppilasta harjoittelemaan läsnäoloa esiintymistilanteessa
- ohjata oppilasta harjoittelemaan kokonaisvaltaista ilmaisua
- rohkaista oppilasta refleктоimaan omaa työskentelyään
- ohjata oppilasta havaitsemaan yhteyksiä muihin taiteenlajeihin.

Teatteriesitys

Opetuksen tavoitteena on

- motivoida oppilasta työskentelemään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti
- ohjata oppilasta omaksumaan teatterin käsitteitä ja tutustumaan eri osa-alueisiin
- ohjata tunnistamaan esityksen harjoitusprosessin vaiheita.

Oma taiteellinen prosessi

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta luovaan toimintaan ja uteliaisuuteen sekä kokeilemaan rohkeasti teatterin keinoja
- rohkaista oppilasta uskomaan itseensä, löytämään omia vahvuuksiaan ja kehittämisalueitaan
- innostaa oppilasta asettamaan itselleen tavoitteita ja refleктоimaan omaa työskentelyään.

Teatteritaide osana yhteiskuntaa

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta havainnoimaan teatteria yhteiskunnallisena ilmiönä
- ohjata oppilasta tutustumaan teatteriin taidemuotona
- ohjata oppilasta analysoimaan kokemaansa ja näkemäänsä
- ohjata oppilasta tutustumaan teatterin moninaisiin työnkuviin.

Keskeiset sisällöt

Teatteritaiteen yhteisissä opinnoissa tutustutaan teatteritaiteeseen erilaisten harjoitteiden ja esitystentekoprosessien kautta. Opinnoissa keskustellaan ja toimitaan vuorovaikutteisesti ryhmässä sekä harjoitellaan erilaisia teatteritaitoja, kuten esiintyjyyden eri osa-alueita ja esiintymistaitoja (puhetta, fyysistä ilmaisua, äänenkäyttöä). Tuotetaan esitysten lähdemateriaaleja itse osana harjoitusprosessia ja tutustutaan erilaisiin lähdemateriaaleihin, esimerkiksi näytelmiin, runoihin, satuihin, elokuvaan, mediateksteihin, kuviin, ääniin tai elämäntarinoihin. Opintojen aikana harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista sekä reflektion tekemistä eri tavoin.

15.3 Teatteritaiteen teemaopinnot

Yleisen oppimäärän teemaopintojen tavoitteena on monipuolistaa teatteritaiteen ymmärrystä ja ilmaisullisia keinoja. Oppilas saa omakohtaisia kokemuksia esitysprosesseista ja toimimisesta työryhmän jäsenenä. Opinnot koostuvat eri tavoitealueita yhdistelevistä opintokokonaisuuksista, jotka päätetään paikallisesti.

Tavoitteet

Esiintymis- ja vuorovaikutustaidot

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta toimimaan vastuullisena ryhmän jäsenenä
- rohkaista oppilaita vuorovaikutukseen ja kontaktiin toisten esiintyjien ja yleisön kanssa

- ohjata oppilasta ymmärtämään läsnäolon merkitys esiintymistilanteessa
- ohjata oppilasta kehittämään kokonaisvaltaista ilmaisuaan
- rohkaista oppilasta refleктоimaan omaa ja muiden työskentelyä.

Teatteriesitys

Opetuksen tavoitteena on

- motivoida ja sitouttaa oppilasta työskentelemään pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti
- ohjata oppilasta omaksumaan teatterin käsitteitä ja jonkin osa-alueen, kuten näyttelijäntyön
- ohjata oppilasta tutustumaan teatteriesitysten eri muotoihin
- ohjata oppilasta tutustumaan näytelmäkirjallisuuteen ja harjoittelemaan näytelmien lukemista.

Oma taiteellinen prosessi

Opetuksen tavoitteena on

- ohjata oppilasta havainnoimaan itseään sekä ilmiöitä ja todellisuutta ympärillään
- rohkaista oppilasta löytämään omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan ja ilmaisemaan itseään
- innostaa oppilasta asettamaan itselleen tavoitteita ja refleктоimaan omaa työskentelyään.

Teatteritaide osana yhteiskuntaa

Opetuksen tavoitteena on

- kannustaa oppilasta havainnoimaan teatteria ja teatteritaidetta osana omaa elämää ja yhteiskunnallisena ilmiönä
- ohjata oppilasta tutustumaan teatterin moninaisiin tehtäväkuviin, teatteritaitojen hyödyntämiseen eri ammateissa, työhaussa ja opiskelussa sekä harrastamaan teatteria monipuolisesti
- ohjata oppilasta tutustumaan teatteriin taidemuotona ja sen yhteyksiin muihin taiteisiin
- ohjata oppilasta analysoimaan kokemaansa ja näkemäänsä.

Keskeiset sisällöt

Teatteritaiteen yleisen oppimäärän teemaopinnoissa tutustutaan teatteritaiteeseen erilaisten harjoitteiden ja esitystentekoprosessien kautta. Opinnoissa harjoitellaan erilaisia teatteritaitoja sekä keskustellaan, analysoidaan ja toimitaan vuorovaikutteisesti ryhmässä. Opinnoissa tutustutaan erilaisiin esitysten lähdemateriaaleihin ja tuotetaan niitä itse. Opintojen aikana harjoitellaan palautteen antamista ja vastaanottamista sekä reflektion tekemistä eri tavoin.

15.4 Aikuisten teatteritaiteen opetus

Aikuisten teatteritaiteen opetuksessa noudatetaan teatteritaiteen yleisen oppimäärän tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä.

15.5 Työtavat teatteritaiteen opetuksessa

Teatteritaiteen opiskelu tapahtuu ryhmässä, ja siinä korostuvat ryhmätyö- ja vuorovaikutustaidot. Teatteritaidetta opiskellaan kokeilemalla, harjoittelemalla ja vastuuta ottamalla. Sitoutuminen ja sitouttaminen sekä motivointi tunneilla käymiseen ovat tärkeitä. Oppilaiden oman ilmaisu- ja havaintokyvyn harjoittaminen on keskeistä. Työtavat valitaan siten, että ne tukevat oppilaiden kykyä ymmärtää omaa oppimistaan, itsereflektoida oppimiaan taitoja ja kehittää niitä edelleen omassa taiteellisessa työskentelyssään. Työtavoissa korostuu oppilaan kehityksen jatkuva seuranta säännöllisen palautteenantamisen ja saamisen muodossa.

15.6 Oppimisen arviointi teatteritaiteen opetuksessa

Arvioinnin tehtävänä on tukea oppilaiden teatteritaiteen opinnoissa edistymistä ja opinnoille annettujen tavoitteiden saavuttamista. Arviointi tukee oppilaiden oman taiteilijuuden ja esiintymis- ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä, omien tavoitteiden asettamista ja edistymisen seuraamista suhteessa niihin. Oppimista arvioidaan myönteisesti ja kannustavasti sekä opintojen aikana että päättövaiheessa. Monipuolinen ja jatkuva arviointi koostuu erilaisista palautteen antamisen tavoista: oppilaat saavat henkilökohtaista palautetta opettajaltaan, ja oppilaita harjaannutetaan itsearviointiin ja vertaisarviointiin. Palaute kytkeytyy oppimisen tavoitteisiin ja on luonteeltaan ohjaavaa, jatkuvaa, kannustavaa ja pitkäkestoista. Arviointi tukee samalla oppimaan oppimisen taitojen ja itseohjautuvuuden kehittymistä. Arviointi kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen ja teatteritaitojen karttumiseen, ei oppilaan persoonaan. Arvioinnin ja palautteen antamisessa otetaan huomioon oppilaiden hyvän itsetunnon ja myönteisen minäkuvan kehittyminen.

Teatteritaiteen yleisen oppimäärän arvioinnin kohteita ovat

- teatteritaiteen osa-alueen taidot, kuten esiintymistaidot, ohjaukselliset taidot, visuaaliset taidot ja dramaturgiset taidot
- vuorovaikutus- ja yhteistyötaidot
- oppilaan omien tavoitteiden asettaminen ja niiden saavuttaminen
- oppilaan oma taiteellinen prosessi.

Opetussuunnitelman perusteissa määritellyjä arvioinnin kohteita voidaan tarkentaa paikallisesti. Oppilaitos kuvaa opetussuunnitelmassaan eri opintokokonaisuuksien arvioinnin kohteet sekä arvioinnin antamisen tavat.

Yhteisissä opinnoissa jatkuvan arvioinnin tehtävänä on tukea teatteritaiteen perustaitojen harjoittelua ja kehittämistä. Arvioinnissa painottuvat erityisesti esiintymis- ja vuorovaikutustaidot sekä teatteriesityksen valmistusprosessi. Teemaopinnoissa jatkuvan arvioinnin tehtävänä on tukea teatteritaiteen taitojen

kehittymistä. Arvioinnissa painottuvat erityisesti oma taiteellinen prosessi, tavoitteenasettelu ja taitojen syventyminen.

GRUNDERNA FÖR LÄROPLANEN FÖR GRUNDLÄGGANDE KONSTUNDERVISNING 2017/ALLMÄN LÄROKURS

1 LÄROPLAN

1.1 Läroplanssystemet och utarbetandet av läroplanen

Styrsystemet för grundläggande konstundervisning består av följande delar

- lagen (633/1998) och förordningen (813/1998) om grundläggande konstundervisning
- Utbildningsstyrelsens föreskrift om grunderna för läroplanen för den grundläggande konstundervisningen
- läroplanen som godkänts av utbildningsanordnaren.

Utbildningsanordnaren utarbetar och godkänner en läroplan för varje konstområde enligt de grunder för den allmänna lärokursen i grundläggande konstundervisning som Utbildningsstyrelsen fastställt. Utbildningsanordnaren preciserar och kompletterar grunderna för läroplanen i sin läroplan.

Vid utarbetandet av läroplanen beaktas elevernas individuella behov och färdigheter, traditionen inom konstområdet och det lokala kulturarvet, nationella och internationella förändringar inom konstområdet, kraven för fortsatta studier samt särprägel hos läroanstalten och dess verksamhetsmiljö.

Läroanstaltens läroplan utarbetas i samarbete med läroanstaltens lärare och i mån av möjlighet också med eleverna, vårdnadshavarna och andra aktörer. Samarbetet med olika aktörer stöder en lyckad läroplansprocess.

1.2 Läroplanens innehåll

Läroplanen ska innehålla följande:

- läroanstaltens verksamhetsidé
- läroanstaltens värden, syn på lärandet, lärmiljö och arbetssätt
- läroanstaltens verksamhetskultur
- studiernas uppbyggnad och omfattning
- de allmänna målen för studierna
- studiehelheter för de gemensamma studierna, deras mål, innehåll och föremål för bedömningen
- studiehelheter för temastudierna, deras mål, innehåll och föremål för bedömningen
- bedömning av lärandet
- individualisering av lärokursen
- principer för elevantagningen
- samarbete med vårdnadshavarna och andra aktörer
- kontinuerlig utveckling av verksamheten.

Studierna inom konstområdet beskrivs i läroplanen studiehelhetsvis. Studiehelheterna planeras så att de utgör klara helheter.

Utbildningsanordnaren planerar och genomför läroanstaltens årliga utbud av undervisning utgående från läroplanen. Utbildningsanordnaren utvärderar utbildningen samt deltar i extern utvärdering av verksamheten [Lagen om grundläggande konstundervisning (633/1998) 7 § (ändrad genom lag 1301/2013)]. Genomförandet av läroplanen följs upp och den vidareutvecklas som en del av denna uppgift.

Enligt 5 a § i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986, ändrad genom lag 1329/2014) ansvarar utbildningsanordnaren för att det i samarbete med personalen och eleverna årligen görs upp en jämställdhetsplan för läroanstalten i fråga. I stället för en årlig genomgång kan en plan utarbetas för högst tre år i sänder. Jämställdhetsplanen kan också införlivas i läroplanen eller i någon annan plan vid läroanstalten.

Enligt 6 § 2 mom. i diskrimineringslagen (1325/2014) ska utbildningsanordnaren se till att läroanstalten har en plan för de åtgärder som behövs för att främja likabehandling. Planen för likabehandling kan ingå i läroplanen.

2 UTGÅNGSPUNKTERNA FÖR DEN GRUNDLÄGGANDE KONSTUNDERVISNINGEN

2.1 Den grundläggande konstundervisningens uppgift

Grundläggande konstundervisning är målinriktad och från nivå till nivå framskridande undervisning inom olika konstområden som i första hand riktar sig till barn och unga. Den grundläggande konstundervisningens uppgift är att ge eleverna möjligheter att studera konst långsiktigt, målmedvetet och i enlighet med sina egna intresseområden. I undervisningen skapas förutsättningar för utvecklandet av ett förhållande till konst och ett livslångt intresse för ett konstområde. Undervisningen utvecklar det kunnande som är kännetecknande för konstområdet och ger eleverna färdigheter att söka sig till yrkesutbildning och högskoleutbildning inom konstområdet i fråga.

Den grundläggande konstundervisningens uppgift är att bygga en hållbar framtid med konstens medel. Undervisningen bygger på ett pluralistiskt kulturarv i förnyelse. I undervisningen i ett konstområde stärks elevens färdigheter i självständigt uttryck och självständig tolkning och värdering. Studierna stöder utvecklandet av elevernas kreativa tänkande och delaktighet. Den grundläggande konstundervisningen stärker uppbyggandet av elevernas identitet och utvecklingen av deras kulturella läskunnighet.

Den grundläggande konstundervisningen skapar förutsättningar för utveckling av konst och konstfostran i Finland. Den grundläggande konstundervisningens uppgift uppfylls i samarbete med andra läroanstalter och aktörer som ger konstfostran lokalt, på riksnivå och internationellt.

2.2 Värdegrund

Grunderna för läroplanen för den grundläggande konstundervisningen baserar sig på en värdegrund, enligt vilken den grundläggande konstundervisningen bygger på respekt för mänskliga rättigheter, jämställdhet, jämlikhet och kulturell mångfald. Människan påverkar sitt liv genom att verka i växelverkan med andra människor och med sin omgivning. Den grundläggande konstundervisningen bygger på uppfattningen att människan är unik och värdefull som individ och som medlem i olika gemenskaper. I undervisningen beaktas jämställdheten mellan könen och könets mångfald. Undervisningen hjälper eleverna att växa som människor genom att utveckla tankefärdigheter och skapande.

Utgångspunkten för undervisningen är de sätt att producera och presentera kunskap som är utmärkande för konstområdet i fråga. De estetiska, etiska och ekologiska frågor som är en del av konsten leder eleverna att reflektera över och bedöma vad som är viktigt och meningsfullt i livet. I den grundläggande konstundervisningen skapas en grund för en socialt och kulturellt hållbar framtid.

2.3 Synen på lärandet

Grunderna för läroplanen för grundläggande konstundervisning bygger på en syn på lärandet enligt vilken eleven är en aktiv aktör. Eleven lär sig ställa upp mål och arbeta

i riktning mot målen både självständigt och tillsammans med andra. Positiva känsloupplevelser, glädjen över att lära sig och nyskapande verksamhet främjar lärandet och uppmuntrar eleverna att utveckla sitt eget kunnande. Upplevelser och växelverkan med omgivningen liksom användning av olika sinnen och kroppslighet är viktiga med tanke på lärandet.

Inom den grundläggande konstundervisningen innebär lärandet att individuellt och kollektivt bygga upp kunskap och färdigheter, som stärker elevens kulturella delaktighet och ökar hans eller hennes välbefinnande. Lärandet är inom alla konstområden en holistisk och interaktiv process, som utvecklar elevens kunnande och färdigheter på ett mångsidigt sätt. Lärprocessen bildar en oskiljaktig del av hur individen växer som människa och hur ett gott liv byggs upp i samhället.

Eleverna handleds att förstå sina erfarenheter, bli medvetna om sitt eget sätt att lära och använda denna kunskap för att utveckla sin egen inläring. Att öva och att lära sig att öva är viktigt med tanke på utvecklandet av färdigheterna. Sporrande och uppmuntrande handledning och respons under inlärningsprocessen stärker elevens tro på sina egna möjligheter. Att ge och få mångsidig, positiv och realistisk respons är en central del av den växelverkan som främjar lärandet.

2.4 De gemensamma målen för den allmänna lärokursen

Målet för den allmänna lärokursen i grundläggande konstundervisning är att främja ett livslångt förhållande till konst och kulturell delaktighet. Studierna i den allmänna lärokursen i konstområdet ger inspirerande och mångsidiga möjligheter att skapa och uppleva konst och att njuta av konst. Eleverna uppmuntras att reflektera över konstens betydelse i deras eget liv och att påverka sin egen livsmiljö med konstens medel.

Målet med den allmänna lärokursen är att främja lärandets glädje, studiemotivationen och det kreativa tänkandet. I undervisningen beaktas elevernas individuella inlärningsbehov och utgångspunkter. Eleverna uppmuntras och handleds att välja sådana former att skapa konst som är betydelsefulla för dem.

I studierna i den allmänna lärokursen får eleverna experimentera med, öva och tillämpa olika uttrycksmedel inom sin konstform. Undervisningen stöder utvecklingen av elevernas tankefärdigheter och multilitteracitet genom att utnyttja upplevelser med flera sinnen och tvärkonstnärlighet. Eleverna får möjligheter att förstå konstformen som ett historiskt och samhälleligt fenomen.

3 GENOMFÖRANDET AV STUDIERNÄ

3.1 Lärmljöerna

I den grundläggande konstundervisningen avses med lärmljöer utrymmen och platser samt gemenskaper och praxis, där studierna och inläringen inom konstformen sker. Utgångspunkten är att lärmljöerna ska vara fysiskt, socialt och psykiskt trygga. De är öppna och positiva till sin atmosfär och uppmuntrar och inspirerar eleverna att utveckla sitt kunnande.

Syftet med mångsidiga lärmljöer är att stödja elevernas växande och inspirera dem att lära sig. De ger också varje elev möjligheter till upplevelser av att lyckas och kunna. Målet är att lärmljöerna ska skapa förutsättningar för sådant aktivt och långsiktigt arbete som är kännetecknande för konstformen, både självständigt och tillsammans med andra. Vid utvecklandet av lärmljöer beaktas också tvärkonstnärligt kunnande.

Vid planeringen och utvecklandet av lärmljöerna beaktas elevernas behov, färdigheter och intresseområden samt sådant förkovrande av kunskaper som sker utanför läroanstalten. Ändamålsenliga utrymmen, arbetsredskap, material och användning av ändamålsenlig informations- och kommunikationsteknik ger möjligheter att studera inom konstområdet i enlighet med grunderna för läroplanen. Vid valet av lärmljöer beaktas de möjligheter som erbjuds av aktörer utanför läroanstalten. Samarbetsprojekt med aktörer och organisationer inom andra branscher ger studierna ett socialt och samhälleligt perspektiv.

3.2 Verksamhetskulturen

Verksamhetskulturen i en läroanstalt för grundläggande konstundervisning utformas genom tolkningen av de normer som styr arbetet, etablerad praxis och de tanke- och arbetssätt som dess medlemmar omfattar. En gemensam verksamhetskultur befrämjar en undervisning som är förenlig med den grundläggande konstundervisningens uppgift, värdegrund och syn på lärandet. Verksamhetskulturen syns i all verksamhet och påverkar elevens upplevelse av delaktighet och undervisningens kvalitet.

Målet för den grundläggande konstundervisningen är att skapa en verksamhetskultur som främjar lärande och välbefinnande, vilket förutsätter äkta möten mellan människor samt uppmärksam och respektfull växelverkan. Utgångspunkten är att medlemmarna i gemenskapen ska känna sig delaktiga, vilket skapas genom gemensamt arbete och respekt och genom att alla inkluderas i verksamheten. I verksamhetskulturen godkänns också att man lär sig genom att misslyckas. I vardagens val och verksamhet beaktas en hållbar livsstil, kulturell mångfald, språkmedvetenhet och upphovsrätt.

Utvecklande av verksamhetskulturen innebär också kontinuerligt utvecklande av pedagogiken och kompetensen inom konstområdet. Hur läroanstalten leds och hur vardaglig praxis inom undervisningen organiseras, planeras, genomförs och bedöms är viktiga aspekter i utvecklingen av verksamhetskulturen. Öppen och konstruktiv

växelspelet behövs både i det interna samarbetet inom läroanstaltens gemenskap och i samarbetet med vårdnadshavarna och andra aktörer.

4 STUDIERNAS OMFATTNING OCH UPPBYGGNAD

4.1 Studiernas omfattning

Den grundläggande konstundervisningens allmänna lärokurs har en beräknad omfattning om sammanlagt 500 timmar, varav de gemensamma studiernas beräknade andel är 300 timmar och temastudiernas 200 timmar. Som grund för beräkningen av studiernas omfattning har använts en 45 minuters lektion. Om den beräknade omfattningen av förberedande undervisning för barn under skolåldern, som föregår de gemensamma studierna, beslutar utbildningsanordnaren.

Undervisningen bör ha en sådan omfattning att det är möjligt att uppnå de mål och innehåll som fastställts i läroplanen. Grundläggande konstundervisning enligt den allmänna lärokursen bör ordnas på ett flexibelt sätt som tar hänsyn till konstformens natur, elevens ålder, tidigare kunskaper och färdigheter samt de undervisningsmetoder som används.

4.2 Studiernas uppbyggnad

Den allmänna lärokursen inom de olika konstområdena består av gemensamma studier och temastudier inom konstområdet samt eventuell förberedande undervisning för barn under skolåldern. De riksomfattande målen och det centrala innehållet i de gemensamma studierna och temastudierna samt de allmänna målen för förberedande undervisning för barn under skolåldern fastställs per konstområde i dessa grunder för läroplanen. Grundläggande konstundervisning kan också ordnas för vuxna.

Syftet med de gemensamma studierna i den allmänna lärokursen är att eleverna ska få grundläggande färdigheter inom konstområdet. Syftet med temastudierna är att utvidga de färdigheter som eleverna förvärvat under de gemensamma studierna. Utbildningsanordnaren kan erbjuda sinsemellan alternativa studiehelheter inom temastudierna.

Utbildningsanordnaren fastställer studiehelheterna för de gemensamma studierna och temastudierna, deras mål, innehåll och beräknade omfattning på basis av grunderna för läroplanen. Mål, innehåll och omfattning för en eventuell förberedande undervisning för barnen under skolåldern fastställs i en lokal läroplan.

5 INDIVIDUALISERING AV LÄROKURSEN

Utbildningsanordnaren beskriver i sin läroplan de förfaringssätt genom vilka man vid behov kan individualisera lärokursen så att den motsvarar elevens förutsättningar att studera och lära sig. I sådana fall utarbetas för eleven en individuell studieplan i samarbete med eleven och vårdnadshavaren. I den fastställs studiernas individualiserade mål, innehåll, studietid, undervisningens genomförande, behövliga stödåtgärder och bedömningsförfarandet.

6 BEDÖMNING AV LÄRANDET

6.1 Bedömningens uppgift och mål

Syftet med bedömningen är att handleda elevernas lärande och stöda deras framsteg i studierna. Genom respons leds eleven i sina studier i riktning mot sina egna mål och till att förstå sin egen läroprocess. Bedömningen ska uppmuntra eleverna att lära sig, den ska vara mångsidig, rättvis och etiskt hållbar.

6.2 Bedömning under studierna

Eleverna handleds i sitt lärande och de bedöms mångsidigt under de olika skedena av läroprocessen. Bedömningen och den fortlöpande respons som ges utgående från den sker i växelverkan och främjar elevernas delaktighet. Eleverna får reflektera över sitt eget lärande genom att utveckla förmågan till självvärdering och kamratbedömning. Eleverna uppmuntras att iakttä sitt eget arbete och det gemensamma arbetet och ge konstruktiv respons.

Bedömningen under studierna baserar sig på målen, innehållet och bedömningsområdena i de gemensamma studierna och temastudierna, vilka beskrivs i läroplanen.

De områden inom konstområdet som ska bedömas och principer och praxis för bedömningen görs bekanta för eleven. Eleverna och deras vårdnadshavare får information om de studiehelheter som eleven slutfört under året på det sätt som anges i utbildningsanordnaren läroplan.

Bedömningen under studierna i den allmänna lärokursen preciseras närmare i avsnitten om de enskilda konstområdena i dessa grunder för den allmänna lärokursen i grundläggande konstundervisning.

6.3 Identifiering av kunnande och tillgodoräknande av studier

Eleverna har rätt att få studier som de avlagt tidigare eller kunnande som de skaffat sig på annat sätt, och som motsvarar läroplanens mål och centrala innehåll, bedömda och tillgodoräknade. Tillgodoräknandet av kunnande sker utifrån utredningar om elevens studier eller kunnande samt i förhållande till målen för och innehållet i den studiehelhet som ska tillgodoräknas. Också då en elev övergår från en lärokurs till en annan går man vid identifieringen och tillgodoräknandet av kunnandet till väga på det sätt som beskrivs ovan.

6.4 Bedömning av lärokursen

Eleven får ett avgångsbetyg från den allmänna lärokursen i den grundläggande konstundervisningen efter att han eller hon har fullgjort både de gemensamma studierna och temastudierna i den allmänna lärokursen.

Bedömningen av den allmänna lärokursen preciseras närmare i avsnitten om de enskilda konstområdena i dessa grunder för den allmänna lärokursen i grundläggande konstundervisning.

6.5 Betygen och de uppgifter som ska antecknas i dem

Avgångsbetyg från den allmänna lärokursen i grundläggande konstundervisning

Avgångsbetyget från den allmänna lärokursen i grundläggande konstundervisning ska innehålla följande uppgifter:

- betygets namn
- utbildningsanordnarens namn
- läroanstaltens namn
- konstområdet
- elevens namn och personbeteckning
- studietiden i år
- de gemensamma studier som eleven fullgjort
 - studiehelheternas namn och omfattning
- de temastudier som eleven fullgjort
 - studiehelheternas namn och omfattning
- rektors underskrift och läroanstaltens stämpel
- kommunens beslut om godkännande av läroplanen för den allmänna lärokursen i konstområdet inom den grundläggande konstundervisningen (datum) eller datum för erhållande av tillstånd av undervisnings- och kulturministeriet att ordna utbildningen
- omnämnande att utbildningen har genomförts enligt de av Utbildningsstyrelsen fastställda grunderna för den grundläggande konstundervisningens allmänna lärokurs 2017.

Avgångsbetyget från den allmänna lärokursen i grundläggande konstundervisning kan innehålla bilagor.

Intyg över deltagande för de studier en elev fullgjort i den allmänna lärokursen i grundläggande konstundervisning

En elev ges på begäran ett intyg över de studier i den allmänna lärokursen i den grundläggande konstundervisningen som hen fullgjort, om studierna avbryts eller om eleven behöver det av någon annan orsak. Intyget över deltagande kan innehålla bilagor.

11 MUSIK

Målet för den allmänna lärokursen i musik inom ramen för den grundläggande konstundervisningen är att skapa förutsättningar för ett gott förhållande till musiken och ett livslångt musikintresse. Målet är att stöda elevens självständiga musikintresse. Tonvikten i studierna ligger på glädjen i musikintresset och i att musicera tillsammans samt elevens frihet att förverkliga sig själv genom att själv göra och uppleva.

Eleverna uppmuntras till estetiskt och kreativt tänkande och utvecklande av de sociala färdigheterna. I undervisningen beaktas elevens utgångspunkter och intressen och utvecklandet av en positiv självbild och ett sunt självförtroende stöds. Då studierna framskrider lär sig eleven känna sina musikaliska styrkor och hittar sitt eget sätt att musicera. Det egna musikintresset blir en del av en levande och fungerande musikkultur och av hela konstfältet.

11.1 Förberedande musikundervisning för barn under skolåldern

Målet för den förberedande musikundervisningen är att utveckla barnets kreativitet, musikaliska färdigheter och självförtroende. Positiva musikaliska upplevelser utgör en grund för ett gott förhållande till musiken och för senare musikstudier. Genom verksamhet i lekens form främjas barnets färdigheter att vara med i en grupp och att lära sig. Erfarenheterna och upplevelserna stärks genom att man i verksamheten beaktar lärande genom flera sinnen och de möjligheter som andra konstformer erbjuder. I den förberedande musikundervisningen kan ingå förberedande undervisning för instrumentala studier. Utbildningsanordnaren beslutar om målen, innehållet och omfattning för eventuell förberedande undervisning för barn under skolåldern.

11.2 Gemensamma studier i musik

Syftet med de gemensamma studierna i den allmänna lärokursen är att eleverna ska få grundläggande färdigheter inom konstformen och utveckla grundläggande färdigheter i att musicera tillsammans. I undervisningen beaktas elevernas styrkor, utgångspunkter och intresse. Utbildningsanordnaren fastställer studiehelheterna inom de gemensamma studierna, deras mål, innehåll och beräknade omfattningar utgående från läroplansgrunderna. En enskild studiehelhet kan innehålla mål från olika målområden inom grunderna.

Mål

Spelande och sång

Undervisningens mål är att

- eleverna ska lära känna det eller de instrument de valt
- handleda eleverna i att öva sig i de grundläggande färdigheterna i att spela, sjunga och musicera tillsammans
- handleda eleverna i att förstå och läsa olika sätt att skriva musik
- handleda eleverna i att tillägna sig goda sätt att öva och att öva regelbundet.

Framförande och uttryck

Undervisningens mål är att

- ge eleverna möjlighet att öva sig i att uppträda
- handleda eleverna i att sköta sin egen andel som en del av den musikaliska helheten
- handleda eleverna i musikaliskt uttryck
- uppmuntra eleverna att skapa egna musikaliska idéer och lösningar

Lyssnande och gestaltning av musik

Undervisningens mål är att

- handleda eleven i att lyssna på sitt musicerande och gestalta musiken på gehör
- handleda eleven i att iaktta också andra elevers musicerande
- uppmuntra eleven i att lyssna mångsidigt på musik

Tvärkonstnärligt kunnande

Undervisningens mål är att

- ge eleven möjlighet att bekanta sig med en annan konstform och dess uttrycksmedel.

Det centrala innehållet

Det centrala innehållet i de gemensamma studierna i musik är att öva de grundläggande färdigheterna i musicerande och att utveckla förmågan att gestalta musik. I studierna lär eleverna känna olika musikformer och deras basrepertoar genom att spela, sjunga och lyssna. I studierna får eleverna också bekanta sig med andra konstformers uttrycksmedel. Utbildningsanordnaren preciserar studiernas innehåll utgående från de lokala undervisningsmålen och behoven.

11.3 Temastudier i musik

Syftet med temastudierna är att vidareutveckla de färdigheter som eleverna fått i de gemensamma studierna. Utbildningsanordnaren kan erbjuda eleverna alternativa studiehelheter att välja bland. En enskild studiehelhet kan innehålla mål från olika målområden inom grunderna. Målet är att eleven under studiernas gång hittar sitt eget musikaliska uttryckssätt. I undervisningen ligger tonvikten vid gemensamt musicerande med beaktande av elevens styrkor och intressen.

Mål

Spelande och sång

Undervisningens mål är att

- handleda eleven i att utveckla sina färdigheter i instrumentellt och gemensamt musicerande enligt sitt eget intresse
- stöda eleven i att öva regelbundet
- handleda eleven i att använda sin förmåga att gestalta musik som stöd för musicerandet
- handleda eleven i hörselskydd

Framförande och uttryck

Undervisningens mål är att

- handleda eleven i att uppträda i olika situationer och sammansättningar
- handleda eleven i levande musikaliskt uttryck
- handleda eleven i improvisation, arrangemang och komposition.

Lyssnande och gestaltning av musik

Undervisningens mål är att

- handleda eleven i att lyssna på sitt eget musicerande också som en del av den musikaliska helheten
- stöda eleven i att utvecklas till en aktiv och motiverad musiklyssnare
- handleda eleven att gestalta och analysera musik på gehör

Tvärkonstnärligt kunnande

Undervisningens mål är att

- ge eleven möjligheter till kreativt skapande och tvärkonstnärligt arbete.

Det centrala innehållet

Det centrala innehållet i temastudierna i musik är att öva de musikaliska färdigheterna mångsidigt. Vid valet av program beaktas elevernas intresseområden. I studierna fördjupas kännedomen om olika musikgenrers och andra konstformers uttrycksmedel. Utbildningsanordnaren kan precisera studiernas innehåll utgående från de lokala undervisningsmålen och behoven.

11.4 Musikundervisning för vuxna

I musikundervisningen för vuxna följs målen och det centrala innehållet i den allmänna lärokursen i musik. Vid anordnandet av musikundervisning för vuxna beaktas de vuxna musikutövarnas sinsemellan olika musikaliska färdigheter och intressen. I undervisningen betonas de studerandes eget initiativ och deras behov och förmåga att styra sitt eget lärande. Deltagande i planeringen och bedömningen av studierna är förutsättningar för lyckade studier. Social växelverkan och beaktande av de individuella behoven samt en uppmuntrande och positiv respons är också viktiga när det gäller vuxnas lärande.

11.5 Arbetsmetoderna i musikundervisningen

Principen för valet av arbetsmetoder är målen för den allmänna lärokursen samt elevernas behov, förutsättningar och intresseområden. Målet är att de valda arbetsmetoderna och lärmiljöerna tillåter mångsidigt arbete, både självständigt och i samarbete med andra. Särskild uppmärksamhet fästs vid att eleverna får tillfälle att utveckla sina färdigheter i att musicera tillsammans. Genom valet av arbetsmetoder kan man också stärka elevens motivation och förmåga att leda sig själv. I arbetet

utnyttjas teknik på ett ändamålsenligt sätt. Förmågan att lära sig att lära utvecklas när eleven handleds i att planera och bedöma arbetet.

11.6 Bedömning av lärandet i musikundervisningen

I den allmänna lärokursen i musik är syftet med bedömningen att stöda elevens framsteg i musikstudierna. Därför är den en viktig del av varje lärprocess och av undervisningen. Man fäster vikt vid respons och bedömning särskilt i lärprocessen och vid förändringar under den. Målet är att bedömningen stöder elevens självkänsla och förmåga att lära sig att lära sig och att utveckla självvärdering och kamratutvärdering.

Utbildningsanordnaren fastslår föremålen för bedömning i de olika studiehelheterna utgående från målen i studiehelheterna. Vid bedömningen bör man vara medveten om skillnaderna i elevernas temperament och se till att bedömningen gäller endast arbetet och uppnåendet av det målsatta kunnandet, inte elevens person eller egenskaper. En mångsidig och uppmuntrande bedömningsrespons hjälper eleven att småningom också ställa upp egna mål för studierna. Dessutom är syftet med bedömningen också att motivera eleven under undervisningen gång och ge läraren information om hur undervisningen i fortsättningen borde planeras.

Lausunto taiteen perusopetuksen laajan ja yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden uudistamisesta

Vantaan kaupunki toimii taiteen perusopetuksen laajan ja yleisen oppimäärän koulutuksen järjestäjänä siitä annetun lain (633/1998) ja asetuksen (813/1998) mukaisesti. Vantaalla taiteen perusopetusta toteutetaan kahdeksassa taiteenlajissa (arkkitehtuuri, kuvataide, käsityö, musiikki, sanataide, sirkus, tanssi, teatteri) 21 oppilaitoksessa, joista 18 on yksityistä ja kolme kaupungin omaa. Tämä lausunto pitäytyy Vantaan kaupungin näkökulmassa koulutuksen järjestäjänä. Opetusta antavat oppilaitokset lausuvat omien edunvalvontajärjestöjensä kautta.

Nyt lausuttavana oleva taiteen perusopetuksen valtakunnallisen opetussuunnitelmien perusteet on uudistettu nykyisen lainsäädännön pohjalta. Siksi on erityisen tärkeää huomioida, että kyseessä on todellinen kokonaisuudistus, jossa perusteita uudistetaan muuttuneen yhteiskunnallisen kehityksen, ihmis-, sekä oppimiskäsitysten ja pedagogisten ratkaisujen perustalta.

Vantaan kaupunki olisi toivonut valmisteluvaiheessa laaja-alaisempaa keskustelua sekä omistajan, rahoittajan, mutta myös ennen kaikkea käyttäjän näkökulmista. Opiskelijoiden ja heidän vanhempiensa näkökulmat ja kehittämisideat ovat arvokkaita toimintojen kehittämisen kivijalkoja. Keskeisin tavoite on taiteen perusopetuksen tilan vakiinnuttaminen ja toiminnan kehittäminen pitkälle tulevaisuuteen. Nykyinen työryhmien kokoonpano saattaa edesauttaa vanhojen toimintatapojen ja -mallien säilymistä ja siirtymistä tulevaisuuteen, jossa vanhalta pohjalta tulisi kyetä vastaamaan erilaisiin haasteisiin nopeasti sekä tuotannollisesti ja taloudellisesti tehokkaasti.

Kokonaan toinen asia on se, tarvitaanko tulevaisuuden yhteiskunnassa enää yhteisiin opetussuunnitelmiin perustuvaa opetustoimintaa. Maailmassa, jossa olemme siirtymässä standardeista yksilölliseen oppimiseen. Miten opetussuunnitelma vastaa siihen, mitä tulevaisuus tarvitsee? Entiset toiminnanohjausmallit ja toiminta itse eivät palvele tulevaisuuden toimintaa vaan tulevaisuuden haasteet tulisi nähdä uudistamalla toimintaa kokonaisvaltaisesti

kohti digitaalisen maailman vaateita, haasteita ja opetuspalvelun tuottamistapoja. Oppimisen suunnitelma painottaisi enemmän lapsi- ja nuorilähtöistä oppimisprosessia eikä opettamisen tapaa.

Teksti on ymmärrettävästi hallinnollisbyrokraattista opetussuunnitelmatekstiä, mutta siitäkin huolimatta tekstissä olisi hyvä mainita myös lapsen ja nuoren näkökulma sekä oppimisen ja elämisen ilo.

Lausunnon painopisteet

1. Uusi oppimiskäsitys, uudet oppimisympäristöt

Oppilas nähdään aktiivisena toimijana, joka oppii asettamaan omat tavoitteensa ja toimimaan niiden suuntaisesti sekä yksin että yhdessä toisten kanssa. Opetussuunnitelman perusteissa korostuu itseohjautuvuus jo varhaisessa vaiheessa.

Uusi termi tässä asiakirjassa on kulttuurinen osallisuus. Oppiminen vahvistaa kulttuurista osallisuutta ja edistää yksilön hyvinvointia.

Oppimisympäristö – käsite selkiintyy. Oppimista tapahtuu erilaisissa monipuolisissa ympäristöissä, ei enää perinteisessä säännöllisessä jokaviikkoisessa luokahuoneopetuksessa.

2. Laajan ja yleisen oppimäärien erot ja samankaltaisuudet

Laaja ja yleinen oppimäärä ovat hyvin samankaltaiset, jopa niin että yleisen 500 tuntia toimisivat hyvin laajan alkuopetuksena. Tulevaisuudessa kannattaisi pohtia oppimäärien yhdistämistä, joka paitsi selkiyttäisi taiteen perusopetusta käsitteenä, myös tukisi sitä maan hallituksen ja Vantaan kaupunginhallituksen tahtotilaa, että kaikilla lapsilla olisi harrastus.

Opetussuunnitelma voitaisiinkin rakentaa niin, että mahdollisimman moni halukas pääsisi mukaan. Yleisen oppimäärän tulee olla kevyempi, joustavampi ja monipuolisempi, jossa lapsella / nuorella olisi mahdollisuus valita kursseja myös eri taiteenaloilta ja näin löytää oma lahjakkuutensa ja intohimonsa.

Yleisen oppimäärän tavoitteet toimitivat hyvin laajankin alkuopetuksessa. Laajassa on vielä 300 tuntia perustason opintoja, ennen kuin siirrytään syventäviin opintoihin. Toisaalta lapsi, joka osoittaa jo varhain musiikillista lahjakkuutta, motivaatiota ja kehittymistä, saisi alusta alkaen tehostettua opetusta. Huippuosajat tulisi huomioida alusta pitäen, ja turvata riittävä yksilöopetus alusta pitäen. Alkuopetuksessa tulisi siis olla vaihtoehtona jokin kiihdytyskaista”, jossa yksilöopetuksen osuus on suurempi. Selkeästi lahjakkaat ohjattaisiin tähän opetukseen.

3. Opetussuunnitelman kehysmäisyys

Uudistettavat perusteet ohjaavat toimintaa kehysmäisesti ja se on hyvä asia. On mahdotonta luoda koko valtakuntaan yhtenäisiä, sitovia toimintamalleja, koska paikalliset erot ovat monessakin mielessä suuria. Valtakunnallisten perusteiden pohjalta luodut kunnalliset opetussuunnitelman perusteet ovat tärkein toimintaa ohjaava asiakirja juuri siksi, että ne kuvaavat kullekin kunnalle ominaista rakennetta ja toimintaa.

Taiteen perusopetus tulee nähdä osana kuntien opetusjärjestelmää, koska yhteinen arvopohja, oppimiskäsitys, pedagogiset valinnat, strategiset tavoitteet ja muut sivistystoimen yhteiset asiakirjat ohjaavat toimintaa.

4. Aikuisten taiteen perusopetus

Taiteen perusopetuksessa painotetaan lasten ja nuorten ensisijaisuutta koko järjestelmässä ja varmaan tästä johtuen ohjeisto aikuisten opetukselle on melko niukasti yksilöity. Sisältöjen osalta opetussuunnitelman perusteissa kuvattavat asiat on kuvattu varsin ansiokkaasti ja seikkaperäisesti. Näiden soveltaminen aikuisille oppijoille jää järjestäjän tehtäväksi ja aikuispedagogiikan keinoin sovellettavaksi. Toisaalta nähdään järkevänä opetussuunnitelman soveltamisen mahdollisuuden paikallisiin olosuhteisiin.

14 § Kaupungin edustajan nimeäminen Suomen museoliiton 94. vuosikokoukseen / AL

VD/2773/00.00.01.02/2017

Suomen museoliiton 94. vuosikokous pidetään tiistaina 9.5.2017 alkaen klo 13 Raumalla. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat.

Vantaan kaupungilla on oikeus nimetä kokoukseen kolme äänivaltaista edustajaa.

Vuosikokous pidetään valtakunnallisten museopäivien (8.-10.5.2017) yhteydessä. Museopäivien ohjelmassa tarkastellaan kulttuuriperinnön merkitystä ja tehtävää ihmisten arjessa. Muita aiheita ovat mm. museoiden yhdistymishankkeet, valtionosuusjärjestelmän uudistus ja museopoliittisen ohjelman valmistelu.

Valtakunnallisten museopäivien osallistumismaksu on 265 euroa ja siihen sisältyvät ohjelmassa mainitut tilaisuudet. Museopäivillä järjestetään seuraavat retket 10.5.2017:

1. Arkeologinen kulttuuriperintö	95 €
2. Vanha Rauma	40 €
3. Merellinen kulttuuriperintö	95 €
4. Porin teollinen kulttuuriperintö	95 €
5. Olkiluoto ja Eurajoki	85 €

Kaupunginhallitus on valtuuttanut vapaa-ajan lautakunnan nimeämään kaupungin kokousedustajat Suomen museoliitto ry:n kokouksiin ja tarvittaessa antamaan menettelytapaohjeet edustajien nimeämiseksi liiton toimielimiin.

Kaupungilla ei ole Suomen museoliiton säännöissä osoitettua oikeutta nimetä edustajaa hallitukseen. Hallituksen jäsenet valitaan kulloinkin erovuoroisten tilalle liiton vuosikokouksessa 3 vuoden toimikaudeksi. Hallitukseen valitaan erityyppisten museoiden edustajia eri puolilta Suomea.

Vapaa-ajan lautakunta 11.4.2017 § 14

Kulttuurijohtajan esitys:

Päätetään

- a) nimetä vapaa-ajan lautakunnan edustajiksi museonjohtaja Leena Hiltula Kaupunginmuseosta, museopäällikkö Kati Huovinmaa Taidemuseosta ja lautakunnan keskuudestaan nimeämä osallistuja tai valtuuttaa kulttuurijohtaja valitsemaan kolmannen virallisen edustajan Suomen museoliitto ry:n vuosikokoukseen 9.5.2017
- b) oikeuttaa heidät käyttämään Vantaan kaupungin puhe- ja äänivaltaa kokouksessa
- c) todeta, ettei valituille ole tarpeen antaa menettelytapaohjeita vuosikokousta varten
- d) valittujen edustajien osallistumisesta valtakunnallisille museopäiville sekä niiden aikana järjestettävillä retkille
- e) maksaa Suomen museoliitto ry:n vuosikokoukseen ja valtakunnallisille museopäiville osallistumisesta aiheutuvat matka- ja osallistumiskustannukset lautakunnan jäsenen osalta vapaa-ajan lautakunnan vuoden 2017 koulutusmäärärahasta.

Päätös:

- a) nimetä vapaa-ajan lautakunnan edustajiksi museonjohtaja Leena Hiltula Kaupunginmuseosta, museopäällikkö Kati Huovinmaa Taidemuseosta ja valtuuttaa kulttuurijohtaja valitsemaan kolmannen virallisen edustajan Suomen museoliitto ry:n vuosikokoukseen 9.5.2017
- b) oikeuttaa heidät käyttämään Vantaan kaupungin puhe- ja äänivaltaa kokouksessa
- c) todeta, ettei valituille ole tarpeen antaa menettelytapaohjeita vuosikokousta varten
- d) valittujen edustajien osallistumisesta valtakunnallisille museopäiville sekä niiden aikana järjestettävillä retkille
- e) maksaa Suomen museoliitto ry:n vuosikokoukseen ja valtakunnallisille museopäiville osallistumisesta aiheutuvat matka- ja osallistumiskustannukset lautakunnan jäsenen osalta vapaa-ajan lautakunnan vuoden 2017 koulutusmäärärahasta.

Täytäntöönpano: Kulttuuripalvelut
-ote asianomaisille

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus vapaa-ajan lautakunnalle

Lisätiedot:

Annukka Larkio, 050 318 1686, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Leena Hiltula, 040 846 7814, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Kati Huovinmaa, 050 312 1946, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

15 § Liikunnan avustettavuuksien myöntäminen/ V-MK

VD/184/02.03.01.03/2017

Vapaa-ajan lautakunnan 19.5.2015 § 14 hyväksymien avustusperiaatteiden ja 13.10.2015 § 16 tekemän tarkennuksen mukaan avustusten saamisen edellytyksenä on hakijan avustuskelpoisuus eli avustettavuus. Avustettavuus määrittelee, onko toimija oikeutettu subventoituun hinnoitteluun liikuntapalveluiden tiloissa sekä voidaanko toimijalle myöntää toiminta- ja kohdeavustuksia tai vuokratukea. Avustettavuutta haetaan kerran, minkä jälkeen se vahvistetaan vuosittain tehtävän itsearviointin perusteella sekä määrävuosittain suoritettavan auditoinnin avulla.

Avustettavuutta voi hakea vantaalainen rekisteröity yhdistys tai muu vantaalaisia palveleva toimija, jonka toiminta-alana on liikunta. Avustettavuutta haetaan ilman erillistä hakuaikaa täyttämällä hakemuslomake. Hakemuksen liitteenä tulee toimittaa itsearviointilomake, yhdistyksen säännöt, pankin varmistama tieto tilin omistajasta sekä toimintakertomus, tilinpäätös ja tilintarkastajien lausunto edelliseltä toimintakaudelta.

Avustettavuus voidaan myöntää täysimääräisenä koskemaan kaikkia avustustlajeja tai yksittäisiin avustustlajeihin. Avustettavuuden piiriin kuuluvia avustustlajeja ovat:

1. Toiminta-avustus liikuntajärjestöille
2. Toiminta-avustus erityisryhmien liikuntaan
3. Kohdeavustus liikuntatoimintaan
4. Tilojen käytön tuki (subventoitu tilahinnoittelu, vuokratuki)

Avustettavuushakemuksensa vapaa-ajan lautakunnalle ovat toimittaneet seuraavat yhteisöt:

- Vantaa Hockey Club ry
- HC Vantaa ry
- Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry

Vapaa-ajan lautakunta 11.4.2017 § 15

Liikuntajohtajan esitys:

Päätetään

- a) myöntää seuraaville tahoille liikunnan täysimääräinen avustettavuus:
 - Vantaa Hockey Club ry
 - HC Vantaa ry
- b) myöntää seuraavalle taholle avustettavuus erityisryhmien liikuntaan
 - Suomen Vammaisurheilu ja -liikunta VAU ry
- c) ilmoittaa avustettavuuden saajalle, että avustettavuutta tarkastellaan vuosittain toiminta-avustuksen haun yhteydessä tai erikseen pyydettyäessä itsearviointilomakkeella tai liikuntapalveluiden suorittamalla auditoinnilla

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Liikuntapalvelut
-ote hakijat

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus vapaa-ajan lautakunnalle

Lisätiedot:

Veli-Matti Kallisolahti, 09 8392 3632, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
Leena Rusanen, 09 8392 4454, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

16 § Liikuntatoimintaan myönnettävien toiminta-avustusten jako vuonna 2017/ V-MK

VD/600/02.03.01.03/2017

Vapaa-ajan lautakunnan hyväksymien avustusperiaatteiden (19.5.2015 § 14) mukaan liikuntajärjestöjen toiminta-avustusta myönnetään vantaalaisille rekisteröidyille yhdistyksille, joiden toiminnan päätarkoitus on liikunnan järjestäminen tai muu liikunnan edistäminen. Toiminta-avustuksen myöntämisessä otetaan huomioon hakijan toiminnan laajuus ja laatu. Avustuksia myönnetään käytettävän määrärahan puitteissa matemaattiseen malliin perustuen:

- säännöllisesti seuran järjestämään toimintaan osallistuvien määrä 10 %
- toimintaryhmien lukumäärä ja laatu 50 %
- aktiivisesti seurassa työskentelevien ohjaajien ja valmentajien lukumäärä ja koulutustausta 30 %
- kohdennetut toimintamenot 10 %

Pienin jaettava liikuntajärjestöjen toiminta-avustus on suuruudeltaan 500 € ja suurin mahdollinen toiminta-avustus on 25 000 €. Vapaa-ajan lautakunnan päätöksen mukaisesti liikuntajärjestöjen toiminta-avustusten myöntämisessä noudatetaan siirtymäaikaa vuosina 2016-2019, minkä aikana jaettavan määrärahan säilyessä samansuuruisena yksittäisen liikuntajärjestön saama avustus voi pienentyä maksimissaan 25 % ja kasvaa enintään 30 % edellisenä vuotena saatuun avustukseen verrattuna.

Erityisryhmien liikunta-avustusta myönnetään harkinnan mukaan vantaalaisille vammaisyhdistyksille, joiden toiminnasta osa on liikuntaa, tai muille vammaisyhdistyksille, joiden järjestämä liikuntatoiminta kohdistuu vantaalaisiin. Harkinnassa otetaan huomioon hakevan järjestön liikuntatoiminnan laajuus ja laatu.

Toiminta-avustus kuulutettiin haettavaksi 28.2.2017 klo 16.00 mennessä. Liikuntajärjestöjen toiminta-avustushakemuksia saapui määräaikaan mennessä yhteensä 87, yksi hakemus saapui hakuajan päättymisen jälkeen. Erityisryhmien liikunnan toiminta-avustushakemuksia saapui määräaikaan mennessä yhteensä 12.

Liikuntapalvelujen vuoden 2017 talousarviossa on varattu 1 174 589 euroa liikuntajärjestöjen ja yhteisöjen avustuksiin. Vapaa-ajan lautakunta päätti 14.12.2016 § 15 liikuntatoimintaan tarkoitettujen avustusten alakohtaisesta jaosta siten, että toiminta-avustuksiin liikuntajärjestöille osoitetaan 424 589 euroa ja erityisryhmien liikuntaa harjoittaville yhdistyksille 15 000 euroa.

Vapaa-ajan lautakunta 11.4.2017 § 16

Liikuntajohtajan esitys:

Päätetään

a) jakaa toiminta-avustusta liikuntajärjestöille 414 997 euroa seuraavasti:

- Akari ry	907 €
- Danse Club Vantaa ry	1 014 €
- Erä Salibandy ry	858 €
- Etelä-Vantaan Ratsastajat ry	802 €
- Etelä-Vantaan Shakki ry	531 €
- Etelä-Vantaan Taitoluistelijat ry	7 650 €
- Etelä-Vantaan Urheilijat ry	11 064 €
- Football Team VanPa ry	1 125 €
- GIF Toppen ry	1 864 €
- Hakunilan Kisa ry	4 873 €
- IF Helsingin Atlas ry	4 275 €
- Itä-Hakkilan Kilpa ry	12 666 €
- Itä-Vantaan Somalikulttuuriyhdistys ry	778 €
- Itä-Vantaan Urheilijat ry	4 735 €
- Keimola Golf ry	3 046 €
- Keimolan Kaiku ry	6 618 €
- Kenttäurheilijat -58 ry	7 845 €
- Kiekko-Vantaan Itä ry	9 741 €
- Kiekko-Vantaan Juniorit ry	2 916 €
- Koivukylän Palloseura ry	12 931 €
- Korson Kaiku ry	7 361 €
- Korson Kunto ry	3 469 €

- Korson Palloilijat ry	1 319 €
- Korson Palloseura ry	6 843 €
- Korson Veto ry	4 331 €
- Kuusikon Urheilijat ry	6 409 €
- Martinlaakson Sulkapallo ry	1 099 €
- Mudokwan Vantaa ry	845 €
- Pakkalan Palloseura ry	7 127 €
- Pihkaniskat ry	4 781 €
- Poni-Haan Ratsastajat ry	813 €
- PuHu Juniorit ry	11 242 €
- Päiväkummun Pesis ry	1 538 €
- Raisu Lumous ry	794 €
- Rajakylän Karataseura ry	792 €
- Rajakylän Tennis ry	845 €
- Rekolan Raikas ry	11 004 €
- Rekolan Urheilijat ry	1 998 €
- Ringette Walapais ry	1 575 €
- Salibandyseura Vantaa ry	16 223 €
- Seirenkai Vantaa ry	1 293 €
- Simmis Wanda ry	7 314 €
- Sport Club Vantaa ry	16 055 €
- Sukellusseura Hydromania ry	992 €
- Suomalainen Voimisteluseura Vantaa ry	1 325 €
- Tikkurilan Judokat ry	7 112 €
- Tikkurilan Naisvoimistelijat ry	10 239 €
- Tikkurilan Palloseura ry	20 776 €
- Tikkurilan Taitoluisteluklubi ry	7 250 €
- Tikkurilan Tiikerit ry	10 163 €
- Tikkurila-Seura ry	4 217 €
- TIP-70 ry	1 351 €
- Uimahyppyseura Vantaa Diving ry	9 143 €
- Uinti Vantaa Vanders ry	9 587 €
- Valko-Pallo ry	2 508 €
- Vantaa Hockey Club ry	1 064 €
- Vantaan Golfpuisto ry	1 321 €
- Vantaan Hiihtoseura ry	4 781 €
- Vantaan Jalkapalloseura ry	25 000 €
- Vantaan Jukara ry	5 001 €
- Vantaan Katutanssiyhdistys ry	4 767 €
- Vantaan Kilpatanssijat ry	2 194 €
- Vantaan Latu ry	3 360 €
- Vantaan Lentopallo ry	3 375 €
- Vantaan Monikulttuurinen Liikunta ry	4 225 €
- Vantaan Moottorikerho ry	3 319 €
- Vantaan Muay Thai ry	733 €
- Vantaan NMKY:n Urheilijat ry	5 627 €
- Vantaan Salamat ry	7 224 €
- Vantaan Sampo ry	872 €
- Vantaan Wado-Ryu ry	1 778 €
- Vantaan Virkut ry	807 €
- Vantaan Voimisteluseura ry	21 939 €
- Variston Tennis ry	4 690 €
- VFT-Vantaa ry	845 €
- Voimistelu- ja urheiluseura Elise Vantaa ry	5 030 €
- Ylästön Urheilijat -59 ry	4 329 €
- Ylä-Tikkurilan Kipinä ry	3 875 €
- Östersundomin Urheiluseura ry	2 869 €

- b) jakaa toiminta-avustusta erityisryhmien liikuntaa harjoittaville yhdistyksille 15 000 euroa seuraavasti:
- Dysfasialasten Tuki ry	400 €

-	Mahdollisuus Lapselle ry	400 €
-	Pääkaupunkiseudun Diabetesyhdistys ry	650 €
-	Pääkaupunkiseudun Selkäyhdistys ry	2 000 €
-	Vantaan Autismi- ja Aspergeriyhdistys ry	250 €
-	Vantaan Hengitysyhdistys ry	1 850 €
-	Vantaan Invalidit ry	3 200 €
-	Vantaan Kuurot ry	1 300 €
-	Vantaan Muistiyhdistys ry	650 €
-	Vantaan Näkövammaiset ry	1 000 €
-	Vantaan Reumayhdistys ry	2 300 €
-	Vantaan Sydän ry	1 000 €
- c) olla myöntämättä toiminta-avustusta seuraaville:
- Friskis&Svettis ry (toiminta ei yllä minimiavustukseen)
 - Jokivarren Jyske ry (toiminta ei yllä minimiavustukseen)
 - Klondyke Wall ry (toiminta ei yllä minimiavustukseen)
 - Tikkurilan Kajastus ry (toiminta ei yllä minimiavustukseen)
 - Tolkinkylän Ratsastajat ry (toiminta ei yllä minimiavustukseen)
 - Tusmo ry (hakemus myöhässä, ei täysimääräistä avustettavuutta)
 - Vantaan Hapkidoseura Haedoji ry (toiminta ei yllä minimiavustukseen)
 - Vantaan Raduka (ei avustettavuutta)
 - Vantaan Shorinji Kempo ry (toiminta ei yllä minimiavustukseen)
- d) oikeuttaa liikuntapalvelut maksamaan avustukset sitoumusta vastaan ennen valitusajan päättymistä. Maksettaessa otetaan huomioon jo maksetut ennakot,
- e) että avustusta saaneiden yhdistysten on annettava vuoden 2017 toiminta-avustuksen käytöstä selvitys vuoden 2018 huhtikuun loppuun mennessä, ja
- f) että avustusta saava yhteisö sitoutuu pitämään tilinsä ja hallintonsa avoimena kaupungin järjestämää tilintarkastusta varten.

Käsittely:

Lautakunnan jäsen Sara Anttila poistui salista yhteisöjäävinä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet: Yhteenveto liikuntajärjestöille esitettävistä avustuksista vuodelle 2017
Yhteenveto erityisryhmien liikuntaan esitettävistä toiminta-avustuksista vuodelle 2017

Täytäntöönpano: Liikuntapalvelut
- ote hakijat

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus vapaa-ajan lautakunnalle

Lisätiedot:

Leena Rusanen, 09 839 24454, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
Marja Auroma, 09 839 29324, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

seura	2016 avustus	Esitys 2017	Kohdeavus tuksia 2016	Kohdeavus tuksia 2017	Vuokratuki 2017	Avustukset 2017 yhteensä
Akari ry	1 040	907				907
Attitude Sports	1 035	0			4 030	4 030
Danse Club Vantaa DCV ry	780	1 014				1 014
Erä Salibandy ry	660	858				858
Etelä-Vantaan Ratsastajat ry	893	802				802
Etelä-Vantaan Shakki ry	650	531				531
Etelä-Vantaan Taitoluistelijat ry	9 375	7 650	1087,5	2625		10 275
Etelä-Vantaan Urheilijat ry	13 125	11 064	2704,5	2992,5		14 057
Football Team VanPa ry	1 500	1 125				1 125
Friskis&Svettis ry	0	0				0
GIF Toppen rf	2 302	1 864				1 864
Hakunilan Kisa ry	5 100	4 873			19 242	24 115
IF Helsinge Atlas rf	5 700	4 275	3769	3656,5		7 932
Itä-Hakkilan Kilpa ry	14 619	12 666			20 434	33 100
Itä-Vantaan Somalikulttuuriyhdistys ry	0	778				778
Itä-Vantaan Urheilijat ry	5 625	4 735				4 735
Jokivarren Jyske ry	0	0				0
Keimola Golf ry	2 730	3 046				3 046
Keimolan Kaiku ry	7 157	6 618	2100	1987,5		8 606
Kenttäurheilijat -58 ry	8 775	7 845	5379,5	15680		23 525
Kiekko-Vantaan Itä ry	12 150	9 741	3575	2625		12 366
Kiekko-Vantaan Juniorit ry	3 375	2 916				2 916
Klondyke Wall ry	0	0			3 944	3 944
Koivukylän Palloseura ry	12 576	12 931	12575	12750	20 191	45 872
Korson Kaiku ry	6 856	7 361			1 489	8 850
Korson Kunto ry	3 765	3 469		5362,5		8 832
Korson Palloilijat ry	1 040	1 319				1 319
Korson Palloseura ry	7 500	6 843	2175	2625	18 501	27 969
Korson Veto ry	5 775	4 331				4 331
Kuusikon Urheilijat ry	5 935	6 409				6 409
Martinlaakson Sulkapallo ry	845	1 099				1 099
Mudokwan Vantaa ry	650	845				845
Pakkalan Palloseura ry	6 269	7 127	4207,5	5172,5		12 300
Pihkaniskat ry	6 375	4 781			1 681	6 462
Poni-Haan Ratsastajat ry	0	813				813
Puhu Juniorit ry	10 666	11 242	2175	2625		13 867
Päiväkummun Pesis ry	2 051	1 538				1 538
Raisu Lumous ry	611	794	650			794
Rajakylän Karateseura ry	684	792				792
Rajakylän Tennis ry	650	845				845
Rekolan Raikas ry	11 210	11 004			1 737	12 741
Rekolan Urheilijat ry	0	1 998				1 998
Ringette Walapais ry	2 100	1 575				1 575
Salibandyseura Sisu ry	0	0	1917	1680	1 879	3 559
SB Vantaa ry	16 312	16 223				16 223
Seirenkai Vantaa ry	1 105	1 293				1 293
Simmis Wanda ry	5 625	7 314	14404,5	16762,5		24 077
Sport Club Vantaa ry	12 350	16 055	1087,5	1312,5		17 368
Sukellusseura Hydromania ry	1 081	992				992

Suomalainen Voimisteluseura Vantaa ry	1 040	1 325				1 325
Tikkurilan Judokat ry	7 389	7 112	6784	6735		13 847
Tikkurilan Kajastus ry	0	0				0
Tikkurilan Naisvoimistelijat ry	7 876	10 239			5 253	15 492
Tikkurilan Palloseura ry	19 217	20 776	3262,5	3937,5	8 358	33 072
Tikkurilan Taitoluisteluklubi ry	8 100	7 250	1312,5	1312,5	1 313	9 875
Tikkurilan Tiikerit ry	12 300	10 163	8375	2625	44 124	56 912
Tikkurila-Seura ry	3 585	4 217	2825	4225		8 442
TIP-70 ry	0	1 351	5425	3550		4 901
Tolkinkylän Ratsastajat ry	0	0				0
Tusmo ry	0	0				0
Uimahyppyseura Vantaa Diving ry	7 033	9 143	1950	887,5		10 031
Uinti Vantaa Vanders ry	12 783	9 587	1087,5	7852,5		17 440
Valko-Pallo ry	3 225	2 508			3 003	5 511
Vantaan Golfpuisto ry	0	1 321				1 321
Vantaan Hapkidoseura Haedoji ry	0	0				0
Vantaan Hockey Club ry	0	1 064				1 064
Vantaan Hiihtoseura ry	6 375	4 781	1350	2700		7 481
Vantaan Jalkapalloseura ry	25 000	25 000	5050	5250	36 685	66 935
Vantaan Jukara ry	6 668	5 001				5 001
Vantaan Katutanssiyhdistys ry	3 728	4 767			6 193	10 960
Vantaan Kilpatanssijat ry	2 925	2 194			3 256	5 450
Vantaan Latu ry	2 600	3 360				3 360
Vantaan Lentopallo ry	4 500	3 375	544	657		4 032
Vantaan Monikulttuurinen Liikunta ry	3 250	4 225	2550	11325		15 550
Vantaan Moottorikerho ry	4 425	3 319				3 319
Vantaan Muay Thai ry	0	733				733
Vantaan NMKY:n Urheilijat ry	7 098	5 627	5750			5 627
Vantaan Raduga ry	0	0				0
Vantaan Salamat ry	7 519	7 224	1617	1680		8 904
Vantaan Sampo ry	1 163	872				872
Vantaan Shorinji Kempo ry	0	0				0
Vantaan Wado-Ryu ry	1 725	1 778				1 778
Vantaan Virkut ry	0	807				807
Vantaan Voimisteluseura ry	20 540	21 939	3162,5	2625		24 564
Variston Tennis ry	4 687	4 690				4 690
VFT-Vantaa ry	650	845	4350	3425		4 270
Voimistelu-ja urheiluseura Elise Vantaa ry	4 650	5 030				5 030
Ylästön Urheilijat -59 ry	4 228	4 329				4 329
Ylä-Tikkurilan Kipinä ry	3 936	3 875				3 875
Östersundomin Urheiluseura ry	3 825	2 869				2 869
yhteensä	420 662	414 997	113 202	136 644	201 313	752 953

Yhteenveto erityisryhmien liikuntaan esitettävistä avustuksista vuodelle 2017

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	Maksettu	Maksettu	Maksettu	Maksettu	Maksettu	Maksettu	Maksettu	Maksettu	Maksettu	Maksettu	Esitys
Dysfasialasten Tuki ry.	100	330	310	380	350	300	350	350	300	430	400
Hakunilan Mielenterveysseura ry.	400										
Korson Creasers FBC ry.										640	
Mahdollisuus Lapselle ry.	450	660	640	720	690	690		400			400
Pääkaup.seudun Diabetesyhd.	400	650	630	710	690	690	700	700	700	910	650
Pääkaup.seudun Selkäyhd.	1200	1450	1430	1510	1490	1490	1700	1700	1600	2080	2000
Uudenmaan CP-yhdistys ry.	835	1070	1050	1130	1100	1100	1200	1200	1200		
Uudenmaan Pt-tanssijat ry.					250	300	400		300		
Vantaan Autismi- ja Aspergeriyhd.									300		250
Vantaan Hengitysyhdistys ry.	1205	1430	1410	1500	1480	1480	1500	1500	1500	1950	1850
Vantaan Invalidit ry.	3650	3880	3860	3950	3930	3930	3850	3850	3800	3270	3200
Vantaan Kehitysvamm. Tuki ry.	1260										
Vantaan Kuurot ry.	1060	1290	1210	1290	1270	1270	1300	1300	1300	1320	1300
Vantaan Muistiyhdistys ry.											650
Vantaan Näkövammaiset ry.	750	980	960	1040	1020	1020	950	950	950	1040	1000
Vantaan Reumayhdistys ry.	1445	1680	1660	1750	1730	1730	1950	1950	1950	2360	2300
Vantaan Sydän ry.	700	950	930	1020	1000	1000	1100	1100	1100	1000	1000
	13455	15000	14700	15000	15000	15000	15000	15000	15000	15000	15000

17 § Vuokratuen myöntäminen liikuntajärjestöille vuonna 2017/ V-MK

VD/601/02.03.01.03/2017

Vapaa-ajan lautakunnan hyväksymien avustusperiaatteiden (19.5.2015 § 14) mukaan vuokratukea myönnetään vantaalaisille järjestöille muissa, kuin kaupungin tai kaupungin omistamien yhtiöiden hallinnoimissa Vantaalla sijaitsevilla tiloissa tapahtuvaan säännölliseen liikuntatoimintaan. Vuokratukea myönnetään määrärahan puitteissa edellisen vuoden aikana syntyneisiin todellisiin kustannuksiin perustuen. Järjestön itse hallinnoimassa liikuntatilassa käyttötuntihinta määritellään maksettujen tilavuokrien ja muille käyttäjille myytyjen vuorojen erotuksesta. Vuokratuki voi olla maksimissaan 25 €/käyttötunti ja 25 % yhteenlasketuista vuokrakuluista.

Vuokratuki kuulutettiin haettavaksi 28.2.2017 klo 16.00 mennessä. Hakemuksia saapui määräaikaan mennessä yhteensä 17.

Liikuntapalvelujen vuoden 2017 talousarviossa on varattu 1 174 589 euroa liikuntajärjestöjen ja yhteisöjen avustuksiin. Vapaa-ajan lautakunta päätti 14.12.2016 § 14 liikuntatoimintaan tarkoitettujen avustusten alakohtaisesta jaosta siten, että vuokratukena jaettavaksi osoitetaan 200 000 euroa.

Vapaa-ajan lautakunta 11.4.2017 § 17

Liikuntajohtajan esitys:

Päätetään

- a) jakaa vuokratukea liikuntajärjestöille 188 845 euroa seuraavasti:
- Attitude Sports ry	4 030 €
- Hakunilan Kisa ry	19 242 €
- Itä-Hakkilan Kilpa ry	20 434 €
- Klondyke Wall ry	3 944 €
- Koivukylän Palloseura ry	20 191 €
- Korson Kaiku ry	1 489 €
- Korson Palloseura ry	18 501 €
- Pihkaniskat ry	1 681 €
- Rekolan Raikas ry	1 737 €
- Salibandyseura Sisu ry	1 879 €
- Tikkurilan Naisvoimistelijat ry	5 253 €
- Tikkurilan Palloseura ry	8 358 €
- Tikkurilan Tiikerit ry	44 124 €
- Valkopallo ry	3 003 €
- Vantaan Jalkapalloseura ry	36 685 €
- Vantaan Katutanssiyhdistys ry	6 193 €
- Vantaan Kilpatanssijat ry	3 256 €
- b) oikeuttaa liikuntapalvelut maksamaan avustukset sitoumusta vastaan ennen valitusajan päättymistä.
- c) että avustusta saava yhteisö sitoutuu pitämään tilinsä ja hallintonsa avoimena kaupungin järjestä mää tilintarkastusta varten.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet: Yhteenvedo liikuntajärjestöille esitettävistä vuokratuista vuodelle 2017

Täytäntöönpano: Liikuntapalvelut
-ote hakijat

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus vapaa-ajan lautakunnalle

Lisätiedot:

Veli-Matti Kallistahti, 09 939 23632, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Leena Rusanen, 09 839 24454, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

	Seura	Liikuntapaikat	maksetut vuokrat €	käyttötunn- it	€/h	21,205 % menoista	21,205 €/h	Avustus
1.	Attitude Sports ry	Attitude Center	19 002,00	1 200	15,84	4 029,37	25 446,00	4 030 €
2.	Hakunilan Kisa ry	Campo SportsCenter	90 742,50	1 006	90,25	19 241,95	21 321,63	19 242 €
3.	Itä-Hakkilan Kilpa ry	Itä-Hakkilan Tekonurmi Oy	96 363,47	2 409	40,00	20 433,87	51 082,85	20 434 €
4.	Klondyke Wall ry	Kiipeilyseinä Oy	18 600,00	6 444	2,89	3 944,13	136 645,02	3 944 €
5.	Koivukylän Palloseura ry	Koips Tekonurmi oy, Tavitie 1	95 215,85	1 374	69,30	20 190,52	29 135,67	20 191 €
6.	Korson Kaiku ry	Campo SportsCenter, Tiger Sport Center	7 023,00	71	98,92	1 489,23	1 505,56	1 489 €
7.	Korson Palloseura ry	Legirus Arena	111 264,47	873	127,52	23 593,63	18 501,36	18 501 €
8.	Pihkaniskat ry	kartoituskäynnit, piirrosto ja painatuskulut	7 924,90	276	28,71	1 680,48	5 852,58	1 681 €
9.	Rekolan Raikas ry	Vanhusten Kotiapusäätön terapia-allas ja joogasali	8 190,00	264	31,02	1 736,69	5 598,12	1 737 €
10.	Salibandyseura Sisu ry	Campo SportsCenter	8 860,00	96	92,29	1 878,76	2 035,68	1 879 €
11.	Tikkurilan Naisvoimistelijat ry	TINAgym	24 773,56	1 293	19,16	5 253,23	27 418,07	5 253 €
12.	Tikkurilan Palloseura ry	TiPS Kenttä oy, Koips Tekonurmi, Itä-Hakkilan tekonurmi, Legirus Arena, Tavitie 1	39 415,75	814	48,45	8 358,11	17 250,27	8 358 €
13.	Tikkurilan Tiikerit ry	Tiger Sport Center	208 082,91	2 548	81,67	44 123,98	54 030,34	44 124 €
14.	Valkopallo ry	Hiekkaharjun Tenniskeskus	14 160,84	2 600	5,45	3 002,81	55 133,00	3 003 €
15.	Vantaan Jalkapalloseura ry	VJS-kenttä Oy	173 000,00	2 104	82,22	36 684,65	44 615,32	36 685 €
16.	Vantaan Katutanssiyhdistys ry	Studio VTKY	29 202,20	1 852	15,77	6 192,33	39 261,06	6 193 €
17.	Vantaan Kilpatanssijat ry	Vakitan tanssisali	15 355,96	403	38,15	3 256,23	8 535,01	3 256 €
			967 177,41	25 625	37,74			200 000 €

18 § Kohdeavustusten myöntäminen liikuntatoimintaan vuodelle 2017/ V-MK

VD/10476/02.03.01.03/2016

Vapaa-ajan lautakunnan hyväksymien avustusperiaatteiden (19.5.2015 § 14) mukaan kohdeavustus myönnetään harkinnan mukaan vantaalaisiin kohdistuvan harrasteliikuntatoiminnan ohjaajakorvauksiin tai tapahtuman toteuttamisen henkilöstökuluihin. Avustusta myönnettäessä otetaan huomioon menokohdalla oleva määräraha ja ennakoitu tarpeen määrä, joihin kohdeavustusta kunakin vuonna haetaan. Kohdeavustusta myönnetään erillisen hakemuksen perusteella. Kohdeavustusta on haettava viimeistään 21 vrk ennen toiminnan aloittamista tai tapahtumaa liikuntatoiminnan kohdeavustushakemuslomakkeella.

Kohdeavustushakemuksen vapaa-ajan lautakunnalle ovat toimittaneet seuraavat yhteisöt:

- TIP-70 ry 1 400 € lajiesittelyjen järjestämiseksi nuorisotiloilla 3.4.-12.5.2017
- TIP-70 ry 1 100 € Sporttia kaikille -kesäleirin järjestämiseksi 5.-15.6.2017
- Hakunilan Kisa ry 900 € kouluikäisten liikuntaleirikoulun järjestämiseksi 12.-16.6.2017
- Vantaan Taido ry 200 € junioriohjaajakoulutukseen osallistumiseksi
- Tikkurilan Palloseura ry 2 500 € kaikille avoimen alle kouluikäisille suunnatun futisleikkikoulun järjestämiseksi 13.4.-11.9.2017

Vapaa-ajan lautakunta 11.4.2017 § 18

Liikuntajohtajan esitys:

Päätetään

- a) hylätä seuraavat kohdeavustushakemukset
 - Hakunilan Kisa ry (ei voida katsoa olevan matalan kynnyksen harrastetoimintaa, koska osallistujalle koituvat kustannukset ylittävät 100€)
 - Vantaan Taido ry (kohdeavustus ei sovellu koulutusten osallistumiskuluihin)
- b) myöntää seuraavat kohdeavustukset
 - TIP-70 ry 1 680 € nuorisotiloilla tapahtuvien lajiesittelyjen ohjaajakuluihin 3.4.-12.5.2017
 - TIP-70 ry 800 € Sporttia kaikille -kesäleirin ohjauskuluihin 5.-15.6.2017
 - Tikkurilan Palloseura ry 4 000 € kaikille avoimen alle kouluikäisille suunnatun futisleikkikoulun järjestämiseksi 13.4.-11.9.2017
- b) ilmoittaa avustuksen saajalle, että avustuksen saaminen edellyttää kohdeavustustilityksen tekemistä viimeistään kahden kuukauden kuluessa tapahtumasta ja/tai hankkeen päättymisestä. Mikäli kohdeavustuspäätös on tehty tapahtuman jälkeen, tilityksen määräaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista. Ellei tilitystä tehdä määräajassa, avustus raukeaa.
- c) ilmoittaa avustuksen saajalle, että avustuksen saaja sitoutuu raportointeihin ja liikuntapalveluiden osoittamiin koulutuksiin
- d) ilmoittaa avustuksen saajalle, että myönnetystä kohdeavustuksesta korkeintaan 75 % voidaan maksaa ennakkona sitoumusta vastaan ja että tilityksessä maksettavaksi tuleva summa voidaan maksaa sitoumusta vastaan ennen tilityksen hyväksymistä lautakunnassa. Yhdistyksen puolesta sitoumuksen allekirjoittavat viralliset nimen kirjoittajat
- e) tarvittaessa neuvotella avustuksen saajien kanssa lautakunnan vahvistamien avustusperiaatteiden mukaisesta yhteistyövelvoitteesta.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Liikuntapalvelut
-ote hakijat

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus vapaa-ajan lautakunnalle

Lisätiedot:

Leena Rusanen, 09 839 24454, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Marja Auroma, 09 839 29324, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

19 § Vantaan markkinointituen myöntäminen liikuntaan vuodelle 2017/ V-MK

VD/10622/02.03.01.03/2016

Kaupunginhallitus päätti 23.3.2015 § 52, että kumppanuushankkeiden toimintamallia muutetaan vuodesta 2016 alkaen. Liikunnan kumppanuuksiin varatut rahat siirtyvät liikuntapalveluiden vuoden 2016 käyttösuunnitelmaan. Kumppanuuksiin varattujen määrärahojen käytöstä päätetään vapaa-ajan lautakunnassa muiden avustusten yhteydessä.

Vapaa-ajan lautakunnan hyväksymien avustusperiaatteiden (19.5.2015 § 14) mukaan liikunnan kumppanuuksia myönnetään harkinnanvaraisesti ja sopimusperusteisesti. Teemavuodet ja erilaiset painotukset ovat mahdollisia. Kumppanuuksia solmitaan arvokisatason yksilöurheilijoiden, ylimpien sarjatasojen ja arvokisatason joukkueiden sekä huomattavia kansainvälisiä tai kansallisia Vantaalla järjestettäviä tapahtumia järjestävien tahojen kanssa. Avustusta myönnettäessä otetaan huomioon menokohdalla oleva määräraha ja ennakoitu tarpeen määrä, joihin kumppanuuksia kunakin vuonna haetaan.

Vapaa-ajan lautakunta päätti 15.3.2016 § 13 muuttaa avustustajin nimikkeeksi Vantaan markkinointituki liikuntaan. Myöntämisperiaatteet säilyivät ennallaan.

Liikuntajohtaja esittää Vantaan markkinointituen myöntämistä seuraaville tahoille:

- Suomen Lentopalloliitto ry 25 000 € Powercup-juniorilentopalloturnauksen järjestämiseksi 8.-11.6.2017 sekä tilatukena liikuntapalveluiden kenttien maksuton käyttö ja maksuhuojennukset koulujen majoituskäytöstä
- Triathlon Vantaa ry 2 000 € Triathlonin sprinttimatkojen SM-kisojen järjestämiseksi 17.6.2017
- Vantaan Hiihtoseura ry, Extreme Run Oy, Triathlon Vantaa ry, Aviapolis Cycling Team ry ja Vantaan Seurayhtymä
- 3 000 € palkintorahavaraus Vantaan Kestävyysskierras 2017 naisten ja miesten sarjojen voittajille

Vapaa-ajan lautakunta 11.4.2017 § 19

Liikuntajohtajan esitys:

Päätetään

- a) myöntää seuraavat Vantaan markkinointituet:
 - Suomen Lentopalloliitto ry 25 000 € Powercup-juniorilentopalloturnauksen järjestämiseksi 8.-11.6.2017 sekä tilatukena liikuntapalveluiden kenttien maksuton käyttö ja maksuhuojennukset koulujen majoituskäytöstä
 - Triathlon Vantaa ry 2 000 € Triathlonin sprinttimatkojen SM-kisojen järjestämiseksi 17.6.2017
 - Vantaan Hiihtoseura ry, Extreme Run Oy, Triathlon Vantaa ry, Aviapolis Cycling Team ry ja Vantaan Seurayhtymä 3 000 € palkintorahavaraus Vantaan Kestävyysskierras 2017 naisten ja miesten sarjojen voittajille
- b) edellyttää nimettyjä tuensajia huolehtimaan kaupungin nimen ja kaupungin uuden tunnuksen näkyvyydestä kilpailuasusteissaan, kilpailu- ja ottelutapahtumissa tai kumppanuustapahtuman markkinoinnissa,
- c) tehdä sopimuskumppaneiden kanssa liitteenä olevan sopimusluonnoksen periaatteiden mukaiset sopimukset, ja
- d) velvoittaa Vantaan markkinointituen saajat raportoimaan määrärahan käytöstä taloussäännön 30 §:n mukaisesti.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet: Sopimusluonnos - Vantaan markkinointituki liikuntaan

Täytäntöönpano: Liikuntapalvelut
-ote hakijat

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus vapaa-ajan lautakunnalle

Lisätiedot:

Veli-Matti Kallisolahti, 09 8392 3632, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
Leena Rusanen, 09 8392 4454, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

1. Sopijapuolet ja yhteyshenkilöt

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 Vantaa

Joukkue/Urheilija/muu toimija
osoite

Sopimusta allekirjoitettaessa Vantaan kaupungin yhteyshenkilönä toimii liikuntajohtaja Veli-Matti Kallistahti p. 050 3121 969 ja joukkueen/urheilijan/muun toimijan yhteyshenkilönä xxx p. xxx Yhteyshenkilöiden tehtävänä on seurata ja valvoa sopimuksen toteutumista sekä tiedottaa siitä oman organisaationsa sisällä ja toiselle sopijapuolelle. Yhteyshenkilön vaihtumisesta on viipymättä ilmoitettava toisen sopijapuolen yhteyshenkilölle.

2. Sopimuksen tarkoitus

Tällä sopimuksella Vantaan kaupunki (jäljempänä Kaupunki) ja joukkue/urheilija/muu toimija (jäljempänä Kumppani) sopivat Kaupungin Kumppanille myöntämästä kumppanuustuesta ja sopijapuolten välisestä yhteistyöstä.

3. Kumppanuustuki

Kumppanuustuen myöntämisen edellytyksenä on tässä sopimuksessa määriteltyjen sopimusehtojen täyttymisen lisäksi se, että Vantaan kaupunginvaltuusto ja vapaa-ajan lautakunta myöntävät määrärahan tuen suorittamiseen.

Vapaa-ajan lautakunta on pp.kk.vvvv § xx myöntänyt joukkueelle/urheilijalle/muulle toimijalle xxx (xxx) euroa. Kaupunki suorittaa määrärahan Kumppanin osoittamalle rahalaitostilille.

4. Yhteistyö

Sopijapuolten välisen yhteistyön tarkoituksena on edistää Kaupungin pitkäjännitteistä kaupunkimarkkinointia ja kehittää Kaupungin myönteistä julkisuuskuvaa. Yhteistyö toteutetaan kaikilta osin Kumppanin toiminnan sallimissa puitteissa.

Yhteistyön sisältö on kuvattu sopimuksen liitteessä 1. (Kullekin kumppanille räätälöity.)

5. Sopimuksen muuttaminen

Sopijapuolet voivat muuttaa tätä sopimusta vain kirjallisesti, muut muutokset ovat mitättömiä. Muutokset tulevat voimaan, kun molemmat sopijapuolet ovat ne asianmukaisesti hyväksyneet ja allekirjoittaneet sopijapuolten toimivaltaisten edustajien toimesta.

6. Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen

Sopimus tulee voimaan allekirjoitushetkellä ja on määräaikaisena voimassa pp.kk.vvvv saakka.

(Sopijapuolilla on mahdollisuus irtisanoa sopimus kirjallisesti pp.kk.vvvv mennessä siten, että sopimuksen mukaiset sopimusvelvoitteet päättyvät pp.kk.vvvv mennessä.)

7. Sopimuksen purkaminen

Sopijapuolilla on oikeus purkaa sopimus, jos toinen sopijapuoli olennaisesti rikkoo sopimusvelvoitteitaan eikä kahden (2) kuukauden kuluessa korjaa laiminlyöntiään kirjallisesta huomautuksesta huolimatta.

Jos Kumppani syyllistyy dopingrikkomukseen tai aiheuttaa toiminnallaan muutoin Kaupungille negatiivista julkisuutta, on Kaupungilla oikeus purkaa sopimus välittömästi vaikutuksin kokonaan tai määrättyiltä osin ilmoittamalla siitä kirjallisesti Kumppanille.

Jos Kumppani päättää kilpauransa, kokee uran päättävän loukkaantumisen tai sen toiminta muutoin lakkaa, on Kaupungilla oikeus purkaa sopimus välittömästi vaikutuksin kokonaan tai määrättyiltä osin ilmoittamalla siitä kirjallisesti Kumppanille.

Jos Vantaan kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus ei myönnä määrärahaa sopimuksessa määritellyn kumppanuustuen suorittamiseen, on Kumppanilla oikeus purkaa sopimus välittömästi vaikutuksin kokonaan tai määrättyiltä osin ilmoittamalla siitä kirjallisesti Kaupungille.

Mikäli sopimus puretaan, on Kumppani oikeutettu siihen osaan kyseisen vuoden kumppanuustukea, joka vastaa kyseisenä vuonna tehtyä yhteistyötä koko vuodelle suunnitellusta yhteistyöstä. Vastaavasti Kaupungilla on oikeus periä Kumppanilta se osa kyseisenä vuonna suoritetusta kumppanuustuesta, joka vastaa kyseisenä vuonna tekemättä jäänyttä yhteistyötä koko vuodelle suunnitellusta yhteistyöstä.

8. Sopimuserimielisyydet

Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia ja sopimusta koskevat erimielisyydet ratkaistaan ensivaiheessa sopijapuolten välisissä neuvotteluissa. Mikäli ratkaisuun ei päästä, erimielisyydet ratkaistaan Vantaan käräjäoikeudessa ensiasteen tuomioistuimena.

9. Allekirjoitukset

Tämä sopimus on laadittu kahtena (2) samansisältöisenä kappaleena, yksi (1) kummallekin sopijapuolelle.

Vantaalla xx. päivänä xxkuuta20xx

VANTAAN KAUPUNKI

JOUKKUE/URHEILIJA/MUU TOIMIJA

Veli-Matti Kallistahti, liikuntajohtaja

XXX

20 § Kohdeavustuksien myöntäminen nuorten toimintaan kevätkaudelle 2017 / RÅ

VD/2860/02.03.01.03/2017

Vapaa-ajan lautakunnan 21.1.2014 hyväksymien avustusperiaatteiden mukaan kohdeavustus myönnetään pääsääntöisesti vantaalaisille, vähintään edellisenä kalenterivuotena toimintansa aloittaneille varhaisnuoriso- ja nuorisoyhdistyksille sekä nuorten toimintaryhmille, joilla on oma hallinto ja kirjanpito. Avustus voidaan myöntää myös muulle yhdistykselle tai yhteisölle, joka osoittaa avustusmäärärahan käytön kohdistuvan vantaalaisiin lapsiin ja nuoriin.

Kohdeavustusta tulee hakea viimeistään 21 vrk ennen toiminnan aloittamista. Avustusta ei myönnetä samaan käyttötarkoitukseen lautakunnan tai kaupungin muista avustusmäärärahoista.

Leiri- ja retkiavustusta myönnetään vantaalaisen varhaisnuoriso- tai nuorisoyhdistyksen järjestämään leiri- ja retkitoimintaan. Vapaa-ajan lautakunta voi harkintansa mukaan myöntää leiri- tai retki avustusta myös muille nuorisotyötä harjoittaville yhdistyksille. Leiriavustusta ei myönnetä päiväleireille.

Kohdeavustuksiin on vuoden 2017 talousarviossa varattu 115 972 €.
Haettavien kohdeavustusten määrä on 31 164 €.

Kohdeavustushakemuksensa nuorten toimintaan (suluissa haettu summa) ovat jättäneet seuraavat yhteisöt:

- Vantaan alueen Mielenterveysseura ry nuorten hyvinvointitreenien kuluihin (1500 €) VD/2860/2017),
- Myyrpartio ry partiolaumojen johtajien yhteisen kouluttamisviikonlopun kustannuksiin (500 €) VD/2759/2017,
- Joosua Missio ry Vantaalla järjestettävän nuorisokahvilatoiminnan kuluihin (25 000 €) VD/898/2017,
- Vantaan Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys Ry Islannissa järjestettävän pohjoismaisen leirin osallistumiskuluihin (2 500 €) VD/2233/2017
- Kansallinen Lastenliitto - Vantaan paikallisyhdistys ry lapsille ja nuorille suunnattujen maksuttomien pop up- toimintojen järjestämiseen Dixissä 29.4.2017 (664 €) VD/2840/2017
- Partiokannus ry pohjoismaisten ystävyyskaupunkien kanssa toteutettavan 5-Kamp tapahtuman kustannuksiin (1 000 €) VD/2920/2017

Nuorisopalveluiden johtaja toteaa, että hakemukset on valmisteltu avustusohjeiden mukaan.

Vapaa-ajan lautakunta 11.4.2017 § 20

Nuorisopalveluiden johtaja va:n esitys:

Päätetään

- a) myöntää kohdeavustukset seuraaville järjestöille:
 - Vantaan alueen Mielenterveysseura ry nuorten hyvinvointitreenien kuluihin 960 € ajalle 12.4. - 31.5.2017,
 - Myyrpartio ry partiolaumojen johtajien yhteisen kouluttamisviikonlopun kustannuksiin 500 €,
 - Joosua Missio ry Vantaalla järjestettävän nuorisokahvilatoiminnan kuluihin 4 000 € ajalle 16.2. - 31.12.2017,
 - Vantaan Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys Ry Islannissa järjestettävän pohjoismaisen leirin osallistumiskuluihin 1 500 €,
 - Kansallinen Lastenliitto - Vantaan paikallisyhdistys ry lapsille ja nuorille suunnattujen maksuttomien pop up- toimintojen järjestämiseen 600 €
- b) Partiokannus ry pohjoismaisten ystävyyskaupunkien kanssa toteutettavan 5-Kamp tapahtuman kustannuksiin 1 000 €
- c) todeta, että tilitykset avustuksista on palautettava seuraavasti:
 - Vantaan alueen Mielenterveysseura ry 30.6.2017 mennessä,
 - Myyrpartio ry 30.6.2017 mennessä,
 - Joosua Missio ry (nuorten kahvilatoiminta) 9.1.2018 mennessä,

- d) – Vantaan Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys ry 18.8.2017 mennessä,
– Kansallinen Lastenliitto – Vantaan paikallisyhdistys ry 31.5.2017 mennessä ja
– Partiokannus ry 30.6.2017 mennessä,
todeta, että avustus tulee käyttää myönnettyyn kohteeseen avustusperiaatteiden mukaan.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet: Taulukko jaettavista avustuksista

Asiakirjat: Alkuperäiset asiakirjat ovat nähtävillä kokouksessa

Täytäntöönpano: nuorisopalvelut
Ote hakijat

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus vapaa-ajan lautakunnalle

Lisätiedot:

Riikka Åstrand 09-8392 2344, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Taina Saarenpää, 09- 8392 3260, etunimi.sukunimi[a]vantaa.fi

Nuorisopalvelut						
Vapaa-ajan lautakunta 14.3.2017						
Kohdeavustuksia on haettu yhteensä 31 164 €						
Kohdeavustukset nuorisotoimintaan						
Hakijayhteisö	Haetaan €	Esitys €	Toiminnan tiivistys	Avustuksen käyttötarkoitus	Jäsenmäärä/ Osallistujien arvioitu määrä	
Vantaan alueen Mielenterveysseura ry VD/2860/2017	1,500	960	Nuorten ryhmätoiminnan tavoitteena on nuorten mielenterveyden ja hyvinvoinnin vahvistaminen ja lisääminen sekä nuorten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja toimintakyvyn lisääminen.	Tikkurilassa järjestettävien treenien välittömiin kustannuksiin (tarvikkeiden ostot, työkirjat, retket, tarjottavat)	10 - 12 nuorta	Tilitys 30.6.2017 mennessä
Myyrpartio ry VD/2759/2017	500	500	Myyrmäessä järjestettävä partiotoiminta	Laumojen johtajien (15 - 18-vuotiaat) vertaisohjaajuutta/ - johtajuutta vahvistava koulutustapahtuma Jongunjoella. Koulutus sisältää eräkoulutusta ennen tapahtumaa.	20 johtajaa	Tilitys 30.6.2017 mennessä

Joosua Missio ry
VD/898/2017

**Vantaan Nuorten
Miesten Kristillinen
Yhdistys Ry**
VD/2233/2017

**Kansallinen
Lastenliitto - Vantaan
paikallisyhdistys ry**
VD/2840/2017

25,000	4,000	Järjestön kahvilatoiminta on pääasiassa ennaltaehkäisevää nuorisotyötä (päihteet).	Nuorten kahvilatoiminnan kuluihin.		Tilitys 9.1.2018 mennessä
2,500	1,500	Yhdistyksen tavoitteena on tuottaa lapsille ja nuorille edullisia / ilmaisia harrastusmahdollisuuksia	Pohjoismaiselle leirille kokoontuu n. 200 nuorta pohjoismaista. Leiri järjestetään Islannissa. Tapahtuman tavoitteena on tarjota nuorille nk. matalan kynnyksen kokemuksia kansainvälisyydestä ja rohkeutta käyttää vieraita kieliä.	6 nuorta ja ohjaaja	tilitys 18.8.2017 mennessä
664	600	Järjestö on lapsi - ja varhaisnuorisoyhdistys, joka järjestää kaikille avointa toimintaa.	Lapsille ja nuorille suunnattujen maksuttomien pop up- toimintojen järjestämiseen Dixissä 29.4.2017 . Tapahtumassa kerätään nuorten toiveita järjestettävistä kerhoista ja tapahtumista.	Kauppakeskuksen asiakkaina olevat lapset ja nuoret	Tilitys 31.5.2017 mennessä

Partiokannus ry
VD/2920/2017

	1,000	1000	Vantaalaisten lippukuntien tukeminen ja partiotoiminnan kehittäminen Vantaalla.	Pohjoismaisten ystävyyskaupunkien kanssa toteutettavan 5-Kamp tapahtuman kustannuksiin. Tapahtuma on saanut Suomi100 - statuksen	Tapahtumaan osallistuu 50-70 nuorta Vantaalta Askimista(Norja), Huddingesta (Ruotsi) ja Lyngbysta (Tanska). Vantaalaisten osuus on noin 30 nuorta.	tilitys 30.6.2017 mennessä
Yhteensä	31,164	8,560				

21 § Nuorisomatka Rastattin piirikuntaan, Saksaan / RÄ

VD/3253/00.00.01.02/2017

Nuorisopalvelut järjestää nuorisomatkan Vantaan Saksan ystävyyskaupunkiin, Rastattin piirikuntaan 28.7. - 4.8.2017. Matka on tarkoitettu 13 - 17 -vuotiaille vantaalaisille nuorille. Matkalle osallistuu 16 nuorta.

Matkalle nimetään 1-2 matkanohjaajaa, jotka valitaan vapaa-ajan lautakunnan jäsenistä tai lautakunnan nimeämistä edustajista. Matkalle osallistuvat myös nuorisopalveluiden johtaja ja nuorisotyöntekijä.

Matkalla tutustutaan rastattilaisiin nuoriin, Rastattin piirikuntaan ja sen lähiympäristöön, elinkeinoelämään ja paikalliseen kulttuuriin isäntien valmisteleman ohjelman mukaan.

Vapaa-ajan lautakunta 11.4.2017 § 21

Nuorisopalveluiden johtajan va:n esitys:

Päätetään nimetä matkanohjaaja (t) Rastattin nuorisomatkalle 28.7. - 4.8.2017.

Päätös:

Nimettiin lautakunnan jäsen Tessa Olin vapaa-ajan lautakunnan edustajaksi nuorisomatkalle Rastattiin.

Täytäntöönpano:	nuorisopalvelut
Muutoksenhakuohje:	Oikaisuvaatimus vapaa-ajan lautakunnalle

Lisätiedot:

Riikka Åstrand p. 839 22344, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Taina Saarenpää p. 8392 3260, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

22 § **Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset/ EL-H**

Vapaa-ajan lautakunnalle on kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat päätökset:

Tulosaluejohtajat:

Liikuntajohtaja Veli-Matti Kallislahti

§ 36 Muutoksia liikuntapalveluiden toimiston kevään ja kesän 2017 aukioloaikoihin

§ 37 Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet päätökset/ EL-H

Vapaa-ajan lautakunta 11.4.2017 § 22

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään olla ottamatta vapaa-ajan lautakunnan käsiteltäväksi esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Muutoksenhakuohje 1/ Oikaisuvaatimus § 7-12 ja 14-21

Tässä kokouksessa tehtyihin päätöksiin § 7-12 ja 14-21 tyytymätön voi tehdä oikaisuvaatimuksen, ellei muutoksenhakuohjeen kohdan 5. Oikaisuvaatimus / valituskielto alakohdissa 5.1 tai 5.2 toisin mainita.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus tehdään **Vantaan vapaa-ajan lautakunnalle**.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on jätettävä **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen viranomaiselle

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava oikaisuvaatimuksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Oikaisuvaatimusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Vapaa-ajan lautakunta
Asematie 7, 01300 Vantaa
puhelin: 09 8392 2184, faksinumero: 09 8392 4163
sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
virka-aika: klo 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 5/ Oikaisuvaatimus-/ valituskielto § 13

5.2

Päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei kuntalain 91 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.